

The Project Gutenberg eBook of Kahdeksan serkusta, by Louisa May Alcott

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Kahdeksan serkusta

Author: Louisa May Alcott

Translator: Ville Hynynen

Release date: August 10, 2016 [EBook #52771]

Language: Finnish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK KAHDEKSAN SERKUSTA ***

Produced by Johanna Kankaanpää and Tapio Riikonen

KAHDEKSAN SERKUSTA

Kirj.

Louisa M. Alcott

WSOY, Porvoo, 1917.

SISÄLLYS:

Kaksi tyttöä.

Serkut.

Sedät.

Tädit.

Vyö ja matka-arkku.

Alec-sedän huone.

Matka Kiinaan.

Ja mitä sitten tapahtui.

Feben salaisuus.

Rosen uhri.
Mac-parka.
Toiset pojat.
Vuoristossa.
Onnellinen syntymäpäivä.
Korvarenkaat.
Leipä ja napinreiät.
Hyviä sopimuksia.
Muoti ja terveydenhoito.
Veli luuranko.
Mistelin alla.
Säikähdys.
Uusia puuhia.
Sovinto.
Kuka?

1

KAKSI TYTTÖÄ

Rose istui ypöyksin suuressa salissa pieni nenäliina valmiina kuivaamaan ensimmäisen esiin pirahtavan kyynelen. Hän oli miettimässä huoliaan ja arveli itkun tulevan pian. Rose oli valinnut tämän huoneen murehtimispaikakseen, sillä täällä oli hämärää ja rauhallista. Sali oli täynnä vanhanaikaisia huonekaluja, ikkunoissa riippuivat tummat, raskaat verhot ja seiniä peittivät maalaukset, joista tuijottivat juhlalliset vanhat herrat peruukeissaan, korkeamyssyiset terävänenäiset naiset ja pyöreäsilmäiset lapset yllään lyhytmiehustainen mekko tai vyötäröön ulottuva takki.

Täällä saattoi tosiaan heittäytyä murheen valtaan. Keväiset sadekuurotkin rapisivat ikkunaan kuin kuiskaten: itke pois huolesi, niin minäkin teen.

Rosella oli todellakin syytä suruun, sillä hänellä ei ollut äitiä, hän oli hiljan menettänyt myös isänsä, eikä hänellä ollut kotiakaan, hän vain asui täällä isotätiensä luona. Hän oli tullut vasta viikko sitten, ja vaikka herttaiset vanhat neidit koettivat parhaansa mukaan ilahduttaa häntä, eivät he oikein onnistuneet, sillä tyttö oli aivan toisenlainen kuin ne lapset, joita he olivat ennen nähneet. Tuntui kuin he olisivat saaneet hoitoonsa alakuloisen perhosen.

Rose sai liikkua missä halusi, ja pari päivää hän olikin huvitellut kiertelemällä ympäriinsä tässä vanhassa herraskartanossa, joka oli täynnä kummallisia sokkeloita, salaperäisiä käytäviä ja viehättäviä huoneita. Ikkunoita saattoi olla aivan yllättävissä paikoissa, puutarhan puolelle puikahti somia parvekkeita ja yläkerran suuri halli oli täynnä esineitä maailman kaikilta kulmilta, sillä Campbellit olivat olleet merikapteeneita jo monen sukupolven aikana.

Plenty-täti oli jopa antanut Roselle luvan käydä vapaasti tutkimusretkillä isossa keittiökomerossa, joka oli oikea hyvien tuoksujen tyyssija ja täynnä kaikenlaisia herkkuja. Mutta Rose näytti vähät välittävän moisista houkutuksista, ja kun tämäkin toive petti, Plenty-täti luopui epätoivoisena yrityksistään.

Ystävällinen Peace-täti oli puolestaan koettanut innostaa Rosea kauniisiin käsitöihin ja oli suunnitellut nukan vaatevaraston, joka olisi ihastuttanut isompaakin tyttöä. Mutta vaaleanpunaiset satiinihatut tai pikkuruiset sukat eivät huvittaneet Rosea, vaikka hän yritti ommella tunnollisesti tädin mieliksi. Ja eräänä päivänä Peace-täti näki parhaaksi lopettaa koko ompeluseuran huomattessaan tytön pyyhkivän kyyneliään hääpuvun laahukseen.

Sen jälkeen tädit löivät viisaat päänsä yhteen ja kutsuivat suojattinsa seuraksi koko seutukunnan kilteimmän ja moitteettomimman tytön. Mutta tämä Annabel Bliss oli kaikista heidän yrityksistään epäonnistunein, sillä Rose ei voinut sietää häntä ollenkaan vaan sanoi, että hänen teki mieli nipistää Annabelia nähdäkseen osasiko tuo vahanukke edes huutaa. Niin sai mallikappale Annabel palata kotiinsa, ja uupuneet tädit jättivät Rosen pariiksi päiväksi oman onnensa nojaan.

Oli kolea sää. Vilustuttuaan hiukan Rosen täytyi pysytellä sisällä, ja hän vietti aikaansa enimmäkseen kirjastossa isänsä kirjojen parissa. Hän luki paljon, itki joskus ja vaipui usein ihaniin unelmiin, joista haaveksivat tyttölapset aina löytävät iloa ja lohtua. Mielikuvitusleikki oli hänestä mieluisampaa kuin mikään muu, mutta terveellistä se ei ollut; hän kävi kalpeaksi, väsyneeksi ja haluttomaksi, vaikka Plenty-täti syötti hänelle rautaa kilokaupalla ja Peace-täti hellitteli häntä kuin sylikoiraa.

Tätiparat vaivasivat ankarasti päätään keksiäkseen Roselle jotain uutta. Vihdoin he päättivät tehdä rohkean yrityksen, vaikkeivät juuri uskaltaneet toivoa sen onnistuvan. He eivät kertoneet Roselle mitä täksi lauantai-illaksi oli suunniteltu, vaan jättivät hänet omiin oloihinsa yllätys hetkeen asti. Eivät he aavistaneet, että omituinen lapsi löytäisi huvia aivan odottamattomasta paikasta.

Ennen kuin Rose oli ehtinyt pusertaa esille ainoatakaan kyyneltä, omituinen ääni katkaisi hiljaisuuden ja sai tytön herkistämään kuuloaan. Se oli vain hiljainen viserrys, mutta lintu tuntui olevan erityinen sävelniekka, sillä hiljainen viserrys muuttui pian iloiseksi piipitykseksi, jota seurasi milloin liverrys, milloin kujerrus tai sirkutus, ja kaikki loppui hilpeään sävelryöpsähdykseen, aivan kuin lintu olisi purskahtanut nauruun. Rose nauroi mukana ja hypähti innokkaasti seisomaan unohtaen kokonaan surunsa.

— Tuohan on matkijalintu! Missä kummassa se laulaa?

Hän juoksi isoon eteiseen ja kurkisti ulos molemmista ovista, mutta ei nähnyt kuin viheliäisen kananpojan, joka kyyhötti takiaisen lehden alla. Hän kuunteli uudestaan ja ääni tuntui tulevan talosta. Hän palasi innoissaan sisälle, ja laulu johdatti hänet vihdoin keittiököneron ovelle.

— Täälläkö se on? Sepä merkillistä! hän tuumi.

Mutta ei komerossa näkynyt muita lintuja kuin ikuisesti suutelevat pääskysel hyllyillä olevien kiinalaisten teekuppien kyljissä. Äkkiä Rosen kasvot kirkastuivat, ja avaten hiljaa ruokaluukun hän kurkisti keittiöön. Mutta laulu oli vaiennut ja hän näki vain siniesiliinaisen tytön pesemässä liettä. Rose katseli häntä hetkisen ja kysyi sitten äkkiä:

— Kuulitko sinä matkijalinnun laulavan?

— Minä sanoisin sitä febelinnuksi, sanoi tyttö ja katsoi häneen veitikkamaisesti mustilla silmillään.

— Mihin se meni?

— Täällä se on vieläkin!

— Missä?

— Minun kurkussani. Haluatko kuulla?

— Haluan! Minä tulen sinne. Ja Rose ryömi luukusta leveälle keittiön hyllylaudalle, sillä hän oli niin innoissaan ja hämmästynyt, ettei malttanut kiertää oven kautta.

Tyttö pyyhki kätensä, astui matolle, joka oli kuin saari saippuaveden keskellä, ja sitten, totta tosiaan, hänen hennosta kurkustaan tulvi pääskysen viserrystä, punarastaan lurittelua, metsäkyyhkyn kujerrusta ja muita tuttuja säveliä. Ja kuten äskenkin laulu päättyi riemuisaan juoksutukseen, aivan kuin se olisi kuulunut pensaikosta kuumana kesäpäivänä.

Rose hämmästeli niin, että oli pudota hyllyltään, ja kun konsertti loppui, hän taputti riemuissaan käsiään ja ihasteli:

— Voi miten sievää. Kuka sinua on opettanut?

— Linnut, vastasi tyttö hymyillen ja tarttui taas työhönsä.

— Ihmeellistä. Osaan minäkin laulaa, mutta en lähimainkaan noin kauniisti. Mikä sinun nimesi on?

— Febe More.

— Saanko minä jäädä tänne katsomaan, kun sinä puuhaat? Salissa on niin yksinäistä.

— Jää vain jos haluat, sanoi Febe väentäen hameensa kuivaksi niin kätevästi, että Rose ei voinut olla ihailematta häntä.

— Asutko sinä täällä? kysyi Rose.

— Saan ehkä jäädä tänne. Debby tarvitsee apulaisen, ja minä tulen kokeilemaan viikoksi.

— Kunpa jäisitkin. Täällä on kamalan tylsää. Rose oli oikein ihastunut tuohon tyttöön, joka liversi kuin lintu ja teki työtä kuin täysikasvuinen nainen.

— Olisi se minustakin mukavaa. Olen jo viidentoista, ja minun pitäisi ruveta elättämään itseni, kun ei minulla ole sukulaisia. Sinähän olet tullut tänne joksikin aikaa, eikö niin? Febe kysyi katsoen vieraaseensa ja miettien, kuinka ihmeessä elämä saattoi olla ikävää työstä, jolla oli silkkimekko, hieno

röyhelöesiliina, kaunis medaljonki ja tukassa samettinauha.

— Olen täällä kunnes setäni tulee. Hän on nyt minun holhoojani, enkä tiedä mihin hän aikoo viedä minut. Onhan sinullakin holhooja?

— Minulla? Ei toki. Minut on ihan pienenä jätetty köyhäntalon portaille. Neiti Rogers sattui mieltymään minuun ja otti minut hoitoonsa, niin että olen siitä asti ollut hänen luonaan. Mutta nyt hän on kuollut ja minä saan tulla toimeen omin neuvoin.

— Sehän on jännittävää! Ihan kuin Arabella Montgomery "Mustalaisen lapsessa"! Oletko lukenut sen hauskan kirjan? kysyi Rose, joka piti aivan erityisesti löytölapsitarinoista ja oli lukenut niitä monia.

— Ei minulla ole kirjoja, ja kaikki vapaa-aikani minä juoksentelen metsissä; se on minusta hauskeempaa kuin sadut ja kertomukset. Febe lopetti lieden pesun ja ryhtyi uuteen puuhaan.

Hän otti esille ison papukulhon, ja Rose katseli häntä miettien, miltä elämä mahtaisi tuntua, jos pitäisi aina tehdä työtä eikä saisi koskaan vain olla ja pitää hauskaa. Mutta Febe näytti ajattelevan, että nyt oli hänen vuoronsa kysellä, ja sanoi haikeasti:

— Sinä olet kai käynyt paljon koulua?

— Olen, voi kamalaa! Olin kokonaisen vuoden asuntolakoulussa ja hädin tuskin selvisin sieltä hengissä. Mitä enemmän luin, sitä enemmän neiti Power antoi läksyjä, ja minä olin niin onneton, että itkin melkein silmät päästäni. Isä ei antanut minulle koskaan vaikeita tehtäviä, hän opetti niin jännittävästi, että läksyt tuntuivat pelkästään hauskoilta. Isä ja minä olimme hirveän onnellisia yhdessä. Mutta nyt hän on mennyt pois ja jättänyt minut aivan yksin.

Kyynleet joita Rose äsken turhaan odotti, tulivat nyt itsestään, ja ne vierivät pitkin poskia kertoen rakkaudesta ja surusta tehokkaammin kuin sanat.

Vähään aikaan keittiössä ei kuulunut muuta kuin nyyhkytystä, jota säesti sateen rapina. Febe lakkasi kaatamasta papuja kulhosta toiseen ja katseli myötätuntoisesti Rosen polviin hautautunutta kiharaista päätä, sillä hän näki, että sievään esiliinaan pyyhittiin katkerampia kyyneliä kuin hän itse milloinkaan oli vuodattanut.

Pumpulimekossaan ja siniruutuisessa esiliinassaan Febe tunsu olevansa heistä kahdesta onnellisempi ja rikkaampi. Jos olisi uskaltanut, hän olisi kiertänyt käsivartensa tytön hartioiden ympärille. Mutta peläten käyttäytyvänsä sopimattomasti hän sanoi vain reippaasti:

— Ethän sinä ole yksin, kun sinulla on niin paljon rikkaita ja etevä sukulaisia. Debbyn mielestä he hemmottelevat sinut pilalle, kun olet suvun ainoa tyttö.

Feben viimeiset sanat saivat Rosen hymyilemään kesken itkun, ja hänen kyynelten tuhrimat kasvonsa olivat lystikkäät, kun hän kurkisti esiliinansa takaa ja sanoi hullunkurisen voipuneena:

— Siinäkin yksi huoli! Minulla on kuusi tättä, ja he kaikki tahtoisivat minut luokseen, enkä minä tunne kunnolla ketään heistä. Isä sanoi aina tätä paikkaa Tätiläksi, ja nyt minä kyllä tiedän minkä tähden.

Febe nauroi hänen kanssaan ja sanoi rohkaisevasti:

— Siksihän tätä muutkin sanovat, ja se on hyvä nimi. Kaikki Campbellin rouvat asuvat tässä lähellä ja käyvät usein tervehtimässä vanhoja neitejä.

— Kyllä minä tätien kanssa tulisinkin toimeen, mutta kun täällä on vielä kymmenittäin serkkuja, kaikki päälle päätteeksi poikia, ja poikia minä inhoan! Osa heistä kävi viime keskiviikkona täällä, mutta olin onneksi päivälevolla, ja kun tätti tuli kutsumaan minua, vedin peitteen korvilleni ja olin nukkuvinani. Tietysti minun täytyy joskus tutustua heihin, mutta pelkään sitä kauheasti.

Rosea puistatti. Hän oli asunut kahdestaan sairaan isänsä kanssa eikä tuntenut ainoatakaan poikaa; siksi hän kuvitteli heitä jonkinlaiseksi villieläinlajiksi.

— Voi, kyllä sinä rupeat pitämään heistä. He pyyhältävät usein tästä ohi tullessaan lammelta milloin ratsain milloin veneellä. Jos olet innostunut soutamisesta ja hevosista, niin sinulle tulee hurjan hauskaa.

— Mutta minäpä en ole! Hevosia minä pelkään, veneessä voin pahoin ja poikia vihaan!

Ja Rose-parka väänteli käsiään ajatellessaan kamalaa tulevaisuuttaan. Yhden näistä kauhuista voisi vielä kestää, mutta kaikki yhdessä oli toki liikaa, ja hän alkoi miettiä, olisiko sittenkin parasta palata pikimmiten kouluun.

Febe nauroi Rosen voivotuksille niin että pavut pomppivat kulhossa, mutta koetti samalla lohduttaa tyttöä:

— Ehkä setäsi vie sinut jonnekin, missä ei poikia olekaan. Debby sanoo, että setäsi on hyvin ystävällinen ja tuo aina tuliaisiksi kasakaupalla kauniita tavaroita.

— Niin, mutta minua pelottaa, kun en tunne ollenkaan Alec-setää. Hän kävi meillä ani harvoin, vaikka lähetteli minulle sieviä esineitä. Nyt minä kuulun hänelle ja hän saa määrätä minusta mielensä mukaan, kunnes täytän kahdeksantoista. Ehkä en pidä hänestä ollenkaan, vaan vihaan häntä koko ikäni.

— Et kai sentään. Minä en sinuna viitsisi surra turhia vaan pitäisin hauskaa. Olisin kuin jänis kaalimaassa, jos minulla olisi sukulaisia ja rahaa eikä muuta tekemistä kuin saada aikani kulumaan, Febe aloitti, mutta ei ehtinyt pitemmälle, kun ulkoa alkoi äkkiä kuulua niin tavatonta melua ja jyrinää, että tytöt säpsähtivät.

— Ukkonen, arveli Febe.

— Sirkusseurue! innostui Rose, joka oli korkealta paikaltaan nähnyt vilaukselta koreat vaunut ja ponien liehuvia harjoja ja häntiä.

Melu häipyi ja tytöt alkoivat jatkaa jutteluun, mutta silloin ilmestyi keittiöön vanha Debby unisena ja pahantuulisena herättyään päivällistorkuilta.

— Rose-neitiä odotetaan saliin.

— Kuka siellä on?

— Pikku tytöt eivät kysele, vaan tekevät niin kuin käsketään, kuului Debbyn lyhyt vastaus.

— Kunhan se vain ei olisi Myra-täti. Minulla menevät aina jalat pehmeiksi, kun hän päivittelee yskääni ja voivottelee niin kuin olisin kuoleman kielissä. Rose hankkiutui vetäytymään pois samaa tietä kuin oli tullutkin, sillä joulukalkkunalle ja vanukkaalle tarkoitettu aukko oli aivan tarpeeksi avara hänen kuljettavakseen.

— Taitaisitpa aika mielelläsi vaihtaa Myra-tätiin ne, jotka siellä ovat. Ja koetas kerran vielä kulkea minun keittiöni tuota tietä, niin minä näytän, pauhasi Debby, joka piti velvollisuutenaan nuhdella lapsia, kun tilaisuus salli.

2

SERKUT

Rose livahti takaisin keittiökomeroon ja piristi siellä mieltään irvistämällä Debbylle koettaessaan tyyntyä ja koota rohkeutta. Sitten hän hiipi hiljaa hallin läpi ja kurkisti saliin. Ketään ei näkynyt ja huoneessa vallitsi niin täydellinen hiljaisuus, että hän luuli vieraiden menneen yläkertaan. Siksipä hän puikahti rohkeasti pariovista saliin. Huoneen vastakkaisella puolella häntä kohtasi näky, joka melkein salpasi hengen.

Siinä seisoivat rivissä seitsemän eri-ikäistä ja erikokoista poikaa, kaikki vaaleatukkaisia ja sinisilmäisiä ja kaikilla yllään skotlantilaispuku. Koko rivi hymyili ja kumarsi ja laukaisi kuin yhdestä suusta:

— Hyvää päivää, serkku!

Rose hengähti raskaasti ja katseli kauhuissaan ympärilleen kuin paetakseen, sillä pelko moninkertaisti poikien lukumäärän, niin että koko huone näytti olevan heitä täynnä. Mutta ennen kuin hän ehti lähteä, astui pisin poika rivistä ja sanoi ystävällisesti:

— Älä suotta pelkää. Tämähän on vain sinun klaanisi, niin kuin Skotlannissa sanotaan, ja me tulimme toivottamaan sinut tervetulleeksi. Minä olen päällikkö, Archie — palveluksessasi.

Hän ojensi kätensä, ja Rose pisti ujosti pienen kätensä pojan ruskeaan kouraan, johon se kokonaan hukkui. Pitäen serkkua kädestä Archie jatkoi esittelyä:

— Me tulimme koko komeudessamme, sillä niin me aina teemme suurissa juhlatilaisuuksissa. Toivottavasti pidät siitä. Nyt minä esittelen sinulle nämä veijarit, ja me kyllä tulemme hyvin toimeen. Tuo pitkähongankolistaja on Charlie, Clara-tädin poika, lempinimeltä Prinssi. Tädillä on vain tämä

ainoa, mutta sepä onkin oikea kultapoika. Tämä kunnan kaveri on Mac, Kirjatoukka, ja tuo sievä otus Steve. Steve on aikamoinen keikari, katsopas hovin vuoksi hänen käsineitään ja työhtöään. Ne ovat Jane-tädin poikia, loistopari muuten, usko pois. Nämä nulikat ovat minun veljiäni, Geordie ja Will sekä hännänhuippuna Jamie. Kas niin, miehet, liikkeelle mars ja käyttäytykää siivolla.

Ja Rose näki kauhukseen edessään vielä kuusi ojennettua kättä, ja oli päivänselvää, että hänen täytyi pudistaa niitä kaikkia. Se oli ankara hetki ujolle tytölle, mutta hän muistutti itselleen, että nämä olivat vain sukulaisia, ja koetti vastata ystävällisesti tervehdykseen.

Vaikuttavan seremonian päätyttyä rivi hajosi, ja poikajoukko täytti silmänräpäyksessä molemmat huoneet. Rose pakeni kiireesti ison nojatuolin suojiin. Vajoten sen syvyysiin hän katseli tunkeilijoita ja odotti, milloin täti tulisi hänelle avuksi.

Kuin täyttääkseen miehekkäästi velvollisuutensa jokainen pysähtyi ohi kulkiessaan Rosen tuolin viereen, sanoi lyhyesti jotakin ja saatuaan vielä lyhyemmän vastauksen luikahti pois keventyneen näköisenä.

Archie tuli ensiksi ja sanoi isällisesti kumartuen tuolin selustan yli:

— Mukavaa että olet nyt täällä, serkku, toivottavasti viihdyt
Tätälässä oikein hyvin.

— Kyllä minä viihdyn.

Mac pyyhkäisi hiukset silmiltään, oli kompastua jakkaraan ja kysyi lyhyesti:

— Toitko mukanasasi kirjoja?

— Neljä laatikollista. Ne ovat kirjastossa.

Mac katosi huoneesta, ja nyt oli vuorossa Steve. Hän asettui seisomaan niin, että skottilaispuku esiintyi oikein edukseen, ja sanoi kohteliaasti hymyillen:

— Ikävää ettei tavattu sinua keskiviikkona. Toivottavasti olet jo päässyt nuhastasi.

— Olen, kiitos! Ja Rosen suupieliä nyki, kun hän muisti miten oli ryöminyt peiton alle piiloon.

Steve uskoi kohteliaisuutensa saavuttaneen aivan erityistä suosiota ja vaelsi ohi uljas työttö korkeammalla kuin koskaan. Prinssi Charlie astui keikaillen lattian poikki ja sanoi rennon huolettomasti:

— Äiti lähetti terveisiä. Hän toivoo sinun olevan niin kunnossa, että voisit tulla käymään jonakin päivänä ensi viikolla. Pikku raukka, sinulla taitaa olla täällä hirveän ikävä?

— Minä olen kolmetoista ja puoli vuotta vanha, vaikka näytänkin pieneltä, kuohahti Rose. Hän oli niin närkästynyt toisen suojelevasta äänensävyistä, että unohti ujoutensa kokonaan.

— Anteeksi, neitiseni, sitä ei tosiaan uskoisi, Charlie sanoi ja lähti tiehensä iloissaan, kun oli saanut hiljaisen serkkunsa vähän leimahtamaan.

Geordie ja Will tulivat yhdessä, kaksi tanakkaa jallia, toinen yhdentoista ja toinen kahdentoista ikäinen, he katsoivat sinisillä pyöreillä silmillään Rosea ja laukaisivat kumpikin kysymyksensä kuin pyssyn suusta:

— Toitko sinä apinasi tänne?

— En, se kuoli.

— Saat kai sinä oman veneen?

— Toivottavasti en.

Sitten he sotilaallisesti käänsivät hänelle selkänsä ja marssivat matkoihinsa. Pikku Jamie taas kysyi suorasukaisesti:

— Toitko sinä minulle mitään hyvää?

— Toin paljon makeisia, Rose vastasi. Ihastuneena Jamie kiipesi hänen polvelleen ja mäiskäytti tytön poskelle suukon ilmoittaen samalla, että piti Rosesta kauheasti.

Rose joutui hämilleen, varsinkin kun toiset pojat katsoivat ja nauroivat, ja päästäkseen pälkähästä

hän kysyi kiireesti nuorelta valloittajalta:

— Näitkö sinä sen sirkusseurueen, joka kulki tästä ohi?

— Milloin? Missä? huusivat pojat innokkaasti.

— Juuri vähän ennen teidän tuloanne. Ainakin minä arvelin sitä sirkukseksi. Näin semmoiset punaisenmustat rattaat ja monta ponia ja...

Hän ei ehtinyt pitemmälle, sillä naurunremakka keskeytti hänen puheensa, ja Archie koetti naurunsa lomassa selittää hilpeyden syytä.

— Mehän siinä ajoimme shetlanninponeilla ja uusilla metsästysrattailla. Siitä sirkuksesta sinä et pääsekään eroon ihan helposti.

— Mutta niitä oli niin paljon ja ne menivät sellaista vauhtia, ja vaunut olivat tulipunaiset, Rose koetti selittää erehdystään.

— Tule, niin näet koko roskan! huudahti Prinssi. Ja ennen kuin Rose oikein tajusi, hänet riepotettiin vaunuvajalle ja esiteltiin meluisasti kolmelle pörröiselle ponille ja uusille koreille metsästysrattailla.

Tällä puolen pihaa Rose ei ollut vielä käynyt ja hän pelkäsi, ettei hänellä olisi siihen lupaakaan, mutta kun hän vihjasi, ettei tati ehkä pitäisi tästä, pojat huusivat yhteen ääneen:

— Tätihän pyysi meitä huvittamaan sinua ja täällä se käy paljon paremmin kuin sisällä.

— Jos minä vilustun, kun minulla ei ole päällysvaatteita, sanoi Rose. Hänen teki kauheasti mieli jäädä, mutta jotenkin hän tunsii olonsa epävarmaksi.

— Etkä vilustu, odotahan, pojat melusivat. Samassa joku painoi hattunsa Rosen päähän, toinen pani takkinsa hänen hartioilleen, kolmas oli tukehduuttaa hänet vaunuhuovalla ja neljäs avasi vajassa seisovien vanhojen vaunurämien oven sanoen sulavasti:

— Astukaa sisään, neiti, ja istukaa oikein mukavasti, me esitämme teille jotakin hauskaa.

Ja Rose istui komeasti katselemassa, kun pojat tanssivat vauhdikkaasti ja taitavasti skotlantilaisen kansantanssin. Se oli hänestä niin hauskaa, että hän taputti käsiään ja nauroi iloisemmin kuin moneen viikkoon.

— Mitäs pidit? kysyi Prinssi tullessaan tanssin loputtua Rosen luo punaisena ja hengästyneenä.

— Se oli hienoa! Minä olen ollut teatterissa yhden ainoan kerran, eikä siellä tanssittu läheskään noin hauskaasti. Olettepa te etevä! vastasi Rose hymyillen serkuilleen kuin kuningatar alamaisilleen.

— Saat nähdä, että me olemme hienoa porukkaa, eikä tämä ollut kuin vähäinen näyte taidoistamme. Meillä ei ole soittimia mukana, muuten me tahtoisimme

"laulun, soiton sävelin sua, armas, miellyttää",

vastasi Charlie ylpeyttä uhoten.

— Minä en tiennytkään, että me olemme skotlantilaisia; isä ei vihjannutkaan siitä koskaan eikä näyttänyt välittävän Skotlannista, vaikka pyysi kyllä minua usein laulamaan vanhoja balladeja, sanoi Rose. Tuntui kuin hän olisi äkkiä siirtynyt kauas Amerikasta.

— Emme mekään ole tienneet sitä kuin vasta äskettäin. Luimme Scottin kirjoja ja muistimme yks kaks, että isoisähän oli skotlantilainen. Silloin me rupesimme tutkimaan vanhoja sukutarinoita, hankimme säkkipillin ja skottilaispuvut ja päätimme tuottaa klaanille kunniaa. Olemme jo jonkin aikaa olleet näissä puuhissa, ja se on hirveän hauskaa. Vanhemmatkin pitävät siitä, ja minusta me olemme oikein uljasta joukkoa.

Archie kiikkui puhuessaan vaunujen toisella astinlaudalla, muut olivat kavunneet etu- ja takaistuimelle voidakseen levätessään ottaa osaa keskusteluun.

— Minä olen Fitzjames ja tuo on Roderick Dhu, tiedäthän, Scottin "Järven neidosta", ja jonain päivänä me esitämme sinulle kaksintaistelun lyömämiekoilla. Sen hienompaa et kyllä voi kuvitella, lisäsi Prinssi.

— Niin, ja kuulisitpa Steven soittavan säkkipilliä. Sen parempaa kiljunaa ei kukaan saa aikaan, huusi Will kuskinpenkiltä innokkaana esittelemään suvun monipuolisia kykyjä.

— Mac metsästää meille kirjoistaan vanhoja tarinoita. Hän neuvoo, miten on pukeuduttava, ja löytää

aina jännittäviä lauluja tai kohtauksia esitettäväksi, lisäsi Geordie sanoakseen jotain hyvää poissa olevasta Kirjatoukasta.

— No, mitäs sinä ja Will osaatte? Rose kysyi Jamielta, joka uskollisesti istui hänen rinnallaan ja piti häntä silmällä odottaen luvattuja tuomisista.

— Minä olen juoksupoikana ja toimittelen asioita, ja Will ja Geordie ovat sotajoukko aina kun marssitaan, tai hirviä kun metsästetään, tai kavaltajia kun hakataan päitä poikki.

— Ovatpa he auliita, ei voi muuta sanoa, ihaili Rose, ja käyttökelpoiset nuoret miehet säteilivät ujoa ylpeyttä ja päättivät niin pian kuin suinkin serkkunsa yksityishuviksi esittää kohtauksia Skotlannin kansallissankarien Wallacen ja Montrosen seikkailuista.

— Ruvetaanpa hippasille, huusi Prinssi. Hän antoi aika läimäyksen Steven olkapäälle ja hyppäsi ylös orrelle.

Käsineistään välittämättä Keikari ryntäsi hänen jälkeensä, ja toiset kapusivat joka taholle aivan kuin aikoen taittaa niskansa ja nyrjäyttää raajansa niin pian kuin suinkin.

Tämä näytös tarjosi uutta ihmeteltävää Roselle, joka vastikään oli tullut jäykän muodollisesta asuntolakoulusta, ja hän katseli notkeita serkkujaan ihastuneena. Nämä tuntuivat olevan paljon ketterämpiä kuin konsanaan hänen rakas apinansa, Mops-vainaja.

Will oli juuri niittänyt kunniaa heittäytymällä pää edellä ylisiltä jaloilleen maahan, kun Febe ilmestyi tuomaan viittaa, päähinettä ja kalosseja sekä Plenty-tädin terveiset, että Rosen olisi tultava heti paikalla sisään.

— Hyvä on, me tuomme hänet, vastasi Archie antaen salamerkkikielellä käskyn, jota toteltiin niin äkkiä, ettei Rose ehtinyt pois vaunuista, kun pojat jo olivat tarttuneet aisoihin ja vetivät hänet vajasta. He toivat hänet pääovelle sellaisella räiskeellä, että yläkerran ikkunaan ilmestyi kaksi myssyä ja Debby alkoi eteisessä päivitellä:

— Varmasti nuo hurjimukset säikyttävät pikku raukan kuoliaaksi.

Mutta huviretki näytti tehneen pikku raukalle erinomaisen hyvää, sillä hän oli tyytyväinen, iloinen ja punaposkinen juostessaan tukka pörrössä yläkertaan. Siellä Plenty-täti tuli kauhuissaan vastaan ja käski hänen heti mennä vuoteeseen.

— Voi, ei vielä! Me tulimme juomaan teetä Rosen kanssa ja olemme kilttejä kuin enkelit jos annat meidän jäädä, melusivat pojat, sillä he olivat jo hyväksyneet serkkunsa eivätkä sitä paitsi aikoneet missään tapauksessa jäädä vaille teeillallista, sillä Plenty-tädin vieraanvaraisuus tiedettiin.

— No jääkää, kunhan olette siivolla. Mutta antakaa Rosen ensin mennä ottamaan lääkkeensä ja siistimään itsensä. Saa nähdä sitten mitä löydämme illalliseksi. Vanha neiti kiirehti keittiön puolelle oikean toivomusryöpy saattelemana.

— Marmelaattia minulle, täti.

— Iso möykky luumukakkua, ole kiltti.

— Pyydä Debbyä paistamaan päärynöitä.

— Sitruunapiirasta, rouva.

— Tehkää pannukakkuja, Plenty-täti, niistä Rosekin varmasti pitää.

— Torttuja hän ainakin haluaa, sen minä tiedän.

Kun Rose viidentoista minuutin kuluttua tuli alas kiharat sidottuina ja kirjailtu esiliina edessään, pojat oleksivat joutilaina aulassa. Rose pysähtyi portaiden puoliväliin tarkastelemaan serkkujaan, sillä hän ei ollut vielä ennättänyt tutkia heitä.

Kaikilla heillä oli selvät suvun tuntomerkit, vaikka joku kellertävä pää oli tummempi kuin toinen, jonkun posket ruskeat, toisen punaiset ja ikä vaihteli kuusitoistavuotiaasta Archiesta Jamieen, joka oli tätä kymmenen vuotta nuorempi. Prinssiä lukuun ottamatta kukaan heistä ei ollut piirteiltään erityisen kaunis, mutta hilpeitä ja hauskan näköisiä he olivat, ja Rose arveli, etteivät pojat olleetkaan niin kauheita kuin hän oli luullut.

Jokaisella pojalla oli niin luonteenomaista puuhaa, ettei Rose voinut olla hymyilemättä heitä katsellessaan. Archie ja Charlie, jotka nähtävästi olivat hyvät ystävykset, astelivat käsi toisen olalla

edestakaisin viheltäen skottilaissävelmää; Mac istui nenä kiinni kirjassa; Steve — keikari — järjesteli tukkaansa ison peilin edessä; Geordie ja Will tutkivat innokkaasti vanhan kellon koneistoa, ja Jamie loikoili vatsallaan porrasmatolla jalkojaan heilutellen, ilmeisesti valmiina pyytämään luvattuja namusia heti kun Rose ilmestyisi.

Rose arvasi pojan ajatukset, ja ennen kuin tämä ehti pyytää, heitti hänelle kourallisen sokerimanteleita.

Jamien hihkaisu sai toiset katsahtamaan ylös, eivätkä he voineet olla hymyilemättä, sillä seistessään tuossa portailla ujo, vaaleakiharainen serkku nauravine kasvoineen oli todella herttaisen näköinen. Musta puku muistutti heitä Rosen surusta, ja tänä hetkenä jokainen heistä päätti olla oikein kiltti serkulle, jolla ei enää ollut muuta kotia kuin tämä.

— Tuolla hän on ja niin hienona kuin ikinä voi toivoa! huudahti Steve lähettäen Roselle lentosuukon.

— Suvaitseeko armollinen neiti astua alas, tee on valmista, Prinssi sanoi rohkaisevasti.

— Minä saatan hänet pöytään, sanoi Archie tarjoten käsivartensa niin arvokkaasti ja kunnioittavasti, että Rose lehahti punaiseksi kuin kirsikka ja hänen teki mielensä juosta takaisin yläkertaan.

Illallinen oli vilkas, ja Archie ja Charlie lisäsivät huvia vihjailemalla toisten kiusaksi iloisesta yllätyksestä, joka oli tulossa. He väittivät sen olevan hirveän hauskaa, mutta sitä ei saa vielä kertoa kenellekään. Toiset kihisivät uteliaisuudesta.

— Olenko minä nähnyt sitä? kysyi Jamie.

— Et sinä ainakaan muista sitä, mutta Mac ja Steve kyllä muistavat ja he pitivät siitä tavattomasti, vastasi Archie saaden molempien asianomaisten pään niin pyörälle, että Debbyn herkulliset pannukakut unohtuivat pitkäksi aikaa.

— Kuka sen näkee ensiksi? kysyi Will suu täynnä marmelaatia.

— Plenty-täti kai.

— Koska? Geordie pomppi innoissaan tuolilla.

— Maanantaina johonkin aikaan.

— Hyvä tavaton, mistä tuo poika oikein puhuu? kysyi vanha neiti korkean teekeittimensä takaa, eikä hänestä näkynyt kuin pään ylin ruusuke.

— Eikö tätikään tiedä vielä? kuului yhdestä suusta.

— Ei, ja sepä siinä hauskaa onkin, sillä täti pitää siitä vallan kauheasti.

— Minkä värinen se on? kysyi Rose puolestaan.

— Sininen ja ruskea.

— Maistuuko se hyvältä? kysyi Jamie.

— Jotkut taitaisivat pitää siitä, mutta minun ei tee ollenkaan mieli maistaa, vastasi Charlie ja nauroi niin että tee läikkyi.

— Kenen se on? kysyi Steve.

Archie ja Prinssi tuijottivat toisiinsa hetken täysin ymmällä, mutta sitten Archie vastasi iloisesti silmää iskien, mikä sai Charlien taas hyväälle tuulelle:

— Isoisä Campbellille se kuuluu.

Näin he pääsivät pulasta, ja siihen leikki loppui, vaikka Jamie tunnusti Roselle, ettei hän varmaan voisi elää maanantaihin tietämättä, mikä se kohuttu esine on.

Heti illallisen jälkeen pojat läksivät kotiinsa hoilottaen täyttä kurkkua skotlantilaista kansanlaulua.

— No, kultaseni, pidätkö serkuistasi? kysyi Plenty-täti, kun ponit olivat kadonneet nurkan taa ja melu vähitellen hiljeni.

— Aika lailla, mutta Febestä minä kuitenkin pidän enemmän.

Kuullessaan vastauksen Plenty-täti väanteli epätoivoissaan käsiään ja mennä lyllesi kertomaan Peace-siskolle, ettei hän oppisi koskaan ymmärtämään tuota tyttöä ja siksi oli suuri onni, että Alec pian vapauttaisi heidät vastuusta.

Uupuneena iltapäivän epätavallisista ponnistuksista Rose painautui sohvan nurkkaan lepäämään ja miettimään poikien yllätystä. Eipä hän osannut aavistaa, että juuri hän saisi tietää sen ensimmäisenä.

Siinä aprikoidessaan hän nukahti ja näki unta, että oli taas kotona omassa pienessä sängyssään. Hän oli havahtuvinaan ja näkevinään isän kumartuvan vuoteen yli ja kuuli hänen sanovan: "Oma pikku Roseni", ja hän vastasi: "Sinäkö, isä!" Ja isä otti hänet syliinsä ja suuteli häntä hellästi. Niin ihana ja todellinen tämä uni oli, että hän heräsi ilosta huudahtaen ja huomasi olevansa päivettyneen parrakkaan miehen sylissä. Tämä puristi hänet rintaansa vasten ja kuiskasi niin isän äänellä, että Rose luottavasti painautui lähemmäksi häntä:

— Tämä on siis minun pieni tyttöni, ja minä olen sinun setäsi Alec.

3

SEDÄT

Kun Rose seuraavana aamuna heräsi, hän ei ollut varma oliko edellisiltainen todella tapahtunut vai oliko hän nähnyt vain unta. Niinpä hän ei voinut nukkua enää hetkeäkään vaan hypähti vuoteesta ja puki päälleen, vaikka olikin tuntia aikaisempaa kuin tavallisesti hänen noustessaan. Rosen piti välttämättä päästä katsomaan, olivatko matkalaukut ja -arkut tosiaan eteisessä. Hämärästi hän muisti, että oli kompastunut niihin tullessaan illalla huoneeseensa. Hänet oli sedästä huolimatta lähetetty levolle tavalliseen aikaan, sillä tädit halusivat jutella kolmisin rakkaimman veljenpoikansa kanssa.

Aurinko paistoi ihanasti, ja Rose avasi oven parvekkeelle hengittääkseen raikasta keväistä meri-ilmaa. Hän nojasi parvekkeen kaiteeseen seuraten silmillään Varhaista lintua, joka sieppasi matosen ja mietti, mahtaisiko pitää Alec-sedästä. Rose näki miehen loikkaavan puutarha-aidan yli ja tulevan vihellellä käytävää pitkin. Ensin hän luuli tulijaa joksikin tunkeilijaksi, mutta tarkemmin katsottuaan hän huomasi, että Alec-setä siinä palasi varhaiselta aamu-uinniltaan.

Illalla hän oli tuskin uskaltanut vilkaista setään, sillä joka kerta yrittäessään hän näki sinisen, terävän silmäparin katselevan häntä. Mutta nyt hän saattoi tuijottaa mielin määrin, kun setä pysähtyi ja silmäili ympärilleen kuin iloissaan siitä, että oli taas vanhassa tutussa paikassa.

Alec-setä oli ruskeaksi ahavoitunut, leveäharteinen ja vilkasliikkeinen mies, ja koko hänen olemuksensa uhkui terveyttä ja voimaa, kun hän tuli sinisessä puvussaan avopäin, ravistellen kiharaista tukkaansa kuin kuiville noussut koira. Hänessä oli lujuutta, josta Rose piti, vaikka hän ei voinut sen tarkemmin eritellä tunnettaan. Hän myönsi huojentuneena itselleen, että luultavasti hän pitäisi Alec-sedästä, vaikka tämä näyttikin melkoisen omatahtoisa, ja juuri hänen mieltiessään tätä Alec-setä kohotti katseensa kukkivaan kastanjaan ja huomasi pienen pään ja kaksi silmää, jotka kiinteästi tarkastelivat häntä. Hän huiskautti Roselle ja tokaisi hilpeästi:

— Oletpa sinä varhain kannella, veljentytär.

— Minun täytyi nousta katsomaan oletko sinä todella tullut.

— Niinkö? No, tule sitten tänne, että saadaan asia selväksi.

— En minä saa tulla ulos ennen aamiaista.

— Etkö! tuhahti setä hartioitaan kohauttaen. — No, minä tulen sitten tervehdyskäynnille. Ja hän tarttui Rosen ihmeeksi takakuistin pylvääseen, kiipesi reisimällä katolle, asteli sen poikki ja heittäytyen sieltä parvekkeen kaiteelle kysyi:

— Pelkäätekö te vielä minua, neitiseni?

Rose oli niin hämillään, ettei osannut sanoa mitään, hymyili vain mennessään setäänsä vastaan.

— Kuinka minun tyttöni voi tänä aamuna? setä kysyi ottaen pienen kylmän käden isojen lämpimien kämmentensä väliin.

— Kiitos, aika hyvin.

— Mutta sinun pitäisi voida *oikein* hyvin. Mikset sano niin?

— Päätäni särkee ja minua väsyttää aina aamulla.

— Etkö sinä nuku kunnolla?

— Valvon tavallisesti kauan vuoteessa ja sitten näen niin kauheasti unia, ettei nukkuminen paljonkaan virkistä.

— Mitä sinä teet päivisin?

— Minä luen ja ompelen vähän, joskus nukahdan hetken tai istun tädin luona.

— Etkö sinä ollenkaan juoksentele ulkona, ratsasta tai tee talousaskareita?

— Plenty-täti sanoo, että minä olen liian heikko kestäämään ponnistuksia. Joskus käyn ajailemassa tädin kanssa, mutta ei se ole hauskaa.

— Ei ole ihmekään, Alec-setä tuhahti puoliääneen ja lisäsi nopeasti:

— Onko sinulla ikäistäsi seuraa?

— Annabel Bliss oli vähän aikaa, mutta hän oli sellainen tylsimys, etten voinut sietää häntä. Pojat kävivät eilen täällä ja minusta he olivat mukavia — mutta enhän minä tietenkään voi ruveta telmimään heidän kanssaan.

— Mikset?

— Minä olen liian iso sellaiseen.

— Päinvastoin. Poikien reippaat puuhat tekevät sinulle oikein hyvää, sillä sinä taidat olla aika lellikki. Serkkusi ovat kunnan poikia, ja lähivuosina joudut olemaan paljon heidän kanssaan, siksi on parasta, että teistä tulee saman tien ystävät. Minä koetan kyllä etsiä seuraksesi tyttöjäkin, jos vain löydän jonkun, jota ei ole kasvatettu piloille.

— Febe on aivan varmasti järkevä tyttö, ja minä pidän hänestä, vaikken ole nähnyt häntä kuin yhden kerran! Rose huudahti yhtäkkiä innostuen.

— Ja kuka tämä Febe on, saanko kysyä?

Rose kertoi vilkkaasti mitä tiesi, ja Alec-sedän huulilla karehti hymy, vaikka hänen silmänsä olivat vakavat, kun hän katseli edessään olevia kasvoja.

— Hauskaa että olet mieleltäsi demokraattinen, mutta sittenkään en voi ihan ymmärtää, miksi sinua miellyttää juuri tämä köyhäintalosta tullut nuori neiti.

— Naura vain jos haluat, mutta minä pidän hänestä. En tiedä miksi. Hän näyttää vain hirveän iloiselta ja ahkeralta ja laulaa kauniisti ja on niin vahva, että jaksaa pestä ja lakaista, eivätkä häntä vaivaa mitkään huolet, luutteli Rose koettaen keksiä järkeviä selityksiä mieltymykselleen.

— Mitä sinä hänen huolistaan tiedät?

— No, kun minä kerroin hänelle omistani ja kysyin, onko hänelläkin suruja, hän vastasi: "Ei, minä tahtoisin vain käydä koulua, ja kouluun minä vielä kerran menenkin."

— Hän ei siis pidä huolen aiheena turvattomuutta, köyhyyttä tai kovaa työtä? Urhea tyttö, häneen minäkin tahdon tutustua. Alec-setä nyökäytti hyväksyvästi päätään, ja se sai Rosen toivomaan, että hänkin olisi ansainnut sedän hyväksymisen.

— Mutta mitä huolia sinulla sitten on, lapsi? setä kysyi hetken kuluttua.

— Älä kysy.

— Etkö voi yhtä hyvin kertoa niitä minulle kuin Febelle?

Äänensävy sai Rosen tuntemaan, että olisi parasta puhua suoraan ja ujostelematta, ja siksi hän vastasi punastuen ja käänsi katseensa pois:

— Suurin suruni on, että olen menettänyt rakkaan isäni. Alec-setä kiersi hellästi kätensä Rosen hartioille, painoi hänet rintaansa vasten ja sanoi melkein isän äänellä:

— Sitä surua minä en pysty ottamaan pois, lapsi, mutta koetan tehdä sen sinulle niin keveäksi kuin voin. Entäs muuta?

— Minä olen aina väsynyt ja niin heikko, etten voi koskaan tehdä mitä haluaisin, ja se suututtaa minua, Rose huokasi hieroen epätoivoisesti kivistävää päätään.

— Sen vaivan voi parantaa ja se parannetaan, sanoi setä nyökäyttäen niin päättävästi, että tukka heilahti ja Rose näki harmaita hiuksia ruskeitten seassa.

— Myra-täti sanoo, että minulla on heikko ruumiinrakenne eikä minusta koskaan tulekaan vahvaa, huomautti Rose voipuneesti, ihan kuin olisikin oikeastaan hienoa olla heikko ja surkea.

— Myra-täti on — hm — oivallinen nainen, hänen lempiharrastuksenaan on vain uskoa, että kaikki hoippuvat haudan partaalla. Ja totta totisesti, hän taitaa olla melkein loukkaantunut, jolleivät ihmiset tottele häntä ja ryömi hautaan! Mutta odotahan, me näytämme hänelle ruumiinrakennetta niin että tuntuu. Myra-täti saa vielä todeta, kuinka pienistä kalpeista aaveista tulee punaposkisia, vahvoja tyttöjä. Se on minun ammattini, kuten tiedät, setä lisäsi levollisemmin, sillä hänen kiivautensa oli melkein pelästyttänyt Rosen.

— Olin ihan unohtanut, että olet lääkäri. Se on hauskaa, sillä tahtoisin tulla terveeksi, jos et vain määrää minulle kauhean paljon lääkkeitä. Minä olen juonut niitä litrakaupalla, eivätkä ne kuitenkaan auta.

Puhuessaan Rose osoitti ikkunan vieressä olevaa pientä pöytää, jossa oli rykelmä kaikenlaisia pulloja.

— Ai, katsopas! Nytpä nähdään, mitä vahinkoa nuo siunatut naiset ovat saaneet aikaan.

Alec-setä kurkotti pullon toisensa jälkeen ja asetti ne riviin leveälle kaiteelle. Huolellisesti hän tarkasti jokaista erikseen, hymyili muutamille, rypisti otsaansa toisille ja sanoi pannessaan pois viimeisen pullon: — Nyt saat nähdä parhaan tavan, miten tätä sekasotkua on nautittava. Ja vilauksessa hän lennätti pullot maahan kukkapenkin laitaan.

— Mitä Plenty-täti nyt sanoo? Ja Myra-täti varmasti suuttuu, sillä hän lähetti niistä suurimman osan! nuhteli Rose kauhuissaan ja samalla ihastuneena.

— Sinä olet nyt minun potilaani, ja minä vastaan kaikesta. Minun reseptini taitavatkin tepsii mainiosti, sillä näytät jo nyt virkeämmältä, Alec-setä sanoi niin hilpeästi, että Rosen täytyi nauraa, vaikka hän vastasikin nenäkkäästi:

— Entä jos en välitä sinun lääkkeistäsi enempää kuin näistä vaan heitän ne pellolle. Mitäs siitä sanot?

— Jos minä määrään sinulle tuollaisia sotkuja, saat heittää ne pois heti kun haluat. Mikäs on seuraava huolesi?

— Älä viitsi kysyä enää.

— Mutta kuinka minä voin auttaa sinua, ellen saa tietää? Huoli numero kolme, ole hyvä.

— On tietysti kauhean väärin, mutta toivon joskus, ettei minulla olisi ihan niin monta tätiä. He ovat kilttejä ja minä tahtoisin tehdä heille mieliksi; mutta he ovat kaikki niin erilaisia, että tuntuu joskus kuin he tahtoisivat repiä minut kappaleiksi, koetti Rose selittää, sillä hän tunsu olevansa kuin eksynyt kananpoika, jota kuusi kanaa koetti kilvan houkutellessa luokseen.

Alec-setä heitti päätään taakse päin ja nauroi kuin nuori poika, sillä hän voi mainiosti kuvitella, miten kelpo naiset olivat tarttuneet airoon ja koettivat soutaa jokainen omaan suuntaansa. Ei ihme, että Rose-paran pää oli aivan pyörällä.

— Nyt onkin aika setien tarttua ruoriin; katsotaanpa miten se sopii sinun ruumiinrakenteellesi. Minä aion tästä alkaen pitää omin päin huolta sinusta enkä kuuntele kenenkään neuvoja, ellen nimenomaan pyydä niitä. Muulla tavoin ei tässä laivassa synny järjestystä, ja minähän olen nyt sen kippari, ainakin toistaiseksi. Entä seuraava huoli?

Mutta Rose takelsi ja lehahti niin punaiseksi, että setä arvasi mistä oli kysymys.

— En tosiaankaan voi sanoa sitä. Se olisi epäkohteliasta, ja sitä paitsi minusta ihan tuntuu, ettei sitä enää olekaan.

Kun Rose punaisena sammalsi nämä sanat, käänsi Alec-tohtori katseensa kauas merelle ja sanoi niin vakavasti ja hellästi, että jokainen sana kosketti Rosea ja jäi hänen mieleensä pitkäksi aikaa:

— Rakas lapsi, en minä odotakaan, että sinä rakastaisit minua ja luottaisit minuun heti ensi hetkestä, mutta toivon sinun uskovan, että koetan koko sydämestäni täyttää tämän uuden velvollisuuteni ja että jos teen erehdyksiä — niin kuin varmasti teen —, ei kukaan sure niitä katkerammin kuin minä itse.

Minä olen sinulle ventovieras, vaikka tahtoisin olla paras ystäväsi, ja se on minun omaa syytäni. Jouduimme kerran epäsuupuun, isäsi ja minä, ja luulin etten koskaan voisi antaa hänelle anteeksi, siksi kartoin häntä vuosikautia. Jumalan kiitos, me teimme sovinnon viimeisen kerran tavatessamme, ja silloin hän sanoi, että jos hänen täytyisi lähteä pienen tyttärensä luota, hän jättäisi tämän minulle rakkautensa osoitukseksi. En tietenkään voi täyttää hänen paikkaansa, mutta koetan olla isäsi sijainen, ja jos opit rakastamaan minua puoleksikaan niin paljon kuin rakastit omaa isääsi, minä tunnen itseni ylpeäksi ja onnelliseksi. Uskotko sen ja tahdotko koettaa?

Alec-sedän ilme kosketti Rosea syvästi, ja kun setä ojensi kätensä silmissään alakuloinen, levoton katse, tyttö suuteli häntä liikuttuneena ja luottavasti, kuin vahvistaen sopimuksen. Kumpikin oli hiljaa, kunnes koputus sai heidät säpsähtämään.

Rose pisti päänsä parvekkeen ovesta huoneeseen ja huusi: — Sisään! sillä välin kun Alec-tohtori pyyhkäisi takkinsa hihalla silmänurkkaansa ja alkoi taas viheltää.

Ovelle ilmestyi Febe tuoden kupin kahvia.

— Debby käski minun tuoda tämän ja auttaa pukeutumisessa, hän sanoi räväyttäen mustat silmänsä selkoselälleen hämmästyksestä nähdessään 'merimiehen' parvekkeella.

— Olen jo pukeutunut enkä tarvitse apua. Toivottavasti kahvi on hyvää ja väkevää, sanoi Rose katsellen ahnaasti höyryävää kuppia.

Mutta hän ei saanut sitä maistaa, sillä ruskea käsi tarttui kuppiin ja setä sanoi:

— Seis, tyttö, annahan minun tarkastaa annos ennen kuin nautit sen. Juotko sinä tuollaisen määrän väkevää kahvia joka aamu, Rose?

— Juon ja pidän siitä. Tädin mielestä se virkistää, ja minä voinkin aina kahvin jälkeen paljon paremmin.

— Siksi sinä olet uneton, siksi sydämesi toiminta kiihtyy pienestäkin ponnistuksesta ja kasvosi ovat kellankalpeat, vaikka niiden pitäisi olla ruusunpunaiset. Lopeta kahvin juonti, ja vähitellen huomaat minun olevan oikeassa. Onko meillä tuoretta maitoa, Febe?

— Vaikka sankokaupalla — vasta lypsettyä.

— Se on oikeata juomaa minun potilaalleni. Tuopas sitä kannullinen ja tuo samalla myös toinen kuppi; minuakin janottaa aika lailla. Kuusamia kahvi ei vahingoita, sillä niillä ei ole hermoja, jotka siitä kärsisivät. Ja Rosen mielipahaksi kahvi meni saman tien kuin lääkkeetkin.

Alec-tohtori näki kyllä Rosen pahastuneen ilmeen, mutta ei ollut huomaavinaan, vaan karkotti sen sanoen iloisesti:

— Minulla on tavaroitteni joukossa pieni hieno pikari; sinä saat sen maitomukiksesi, sillä se on tehty sellaisesta puusta, jossa sanotaan olevan parantavaa voimaa — ihan kuin kvassia-puulla. Siitäpä muistan, niistä laatikoista, jotka Febe aikoi raahata illalla huoneeseeni, kuuluu yksi sinulle. Kun tiesin, että minua odottaa kotona tytär, keräsin matkan varrella kaikenlaisia kauniita ja erikoisia esineitä, toivottavasti joku niistä miellyttää sinua. Huomisaamuna tutkimme sitä. No niin, tuossa maito tulee. Malja neiti Rose Campbellin terveydeksi!

Rosen oli enää mahdotonta olla nyrpeissään, kun hän kuvitteli laatikossa olevia lahjoja; niinpä hän unohti harminsa, joi hymyillen oman maljansa ja huomasi, ettei tuore maito ollutkaan hullumpaa lääkettä.

— Minun täytyy mennä, ennen kuin joku vielä tulee ja näkee minut peruukki pörrössä, Alec-tohtori sanoi valmistautuen lähtemään alas samaa tietä kuin oli tullutkin.

— Sinä taidat tavoiksesi kulkea kuin kissa, huomautti Rose, jota toisen omituiset tavat kovasti huvittivat.

— Poikasena minä aina puikin ikkunoista, ettei tarvinnut häiritä tätejä, ja nyt minä pidän siitä, sillä se on lyhyin tie ja pitää minut vetreänä, kun en enää saa kiipeillä laivan köysissä. Hei vain aamiaiseen asti! Ja setä liukui alas syöksytörveä myöten ja katosi kukkivien kuusamien taa.

— Siinäpä vasta sukkelaliikkeinen holhooja! huudahti Febe lähtiessään kuppeineen alakertaan.

— Hän taitaa olla hyvä holhooja, Rose vastasi ja lähti Feben perässä katsomaan isoja laatikoita arvailakseen, mikä niistä oli hänen.

Kun kellonsoitto oli kutsunut aamiaiselle, setätapasi Rosen levottomana tarkastelemassa uutta ruokalajia, joka höyrysi pöydällä.

— Oletko saanut lisää huolia, Rose? hän kysyi silittäen tytön pehmeätä tukkaa.

— Tahdotko sinä todellakin minun syövän kaurapuuroa? kysyi Rose järkyttyneellä äänellä.

— Etkö sinä pidä siitä?

— Minä inhoan sitä! vastasi Rose, ja sanoja tehostivat väristys, nenän nyripistus ja syvä huokaus.

— Et sinä ole oikea skotlannitar, jollet pidä kaurapuurosta. Vahinko, sillä minä keitin sen itse ja arvelin, että me oikein herkuttelisimme, kun on noin paljon kermaakin kaataa sekaan. No, ei voi auttaa, setä sanoi ja istahti pettyneen näköisenä.

Rose oli päättänyt pitää urhoollisesti puoliaan, sillä hän todella inhosi tuota ruokaa. Mutta kun Alec-setä ei yrittänytkaan pakottaa, hän muuttikin äkkiä mielensä.

— Minä koetan syödä sitä sinun mieliksesi. Kaikki hokevat aina puuron terveellisyyttä, ja siksi minä olen ruvennut vihaamaan sitä, hän sanoi häpeillen vähän hupsua puolusteluaan.

— Toivottavasti pidät siitä, sillä tahtoisin sinun tulevan yhtä terveeksi ja voimakkaaksi kuin Jessien pojat, jotka on kasvatettu vanhaan hyvään tapaan. Heille ei syötetä herkkuja alituisen, ja he ovat koko suvun komeimmat miehenalut. Kas täti, hyvää huomenta!

Tohtori tervehti vanhaa neitiä, ja Rose istui pöytään päättäen joko syödä puuroa tai kuolla.

Viidessä minuutissa hän oli tyystin unohtanut mitä söi, sillä hän oli pelkkänä korvana seuratessaan pöytäkeskustelua. Häntä huvitti kuulla Plenty-tädin kutsuvan nelikymmenvuotiaista veljenpoikaansa poikakullaksi. Ja Alec-sedällä oli varastossaan loputtomiin niin lystikkäitä juttuja joka puolelta ja varsinkin Tätilästä, että halveksittu puuro hävisi vastalauseitta.

— Kai sinä tulet kirkkoon meidän kanssamme, Alec, vai oletko liian väsynyt? kysyi vanha neiti, kun noustiin pöydästä.

— Sitä vartenhan minä Kalkutasta tänne kiirehdinkin, tätiseni. Minun täytyy vain lähettää kälyille viesti, että olen perillä, sillä he odottavat minua vasta huomenna, ja kirkossa syntyisi aikamoinen hämminki ja hälinä, jos pojat näkisivät minut yllättäen.

— Lähetän Benin harjulle, ja Myran luona voit pistäytyä itse. Ennätät vielä hyvin, ja hän ilahtuu käynnistäsi.

Alec-tohtori lähti heti paikalla eikä häntä näkynyt ennen kuin vanhat vaunut ajettiin portaitten eteen ja Plenty-täti astui portaita alas kahisevassa sunnuntaipuvussaan. Rose seurasi hänen kintereillään kuin pieni musta varjo.

Niin lähdettiin juhlallisesti liikkeelle, eikä Alec-setä saanut koko matkalla juuri pitää hattua päässään, sillä kaikki vastaantulijat nyökkäilivät ja hymyilivät hänelle ja tervehtivät häntä niin hilpeästi kuin pyhäpäivänä suinkin sopi.

Varoitus oli epäilemättä ollut tarpeen, sillä huolimatta ajasta ja paikasta pojat olivat niin kuohuksissaan, että vanhemmat pelkäsivät minä hetkenä tahansa tapahtuvan jotakin sopimatonta. Oli kerrassaan mahdotonta saada neljätoista silmää kääntymään Alec-sedästä, ja kukaan tuskin voisi uskoa niitä kauheita asioita, mitä tapahtui saarnan aikana.

Rose tuskin uskalsi nostaa katsettaan, sillä kurittomat pojat viestittivät tunteitaan hänelle niin huomiota herättävästi, ettei hän lopulta tiennyt itkeäkö vai nauraa. Charlie iski hänelle ihastuneena silmää äitinsä viuhkan takaa; Mac osoitti kaikkien nähden hänen vieressään istuvaa kookasta olentoa; Jamie tuijotti taukoamatta tuolinsa selustan yli, niin että Rose pelkäsi hänen silmiensä putoavan; George kompastui palliin ja pudotti innoissaan kolme virsikirjaa; Will piirsi puhtaasiin kalvosimiinsa merimiehiä ja kiinalaisia ja näytteli niitä Rosen suureksi kauhistukseksi; Steve oli narrata koko joukon nauramaan, kun virkisti itseään hajuolalla näyttääkseen, miten rajun vaikutuksen ilo oli tehnyt häneen; yksinpä arvokas Archiekin häpäisi itsensä kirjoittamalla virsikirjaansa: "Eikös hän olekin sininen ja ruskea?" ja antoi sen kohteliaasti Roselle.

Rosen ainoa pelastus oli koettaa kiinnittää kaikki huomionsa Mac-setään, lihavaan, hiljaiseen herraan, joka ei näyttänyt tietävän tuon taivaallista poikien kujeista, vaan nukkui penkkinsä päässä kaikessa rauhassa. Tämä oli ainoa setä, jota Rose oli vuosien mittaan tavannut, sillä Jem-setä ja Steve-setä, Jessie-tädin ja Clara-tädin miehet, olivat merillä ja Myra-täti oli leski. Mac-setä oli kauppias, rikas ja

ahkera mies. Hän liikkui kotonaan hiljaa kuin hiiri, sillä siellä hän ei uskaltanut edes suutansa avata vaan antoi vaimolleen täyden vallan.

Rose piti tästä kookkaasta, hiljaisesta miehestä, joka oli tullut hänen luokseen silloin kun isä kuoli ja lähetti hänelle kouluun kauniita makeislaatikoita. Setä kutsui hänet usein isoon varastoonsa, joka oli täynnä teetä, mausteita, viinejä ja kaikenlaisia ulkomaan hedelmiä, ja käski hänen syödä ja ottaa mukaansa mitä ikinä halusi. Hän oli salaa surrut sitä, ettei Mac-setä ollut hänen holhoajansa, mutta nähtyään nyt Alec-sedän hän piti kuitenkin tätä parempana, varsinkin kun hän ei erityisesti ihailut Jane-tätiä.

Jumalanpalveluksen päätyttyä Alec-tohtori lähti nopeasti kirkosta. Eteisessä pojat ryntäsivät kaikki hänen kimppuunsa ja kälyt puristivat iloisina hänen kättään. Matka kirkonpenkistä eteiseen oli peräti vaarallinen, Rose oli hälinässä litistytäkään oven taakse, mutta onneksi Mac-setä tuli avuksi ja nosti hänet vaunuihin turvaan.

— No, tytöt, nyt teidän on tultava syömään päivällistä Alecin kanssa; Mac tulee tietysti myös. Mutta noita rasavillejä minä en voi pyytää. Mehän odotimme rakasta poikaa vasta huomenna emmekä osanneet varustautua. Menkööt pojat kotiin ja odottakoot huomiseen, sillä minua aivan hirvittää ajatella, miten he käyttäytyivät kirkossa, pauhasi Plenty-täti noustessaan vaunuihin.

Missä tahansa muualla pojat olisivat tällaista vääryyttä kärsittyään nostaneet metelin; nytkin he napisivat ja koettivat väittää vastaan, mutta Alec-tohtori tarttui asiaan ja sanoi:

— Olkaa huoletta, veikkoset, saatte kyllä vahingon takaisin huomenna. Mutta jos ette nyt mene kiltisti kotiin, ei tarvitse tulla kaivelemaan minun suuria arkkujani.

4

TÄDIT

Koko päivällisen ajan Rose tunsu, että kohta alettaisiin keskustella hänestä, ja hän tiesi hetken koittaneen, kun Plenty-täti kuiskasi vierashuoneeseen siirryttäessä:

— Juoksepa vähäksi aikaa Peace-tädin luo. Hän kuuntelee levätessään mielellään, kun luet ääneen. Meillä on täällä asioita pohdittavana.

Rose totteli, ja Peace-tädin luona vallitsi niin hiljainen ja rauhallinen tunnelma, että tytön kuohuvat tunteet tyyntyivät pian. Ja hän oli tietämättään tosiaan lohtuna tälle vanhalle, väsyneelle naiselle, joka sai vuodesta vuoteen nöyrästi odottaa kärsimystensä loppumista.

Rose tunsu hänen elämänsä surullisen tarinan, ja se loi lumoavaa hohdetta tämän isotädin ympärille, jota Rose jo oli oppinut rakastamaan. Kun Peace oli kahdenkymmenen, hänen piti mennä naimisiin; kaikki oli valmiina, hääpuku riippui naulassaan, kukkaset odottivat, onnen hetki oli ovella. Silloin tuli järkyttävä sanoma, että sulhanen oli kuollut. Kaikki ajattelivat, että hentoinen Peace kuolisi myös surusta, mutta hän kesti menetyksen urhoollisesti, heitti pois morsiuspuvun ja aloitti elämänsä uudelleen. Hän oli kaunis, hiljainen nainen, hiukset valkoiset kuin lumi. Hän ei käyttänyt pukunaan mustaa, vaan pehmeitä, vaaleita värejä aivan kuin valmiina vihille.

Kolmekymmentä vuotta hän oli elänyt hiljalleen kuihtuen. Hän oli ollut ystävällinen ja ahkera ja seurannut kiinnostuneena kaikkea mitä perheessä tapahtui. Erityisesti hän oli ollut ympärillään kehittyvien nuorten tyttöjen neuvonantaja ja ystävä. Peace-tätiä ympäröivä ilmapiiri viihdytti ja rauhoitti jokaista, joka tuli hänen lähelleen.

Plenty-täti oli hänen täydellinen vastakohtansa, pyöreä, terve vanha neiti, jolla oli valpas katse, vilkas kieli ja posket kuin talviomenat. Hän oli aina liikkeessä, jutteli ja puuhasi kuten kelpo Martta ainakin. Usein hän vaivasi itseään tämän maailman murheilla, mutta oli pohjimmaltaan kuitenkin onnellinen.

Rose oli oikeassa. Hänen istuessaan lukemassa virsiä Peace-tädille toiset tädit istuivat alhaalla keskustelemassa varsin avomielisesti tytön pikku persoonasta.

— No, Alec, mitä pidät holhokistasi? aloitti Jane-täti, kun he olivat istuutuneet ja Mac-setä vetäytynyt nurkkaan torakahtaakseen päivällisen jälkeen.

— Tietysti pitäisin työstä enemmän, jos olisin saanut huolehtia hänestä pienestä pitäen, ainakin olisi ollut helpompi aloittaa. George-parka vietti niin yksinäistä elämää, että lapsi on kärsinyt siitä monessa suhteessa, ja isän kuoleman jälkeen tytön kasvatusta tuntuu olleen vieläkin kehnompaa hänen

tämänhetkisestä kunnostaan päätellen.

— Rakas poika, me teimme voitavamme odotellessamme sinua kotiin. Minä olin kyllä aina sitä mieltä, ettei George osannut kasvattaa tyttöä, ja sanoinkin sen hänelle, mutta hän ei siitä paljon piitannut, ja tässä sitä nyt ollaan, kun lapsiparka on meidän käsissämme. Minä puolestani tunnustan, etten tiedä mitä hänelle tehdä. Hän on kuin jokin niistä kummallisista linnuista, joita sinä ennen toit matkoiltasi. Ja Plenty-täti ravisti neuvottomana päätään, niin että kaikki purppuranväriset ruusukkeet, joita oli kuin krookuksen kukkia vierä vieressä hänen päähineessään, joutuivat vilkkaaseen liikkeeseen.

— Jos minun neuvoani olisi seurattu, Rose olisi yhä siellä erinomaisessa opistossa, jonne hänet toimitin. Mutta Plenty-tädin mielestä tyttö oli otettava sieltä pois, koska hän ei viihtynyt, ja tulonsa jälkeen hän on vain laiskotellut. Joutilaisuus on pahinta tuollaiselle kivulloiselle ja hemmotellulle tytölle kuin Rose, sanoi Jane-rouva ankarasti.

Hän ei voinut antaa anteeksi vanhoille neideille, kun nämä olivat suostuneet Rosen innokkasiin pyyntöihin, niin että tyttö oli saanut jäädä odottamaan holhoojansa tuloa ennen kuin aloittaisi uuden lukukauden tuossa erinomaisessa opinahjossa, jossa moni kelpo nainen oli saanut kasvatuksensa.

— Minusta se ei alunperinkään ollut sopiva koulu lapselle, joka on lähtenyt hyvistä oloista — niin, rikkaalle perijättärelle, sillä sehän Rose nyt joka tapauksessa on. Onhan se kieltämättä hyvä koulu sellaisille tytöille, joiden täytyy omalla työllään hankkia toimeentulonsa; mutta Roselle riittää vuosi tai pari jossakin uudenaikaisessa opistossa, jotta hän sitten kahdeksantoistavuotiaana voisi arvonsa mukaisesti astua seuraelämään, sanoi Clara-täti, joka aikoinaan oli ollut ihailtu kaunotar ja oli vielä nytkin hyvännäköinen nainen.

— Herra nähköön, kuinka lyhytnäköisiä te kaikki olette laatiessanne suunnitelmia, kun selvästi näkee, että tuota lapsipoloista odottaa ennenaikainen hauta, kuiskasi Myra-täti surullisesti huoaten ja nyökäytti juhlallisesti synkeätä päähinettään, jota hän ei ollut suostunut siitä pitäen vaihtamaan, kun oli saanut pysyvän katarrinsa.

— Minun mielestäni lapsi tarvitsee vain vapautta, lepoa ja huolellista hoitoa. Hänen katseessaan on jotain, joka koskee sydämeen. Yksikään meistä ei voi antaa hänelle sitä, mitä hän kipeimmin tarvitsisi — äitiä, sanoi Jessie-täti, ja hänen silmänsä kostuivat, kun hän ajatteli, että hänen ehkä joskus pitäisi jättää omat poikansa toisten hoiviin.

Alec-setä joka oli ääneti kuunnellut toisten mielipiteitä, kääntyi vilkkaasti viimeksi puhuneen kälynsä puoleen ja sanoi hyväksyvästi nyökäyttäen:

— Sinä sen sanoit, Jessie. Ja jos sinä haluat auttaa, voimme toivottavasti yhdessä saada aikaan, ettei tyttö tunne itseään aivan orvoksi.

— Minä koetan parhaani. Luultavasti sinä tarvitsetkin vielä minua, sillä niin viisas kuin oletkin, et varmaankaan voi ymmärtää Rosen tapaista hentoa, arkaa olentoa yhtä hyvin kuin nainen, sanoi Jessie hymyillen, sydän täynnä äidillistä hyväntahtoisuutta.

— En voi muuta kuin kummastella, ettei George uskonut Rosea minulle. Enköhän minä osaisi parhaiten kasvattaa tyttöä; onhan minulla itselläni ollut tytär, Myra-täti huomautti haikeana. Hän oli todellakin ainoa, joka oli lahjoittanut suvulle tyttärensä, ja hän tunsikin kunnostautuneensa aivan erinomaisesti, vaikka pahansuovat ihmiset kuiskailivat, että hän oli lääkinnyt lemmikkinsä kuoliaaksi.

— Siitä minä en Georgea syytä, kun muistelen niitä vaarallisia kokeita, joita sinä teit Carrie-paralle, aloitti Jane-rouva kovalla äänellä.

— Jane Campbell, minä en tahdo kuulla sanaakaan! Minun Carolineni muisto on pyhä, Myra-täti huusi nouston kuin lähteäkseen huoneesta.

Mutta tohtori pidätti Myra-rouvaa, sillä hänen oli mielestään kerta kaikkiaan selvitettävä suvulle asemansa tytön holhoojana ja pidettävä siitä miehekkäästi kiinni, mikäli hän ylipäänsä aikoi onnistua tehtävässään.

— Hyvät ystävät, ei kiistellä eikä tehdä Rosesta riitakapulaa, vaikka herraparatkoon, sehän hän melkein jo on. Te olette nyt kasvattaneet häntä vuoden. Ei voi juuri kehua, että olisitte päässeet tuloksiin, mutta mitä useampi kokki, sitä huonompi keitos. Nyt minä aion kokeilla omalla tavallani vuoden, mutta ellei edistymistä tapahdu, jätän koko puuhan ja joku toinen saa hänet kasvatettavakseen. Niin olen päättänyt.

— Vuoden kuluttua lapsipoloinen ei ole enää keskuudessamme, niin ettei kenenkään tarvitse pelätä vastuuta, sanoi Myra-täti vetäen käteensä mustat käsineet kuin valmistautuen hautajaisiin.

— Pahas sentään, Myra, sinä se saat enkelinkin raivostumaan! puuskahti Alec-tohtori ja hänen silmänsä salamoivat. — Sinun pahat ennustuksesi säikyttävät lapsen suunniltaan, sillä hänellä on vilkas mielikuvitus ja tuollaiset kauhukuvat kiusaavat häntä sanomattomasti. Sinä olet saanut hänen päähänsä, että hänellä on heikko ruumiinrakenne, ja hän taitaa itsekin olla melkein ihastunut tuohon ajatukseen. Ellei tyttö olisi ollut melkoisen hyväkuntoinen, sinun huolenpitosi olisi tosiaan ennättänyt viedä hänet 'ennenaikaiseen hautaan'. Minä en tahdo, että kukaan sekaantuu tähän asiaan — olkaa hyvät ja muistakaa se: saatte pestä kätenne ja antaa minun pitää huolta työstä. Jos tarvitsen apua, niin pyydän sitä aikanaan.

— Hyvä, hyvä! kaikui nurkasta, johon Mac-setä oli nukahtanut.

— Kun sinut kerran on määrätty holhoojaksi, ei meillä tietysti ole oikeutta sanoa mitään, mutta minä ennustan, että tyttö joutuu turmioon, kerrassaan pilalle, Jane-täti sanoi katkerasti.

— Kiitos. Minusta tuntuu, että jos nainen osaa kasvattaa kaksi poikaa niin oivallisesti kuin sinä olet tehnyt, voi mieskin edes yrittää kasvattaa tyttöä, jos hän oikein omistautuu työhönsä, vastasi tohtori iskien veitikkamaisesti silmää. Ja toisten oli vaikea pidättää naurua, sillä jokainen tiesi, että Janen pojat olivat hemmotellumpia kuin suvun kaikki muut pojat yhteensä.

— Minä olen huolettu, sillä uskon todella, että Alec saa lapsen parantumaan, ja vuoden kuluttua tyttö sitten voikin mennä madame Roccabellan opistoon täydentämään kasvatustaan. Clara-täti pyöritteli sormuksiaan ja ajatteli hyvillään sitä aikaa, jolloin saisi opastaa kauniin sukulaistytön seuraelämään.

— Sinä kai jätät asumaan tänne vanhaan kotiisi, mikäli et aio mennä naimisiin, Alec. Siihen sinun olisi kyllä jo aika, sanoi Jane-rouva kiukuissaan tohtorin äskeisestä huomautuksesta.

— Ei kiitos. Tule tupakalle, Mac, sanoi tohtori äkkiä.

— Älä mene naimisiin; perheessä on jo naisväkeä ihan kylliksi, mutisi Mac-setä, ja herrat pakenivat kiireesti huoneesta.

— Peace-täti tahtois nähdä teidät kaikki luonaan.

Rose ilmestyi huoneeseen, ennen kuin rouvat ehtivät ryhtyä käsittelemään asiaa uudelleen.

— Riutuva pikku raukka, mutisi Myra-täti, ja hänen synkän päähineensä varjo lankesi Roseen, kun hän mustien käsineittensä kankeilla sormenpäillä hyväili tytön poskia, joista näin monen silmäparin tuijottaessa väri oli kokonaan kadonnut.

— Hauskaa että sievät kiharasi ovat luonnolliset; niistä sinulla on myöhemmin paljon iloa, Clara-täti sanoi tarkastellen asiantuntevasti Rosen hiuksia.

— Kun setäsi nyt on tullut, en enää odotakaan, että jatkaisit kouluasi. Toivottavasti aikasi ei kuitenkaan kulu pelkkiin joutaviin huvituksiin, lisäsi Jane-täti lähtiessään huoneesta kasvoillaan marttyyrin ilme.

Jessie-täti ei sanonut mitään, suuteli vain veljentytärtään niin hellästi, että Rosen mieli äkkiä lämpeni. Kiitollisin katsein hän seurasi poistuvaa tätiään, kunnes ovi sulkeutui.

Kun kaikki olivat menneet kotiinsa, Alec-tohtori käveli tunnin ajan hämärässä alakerran salissa ajatuksiinsa vaipuneena. Välistä hän rypisti otsaansa, välistä hymyili ja joskus seisoi aivan hiljaa syvissä mietteissä. Äkkiä hän mutisi aivan kuin tehtyään päätöksen:

— Tytön täytyy nyt heti saada uutta ajateltavaa, sillä Myran pelottelut ja Janen saarnat ovat panneet hänen päänsä aivan pyörälle.

Hän avasi yhden nurkassa olevista matka-arkuistaan ja hetkisen pengottuaan veti sieltä esille koruompelein kirjaillun kauniin silkkityynyn ja sievin leikkauksin koristellun, tummasta puusta tehdyn pikarin.

— Nämä kelpaavat ensi hätään, hän tuumi pöyhien tyynyn pulleaksi ja pyyhkien pikarin puhtaaksi. — Ne eivät säikäytä Rosea heti alkuun. Häntä täytyy suostutella varovasti ja lempeästi, kunnes hän luottaa minuun; sitten hän kyllä taipuu mihin tahansa.

Samassa Febe tuli ruokasalista kädessään lautasellinen ruisleipää, sillä Rose ei saanut enää syödä lämpimiä teeleipiä aterialla.

— Minä kevennän hiukkasen kuormaasi. Tohtori otti lautaselta reilun viipaleen ja vetäytyi kirjastoon jättäen Feben ihmettelemään tuota outoa ruokahalua.

Febe olisi ihmetellyt vielä enemmän, jos olisi nähnyt tohtorin pyörittelevän leivästä pikku pillereitä, jotka hän pani sievään norsunluurasiaan tyhjennettyään siitä ensin omat pillerinsä.

— No niin, tässä on lääkkeitä, jos he välttämättä niitä vaativat. Nämä ovat ainakin vaarattomia. Minä haluan toteuttaa suunnitelmani, mutta koetan säilyttää rauhan tässä talossa, ja vasta sitten, kun kokeen on onnistunut, tunnustan koko kepposen. Ja tohtori lähti kuin pahankurinen poika ulos viaton pillerirasia mukanaan.

Rose soitteli hiljaa pieniä urkuja, jotka olivat yläkerran hallissa, jotta Peace-tätikin voisi nauttia soitosta; ja koko ajan keskustellessaan vanhojen neitien kanssa tohtori kuunteli tytön puuskaista musiikkia ja ajatteli erästä toista Rosea, joka oli usein soitellut hänelle.

Kun kello löi kahdeksan, hän sanoi:

— No niin, nyt minun tyttöni on aika mennä levolle. Muuten et jaksais nousta aikaisin, ja minulla on paljon hauskoja suunnitelmia huomista varten. Tulepas katsomaan, mitä olen keksinyt sinulle.

Rose meni hänen luokseen ja kuunteli jännittyneenä ja kasvot loistaen, kun tohtori selitti painokkaasti:

— Matkoillani olen hankkinut maailmalta muutamia mainioita hoitovälineitä; ne ovat oikein miellyttäviä, ja ajattelin että sinä ja minä voisimme kokeilla niillä. Tämän yritykseni sain Intiassa eräältä viisaalta vanhalta vaimolta, kun olin sairaana. Se on täytetty saharilla, unikoilla ja muilla rauhoittavilla kasveilla; kun panet sen yöksi pienen pääsi alle, nukut suloisesti näkemättä pahoja unia ja heräät aamulla virkistyneenä.

— Saanko minä sen todella? Voi, kuinka hyvälle se tuoksuu! Rose otti ihastuneena vastaan kauniin tyynyn ja nuuhki sen vion suloista tuoksua.

— Tässä on se pikari, josta sinulle puhuin, Alec-setä jatkoi. Sanotaan että sen parantava voima tehoaa vain, jos juoja itse täyttää sen. Siksi sinun täytyy oppia lypsämään. Minä kyllä opetan.

— En minä taida koskaan oppia, sanoi Rose, mutta hän katseli pikaria hyvällä mielin. Siihen oli vuoltu tanssivia pikkuolentoja, jotka selvästikin tahtoivat sukeltaa alapuolelleen olevaan valkoiseen mereen.

— Etkö sinä luule, että hän tarvitsee myös jotain vahvistavaa? Minä olen todella levoton, ellet anna hänelle mitään lääkettä, tuumi Plenty-täti katsellen epäluuloisesti uusia hoitovälineitä, sillä hän uskoi enemmän vanhoihin, koeteltuihin lääkkeisiinsä kuin itämaisiin pikareihin ja unikkotyynyihin.

— Hyvä on, täti. Määrään hänelle pillereitä, jos se sinusta on välttämätöntä. Sinähän tiedät, että vaarallista hasista valmistetaan hampusta? Näitä tehdään ohrasta ja rukiista. Ne ovat aivan vaarattomia ja niitä voi syödä runsaastikin ilman haittaa. Niitä käytettiin runsaasti ennen vanhaan, ja toivon että ne tulevat taas pian suosioon.

— Sehän on kummallista! Plenty-täti pani silmälasit nenälleen ja tarkasteli pillereitä niin kiinnostuneena ja kunnioittavasti, että Alec-tohtorin oli vaikea pysyä totisena.

— Ota yksi aina aamuisin. Ja nyt hyvää yötä, tohtori sanoi ja suudeltuaan sydämellisesti potilastaan lähetti tämän levolle.

Kun Rose oli mennyt, tohtori upotti kädet hiuksiinsa ja sanoi oudolla, surun ja ilon sekaisella äänellä:

— Kun ajattelen edessäni olevaa urakkaa, minun täytyy tunnustaa, että mieleni tekisi paeta täältä ja tulla takaisin vasta kun Rose on täyttänyt kahdeksantoista!

5

VYÖ JA MATKA-ARKKU

Ensimmäinen ihminen, jonka Rose seuraavana aamuna tapasi tullessaan pikari kädessään huoneestaan, oli Alec-setä. Tämä seisoi vastapäisen oven kynnyksellä ja näytti huolellisesti tarkastelevan huonetta. Kuullessaan Rosen askelet hän kääntyi ympäri ja kysyi hyräillen vanhaa laulua:

— Minnekä matkalla oot, neiti pieni?

— Lypsymme, herra, käy aamuin tieni, vastasi Rose pikaria heilutellen, ja sitten molemmat puhkesivat nauruun.

Ennen kuin kumpikaan ehti sanoa mitään, pisti kauempaa eräästä ovesta esiin niin iso koristeltu yömyssy, että koko pää näytti kaalinkerältä, ja kummastunut ääni huudahti:

— Mitä maailmassa te puuhaatte näin varhain?

— Viritämme kurkkuumme päivää varten, rouvaseni. Sanopas, tati kiltti, voinko minä saada tämän huoneen?

— Ota minkä haluat, kunhan et ota siskon huonetta.

— Kiitos! Ja saanko penkoa ullakon ja aitat kalustaakseni sen mieleni mukaan?

— Saat kääntää vaikka koko talon ylösalaisin, kunhan vain pysyt täällä.

— Siinä vasta lupaus! Kyllä minä pysyn. Tässä on minun pieni ankkurini, ja tällä kertaa saat minusta kyllä enemmän kuin tarpeeksesi.

— Se on mahdotonta. Pane takki päällesi, Rose. Äläkä sinä väsytä häntä liiaksi kujeillasi, Alec. Tulen, tulen, siskoseni! Ja kaalinkerä hävisi äkkiä näkyvistä.

Ensimmäinen lypsy-yritys oli hullunkurista katseltavaa; mutta monen säikähdysten ja turhan yrityksen perästä Rosen onnistui täyttää pikarinsa. Tosin Ben piti kiinni Mansikin huiskivasta hännästä ja Alec-setä katsoi, ettei se päässyt puskemaan pientä lypsäjää. Varovaisuustoimenpiteet kävivät hieman Rosen kunnialle.

— Mutta sinähän näytät olevan viluissasi tuon naurun jälkeenkin, sanoi tohtori, kun he tulivat navetasta. — Juoksepas reippaasti puutarhan ympäri, että saat poskesi punoittamaan.

— Minä olen liian iso juoksemaan; neiti Power sanoi, ettei minun ikäisteni nuorten neitien enää sovi juosta, sanoi Rose pikkuvanhasta.

— Minä otan itselleni oikeuden olla eri mieltä kuin opettajasi, ja lääkärinäsi minä suorastaan käsken sinun juosta. Mars matkaan vain! tohtori sanoi, ja hänen ilmeensä ja asentonsa olivat niin päättäväiset, että Rose lähti minkä jaloistaan pääsi.

Haluten tehdä sedälle mieliksi tyttö lensi aika vauhtia puutarhan ympäri, ennen kuin palasi sedän viereen rappusille ja heittäytyi lähettäen porraskivelle posket yhtä punaisina kuin hartioillaan oleva huivi.

— Hyvin tehty, tyttö; osaat sinä vielä käyttää jalkojasi, vaikka oletkin nuori neiti. Vyösi vain on liian kireällä; avaa se, että voit hengittää kunnolla lähättämättä.

— Ei se ole kireällä, minä voin hengittää ihan mainiosti, Rose väitti koettaen rauhoittua.

Mutta setä nosti hänet pystyyn ja avasi uuden vyön, josta Rose oli kovin ylpeä. Sillä hetkellä kun solki aukesi, vyö hellitti monta senttiä ja Roselta pääsi syvä huokaus, joka puhui päinvastaista kuin hänen sanansa.

— En minä tiennytkään, että se oli noin tiukka! Ei se tuntunut yhtään kireältä. Tietysti se kiristää, kun minä puuskutan näin kauheasti; mutta harvoinhan minä juoksen, selitti Rose ihan nolona paljastuksesta.

— Sinä käytät keuhkojasi vain puolella teholla, sen takia voit pitää noin luonnotonta kapinetta tunteitta sen kiristävän. On siinäkin järkeä — puristaa nyt pieni hento vyötärö teräs- ja nahkakahleisiin, kun sen pitäisi vapaasti kasvaa ja kehittyä, sanoi Alec-tohtori katsellen ankarasti vyötä ja siirsi solkea monta reikää eteenpäin Rosen salaiseksi mielipahaksi, sillä tyttö oli ylpeä hoikasta vartalostaan ja iloitsi joka päivä siitä, ettei ollut yhtä pyylevä kuin entinen koulutoverinsa Luly Miller, joka turhaan koetti pitää kilojaan kurissa.

— Sehän putoaa, jos se pannaan noin höllälle, Rose sanoi huolissaan.

— Eikä putoa, kun hengität kunnollisesti. Ja kun vyö alkaa tässä reiässä kiristää, panemme sen seuraavaan, kunnes vyötärösi on yhtä vahva kuin kreikkalaisten Heben, nuoruuden jumalattaren, muistathan. Nykymuoti on iljettävää!

— Voi, miltä se nyt näyttää! mankui Rose ja katseli halveksien väljää vyötään, joka roikkui hänen ohuella vyötäröllään. — Se häviää vielä, ja silloin minulla on paha mieli, sillä se on kaunis ja maksoikin paljon. Haista, kuinka hyvälle se tuoksuu.

— Jos kadotat sen, saat minulta paremman. Pehmeä silkki- ja sateenvarjo sopii sinunlaisellesi sievälle tytölle

paremmin kuin tällainen raudoitettu haarniska. Ja minulla on tavaroitteni joukossa melkein loputon varasto italialaisia silkkejä ja turkkilaisia vöitä. Kas niin, eikös vaan tunnukin paljon paremmalta? Ja tohtori nipisti hiljaa poskea, jolle äkkiä oli ilmestynyt ujo hymy.

— Se on ihan typerää, mutta tahtoisin niin mielelläni tietää, olenko minä... Rose pysähtyi punastuen ja painoi häpeissään päänsä alas, — olenko minä mielestäsi sievä.

Tohtori oli purskahtaa nauruun, mutta sanoi kuitenkin vakavasti:

— Rose, oletko sinä turhamainen?

— Kyllä kai minä olen, vastasi nöyrä ääni hiusverhon takaa.

— Se on paha vika, tohtori huokasi masentuneen näköisenä.

— Minä tiedän sen ja koetan päästä siitä; mutta ihmiset kehuvat minua, enkä voi olla olematta siitä hyvilläni, sillä en todellakaan luule olevani vastenmielisen näköinen.

Viimeiset sanat ja hullunkurinen ääni olivat todellakin liikaa tohtorille. Hän purskahti vakavuudestaan huolimatta äänekkääseen nauruun, ja Rose huokasi helpotuksesta.

— Minä olen kanssasi samaa mieltä, ja jotta sinä olisit vielä vähemmän vastenmielisen näköinen, sinun täytyy kehittyä yhtä kauniiksi tytöksi kuin Febe.

— Febe! Rose näytti niin hämmästyneeltä, että sedältä oli uudestaan päästä nauru.

— Niin, Febe; sillä hänellä on eräs ominaisuus, joka sinulta puuttuu: hän on terve. Jos te herttaiset pikku tyhmyrit ymmärtäisitte, mitä todellinen kauneus on, niin ette kuristaisi ettekä nälkiinnyttäisi itseänne kalpeiksi raukoiksi. Terve sielu terveessä ruumiissa on täydellisintä kauneutta niin miehessä kuin naisessakin. Ymmärrätkö mitä minä tarkoitan?

— Ymmärrän, setä, vastasi Rose aika nolostuneena siitä, että häntä oli verrattu köyhäntalosta tulleeseen tyttöön. Se pisti kipeästi, ja hän ilmaisi sen sanomalla äkkiä:

— Sinä kai tahtoisit nähdä minun lakaisevan ja pesevän ja käyvän vanhassa ruskeassa mekossa hihat käärittyinä kuten Febe?

— Oikein mielelläni, jos vain pystyisit tekemään työtä yhtä hyvin kuin hän ja jos sinulla olisi yhtä voimakkaat käsivarret. En ole aikoihin nähnyt niin kaunista näkyä kuin tänä aamuna, kun Febe pesi pyykkiä kädet kynärpäihin asti saippuavaahdossa ja lauloi kuin mustarastas.

— Sinä olet varmasti kummallisimman auringon alla, oli kaikki mitä Rose keksi sanoa saatuaan tällaisen todistuksen sedän huonosta mausta.

— Et tiedä vielä alkuunkaan kuinka kummallinen minä voin olla, tohtori sanoi, ja hänen ilmeensä oli niin ilikurinen, että Rose oikein ilahtui kun aamiaiskello soi. Hän tunsu paljastaneensa jo liiankin selvästi, miten pahan kolauksen hänen turhamaisuutensa oli saanut.

— Sinun laatikkosi on avattuna Peace-tädin huoneessa. Voit myllertää siellä mielin määrin hänenkin ilokseen; minä aion kierrellä aamupäivän ympäri taloa ja laittaa huoneeni kuntoon, sanoi Alec-setä, kun he nousivat aamiaispöydästä.

— Enkö minä saisi auttaa sinua? Rose kysyi.

— Ei, kiitos vain. Minä lainaan Feben vähäksi aikaa, jos tati voi tulla toimeen ilman häntä.

— Kaikella muotoa, totta kai. Taidat tarvita minuakin. Annan vain ohjeet päivällistä varten, sitten olen valmis auttamaan, ja Plenty-täti touhotti matkoihinsa innoissaan ja tulvillaan hyvää tahtoa.

— Kyllä setä saa vielä huomata, että minä osaan sellaistaikin, mihin Febe ei pysty, ajatteli Rose kun hän niskojaan nakellen riensi Peace-tädin ja kauan kaivatun laatikkonsa luo.

Jokainen tyttö voi helposti kuvitella, kuinka suurenmoista oli sukeltaa tuohon rikkauksien mereen ja onkia sieltä kaunis esine toisensa jälkeen, kunnes ilmassa leijui myskin ja santelipuun tuoksu, huone oli täynnä kirjavia värejä ja Rose haltioissaan ilosta. Hän antoi sedälle anteeksi kaurapuuron nähdessään ihanan norsunluisen ompelurasian ja alistui vyönsä roikkumiseen löytäessään nipun kauniita silkkivöitä, värikkäitä kuin sateenkaari, ja kun laatikon syvyyksistä nousi muutamia sieviä hajuvesipulloja, hän unohti kokonaan, että setä piti Febeä kauniimpana kuin häntä.

Alec-tohtori oli sillä välin ottanut Plenty-tädin lupauksesta vaarin ja kääntänyt todella talon ylösalaisin. Vihreässä kamarissa tapahtui täydellinen mullistus, tummat silkkiverhot käärittiin kasaan ja Febe sai viedä ne pois; kamiina katosi Benin olalla kellariin; ja kolmen kantajan saattamana matkusti suuri sänky ullakolle. Plenty-täti kulki lakkaamatta varastohuoneen, lääke- ja liinavaatekaappiensä väliä, ja asiain käänne näytti samalla kertaa ihmetyttävän ja huvittavan häntä.

Rose ei ehtinyt tarkoin seurata Alec-tohtorin kummallisia toimia, mutta milloin hän vain kohotti katseensa arkustaan ja vilkaisi ympärilleen, hän näki setänsä harppovan edestakaisin tuoden päänsä päällä milloin mitäkin: bambutuolia, omituista japanilaista kaihdinta, paria ryijyä ja lopuksi isoa kylpyammetta.

— Siitä mahtaa tulla merkillinen huone, sanoi Rose istahtaessaan lepäämään ja nauttimaan ihanista tavaroistaan.

— Sinä varmaan pidät siitä, vastasi Peace-täti hymyillen ja kohottaen katseensa kauniista kuviosta, jota parhaillaan ompeli sinisellä silkillä valkoiseen musliinikankaaseen.

Rose ei nähnyt hymyä, sillä samassa setä pysähtyi ovelle ja Rose tanssi häntä vastaan kasvot loistaen.

— Katsopas minua! Katso minua, setä! hän riemuitsi. — Minä olen niin upea, etten tunne itseäni. Olen tainnut pukea nämä tavarat päälleni vähän hassusti, mutta minä pidän niistä kauheasti!

— Sinä näytät korealta kuin papukaija, ja tekee sydämelle hyvää nähdä pienen tumman varjon muuttuneen sateenkaareksi, Alec-setä sanoi katsellen iloisena säteilevää tyttöä.

Ja mielessään hän ajatteli, että tämä näky tarjosi silmälle sittenkin enemmän iloa kuin Febe pesusoikkonsa ääressä, sillä Rose oli pistänyt tulipunaisen fetsin päähänsä, sitonut uumilleen monta koreata vyötä, heittänyt ylleen kirjotun silkkitakin, jonka selästä loisti kultainen aurinko, edessä paistoi hopeinen kuu ja hihoja koristivat erikokoiset tähdet. Turkkilaistohvelit komeilivat hänen jalassaan ja kaulassa riippui meripihkasta, koralleista ja kullasta sommiteltuja kaulanauhoja. Toisessa kädessään tytöllä oli hajuvesipullo ja toisessa hyvälle tuoksuva rasia täynnä ihania itämaisia makeisia.

— Minä olen kuin tyttö Tuhannen ja yhden yön saduista ja odotan vain, milloin löydän taikamaton tai ihmeellisen talismaanin. En ymmärrä, miten voin koskaan kylliksi kiittää sinua kaikista näistä ihanista tavaroista, Rose sanoi ja lakkasi tanssimasta aivan kuin kiitollisuuden velka olisi äkkiä musertanut hänet.

— Minäpä sanon miten. Pane pois tuo musta pukusi, sinunlaisesi tytön ei tarvitse pitää sitä näin pitkään, ja pukeudu näihin värikkäisiin kankaisiin, joita toin sinulle. Se virkistää mieltäsi ja tuo eloa tähän hiljaiseen taloon. Vai mitä, täti?

— Olet aivan oikeassa. Hyvä ettei Roselle ruvettu vielä ompelemaan kevätpukuja, sillä Myran mielestä hänen ei sopisi käyttää kirkkaampia värejä kuin sinipunaista, mutta lila tekee lapsen liian kalpeaksi.

— Antakaa vain minun selittää neiti Hemmingille, miten nämä puvut ommellaan. Saatte ihmeeksenne nähdä, kuinka paljon minä tiedän tupsureunusteista, hihojen rypytyksistä ja helmojen poimuista, sanoi tohtori katsellen tuntijan silmin vaateläjää, jossa oli verkaa, silkkiä ja musliinikankaita.

Peace-täti ja Rose nauroivat niin, ettei tohtori saanut tilaisuutta näyttää pitemmälti tietojaan.

— Tuollainen nauru saa vyösi pian kiristämään, Alec-setä sanoi Roselle hyväntuulisesti. — Naura sinä vain, minä palaan takaisin työhöni, muuten se ei joudu koskaan valmiiksi.

— En voinut olla nauramatta. Nuo poimut ja rypytykset kuulostivat niin hullunkurisilta, sanoi Rose palaten laatikolleen. Totta puhuen, Peace-täti, hän jatkoi vakavasti, minulla ei pitäisi olla näin paljon kauniita tavaroita. Voisinkohan minä antaa muutamia näistä Febelle? Setä ei varmaan pahastuisi siitä.

— Ei varmaankaan, mutta eivät ne sovi Febelle. Anna hänelle sellaisia pukuja, joita et enää käytä, niin koetetaan korjata ne hänelle sopiviksi, vastasi Peace-täti siihen levollisen järkevään sävyyn, jota ihminen ei koskaan tahdo sietää, kun hän on haltioissaan omasta hyväntahtoisuudestaan.

— Mieluummin antaisin hänelle uusia, sillä hän taitaa olla vähän ylpeä eikä ehkä välitä vanhoista vaatteista. Jos hän olisi minun sisareni, silloin se kyllä kävisi, mutta hän ei ole, ja se tekee asian vaikeaksi. Mutta minäpä tiedän: minä otan hänet ottoisarekseni! Ja tuuma sai Rosen säteilemään ilosta.

— Pelkään pahoin, ettei se käy laillisesti päinsä ennen kuin olet täysi-ikäinen. Mutta saathan ainakin nähdä pitääkö hän suunnitelmastasi. Ja joka tapauksessa voitte olla hyviä ystäviä, sillä me olemme

kaikki sisaria keskenämme ja meidän on autettava toisiamme.

Peace-täti katsoi Roseen niin sydämellisesti, että tyttö halusi järjestää asian heti paikalla ja riensi keittiöön juuri sellaisena kuin oli.

Febe kiillotti parhaillaan vanhaa vaskista takanristikkoa niin uutterasti, että säpsähti kuullessaan huudahduksen:

— Haista tuota, maista tätä ja katso minua!

Febe veti nenäänsä ruusun tuoksua, purra rauskutti karamellia, joka pistettiin hänen suuhunsa ja katseli silmät pyöreinä pientä ilmetystä, joka pyrähteli huoneessa kuin kirjava papukaija.

— Voi taivas miten korea sinä olet! hän sai vain sanotuksi ja löi likaiset kätensä yhteen.

— Minulla on kasoittain ihania tavaroita yläkerrassa ja minä näytän ne kaikki sinulle. Olisin jakanut ne kanssasi, mutta täti arvelee, ettet voisi käyttää niitä, ja siksi antaisin sinulle jotain muuta, ethän pahastu? Sillä katsos, minä tahtoisin ottaa sinut ottosiskokseni ihan kuin sadun Arabella. Eikö se olisi hauskaa?

— Voi, Rose, oletko kadottanut järkesi?

Ei ihme että Febe kysyi noin, sillä Rosen puhe tuli yhtenä ryöppynä eikä hän ehtinyt innoissaan selittää tarkoitustaan, ja kaiken lisäksi hän näytti perin omituiselta kirjavissa vaatteissaan. Mutta huomattuaan Feben hämmästyksen tyttö maltoi mielensä ja sanoi herttaisen vakavasti:

— Ei ole oikein, että minulla on niin paljon ja sinulla niin vähän, ja minä tahdon olla sinulle yhtä kiltti kuin jos olisit sisareni, sillä Peace-täti sanoo, että me olemme kaikki sisaria keskenämme. Minä ajattelin, että olisi mukavampaa, jos ottaisit sinut ottosiskokseni niin hyvin kuin tämän ikäisenä voin. Suostuthan siihen?

Rosen ihmeeksi Febe istahti lattialle, kätki kasvonsa esiliinaansa eikä vähään aikaan puhunut yhtään sanaa.

— Voi kauhistus, nyt hän pahastui enkä tiedä mitä tehdä! Rose ajatteli lannistuneena.

— Suo anteeksi, Febe, en minä tahtonut loukata sinua, toivottavasti et luule... hän änkytti sovittaakseen loukkauksen heti paikalla mikäli mahdollista.

Mutta samassa Febe yllätti hänet toistamiseen. Tämä otti esiliinan silmiltään, hän hymyili vaikka silmät olivat täynnä kyyneliä, kietoi molemmat kätensä Rosen ympärille ja sanoi yhtäkkiä nauraen ja itkien:

— Sinä olet maailman kultaisin tyttö ja saat tehdä minulle mitä ikinä haluat.

— Sittenhän sinä pidit minun suunnitelmastani? Etkö itkenytkään siksi, että arvelit minun yrittävän olla armollinen ja suojeleva? En minä tarkoittanut olla sellainen, vakuutti Rose ilahtuneena.

— Tietysti minä pidän siitä. Minä itkin vain siksi, ettei kukaan ole ikinä ollut minulle niin ystävällinen. Sinä saat olla suojeleva ja tehdä mitä tahansa, minä en pahastu, Febe sanoi kiitollisuuden puuskassa, sillä sanat "me olemme kaikki sisaria" painuivat unohtumattoman syvälle hänen mieleensä.

— No se on hyvä! Leikitään nyt, että minä olen hyvä hengetär tai paremminkin haltijakummi, joka tuli savupiipusta, ja sinä olet nyt Tuhkimo ja sanot mitä haluat, sanoi Rose koettaen esittää kysymyksensä niin hienotunteisesti kuin suinkin.

Febe ymmärsi sen kyllä, sillä hän oli älykäs ja terävisilmäinen tyttö.

— En minä tarvitse kerrassaan mitään. Kunpa vain osaisin kiittää sinua kaikesta hyvästä, mitä olet minulle tehnyt, hän sanoi hieraisten pois kyynelen, joka kovin arkisesti vierähti pitkin hänen nenänvarttaan.

— Kiittää! Enhän minä vielä ole tehnyt muuta kuin antanut vähän makeisia. Tässä on lisää, syö niitä ja mieti, mitä voisit tehdä. Minun täytyy nyt mennä laittamaan kaikki kuntoon. Hei, äläkä unohda että olen ottanut sinut sisarekseni.

— Sinä olet antanut minulle paljon parempaa kuin makeiset, enkä koskaan unohda sitä.

Ja pyyhittyään käsistään hiilenpölyn Febe tarttui Rosen ojennettuun käteen ja puristi sen karkeitten käsiensä väliin. Ja kun hän katseli vieraansa jälkeen, hänen mustista silmistään säteili kiitollisuutta,

ALEC-SEDÄN HUONE

Heti päivällisen jälkeen, ennen kuin Rose oli ehtinyt tutustua puoleenkaan uutta omaisuuttaan, Alec-tohtori ehdotti, että he lähtisivät ajelulle ja veisivät ensimmäiset tuomiset tädeille ja serkuille. Rose oli heti paikalla valmis, varsinkin kun hänen teki mielensä pukea ylleen valkoinen arabialainen viitta, jonka hän oli löytänyt matka-arkusta; siinä oli huppu ja tupsuja joka puolella.

Isot vaunut olivat täynnä paketteja, Benin penkille oli ladottu intiaanien sotanuijia, päällimmäisenä oli kiillotetut antiloopinsarvet ja jättiläismäinen kiinalainen paperileija.

Paahtunut Alec-setä istui ryhdikkäänä sinisessä puvussaan ja katseli kiinnostuneena tuttuja seutuja. Rose taas oli kääriytynyt mukavasti pehmeään viittaansa ja tunsi olevansa kuin itämainen prinsessa, joka juhlakulussa matkusti maittensa halki.

Kolmessa paikassa heidän vierailunsa oli perin lyhyt. Myra-tädin katarri oli tavallista pahempi, Clara-tädillä oli talo täynnä vieraita, ja Jane-täti osoitti niin kiihkeää halua keskustella Euroopan, Aasian ja Afrikan väestökysymyksistä, tuotteista ja politiikasta, että Alec-setäkin pelästyi ja lähti tiehensä niin pian kuin saattoi.

— Nyt pidetään oikein hauskaa. Toivottavasti pojat ovat kotona, sanoi Rose huoaten helpotuksesta, kun vaunut vierivät ylämäkeä Jessie-tädin asunnolle.

— Minä jätin tämän käynnin viimeiseksi, että pojat ehtisivät koulusta kotiin. Aivan, tuolla Jamie pitää portilla vahtia; kaikki seitsemän ovat varmasti täällä — hehän ovat aina yksissä.

Sillä hetkellä, kun Jamie huomasi lähestyvät vieraat, hän päästi kimeän vihellyksen, johon kaikuna vastattiin niityltä, talosta ja tallista, ja joka suunnalta tuli poikia juosten ja huutaen täyttä kurkkua: — Hei, Alec-setä! Kun rosvojoukko he piirittivät vaunut, ryöstivät kaikki paketit, ottivat huostaansa sotavangit ja veivät heidät raikuvalla riemulla sisään.

— Katso äiti! Tässä he nyt ovat, ja tuomisia ihan hirveästi! Tule katsomaan näitä jännittäviä tavaroita! Nopeasti! kiljuivat Will ja Geordie repien papereita, katkoen käärenuoria ja heitellen niitä ympäriinsä, niin että siisti huone oli tuossa tuokiossa mullin mallin.

Jessie-täti juoksi alas myssy vinossa, mutta kasvot niin aurinkoisina, että tuo lentoon pyrkivä pääkoriste näytti vain pukevan häntä. Hän tuskin ehti tervehtiä Rosea ja tohtoria, kun pojat piirittivät hänet, ja jokainen vaati meluten häntä katsomaan lahjojaan, sillä hänen piti osallistua kaikkeen. Isot sarvet risteilivät ympärillä kuin valmiina heittämään hänet kattoon; sotakirveet kalisivat uhkaavasti hänen päänsä päällä, ihmeelliset esineet, joita oli koottu kaikista maanosista, täyttivät hänen helmansa, ja seitsemän poikaa puhua pajatti hänelle yhteen ääneen.

Mutta hän nautti siitä, totisesti! Hän istui hymyillen, ihailien ja selittäen välittämättä hiukkaakaan hurjasta melusta, joka sai Rosen tukkimaan korvansa ja Alec-tohtorin uhkaamaan, että hän häipyisi silmänräpäyksessä, ellei meteli lakkaisi. Uhkaus sai aikaan hiljaisuuden, ja sillä välin kun setä kuunteli kiitoksia huoneen toisessa nurkassa, oli tädillä ja Rosella toisessa luottamuksellinen keskustelu.

— No, kultaseni, miltä nyt tuntuu? Varmaan paremmalta kuin viikko sitten?

— Minä olen oikein onnellinen nyt kun setä tuli. Hän puhuu joskus omituisesti, mutta hän on reilu ja kiltti, enkä voi olla pitämättä hänestä, ja painautuen lähemmäksi tatiään Rose kertoi kaikki, mitä oli tapahtunut, kuvaillen lopuksi hienon laatikkonsa ihastuttavaa sisältöä.

— Kuulostaa hauskalta. Mutta Rose, minun täytyy varoittaa sinua eräästä asiasta: älä anna sedän hemmotella itseäsi pilalle.

— Mutta tuntuu mukavalta, kun hemmotellaan.

— Sitä en epäile yhtään; mutta jos sinä vuoden kuluessa kehityt huonoon suuntaan, niin setä saa siitä moitteet, ja hän tuntee epäonnistuneensa. Sinäkin olisit siitä varmaan pahoillasi. Setähän tahtoo tehdä kaikkensa sinun hyväksesi ja pystyykin auttamaan sinua, ellei hyväsydämyys johda harhaan hänen arvostelukykyään.

— Sitä en ole ajatellut. En minä haluakaan tulla hemmotelluksi. Mutta mitä minun pitäisi tehdä? Rose kysyi levottomasti.

— Koeta noudattaa valittamatta sedän määräyksiä, rakasta häntä, ole iloinen ja valmis joskus uhrauksiinkin hänen tähtensä.

— Minä yritän! Ja jos tulee hankaluuksia, saanko tulla kysymään sinulta neuvoa? Setä arveli että saisin, ja silloin minun ei tarvitsisi pelätä.

— Tule toki, kultaseni. Tässä on paikka, jossa pienet huolet haihtuvat, olkoon se sinulle äidin syli. Jessie-täti veti kiharaisen pään olkaansa vasten, ja hänen hellä katseensa osoitti kuinka hyvin hän tiesi, mitä lääkettä tyttö kipeimmin tarvitsi.

Rosen oli siinä niin suloinen ja hyvä olla, että hän istui aivan hiljaa, kunnes kuuli pienen äänen sanovan:

— Äiti, Pumpula varmasti tahtoi muutamia minun tavaroitani? Rose on antanut Febelle osan omistaan, ja minusta hän teki siinä kiltisti. Saanko minäkin antaa Pumpulalle?

— Kuka on Pumpula? Rose kysyi kohottaen päätään.

— Minun nukkeni — haluatko nähdä sen? kysyi Jamie, johon Rosen ja Feben uusi sisaruussuhde oli vaikuttanut syvästi.

— Haluan. Minä olen ihan hulluna nukkeihin, mutta älä kerro pojille, muuten he nauravat minulle.

— Eivät he minullekaan naura. He leikkivät itsekin minun nukkeni kanssa vaikka kuinka — mutta minusta se kuitenkin pitää enimmänsä. Ja Jamie juoksi tiehensä noutaakseen lemmikkinsä.

— Minä toin vanhan nukkeni mukaanani. Se on kyllä piilossa, sillä olen liian iso leikkimään nukeilla, mutta en raski heittää sitä menemäänkään, Rose tunnusti tädilleen.

— Tule tänne milloin ikinä tahdot, sillä täällä leikitään yhä nukeilla, sanoi Jessie-täti hymyillen itseksensä.

Samassa Jamie jo tuli takaisin, ja Rose ymmärsi tädin hymyn. Nukke olikin suloinen tytön tyllerö, joka tepsutti sisään minkä jaloistaan pääsi ja porhalsi suoraa päätä makeislaatikolle, sieppasi molemmat kätensä täyteen ja sanoi nauraen niin että valkoiset hampaat loistivat:

— Kaikki Dimmin ja minun, Dimmin ja minun!

— Tässä on minun nukkeni. Eikös olekin sievä? kysyi Jamie katsellen ylpeästi lemmikkiään kädet selän takana ja hajasäärin.

— Hän on todellakin suloinen. Mutta miksi häntä sanotaan Pumpulaksi? kysyi Rose uuteen leikkikaluun ihastuneena.

— Koska hän on tuollainen pieni pyöreä pallero, aina liikkeessä ja pistää nenänsä joka paikkaan; poikien mielestä Pumpula sopii hänelle mainiosti.

Ja aivan oikein, tarkastettuaan makeislaatikot ahkera vieras jatkoi tutkimistaan tarttuen kaikkeen minkä käsiinsä sai. Archie sieppasi tytön käsistä kaiverretut norsunluiset sakkinaappulat, joita tämä imeskeli kuin makeisia. Riisipaperikuvia hän oli rutistanut ja sullonut pieneen taskuunsa ja lopuksi hän oli vähällä särkeä Willin saaman strutsinmunan koettaessaan istua sen päälle.

— Hei Jim, vie se pois, se on pahempi kuin marakatti, emmekä me voi vahtia sitä täällä, komensi vanhempi veli työntäen tytön Jamielle, joka otti tämän avosylin vastaan ja varoitti:

— Teidän on parasta pitää varanne, sillä minä aion ottaa Pumpulan ottosiskokseni niin kuin Rose Feben, ja silloin saatte kyllä olla hänelle kilttejä.

— Pötki siitä kauemmas. Minä annan sinulle häkin, johon saat panna ottosiskosi jos haluat hänet pitää, sillä tuo tenava on pahempi kuin paviaani, sanoi Archie ja meni takaisin toisten luo. Mutta Jessie-täti, joka huomasi myrskyn lähestyvän, ehdotti että Jamie veisi nukken kotiin, koska se oli vain lainassa ja vierailun oli jo aika loppua.

— Minun nukkeni on parempi kuin sinun, eikös olekin? Se osaa kävellä, puhua, tanssia ja laulaa, eikä sinun nukkesi varmaan osaa. Vai osaako? kysyi Jamie katsellen ylpeästi Pumpulaansa, joka juuri lattialla hyppien laulaa sirkutti:

"Pimpula pampula pinkuu,
kitta ja viulu vinkuu..."

Sitten Pumpula lähti Jamien saattamana kotiin ja molemmat pitivät hirvittävää meteliä puhaltamalla merisimpukan kuoreen.

— Meidän täytyy riistäytyä irti täältä, Rose, haluan viedä sinut kotiin ennen auringon laskua. Lähdetkö mukaan ajelulle, Jessie? kysyi Alec-tohtori, kun musiikki lakkasi kuulumasta.

— En nyt, kiitos vain. Mutta pojat kyllä mielellään, ellei sinulla ole mitään sitä vastaan. Ainoastaan portille asti, sisään he saavat tulla vain lupapäivinä.

Sanat olivat tuskin päässeet Jessie-tädin huulilta, kun Archie komensi:

— Huomio, pojat! Saappaisiin ja satulaan, mars!

— Selvä, kaikui yhdestä suusta, eikä pojista näkynyt enää jälkeäkään, vain hirvittävä epäjärjestys lattialla.

Ratsastusseurue kiiti mäenrinnettä sellaisella vauhdilla, että Rose tarrautui setänsä käsivarteen, sillä vanhat lihavat hevoset laukkasivat minkä jaksoivat sivuilla ja takana kiitävien ratsuponien ja edessä rätisevien koreiden metsästysrattaiden kiihdyttäminä. Charlie ja Archie olivat halveksineet shetlanninponeja siitä pitäen, kun nämä komeat juhlarattaat saatiin kuntoon. Ben istui etupenkillä ja nautti poikien hurjista hypyistä, ja Rose selitti, että sirkusjoukkue oli heille sittenkin kaikkein sopivin nimitys.

Kun seurue saapui perille, ratsastajat astuivat satulasta ja asettuivat sotilaalliseen asentoon kolme kummallekin puolen porrasta ja Alec-setä auttoi armollisen neidin vaunuista siroasti kuin hovimies. Samassa pojat kumarsivat hyvästiksi, heittäytyivät Archien komennon mukaan satulaan ja kiitivät puistokujaa takaisin karjuen kuin villit.

— Se oli hienoa, mutta onneksi takanapäin, sanoi Rose astellen ylös portaita ja keikutti päätään nähdäkseen, miten somat tupsut heiluivat.

— Minä annan sinulle ponin, kunhan vähän vahvistut, tohtori lupasi katsellen tyttöä hymyillen.

— Hui, minä en uskaltaisi ikinä ratsastaa tuommoisella kamalalla villipedolla! Nehän mulkoilevat kauheasti ja laukkaavat niin hurjasti, että kuolisin pelosta, parahti Rose ristien kauhusta kätensä.

— Oletko sinä pelkuri?

— Hevosten suhteen minä olen.

— Ei sitten puhuta siitä enää. Tulehan nyt katsomaan minun uutta huonettani. Ja hän johdatti tytön yläkertaan.

Astelllessaan jäljessä Rose muisti Jessie-tädille antamansa lupauksen ja katui, että oli niin päättävästi vastustanut setää. Vielä enemmän asia kangersi häntä viittä minuuttia myöhemmin — ja sieti kangertaakin.

— Katselehan nyt ympärillesi ja sano mitä tästä pidät, sanoi Alec-tohtori avaten oven ja päästäen Rosen edellään sisään. Molemmat näkivät Feben rientävän rikkalapioineen takaportaita alas.

Rose astui keskelle huonetta, seiso siinä hiljaa ja tuijotti ympärilleen, ja kuta kauemmin hän katseli, sitä enemmän hänen silmänsä alkoivat loistaa, sillä kaikki oli muuttunut perin pohjin.

Tämä huone oli rakennettu kirjaston yläpuolelle aivan kuin tyydyttämään jotakin oikkua, eikä sitä ollut käytetty vuosikausiin muulloin kuin joulunseutuun, jolloin vanha talo oli tulvillaan vieraita. Siinä oli kolme ikkunaa. Itäisestä avautui näköala lahdelle, eteläisen puolella hevoskastanjat huojuttivat vihreitä latvojaan ja läntisestä näki kukkulat ja auringonlaskun.

Iltarusko purppuroi lännen taivaan ja täytti huoneen hohteellaan. Meren loiskinta kuului hiljaisena, ja punarinta sirkutti hyvää yötä vasta lehteen puhjenneissa puissa.

Tämän Rose näki ja kuuli ensimmäiseksi. Sitten vasta hänen silmänsä alkoivat lähemmin tarkastella huonetta, joka oli ollut kolkosti verhoiltu, hiljainen ja juhlallinen, mutta uhosi nyt valoa ja lämpöä ja yksinkertaista ylellisyyttä.

Lattian peitti intialainen matto, sinne tänne oli levitetty iloisia ryijyjä, avarassa takassa paloi iloinen valkea, että kauan asumatta olleen huoneen ilma kuivuisi ja puhdistuisi. Huoneessa oli bambusohvia ja

tuoleja, nurkkauksissa sirot pienet pöydät ja niillä kaikenlaista tavaraa: tuossa oli ihana ompelukori, tuolla taas kirjoja, jotka tuntuivat tutuilta, ja tuolla kirjoitusvälineet. Vuodekomerossa oli kapea valkoinen sänky, jonka yläpuolella riippui kaunis madonnan kuva. Japanilaisen kaihtimen takaa näkyi marmoripöytä, jolla oli somat sinivalkoiset pesuastiat, ja vähän syrjemmällä oli iso kylpyamme. Naulassa riippui pehmeitä pyyhkeitä ja Rosen pään kokoinen pesusieni.

— Setä varmaan rakastaa kylmää vettä kuin sorsa, Rose ajatteli ja häntä värisytti.

Sitten hänen katseensa osui pieneen kaappiin, jonka puoliavoimesta ovesta näkyi laatikoita, hyllyjä ja kaikenlaisia houkuttelevia lokeroita.

— Tuolla olisi mainioita säilytyspaikkoja minun uusille tavaroilleni, hän ajatteli eikä voinut olla kummastelematta, mitä setä mahtoi säilyttää tuossa aarrekammiossa. Ja seuraavassa hetkessä hän pysähtyi ihastuneena pukeutumispöydän eteen.

Sen yläpuolella riippui pyöreä vanhanaikainen peili, jonka yläreunassa istui kullattu kotka. Lintu piti nokassaan sinistä silkkinauhaa, jolla kahta puolen laskeutuvat musliiniverhot oli sidottu kiinni. Pöytä oli täynnä pikku tavaraa: norsunluupäisiä harjoja, pari siroa hopeista kynttilänjalkaa, posliininen tulitikujen pidin, pieniä sieviä rasioita. Mutta kaikkein ihmeellisin oli pullea sininen silkkityyny, jonka ympäri kiersi soma kultahelainen koriste ja jonka nurkissa oli vaaleanpunaiset ruusunnuput.

Rosea viehätti erityisesti tämä tyyny, mutta myös koko pöytä, ja hän ajatteli hymyillen itsekseen:

— Onpas setä aikamoinen keikari, sitä ei olisi ikinä uskonut!

Samassa setä aukaisi suuren vaatekaapin ja sanoi huolettomasti huitaisten:

— Miehet tarvitsevat paljon tilaa pikku kapineilleen. Luuletko että tämä riittää minulle?

Rose kurkisti sinne ja säpsähti, vaikka siellä oli juuri sellaista tavaraa kuin vaatekaapissa tavallisesti on — vaatteita, kenkiä, laukkuja ja lippaita. Niin, mutta vaatteet olivat pieniä mustia ja valkoisia mekkoja; pienet sievät kengät, jotka siellä olivat rivissä, eivät olleet koskaan olleet Alec-sedän jalassa; vihreästä nauhalippaasta pisti esille harmaa harso, ja — kas! ovesta riippui Rosen ikioma tilkkupussi, jonka toisessa nurkassa oli reikä. Hän silmäsi ympäri huonetta ja ymmärsi, miksi se oli tuntunut liian hennolta miehen huoneeksi, miksi hänen omat testamenttinsa ja rukouskirjansa olivat pöydällä vuoteen vieressä ja mitä ruusunnuput sinisen tyynyn nurkissa tarkoittivat. Varmuutena hänelle välähti, että koko tämä pieni paratiisi oli hänen, ja tietämättä, kuinka oikein ilmaisi kiitollisuutensa, hän heittäytyi setänsä kaulaan ja sanoi kiihkeästi:

— Setä kulta, sinä olet ihan liian hyvä minulle! Minä teen mitä ikinä käsket, ratsastan villeillä hevosilla, otan jääkylmiä kylpyjä, syön pahanmakuisia ruokia ja vaatteet saavat roikkua ylläni kuin säkki, sillä minä olen äärettömän kiitollinen sinulle tästä ihanasta huoneesta!

— Pidätkö sinä siitä? Mutta miksi sinä arvelet, että se on sinun? kysyi Alec-tohtori näyttäen tyytyväiseltä vetäessään ihastuneen veljentyttärensä polvelle.

— Minä en arvele vaan tiedän, että se on minun, vaikka en ole sitä lainkaan ansainnut. Näen sen sinun silmistäsi. Jessie-täti sanoi, että minä en saa antaa sinun hemmotella itseäni. Minusta tuntuu, että tämä on hemmottelua... ja ehkä — voi kuitenkin! — ehkä minun ei ollenkaan pitäisi saada tätä kaunista huonetta! Rose koetti näyttää kyllin sankarilliselta luopuakseen siitä, jos niin olisi parasta.

— Siitä minä vielä torun Jessie-rouvaa, sanoi tohtori koettaen rypistää otsaansa, vaikka hänen rehellinen sielunsa myönsi että käly oli oikeassa. Sitten hän hymyili herttaista hymyään, joka kirkasti kuin päivänpaiste hänen ruskeat kasvonsa, kun hän jatkoi:

— Tämä kuuluu hoitomenetelmiini. Sinun täytyy asua täällä, että voisit nauttia kolmea lääketteni parhaalla ja mukavimmalla tavalla. Paljon aurinkoa, raitista ilmaa ja kylmää vettä; mieluisa ympäristö ja myös työtä joka päivä. Febe näyttää sinulle, kuinka pidät huoneesi kunnossa — hän on sinun pikku apulaisesi ja samalla ystäväsi ja opettajasi. Tuntuuko tämä kaikki sinusta vaikealta ja vastenmieliseltä?

— Ei, tohtori, vaan oikein miellyttävältä, ja minä koetan olla hyvä potilas. Mutta ei kai näin ihanassa huoneessa kukaan voi olla sairas, Rose sanoi onnesta huoaten.

— Sinä taidat pitää minun rohdoistani enemmän kuin Myra-tädin lääkepulloista etkä heitäkään niitä ikkunasta ulos.

— Tulehan, tyttöseni, minulla on sinulle uutta lääkettä. Se ei taida olla sinusta aivan yhtä hyvänmakuista kuin viimekertainen, mutta ajan oloon se kyllä maistuu, sanoi tohtori, kun suuresta yllätyksestä oli kulunut viikon päivät.

Rose istui sievässä huoneessaan, ja siellä hän olisi viettänyt kaiken aikansa, jos se olisi sallittu. Hän nosti hymyillen päätään, sillä hän oli jo lakannut pelkäämästä setänsä hoitomenetelmiä ja oli aina valmis kokeilemaan uusia. Viime kerralla hän oli saanut pienet puutarhatyökalut, joilla auttoi setää kunnostamaan kukkapenkkejä. Työskennellessään hän oppi paljon uusia ja hauskoja asioita kasveista ja niiden elämästä, sillä sedän elävään opetukseen verrattuina koulun kasvioppitunnit tuntuivat sisällyksettömiltä ja kuivilta.

— Mitä se sitten on? Rose kysyi ja sulki mutisematta ompelukorinsa.

— Suolavettä.

— Miten minä sitä nautin?

— Pue päällesi se uusi puku, jonka neiti Hemming eilen lähetti, ja tule rantaan, niin saat nähdä.

— Heti, tohtori, vastasi Rose lisäten kauhistuneena mielessään, kun setä hävisi ovelta: — On vielä liian aikaista uida, sen täytyy siis liittyä tavalla tai toisella tuohon hirvittävään veneeseen.

Pukeutuessaan uuteen siniseen flanellipukuunsa, joka oli sievästi koristettu valkoisella, ja pannessaan päähänsä pienen pitkänauhaisen merimieshatun hän viehättyi uutukaiseen asuunsa niin, ettei muistanutkaan lähestyvää vaaraa, ennen kuin kimakka vihellys huomautti sedän odottavan. Rose juoksi hiekoitettua käytävää puutarhan läpi venerantaan ja tapasi siellä tohtorin panemassa kuntoon punaiseksi ja valkoiseksi maalattua venettä, jota nousuvesi keveästi keinutteli.

— Sievä vene, ja "Sorea sotka" on oikein kaunis nimi, sanoi Rose koettaen salata, miten kauheasti häntä pelotti.

— Se on sinun veneesi, niin että mene perään ja opettele ohjaamaan sitä, kunnes vankistut soutamaan.

— Keikkuvatko kaikki veneet noin kauheasti? Rose kysyi ja sitoi aikaa voittaakseen hatunnauhaansa kireämmälle.

— Voi veikkonen, ihan kuin pähkinänkuoret, kun meri vähänkin aaltoilee.

— Aaltoileeko se nyt?

— Ei paljon; idässä näyttää kyllä vähän uhkaavalta, mutta ei meillä ole mitään hätää, jos tuuli ei käänny. Tule.

— Osaatko sinä uida? Rose kysyi puristaen lujasti setää kädestä, kun tämä auttoi häntä veneeseen.

— Kuin kala. No, tulehan nyt!

— Pidä minusta oikein lujasti kiinni, kunnes pääsen sinne! Mitä varten perä on noin kaukana? Niekleskellen esiinpyrkiviä hätähuutoja Rose hiipi etäiselle paikalleen ja piti sitten kaksin käsin peräsimestä kuin odottaen jokaisen aallon heittävän veneen kumoon.

Alec-setä ei ollut tietääkseen tytön pelosta, vaan opetti kärsivällisesti ohjaustaitoa, kunnes Rose syventyi ajattelemaan, mikä oli ylä- mikä alahanka, ja unohti sanoa "voi" joka kerta, kun iso aalto heitti venettä.

— Mihin me menemme? kysyi Rose, kun raikas tuuli hyväili hänen kasvojaan ja pitkät, voimakkaat aironvedot veivät heidät keskelle lahtea.

— Huvittaisiko sinua pistäytyä Kiinassa?

— Eikö sinne ole pitkänpuoleinen matka?

— Ei, kun mennään oikotietä. Ohjaa niemen ympäri satamaan, niin saat kahdenkymmenen minuutin kuluttua nähdä vilauksen Kiinasta.

— Sehän hauskaa! Rose istui miettien mitä setä tarkoitti ja nautti täysin siemauksin vaihtuvista näkymistä.

Mäenrinnettä peittävän vihreän metsän keskeltä pilkotti Tättilä, ja tutut talot reunustivat rannikkoa kodikkaina ja maalauksellisina. Kun käännettiin niemen ympäri, avautui silmien eteen suuri lahti täynnä aluksia, ja sen takaa häämötti kaupunki, jonka suipot tornit kohosivat korkeammalle kuin iloisten viirien koristamat mastot.

— Tuonneko me menemme? Rose kysyi ihastuneena, sillä hän ei ollut ennen nähnyt vanhaa, vilkasta kaupunkia tältä puolen.

— Sinne. Mac-sedän laituriiin on juuri tullut laiva Hongkongista, ja arvelin, että haluat nähdä sen.

— Tietysti haluan! Minusta on hauskaa nuuskia ja penkoa Mac-sedän kanssa tavaramakasiineissa; siellä on kaikenlaista ihmeellistä, ja Kiina kiinnostaa minua aivan erityisesti, koska sinä olet ollut siellä.

— Näytän sinulle kaksi oikeata kiinalaista, jotka ovat juuri tulleet kotimaastaan. Toivotat varmaan mielelläsi Wang Lon ja Fun Seen tervetulleiksi.

— Älä pyydä minua puhuttelemaan heitä, minua rupeaa varmasti naurattamaan, kun näen heidän palmikkonsa ja vinot silmänsä. Minä kiertelin mieluummin sinun mukana.

— Hyvä on. Ohjaapas nyt tuonne laituriiin, missä on tuo iso laiva omituisine lippuineen. Se on "Radzha". Mennään sinne, jos vain päästään.

He soutivat laivojen välistä pujotellen syvemmälle satamaan, missä vesi oli tyyntä ja vihreää. Ilmassa leijuvat tuoksut ja laivojen näkymät olivat outoja, mutta Rose piti niistä ja oli todellakin saapuvinaan Hongkongiin, kun he hiljalleen soluivat korkean "Radzan" varjoon.

Laivan ruumasta nostettiin juuri isoja laatikoita ja paaleja, joita rotevat miehet ähkyen ja meluten kantoivat, hinasivat ja kärräsivät varastohuoneeseen, ja satamassa työskenteli iso nostokurki, joka tarttui rautakoukuillaan raskaimpiin esineisiin ja heilautti ne ilmaan, mistä leveä ovi kuin ammottava kita ne nielaisi.

Tohtori auttoi Rosen laivan kannelle, ja tyttö sai ilokseen pistää uteliaan nenänsä joka soppeen, mutta hän oli samalla alituisesti vaarassa eksyä, rutistua kuoliaaksi tai tulla tuupatuksi mereen.

— Miltä sinusta tuntuisi, jos lähtisimme kiertämään maailmaa tällaisella vanhalla aluksella? kysyi Alec-setä, kun he hetkisen levähtivät kapteenin kajuutassa.

— Tahtoisin kauhean mielelläni nähdä maailmaa, mutta en tällaisessa pienessä, likaisessa ja haisevassa laivarähjässä. Meillä pitäisi olla hieno ja mukava huvialus; Charlie sanoo, että se on oikea tapa matkustaa, vastasi Rose tarkastellen kajuutaa hiukan nyrpeästi.

— Et sinä ole oikea Campbell, ellet pidä tervan ja suolaveden hajusta, eikä liioin Charlie loistopursineen. Lähdetään nyt maihin, niin saat jutella 'taivaanpoikien' kanssa.

He seikkailivat läpi ison varastohuoneen kurkistellen ihastuneina ympärilleen ja löysivät viimein Mac-sedän ja kiinalaiset sedän yksityishuoneesta, missä oli suloisessa sekamelskassa tavaränäytteitä ja juuri saapuneita merkillisiä itämaisia esineitä.

Rose vetäytyi heti sopivan tilaisuuden tullen nurkkaan, jossa häntä vartioi toiselta puolen posliinijumala, toiselta vihreä lohikäärme. Rose katseli niitä hämmentyneenä, mutta vielä pahemmin hänet sai hämilleen Fun See, joka istui häntä vastapäätä teelaatikolla ja tuijotti sysimustilla silmillään, niin ettei Rose lopulta tiennyt mihin katseensa kääntäisi.

Herra Wang Lo oli vanhanpuoleinen, amerikkalaiseen tapaan pukeutunut herra, ja hänen palmikkonsa oli sidottu siroasti pään ympäri. Hän puhui englantia, jutteli ja touhusi Alec-sedän kanssa aivan kuin kuka tahansa, ja Rose ajatteli, että hän oli vallan epäonnistunut kiinalainen. Fun See sen sijaan oli kiinalainen nyöripohjasannikkaista pagodahattunsa huippuun asti. Yllään hänellä oli koko joukko silkkitakkeja, ja jalassa oli omituiset palmikoidut kengät. Hän oli lyhyt ja lihava ja huojutti ruumistaan hullunkurisesti, hänen silmänsä olivat hyvin kallellaan, kuten Rose sanoi, palmikko oli pitkä, samoin kynnet, keltaiset kasvot turpeat ja kiiltävät; kaiken kaikkiaan hän oli siis sangen tyydyttävä kiinalainen.

Alec-setä selitti Roselle, että Fun See oli tullut länsimaihin opiskelemaan ja osasi solkata englantia vasta muutaman sanan; Rosen tuli olla poikaparalle ystävällinen, sillä tämä oli vielä kovin nuori, vaikka näyttikin lähes yhtä vanhalta kuin Wang Lo. Rose lupasi olla ystävällinen, mutta hänellä ei ollut aavistustakaan, kuinka huvittaa omituisia vierasta, joka näytti olevan kotoisin seinällä riippuvasta riisipaperimaisemasta ja nyökytti kuin sadun menninkäinen, niin että oli vaikea pysyä totisena.

Kesken Rosen kohteliaan hämmennyksen Mac-setä sattui huomaamaan, kuinka nuoret päätään

vaivaten katselivat toisiaan, ja häntä näytti kovasti huvittavan tuo hankala tuttavuudenteko. Hän otti pöydältä laatikon ja antoi sen Fun Seelle sanoen jotain, mistä poika oli selvästi mielissään.

Fun See hyppäsi istuimeltaan ja alkoi kätevästi ja nopsaan purkaa laatikkoa Rosen katsellessa jännittyneenä. Ja kas vain, kääreistä tuli esille teekannu, joka sai Rosen ihastuksesta taputtamaan käsiään, sillä se oli pienen, pullean kiinalaismiehen muotoinen. Kantana oli hattu, kädensijana palmikko ja nokkana piippu. Jalassa oli sannikkaat, jotka oli sidottu varpaiden kohdalta, ja hymy miehen lihavilla unisilla kasvoilla oli niin Funin hymyn kaltainen, ettei Rose voinut olla nauramatta, ja sekös huvitti kiinalaispoikaa.

Kaksi kannellista kuppia ja tulipunainen tarjotin täydensivät astiaston, joka oli niin soma, että teki mieli heti saada kupillinen teetä kiinalaiseen tapaan ilman sokeria ja kermaa.

Kun Fun oli asettanut astiat pienelle pöydälle Rosen eteen, hän selitti merkeillä ja viittauksilla, että Mac-setä oli lahjoittanut ne hänelle. Rose lausui kiitoksensa samalla tavalla, minkä jälkeen Fun palasi takaisin teelaatikkolleen. Kun he eivät muutenkaan voineet jatkaa seurustelua, he vain istuivat hymyillen ja nyökytellen toisilleen, kunnes Fun äkkiä näytti saaneen uuden ajatuksen. Hän kierähti alas istuimeltaan ja taapersi tiehensä niin nopeasti kuin helmat sallivat. Rose saattoi vain toivoa, ettei poika toisi hänelle paistettua rottaa, muhennettua sammakkoa tai jotakin muuta kiinalaista herkkua, joka hänen kohteliaisuudesta olisi pakko syödä.

Odottaessaan lystikkään uuden ystävänsä paluuta Rose käytti aikansa tavalla, jonka Jane-täti varmaan olisi hyväksynyt. Herrat puhuivat monenlaisista asioista, ja hän kuunteli tarkkaavasti painaen mieleensä mitä kuuli. Hänellä oli hyvä muisti, ja hän toivoi voivansa käyttää näitä hyödyllisiä tietoja hyväkseen heti kun häntä seuraavan kerran toruttaisiin tietämättömyydestä.

Hän koetti juuri takoa päähänsä, että Amoy oli yli neljänsadan kilometrin päässä Hongkongista, kun Fun tuli touhuten takaisin. Kädessään hänellä oli esine, jota Rose luuli pieneksi miekaksi, kunnes Fun leväytti sen auki isoksi viuhkaksi. Fun ojensi viuhkan Roselle lausuen joukon kiinalaisia kohteliaisuuksia, jotka olisivat kovasti huvittaneet Rosea, jos hän olisi ymmärtänyt ne.

Hän ei ollut koskaan nähnyt sellaista viuhkaa, ja hän tarkasti sitä innokkaana. Kuvat olivat sokin sokin, mutta juuri se viehätti Rosea. Tuolla istui upean kirkontornin huipussa suloinen nainen tukassaan pitkät siniset puikot. Toisessa sievässä kuvassa juoksi joki suoraan pääovesta komeaan palatsiin ja virtasi savutorvesta pois. Kolmannessa kiemurteli kummallinen muuri kohti taivaita ja katosi kuin salama pilviin, ja kaksipyrstöinen lintu istui hautomassa kalastajan pään päällä, ja vene oli ajautumaisillaan karille kuussa.

Se oli kerrassaan lumoava esine, ja Funin suureksi mielihyväksi Rose olisi varmaan leyhytellyt sitä koko illan, ellei viuhkasta lähtevä tuulenpuuska olisi puhaltanut hiuksia Alec-tohtorin silmille. Säpsähtäen tämä huomasi, että oli jo aika lähteä kotiin.

Niinpä kaunis kalusto pakattiin takaisin laatikkoonsa, Rose kääri kokoon viuhkan, ja kun tohtori oli sullonut taskuihinsa teepakkauksia viemisiksi vanhoille tädeille, he lähtivät Funin tervehtiessä heitä 'kolmesti kumartaen ja yhdeksästi naputtaen', kuten hänen kotimaassaan tervehdittiin keisaria.

— Minusta tuntuu tosiaan kuin olisin käynyt Kiinassa, ja minä varmaan näytänkin siltä, sanoi Rose veneen soluessa ulommaksi "Radzhan" varjosta.

Siltä hän tosiaan näytti, sillä Wang Lo oli antanut hänelle kiinalaisen päivänvarjon, Alec-setä oli löytänyt muutamia lyhtyjä valaistakseen niillä Rosen parvekkeen, iso viuhka oli tytön polvella ja teekalusto hänen jalkojensa juuressa.

— Ei hullumpi tapa opetella maantiedettä, vai mitä arvelet? kysyi Alec-setä.

— Oikein hauska tapa, ja olen tainnut oppia tänään enemmän Kiinasta kuin kaikilla koulutunneilla yhteensä. Tähän asti olen tiennyt Kiinasta vain sen, että sieltä saadaan teetä ja silkkiä ja että naisilla on pienet jalat. Huomasin Funin katsovan jalkojani, ja hänestä ne olivat varmaan hirveän isot, sanoi Rose silmäillen nyrpeänä tukevia kenkiään.

— Otetaan esille kartta ja maapallo, niin minä näytän missä olen kulkenut ja kerron niistä seuduista. Silloin me olemme melkein kuin matkalla.

— Kun sinä olet noin innostunut matkustamiseen, eikö sinulla ole täällä hirveän ikävä? Plenty-täti sanoo, että vuoden tai parin perästä sinä varmasti taas lähdet.

— Enköhän.

— Mitäs minä sitten teen? huokasi Rose epätoivoissaan, ja selvästi ilahtuneena tästä Alec-setä vastasi merkitsevästi:

— Ensi kerralla otankin pienen ankkurini mukaan. Mitäs arvelet siitä?

— Ihanko totta?

— Ihan totta. Rose pomppasi niin että vene keikahti ja se sai tytön heti rauhoittumaan. Mutta hänen poskensa punoittivat innosta, kun hän koetti ratkaista, mitä kysyisi ensimmäiseksi niistä sadoista asioista, jotka pyörivät hänen mielessään. Samassa Alec-setä huomasi veneen, joka tuli kovalla vauhdilla heidän jäljessään.

— Katsopas kuinka nuo pojat soutavat! Ota heistä oppia, kun alat itse opetella käyttämään airoja.

Lähestyvän "Myrskylinnun" miehistönä oli puolisen tusinaa reippaan näköisiä merimiehiä, joiden sinisissä puseroissa ja vaaleissa lakeissa koreili joka puolella ankkureita ja tähtiä.

— Vene tulee aika kyytiä, vaikka soutamassa on vain poikia. Mutta setä, nehän taitavat olla meidän poikia! Varmasti, nyt näen Charlien nauravan olkansa yli. Souda, setä, souda! Voi, souda nyt, etteivät he saa meitä kiinni! huusi Rose niin tohkeissaan, että uusi päivänvarjo oli pudota mereen.

— Koetetaan vain. Pitkät voimakkaat aironvedot saivat "Sorean sotkan" kiittämään niin että aallot kohisivat kokassa.

Pojat yrittivät parastaan, mutta tohtori olisi silti kerinnyt niemeen ennen heitä, ellei Rose olisi innoissaan kiskaissut peräsinnuoraa irti, ja juuri kun hän sai sen taas kiinni, tuulenpuuska pyyhkäisi häneltä hatun päästä.

Se pysäytti kilpasoudun. Sillä välin kun he onkivat hattua, solui toinen vene aivot koholla heidän rinnalleen ja sieltä kuului riehakasta hälinää.

— Saitko sinä ravun, setä?

— En, se oli sinikampela, setä vastasi asettaen vettä tippuvan lakin tuhdolle kuivumaan.

— Mitä te olette tehneet?

— Olimme katsomassa Funia.

— Mekin tunnemme hänet. Aiomme pyytää häntä näyttämään, kuinka leijaa oikein lennätetään, kun me emme saa sitä liikkeelle. Eikös Fun olekin valtavan metka heppu?

— Ei Fun ole valtava, Fun on pieni.

— Älkääs naljailko siellä vaan näyttäkää, mitä olette saaneet.

— Nosta tuo viuhka purjeeksi.

— Lainaa Keikarille päivänvarjosi, ettei aurinko polta hänen hienoa nenäänsä.

— Aiotko sinä järjestää lyhtyjuhlan, setä?

— En, minä aion järjestää voileipäjuhlan, sillä nyt on tee aika. Ellei tuo musta pilvi häviä, saadaan kohta myrsky niskaan, ja siksi on parasta, että tulette kotiin kiireen vilkkaa, muuten äitisi on levoton, Archie.

— Joo joo, kippari. Hei, Rose, tule usein vesille, meiltä kyllä opit kaiken, mitä soutamisesta pitää tietää, kuului Charlien vaatimaton kutsu.

Sitten veneet erosivat, ja etenevästä "Myrskylinnusta" kajahteli poikien suosikkilaulu:

— Oi Timballoo; majan onnekkaan me saimme seulaan ja purnukkaan! Yön kaiken me valossa tähtien pavunvihrein purjein purjehtien kuulaulua tahtiin kumistimen näin laulamme viheltäen. Niin kaukana, kaukana ovat ne maat missä oudot olennot kohdata saat; kädet siniset heillä, päät vihreät, ja he merille seulassa lähtivät.

JA MITÄ SITTEN TAPAHTUI

— Setä, voitko lainata kymmenen centtiä? Minä maksan ne takaisin heti, kun saan taskurahani, sanoi Rose samana iltana syöksyen setänsä luo kirjastoon.

— Enköhän minä voi. En vaadi korkoja eikä sinun tarvitse pitää kiirettä maksamisella. Tule tänne järjestämään minun kanssani kirjoja, ellei sinulla ole hauskeempaa tehtävää, tohtori vastasi ja ojensi tytön pyytämän lantin.

— Tulen heti paikalla takaisin. Olisin jo kauan sitten järjestänyt kirjani, mutta en ole uskaltanut koskea niihin, sillä sinä pudistat aina päätäsi kun luen.

— Pudistan päätäni silloinkin kun kirjoitat, jos kynänjälkesi on aina sellaista kuin tämä luettelo.

— Tiedän että se on kurja, mutta minulla oli kauhea kiire silloin, ja niin on nytkin, sanoi Rose lentäen tihensä iloissaan, kun pääsi kuulemasta nuhteita.

Mutta ei hän niin helpolla selvinnyt, sillä kun hän palasi kirjastoon, setä katseli vielä otsa rypyssä hänen tuhartamaansa kirjaluetteloja ja kysyi totisena osoittaen epävakaista ja horjuvaa riviä:

— Onko tämä "Kannattava puutalous", neitiseni?

— Ei, se on "Kadotettu paratiisi".

— Hyvä. Aloinkin jo luulla, että aiot keskittää opiskelusi metsätalouteen. Hm, selvästi huomaa, ettei neiti Power opettanut teille niin vanhanaikaista ainetta kuin kauno- ja oikeinkirjoitusta. Katsopas näitä Plenty-tädin muistiinpanoja ja huomaa, miten selvää ja kaunista tuo käsiala on. Täti on käynyt aikoinaan tyttökoulua, ja siellä opetettiin vain muutamia tarpeellisia aineita, mutta ne sitten perusteellisesti. Luvalla sanoen, minusta se on järkevämpää kuin tuo pinnallinen näpertely monien muka hienojen aineiden parissa, kun mitään ei opita kunnolla.

— Minua kyllä pidettiin koulussa etevänä, puolustautui Rose aika loukkaantuneena. — Me Lulun kanssa oltiin kaikkein parhaat, varsinkin ranskassa ja musiikissa.

— Niinpä kai, mutta jollet sinä tiedä ranskan kieliopista enempiä kuin oman äidinkielesi säännöistä, niin loisto ei tainnut olla aivan aitoa, kultaseni.

— Miten niin? Kyllä me luimme englannin kielioppia, ja minä osaan mainiosti jäsentää lauseita. Meidän piti aina näyttää taitojamme, kun kouluun tuli vieraita. Kai minä puhun englantia yhtä oikein kuin kuka muu tahansa.

— Aivan, mutta me puhummekin kaikki liian huolimattomasti. Mietipäs onko oikein sanoa: "Me Lulun kanssa oltiin kaikkein parhaat."

Rose ravisti närkästyneenä kiharoitaan ja puraisi huultaan, mutta tunnusti kuitenkin itselleen, että oli väärässä ja sanoi nöyrästi murjotettuaan vähän aikaa:

— Minun olisi kai pitänyt sanoa: "Lulu ja minä olimme kaikkein parhaat."

— Kiitos! Katso, en minä halua asettua miksiäkään esikuvaksi; sinä saat vapaasti oikaista lauseitani, tapojani ja käytöstäni joka kerta, kun arvelet minun olevan väärässä. Minä olen kiertänyt maailmaa vuosikausia ja käynyt siellä huolimattomaksi, mutta tahtoisin että sinusta tulisi hyvin kasvatettu, vaikka et tänä koevuotenumme oppisi kuin alkeet. Meidän pitää olla perinpohjaisia, vaikka se kävisikin hitaasti.

Setä puhui niin vetoavasti ja näytti niin vakavalta, ettei Rose voinut olla istahtamatta hänen tuolinsa käsinojalle. Ja Rose sanoi katuvana:

— Anteeksi että nyrpistelin, vaikka minun pitäisi kiittää sinua kaikesta vaivasta, jota minun takiani näet. Tietysti sinä olet oikeassa siinäkin, mitä sanoit perinpohjaisuudesta. Koulussa kaikki saksat ja ranskat, tarinat ja matematiikat, kieliopit ja musiikit pyörivät hullunmyllyä minun aivoissani, joskus tuntui kuin pää halkeaisi. En ollenkaan ihmettele, että sitä niin kauheasti pakotti, hän jatkoi aivan kuin tuon hullunmyllyn muisto olisi vieläkin pyörryttänyt.

— Neiti Powerin opistoa pidetään erinomaisena kouluna, ja se olisikin varmaan hyvä, jos neiti Power ei ahtaisi oppilaitaan täyteen kuin kiitosjuhlan kalkkunat, vaan ravitsisi heitä luonnollisella ja terveellisellä tavalla. Se on meillä melkein kaikissa kouluissa vikana, ja päänsärkyä riittää kunnes keksimme paremmat opetusmenetelmät.

Tämä oli Alec-tohtorin keppihevosta, ja Rose pelkäsi hänen jatkavan pitkään, mutta tohtori hillitsi ajoissa itsensä. Hän otti taskustaan kukkaron ja sanoi:

— Mac-setä antoi kaikki sinun asiasi minun hoitooni, ja tässä on taskurahasi tältä kuulta. Sinä kai hoidat itse pienen kirjanpitosi, vai kuinka?

— Kiitos. Sain kyllä Mac-sedältä tilikirjan kun menin kouluun ja kirjoitin siihen kaikki menot, mutta en saanut koskaan lukuja täsmäämään. En osaa käsitellä numeroita, sanoi Rose penkoen pöytälaatikostaan tilikirjaansa, jota ei millään olisi kehdannut näyttää.

— Saattaa olla niin. Mutta numerot ovat hyvin tärkeitä, ja koska sinäkin kerran saat paljon laskeaksesi, eikö olisi viisainta, että oppisit pitämään huolta pienistä rahoista, ennen kuin suuret summat panevat pääsi pyörälle?

— Minä toivoin, että sinä hoitaisit kaikki nuo ikävät asiat. Täytyykö minun kiusata itseäni niillä? Numerot ja laskut kammottavat minua.

— Minä hoidan niitä kunnes tulet täysi-ikäiseksi, mutta tarkoitan, että sinun pitää myös itsesi ymmärtää, kuinka omaisuuttasi hallitaan; silloin et ole riippuvainen toisten ihmisten rehellisyydestä.

— Mutta setä! Luuletko etten uskoisi sinulle miljoonia ja biljoonia, jos minulla olisi? huudahti Rose, jota moinen viittauskin loukkasi.

— Mutta minä voisin joutua kiusaukseen. Holhoojille on usein käynyt niin, ja siksi on parasta, että pidät minua silmällä. Siksi sinun myös täytyy oppia ymmärtämään kaikkea, mikä koskee numeroita, tohtori vastasi avaten oman siistin tilikirjansa.

Rose kurkisti siihen hänen olkapäänsä yli, katsoi sitten omaa sotkuista kirjaansa ja huokasi epätoivoisena.

— Kun sinä lasket menosi, tapahtuuko sinulle koskaan, että rahaa on enemmän kuin aluksi.

— Ei. Tavallisesti minulla on vähemmän. Käykö sinun päinvastoin?

— Käy. On oikein ihme, etten erehdyksessäkään saa oikeata summaa.

— Ehkä minä voin auttaa sinua, sanoi Alec-setä asiallisesti.

— Kai se on parasta. Jos minun kerran täytyy pitää kirjanpitoa, se on saatava oikein alkuun. Et saa nauraa! Tiedän olevani hirveän tyhmä, ja minua hävettää, kun tämä kirja on tämän näköinen, mutta en saanut pidetyksi sitä kunnossa. Ja Rose ojensi hämillään sedälle sotkuisen vihkonsa. Hän oli syvästi kiitollinen, kun setä ei nauranut, vaan sanoi asiaan paneutuen:

— Dollarit ja centit ovat menneet hieman sekaisin. Jos minä oikaisen ne, tilinpäätös täsmää varmasti.

Kun Rose seiso i setänsä vieressä ja katseli, kuinka helposti ja nopeasti tämä sai sekasotkun järjestykseen, hän päätti etsiä vanhan laskuoppinsa ja opetella perin pohjin neljä laskutapaa sekä kokonaisilla että murtoluvuilla, ennen kuin lukee ainoatakaan haltijatarsatua.

— Setä, olenko minä rikas tyttö? Rose kysyi äkkiä sedän kirjoittaessa numeroita sarakkeisiin.

— Sanoisin sinua pikemminkin köyhäksi, juurihan tässä olit pyytämässä lainaa.

— Se oli sinun syysi, kun unohdit antaa taskurahani. Mutta ihan totta, rikastunko minä ajan oloon?

— Pelkään että rikastut.

— Minkä tähden sinä pelkää?

— Ei ole hyvä omistaa liian paljon rahaa.

— Mutta voinhan minä antaa sitä muille; se on rikkauden hauskin puoli.

— Hauskaa että ajattelet noin, sillä sinä voit tehdä todella paljon hyvää omaisuudellasi, jos vain ymmärrät käyttää sitä oikein.

— Opetä sinä minua, ja sitten kun olen aikuinen, perustetaan koulu, jossa opetetaan vain kolmea ainetta, mutta oikein perusteellisesti. Kaikki lapset syövät siellä pelkkää kaurapuuroa ja tyttöjen vyötärönmitta on ainakin metri, sanoi Rose vallattomasti.

— Sinä olet nenäkäs vekara hyökätessäsi kimppuuni tuolla tavalla juuri kun ensimmäisen kerran

koetan sinua opettaa. No viis siitä, varaanpa sinulle ensi kerraksi oikein katkeria pillereitä.

— Huomasin että sinua naurattaa salaa, ja annoin sinulle tilaisuuden. Hyvä herra, nyt olen taas kuuliainen oppilas ja teen kiltisti tehtäväni.

He nauroivat kumpikin, ja Rose sai kirjanpidon oppitunnin, joka jäi hänen mieleensä.

— Tulehan lukemaan minulle ääneen. Silmäni ovat väsyneet ja istun oikein mielelläni tässä takan ääressä, kun ulkona sataa taivaan täydeltä ja Jane-täti pitää luentoa yläkerrassa, sanoi Alec-setä, kun edellisen kuun tilinpäätös oli saatu valmiiksi ja uusi sivu siististi aloitettu.

Rosesta oli hauskaa lukea ääneen. Hän haki Dickensin "Nicholas Nicklebyn" ja luki siitä Kenwigsin neitien ensimmäisestä ranskantunnista. Hän koetti parhaansa ja toivoi, ettei osoittautuisi ääneenlukijana yhtä taitamattomaksi kuin kaikessa muussa.

— Vieläkö minä jatkan? hän kysyi nöyrästi, kun luku loppui.

— Jatka toki, ellei sinua väsytä. On oikein nautinto kuunnella sinua, sillä luet mainiosti, vastasi setä.

Rose punastui ilosta. — Oletko tosiaan sitä mieltä, setä? Se on hauskaa! Isä opetti minua, ja minä luin hänelle usein tuntikausia, mutta arvelin, että hän kuunteli mielellään vain siksi, että piti minusta niin paljon.

— Niinhän minäkin pidän, mutta sinä luet todella harvinaisen hyvin. Istu tähän mukavasti, siinä näet paremmin, ja minä voin nykäistä sinua kiharoista, jos luet liian nopeasti. Alec-tohtori veti tytön luokseen niin isällisen hellästi, että Rosesta tuntui helpolta rakastaa häntä.

Toinen luku oli juuri lopetettu, kun vaunujen jyrinä ilmoitti, että Jane-täti oli lähdössä kotiin. Ennen kuin he ehtivät eteiseen, täti ilmestyi sadetakkiin kääriytyneenä ovelle kuin mikäkin kummallinen muumio, hänen silmälasinsa vain kiilsivät kuin kaksi välkkyvää kissansilmää.

— Enkö minä arvannut! Lelittelemässä lasta pilalle ja luettamassa hänellä yömyöhään ties mitä roskaa. Kai sinä ymmärrät, minkä vastuun olet ottanut kantaaksesi, Alec, hän sanoi tuntien julmaa tyydytystä, kun asiat näyttivät menevän juuri siihen suuntaan kuin hän oli ennustanutkin.

— Minä tajuan vastuuni sangen selvästi, vastasi tohtori ja vilkaisi hartioitaan surkuhupaisesti kohauttaen Rosen iloisiin kasvoihin.

— Ikävää nähdä ison tytön tuhlaavan tuolla tavalla kallista aikaa. Katsopas, minun poikani ovat lukeneet koko päivän, ja Mac on varmaan vieläkin kirjojensa ääressä. Sinä sitä vastoin et ole tänne tulosi jälkeen opiskellut mitään.

— On minulla ollut tänäänkin neljä oppituntia, vastasi Rose yllättäen.

— Sehän hauskaa kuulla. Mitä sinä olet opiskellut? Rose vastasi hiukan epäröiden:

— Merenkulkua, maantiedettä, kielioppia, laskentoa ja... lisäksi luonteenkasvatusta.

— Merkillisiä aineita. Tekisipä mieleni tietää, mitä olet oppinut tuosta kaikesta.

Rosen silmät välähtivät vallattomasti ja vilkaisten veitikkamaisesti setäänsä hän vastasi:

— En tietenkään jaksa selostaa kaikkea, mutta olen kerännyt Kiinasta muutamia hyödyllisiä tietoja, joista sinäkin olet varmaan kiinnostunut. Tiedän esimerkiksi, että parhaita kiinalaisia teelaatuja ovat Lapsing Soutshong, Assamin Pekoe, kukkiva Pekoe, verraton Aukoe, tuoksuva Kaper, Fadril, musta Kongou, ja vihreä Twanki. Shanghai on Huangpu-joen varrella. Hongkong on 'saari, jota ympäröi suolaton vesi'. Singapore on 'Leijonakaupunki'. Monet kiinalaiset asuvat veneissä, ja he juovat teensä pikkuriikkisistä kulhoista. Tärkeimmät tuotteet ovat posliini, tee, kaneli, silkki, tupakka, tina ja oopiumi. Kiinassa on ihania temppeleitä, ja Kantonissa säilytetään pyhiä sikoja, niitä on yhteensä neljätoista, hyvin isoja ja kaikki sokeita.

Tämän erinomaisen tiedonnäytteen vaikutus oli kerrassaan suurenmoinen. Se vei tuulen Jane-tädin purjeista; purkaus oli niin äkillinen, vaihteleva ja odottamaton, ettei täti keksinyt sanaakaan vastaukseksi. Kiiltävät silmälasit tuijottivat hetkisen Rosea, sitten kuului nopeasti: — Ai todellakin! Ja arvon rouva kiiruhti vaunuihinsa ja ajoi tiehensä aika lailla hämillään ja aivan kuohuksissaan.

Vielä enemmän hän olisi raivostunut, jos olisi nähnyt, kuinka parantumaton lankomies otti Rosea vyötäisiltä ja tanssi hänen kanssaan riemupolskaa ympäri salia iloissaan siitä, että vihollisen patteri oli ainakin siksi kertaa vaiennettu.

FEBEN SALAISUUS

— Miksi sinä hymyilet itsekseksi, Febe? kysyi Rose kun he eräänä aamuna yhdessä tekivät työtä. Rose sai nyt opetella lakaisemaan, tomuttamaan ja kunnostamaan vuoteita, sillä Alec-tohtorin mielestä taloustoimet olivat hyvää voimistelua.

— Minä ajattelin hauskaa salaisuutta enkä voinut olla hymyilemättä.

— Saanko minäkin joskus tietää sen?

— Luulisinpa.

— Pidänpö minä siitä?

— Varmasti, aivan kauheasti.

— Milloin minä saan kuulla sen?

— Tällä viikolla jonakin päivänä.

— Silloin minä tiedänkin! Pojat aikovat järjestää ilotulituksen neljänneksi päiväksi, ja he keksivät jonkin yllätyksen minulle. Eikö niin?

— Enpä sano.

— No, ole sanomatta, voin kyllä odottaakin. Sano kuitenkin yksi asia — onko setä siinä mukana?

— Totta kai, kaikessa ilonpidossahan hän on mukana.

— No, sitten on kaikki niin kuin pitääkin.

Rose meni parvekkeelle tomuttamaan mattoja, ja paukuttettuaan niitä aika lailla hän ripusti ne parvekkeen kaiteelle tuulettamaan ja ryhtyi tutkimaan kasvejaan. Hänellä oli siellä monta isoja maljakkoja ja ruukkua, ja kesäaurinko ja sade olivat kuukaudessa tehneet ihmeitä niille siemenille ja taimille, joita hän oli kylvänyt ja istuttanut. Ruusupapu ja köynnöskuusama kiipesivät kiipeämistään, ja varsinkin kuusama tarttui hanakasti joka paikkaan, mihin suinkin saattoi.

Lahti loisti ja väikkyi auringon paisteessa ja raikas tuuli sai hevoskastanjat humisemaan. Puutarhan ruusujen ympärillä lehahtelivat perhoset, ja mehiläiset pörräsivät kukasta kukkaan. Ilma oli täynnä viserrystä ja sirkutusta, kun linnut puuhasivat pesäaskareissaan. Kauempana valkosiipiset lokit tekivät rohkeita kaaria kohoten korkealle ilmaan ja syöksyen alas mereen, missä laivat purjehtivat edestakaisin kuin vielä isommat linnut.

— Oi Febe, onpas ihana päivä! Toivon että sinun salaisuutesi täytyisi juuri tänään. Kaikki tuntuu olevan nyt hyvin. Eikö sinustakin? sanoi Rose ojentaen käsiään kuin valmistautuen lentoon.

— Minusta tuntuu usein semmoiselta, mutta ei auta, täytyy vain odottaa, kunnes ilon aika tulee, enkä minä haluakaan keskeyttää työtäni. No niin. Saat pyyhkiä viimeiset pölyt kunhan ne ovat laskeutuneet, minä menen lakaisemaan portaat, Febe sanoi ja kiiruhti laulaen harja kädessä tiehensä.

Rose nojasi kaidepuuhun miettien, kuinka paljon tällaisia hyviä hetkiä hänellä oli viime aikoina ollut: puutarha menestyi erinomaisesti, hän opetteli ahkerasti uimaan ja soutamaan, oli tehty hauskoja ajelu- ja kävelymatkoja, oli vietetty rauhallisia keskustelu- ja lukuhetkiä sedän kanssa, mutta kaikkein ihaninta oli, että entinen tuska ja ankeus vaivasivat häntä enää harvoin.

Hän jaksoi tehdä työtä ja leikkiä päiväkaudet, nukkui yönsä hyvin ja nautti elämästä täysin siemauksin. Ei hän ollut läheskään yhtä voimakas ja rohkea kuin Febe, mutta hän vahvistui päivän päivältä. Kalpeat posket olivat saaneet väriä, käsivarret pyöristyivät ja tulivat pian ruskeiksi, eikä vyökään ollut enää liian väljä. Kukaan ei puhunut Roselle enää hänen terveydestään, ja tyttö unohti kokonaan, että hänen "ruumiinrakenteensa oli heikko". Plenty-täti piti edistymistä kyllä sedän pillerien ansiona, mutta kun pillereitä ei sen koommin enää leivottu, vanha neiti taisi erehtyä.

Rose oli kuin puhkeava ruusunnappu seisossaan ja hymyillessään itseksensä.

— Katso, sanoi nuorukainen, tyttö sinihamosessa, hiuksilla silkkiliina, kengissä kultaiset soljet,

kuului äkkiä alhaalta ja samassa lensi iso ruusu vasten Rosen kasvoja.

— Mitä kuuluu, riippuvan puutarhan prinsessa? kysyi Alec-setä Rosen vastatessa hänen aamutervehdykseensä.

— Haluaisin tehdä jotain oikein hauskaa, kun on näin kaunis päiväkin, jotain oikein jännittävää, sillä tämä raikas tuuli saa ihmisen villiintymään.

— Voitaisiin tehdä retki saareen. Arvelin että mentäisiin vasta iltapäivällä, mutta jos sinua huvittaa, niin lähdetään heti.

— Lähdetään! Minä olen valmis viidessätoista minuutissa. Minun täytyy vain saada ensin huoneeni kuntoon, sillä Febellä on kauheasti työtä.

Rose tarttui puhuessaan mattoihinsa kadoten sen tien, ja Alec-tohtori palasi sisään hyväksyvästi hymyillen ja tuumiskellen:

— Tämä voi vähän rikkoa suunnitelmia, mutta lapsen ilo on kaksinkertainen, kun hän saa huvinsa juuri silloin, kun itse sitä haluaa.

Harvoin on pölyriepu huiskanut vilkkaammin kuin sinä aamuna Rosen kädessä, ja tuskin koskaan on huone tullut kuntoon sellaisella hopulla kuin nyt. Pöydät ja tuolit lensivät pyyhkäisten paikoilleen; ikkunaverhot heiluivat kuin myrsky olisi niitä puistanut; posliinit kilisivät ja pikku esineet hyppivät kuin maanjäristys olisi leikkinyt niillä. Purjehduspuku pujahti ylle silmänräpäyksessä, ja hyppien ja tanssien Rose kiiti matkoihinsa — tuskin aavistaen, että kuluisi monta tuntia, ennen kuin hän taas näkisi huoneensa.

Rosen tullessa rantaan Alec-setä oli juuri lastaamassa isoa koria veneeseen, ja ennen kuin he lähtivät, ehätti Febe juosten veneelle mukanaan kummallinen, sadetakkiin sidottu käärö.

— Me emme jaksakaan syödä puoliakaan näistä ruuista emmekä tarvitse näin paljon huopia. Minä en tahtoisi täyttää niillä turhanpäiten koko venettä, sanoi Rose, joka vieläkin hieman pelkäsi vesillä liikkumista.

— Etkö olisi voinut tehdä vähän pienempää pakettia? tohtori kysyi Febeltä katsellen kääröä epäluuloisesti.

— En, herra, en tällaisessa hirveässä hopussa, Febe vastasi nauraen ja koetti taputella muodotonta pakettiaan tasaiseksi.

— No, mikäpäsi siinä, kelpaahan se painolastiksi. Älä vain unohda lähettää Jane-rouvan kirjettä, koeta muistaa se.

— En unohda. Lähetän sen heti paikalla, ja Febe juoksi mäkeä ylös kuin siivitettyinä.

— Pistäydytään ensin majakalla, koska et ole vielä käynyt siellä, sen näkeminen maksaa kyllä vaivan. Sitten syödään välipalaa puiden varjossa.

Rose oli valmis kaikkeen, innoissaan hän nousi niemen kärkeen ja majakalle, missä kiipesi juoksujalkaa kapeita portaita aina suureen lyhtyyn asti. He viipyivät siellä kauan, sillä Alec-tohtori ei tosiaan pitänyt kiirettä, vaan katseli pitkät ajat kiikarillaan joka puolelle aivan kuin olisi luullut löytävänsä jotain merkillistä maalta tai mereltä. Kello oli jo yli kahdentoista, kun he tulivat saareen ja Rose vihdoinkin sai välipalansa, jota jo kauan oli odottanut.

— Kyllä tämä on ihanaa! Kunpa pojatkin olisivat täällä. Minusta on hauskaa, että he viettävät koko lomansa meidän kanssamme. Mutta sehän alkaa tänään, eikö niin? Kas kun en muistanut sitä aikaisemmin, ehkä he olisivat lähteneet mielellään mukaan, sanoi Rose kun he istuivat mukavasti vanhan omenapuun juurella ja söivät herkullisia voileipiään.

— Niin varmaan. Ensi kerralla ei lähdetäkään sellaisella kiireellä. Pojat voivat joutua suunniltaan, kun huomaavat meidän karanneen, tohtori vastasi juoden rauhallisesti kylmää teetä.

— Setä, minä tunnen paistetun hajua, huudahti Rose, kun hän puolisen tuntia myöhemmin korjasi ruuan tähteitä.

— Siltä minustakin tuntuu — paistettua kalaa, ellen erehdy.

He istuivat hetken nuuhkien ilmaa. Sitten Alec-setä ponkasi päättävästi pystyyn.

— Ei, tämä ei vetele! Kellään ei ole oikeutta tulla tänne kysymättä lupaa. Minun täytyy ottaa selvää, kuka uskaltaa käristää kalaa minun yksityisalueellani.

Kaapaton korin toiseen käteensä ja vaatemytyn toiseen setä lähti harppomaan paljastavaa hajua kohti kuin raivostunut leijona, ja Rose marssi hänen kannoillaan kiinalainen päivänvarjo levällään.

— Sinä olet Robinson Crusoe ja minä hänen Perjantainsa, ja me menemme katsomaan, ovatko villit tulleet, sanoi Rose.

— Katso tuolla ne ovat. Kaksi telttaa ja kaksi venettä, totta totisesti! Nuo veijarit aikovat nähtävästi huvitella oikein perin pohjin.

— Siellä pitäisi olla enemmän veneitä eikä yhtään telttaa. Missähän heidän vankinsa ovat.

— Tuolla on niiden jätteitä, sanoi Alec-setä osoittaen ruohikossa lojuvia kalan päitä ja pyrstöjä.

— Ja tuolla lisää, naurahti Rose osoittaen punaista tavarakasaa, joka näytti hummeriläjältä.

— Villit kai syövät parhaillaan uhrejaan. Etkö kuule kummallista veitsenkalinaa tuolta teltasta?

— Meidän täytyy hiipiä hiljaa ja kurkistaa sisään; Crusoe oli varovainen ja Perjantai pelkuri kuin jänis, lisäsi Rose, jota leikki huvitti entistä enemmän.

— Mutta tämä Crusoe hyökkää heidän päälleen kuin rajuilma välittämättä seurauksista. Jos minä kaadun ja joudun villien ruuaksi, anasta sinä kori ja juokse takaisin veneeseen; eväät riittävät kyllä sinulle kotimatkaksi.

Alec-setä hiipi teltan oviaukolle, ja heittäen ison mytynsä kuin pommin keskelle telttaa hän huusi jyrisevällä äänellä:

— Merirosvot, antautukaa hyvällä!

Kuului hirveätä melua, naurua, huutoa ja karjuntaa, ja villit hyökkäsivät ulos aseinaan veitsiä, haarukoita, kananluita ja peltituoppeja, ja kaikki mukiloivat tungettelijaa armottomasti ja pauhasivat:

— Te tulitte liian aikaisin! Täällä ei ole vielä läheskään valmista! Kaikki menee päin mäntyä! Missä Rose on?

— Täällähän minä! vastasi naurava ääni ja Rose näkyi istuvan äskeisellä hummeriläjällä, joka olikin kasa punaisia flanelliuimapukuja. Hän oli heittäytynyt sinne ilonpuuskassa huomattuaan, että ihmissyöjät olivatkin hänen vallattomia serkkujaan.

— Senkin lurjukset, te teette minulle aina kepposia, ja minä annan teidän narrata itseäni, kun en ole tottunut moisiin kujeisiin. Setä on ihan samanlainen — ja siksi tämä onkin niin hurjan hauskaa, sanoi Rose, kun pojat kerääntyivät hänen ympärilleen nauraen ja meluten.

— Odotimme teitä vasta iltapäivällä, äidin piti olla teitä vastassa. Täällä on kaikki ihan kesken paitsi teidän telttanne; sen me laitoimme ensimmäiseksi kuntoon. Voit sieltä käsin katsella kun me puuhaamme, sanoi Archie tehden kunniaa kuten hänellä oli tapana.

— Rose tunsu jäsenissään — niin kuin Debby sanoo —, että jotain oli tekeillä ja tahtoi välttämättä lähteä retkelle. Olisin minä voinut viivyttää häntä vielä tunnin verran, mutta tuo kalan paistaminen kavalsi teidät, selitti Alec-setä muuttuen julmasta Crusoesta hyväntuuliseksi sedäksi.

— Tämä paikka tuntuu vähän kostealta, taitaa olla parasta nousta, sanoi Rose, kun ensimmäinen riemunpuuska oli vähän asettunut.

Monta epäilyttävän likaista kättä tarjoutui avuksi, ja Charlie sanoi levitellen melalla uimapukuja nurmikolle:

— Meillä oli tässä ennen ateriaa reipas uimanäytös ja minä käskin poikien levittää nämä nurmelle kuivumaan. Toivottavasti sinäkin otit uimapuvun mukaan; sinähän haluat pistäytyä hummerien luona, ja on hauskaa jos saamme opettaa sinua sukeltamaan, kellumaan ja pyörimään vedessä.

— Minä en ottanut mitään mukaan, Rose aloitti, mutta Will ja Geordie keskeyttivät hänet. He raahasivat myttyä, joka oli pudotessaan hajonnut niin, että sen toisesta päästä pursui punaflanellinen uimapuku ja toisesta sininen aamunuttu. Mytyn kohoumat olivat saippuakotelo, kalossit ja hopeapikari.

— Voi sitä viekasta Febeä! Tämä hänen salaisuutensa oli, ja hän kääri tavarat kokoon, kun minä jo olin lähtenyt rantaan, nauroi Rose.

— Mytyssä on särkynyt jotain, koska sieltä putosi pieni lasinpala, huomautti Will, kun he laskivat nykyin Rosen eteen.

— Tytöt eivät tietenkään voi lähteä mihinkään ilman peiliä! Meistä ei kellään ole sellaista kapinetta mukanaan, tuhahti Mac.

— On Keikarilla, minä näin hänen laittelevan haiveniaan puun takana, kun oli tultu uimasta, paljasti Geordie ja osoitti sormellaan hännästä Steveä. Tämä vaiensi serkkunsa kopauttamalla tätä päähän rumpupalikalla, jota juuri oli kiillottamassa.

— Töihin, senkin laiskurit, muuten emme joudu valmiiksi ennen äidin tuloa. Vie Rosen tavarat teltaan ja auta häntä järjestämään ne, Prinssi. Mac ja Steve, pankaa te oljet paikoilleen; ja pikku veijarit saavat tyhjentää pöydän, jos kaikki ovat jo popsineet kylläkseen. Setä hyvä, minä tarvitsisin sinun neuvoasi, kun määrään rajalinjaa ja valitsen keittiöpaikkaa.

Kaikki tottelivat päällikköä, ja Charlie saattoi Rosen teltaan tarjoutuen hänen käskettäväkseen. Rose oli ihastunut majapaikkaansa ja vielä enemmän ohjelmaan, jota Charlie toisten työskennellessä hänelle selitti.

— Me olemme aina loman aikana leirillä. Asetumme milloin mihinkin, ja tänä vuonna päätimme majoittua saarelle. Tämä on lähellä ja itsenäisyyspäivän ilotulitus näyttää täällä komealta.

— Olemmeko me täällä neljänteen päivään asti? Kolme vuorokautta! Siitä tulee hauskaa!

— Mitä tuo nyt on! Usein me isot pojat olemme viikkokausia leirillä, mutta tänä vuonna pikku nassikatkin tahtoivat mukaan. Meillä on hauskoja puuhia, saatpa nähdä. Täällä on luolakin, siellä voi leikkiä merirosvoa; sitten me järjestämme haaksirikkoja, kilpailuja ja muuta. Monet leikit ovat tietysti Archielle ja minulle hiukan lapsellisia, mutta me olemme silti aina mukana, Charlie lisäsi ylpeillen kuudestatoista ikävuodestaan.

— En ikinä aavistanut, että poikien leikit voisivat olla näin hauskoja. Minusta ne ovat aina tuntuneet liian rajuilta. Enhän minä ennen tuntenutkaan poikia, tai jospa te olette mallikappaleita, sanoi Rose, ja kuulijasta kiitos tuntui täysin ansaitulta.

— Tuossa, armollinen neiti, sanoi Charlie kohteliaasti, tuohon naukaan voit ripustaa särkyneen peilisi, että voit järjestää sievät kiharasi. Saat valita punaisen tai sinisen peitteen ja olki- tai untuvatyydyn, kumman haluat. Täällä voi rauhassa riisua ja pukea ja olla vapaa ja huoleton kuin intiaaninainen wigwamissaan, sillä tämä nurkka on varattu naisille, emmekä me astu ilman lupaa rajaviivan sisäpuolelle. Millä minä vielä voin palvella sinua?

— Kiitos, en tarvitse enää mitään. Minä jätän valmistelut siksi kun tati saapuu ja tulen auttamaan teitä, jos sopii.

— Tulekin katsomaan keittiötä. Osaatko sinä valmistaa ruokaa? Charlie kysyi viedessään Rosen kallioiden väliin, minne Archie juuri pingotti purjekangaskatosta.

— Osaan minä laittaa teetä ja paahtaa leipää.

— Hyvä. Me opetamme miten paistetaan kalaa ja valmistetaan keittoa. Pane sinä padat ja pannut järjestykseen ja siisti täällä jotenkin. Jessie-täti tahtoo aina välttämättä auttaa meitä keittiössä, ja täällä saisi olla säädyllisen näköistä.

Kello neljältä leiri oli kunnossa, ja raatajat istahtivat näköalakalliolle tähyttämään kaivattuja vieraitaan, Jessie-rouvaa ja pikku Jamieta, joka aina kulki äitinsä liepeissä. He kyyhöttivät siinä kuin sininen lintuparvi, joka oli istahtanut kalliolle, sillä kaikilla oli merimiespuku, ja hattujen pitkät nauhat liehuivat tuulessa. Aika soinnukas lintuparvi he olivat, sillä pojat lauloivat, ja Jessie-rouva kuuli heidän äänensä jo paljon ennen kuin näki heidät.

Sinä hetkenä, kun vene tuli näkyviin, vedettiin lippu liehumaan, ja meripojat hurrasivat. Tervehdykseen vastasi liehuva nenäliina ja raikuva "hei, hei, hei!" Pikku merimies seiso perässä ja heilutti miehekkäästi hattuaan äidin pidellessä häntä lujasti kiinni.

Ei Kleopatrakaan noustessaan maihin kultaisesta purrestaan voinut saada juhlallisempaa vastaanottoa kuin Jessie-täti, kun hänet kannettiin teltaan. Innokas Jamie meni heti paikalla Rosen luo ja vannoi suojelevansa häntä kaikkia niitä vaaroja vastaan, jotka heitä saattoivat kohdata.

Tietäen kokemuksesta, että pojilla oli aina nälkä, Jessie-täti ehdotti melkein heti, että syötäisiin jo illallista, ja ryhtyi valmistamaan sitä edessään suunnattoman suuri esiliina ja päässään Archien vanha hattu. Rose auttoi häntä ja koetti olla yhtä taitava kuin Febekin vaikka oudonmallinen ruokapöytä teki koko touhun vaikeaksi. Pian aterialla oli valmis ja seurue istuutui puiden alle syömään ja juomaan

välttämättä siitä, että muurahaiset ja hämähäkit kiipeilivät jakamaan yhteistä hyvää.

— En olisi ikinä voinut kuvitella, että on näin hauskaa pestä astioita, sanoi Rose, kun hän illallisen jälkeen huuhteli lautasia meressä ja vene keinahteli hauskaasti hänen allaan.

— Äiti on ihan turhan tarkka; me hankaamme niitä vähän hiekalla ja pyyhimme paperinpalalla. Se on minun mielestäni paras tapa, vastasi Geordie, joka loikoi siinä vieressä toisessa veneessä.

— Miten Febe olisikaan mielissään! Kumma ettei setä antanut hänen tulla mukaan.

— Setä kai koetti, mutta Debby harasi vastaan ja sanoi, ettei tule toimeen ilman Febeä. Minusta se on ikävää.

— Feben pitäisi joskus saada viettää lomapäiviä niin kuin mekin saamme. Minusta on hirveän väärin, että hänen täytyy aina jäädä pois kaikesta hauskaasta.

Tätä Rosen ajatusta toistettiin monta kertaa sinä iltana, sillä Febe olisi innokkaasti ottanut osaa siihen pieneen konserttiin, jota pidettiin kuutamossa. Hän se vasta olisi nauttinut leirillä kerrotuista tarinoista, koettanut kilvan ratkaista arvoituksia ja nauranut sydämensä pohjasta kaikelle hauskalle. Ja nukkumaan mentäessä olisi ilo ollut vieläkin suurempi, sillä Rose olisi välttämättä tahtonut jonkun kyyhöttämään kanssaan sinisen peitteen alle, supattelemaan, nauraa kukertamaan ja kertomaan salaisuuksia.

Vielä kauan sen jälkeen kun toiset rauhallisesti nukkuivat, Rose loikoi valveilla, sillä kaikki uusi mikä häntä ympäröi teki hänet virkeäksi ja eräs ajatus kyti hänen mielessään. Etäältä kuului kaupungin kellon ääni, kun se löi kaksitoista; suuri tähti, kuin lempeä silmä, pilkisti sisään teltan aukosta, ja aaltojen hiljainen loiske tuntui kutsuvan häntä ulos. Jessie-täti oli vaipunut syvään uneen, ja pikku Jamie oli kääriytynyt kuin kissanpoika hänen jalkoihinsa. Kumpikaan ei huomannut, kun Rose huopaansa kääriytyneenä hiipi ulos. Yö oli ihana, ja hän istahti sydän tulvillaan kalliolle katsomaan sitä.

Onneksi Alec-tohtori huomasi tytön, ennen kuin tämä ehti kylmettyä. Hän nousi vetämään oviverhoja hiukan syrjään saadakseen teltaansa raitista ilmaa, ja silloin hän keksi pienen olennon, joka kyyhötti kalliolla kuutamossa. Tohtori hiipi varovasti tytön luo, laske hiljaa kätensä hänen hiuksilleen ja sanoi:

— Mitäs minun tyttöseni täällä tekee?

— Nautin ihanasta yöstä, Rose vastasi ollenkaan pelästymättä.

— Mitä sinä mietit, kun katseesi on niin vakava?

— Mietin kertomaasi tarinaa jalosta merimiehestä, joka luovutti vanhalle vaimolle paikkansa pelastusveneessä ja antoi viimeisen vesipisaran lapsiraukalle. Kyllä kai niitä ihmisiä, jotka ovat valmiina uhrauksiin, rakastetaan ja ihaillaan kovin, sanoi Rose vakavana.

— Selvä se, mutta usein kukaan ei saa tietää mitään jaloimmista uhreista eivätkä ne siis herätä huomiota. Se ei kuitenkaan vähennä uhrin arvoa, vaikka ehkä tekee antamisen vähän raskaammaksi, sillä kaikki me kaipaamme myötätuntoa. Alec-setä huokasi.

— Sinä olet varmaan monta kertaa uhrautunut toisten takia? kysyi Rose kuultuaan sedän huokauksen.

— Viimeksi silloin, kun heitin tupakanpolton, kuului arkipäiväinen vastaus.

— Miksi sinä heitit?

— Etten olisi huonona esimerkkinä pojille.

— Oliko se vaikeata?

— Hävettää sanoa, hyvin vaikeata. Mutta eräs viisas mies on kerran sanonut: "On välttämätöntä tehdä oikein; ei ole välttämätöntä olla onnellinen."

Rose mietti lausetta niin kuin se olisi erityisesti miellyttänyt häntä, ja hänen katseensa oli kirkas ja avoin, kun hän sanoi:

— Oikea uhrautuvaisuus on siis sellaista, että antaa pois jotakin, josta oikein paljon pitää, tai kieltäytyy jostakin huvista, eikö niin?

— Niin.

— Kun tekee sen oikein mielellään ja iloisesti eikä ollenkaan odota kiitosta?

— Niin, ystävänä, se on paras tapa koetella luonnettaan; sinä tunnut ymmärtävän sen ja sinulle tulee elämässäsi monta kertaa tilaisuus tutkia asiaa. Toivon ettei elämä vaatisi sinulta liian raskaita uhreja.

— Minä toivon, että se vaatisi, aloitti Rose, mutta keskeytti samassa.

— Kas niin, nyt on aikasi uhrautua ja mennä nukkumaan, muuten olet huomenna sairas, ja tädit sanovat ettei leirielämä ole sinulle hyväksi.

— Minä menen — hyvää yötä! Ja heittäen lentosuukon pikku aave katosi jättäen Alec-sedän pitkäksi aikaa rannalle kävelemään ja miettimään niitä uhrauksia, jotka olivat tehneet hänet siksi, mikä hän nyt oli.

10

ROSEN UHRI

Kuten Charlie oli ennustanut, saarella harrastettiin seuraavana päivänä hauskoja puuhia, ja Rose osallistui niihin innokkaasti, sillä hän oli päättänyt nauttia täysin siemauksin jokaisesta minuutista. Aamiaisen jälkeen tehtiin pieni kalastusretki, ja kun päivä yhä lämpeni, sukelsi koko punainen hummerijoukko mereen, yksinpä Jessie-tätikin. Alec-setä osasi tehdä vedessä mainioita temppuja, ja pojat koettivat kilpailla hänen kanssaan voimassa ja taidossa. Rose ui Alec-sedän turvin rohkeasti syvälle, mutta Jessie-täti polski rauhallisesti rantavedessä, ja Jamie pulikoi hänen ympärillään kuin pikku valas emonsa kupeella.

Tuskinpa mikään muu kuin kalakeitto olisi saanut joukon viekoitteluksi kuiville, mutta tuon perinteisen herkun valmistaminen vaati kokonaisen komennuskunnan keskitettyä toimintaa. Niinpä 'Vellamon lapset' nousivat rannalle keittopuuihin.

Asianomaisten mielestä siitä tulikin oivallisin kalakeitto, mitä milloinkaan on keitetty, ja sitä upposi leiriläisiin uskomaton määrä. Aterian jälkeen oli lepo tarpeen; jokainen heittäytyi pitkäkseen teltaan tai nurmikolle, mihin ketäkin huvitti, ja pojat nukahtivat siinä samassa kuin väsyneet sotamiehet pitkän taistelun jälkeen.

Vanhemmat pääsivät unen päästä kiinni vasta silloin, kun nuoret jo virkistyneinä nousivat uusiin urotöihin. Päällikön viittauksesta he lähtivät luolaan, josta löytyi nuolia ja jousia, sotanuijia, vanhoja miekkoja ja monia muita verrattomia esineitä. Rose istua kyyhötti kallionkielelle katsellessaan historian kohtauksia, joita hänen etevät serkkunsa taitavasti esittivät. Pikku Jamie istui hänen rinnallaan, ja 'selitti' vaikeatajuiset kohtaukset.

Saatiin nähdä, kuinka alkuasukkaat surmasivat kapteeni Cookin kamalalla tavalla, miten kapteeni Kid kätki satumaisen aarteen keittokattilaan ja ampui molemmat vahdissa olleet villit, jotka yksin tiesivät salaisen piilopaikan. Sindbad laski maihin koettuaan monia seikkailuja, ja myrsky heitteli lukemattomia laivoja karille, niin että koko rannikko oli täynnä pirstaleita.

Rosen mielestä esitykset olivat kerrassaan jännittäviä, ja kun sarja vihdoin loppui fidzhisaarelaisten villiin tanssiin, johon liittyvä karjunta säikytti lokit pakosalalle, ei Rose enää keksinyt sanoja, millä ilmaista ihastustaan.

He uivat vielä uudestaan auringon laskeutessa ja viettivät illan kallioilla katsellen loistavasti valaistuja laivoja, kun ne suuntasivat kulkunsa merelle, tai huvialuksia, jotka verkalleen palasivat satamaan. Näin loppui leirielämän toinen päivä ja kaikki menivät aikaisin levolle kootakseen voimia huomisen päivän juhlallisuuksia varten.

— Archie, olin kuulevinani, että setä pyysi sinua käymään aamulla kotona hakemassa tuoretta maitoa ja muuta tarpeellista. Eikös pyytänytkin?

— Pyysi kyllä — entäs sitten?

— Saanhan minä tulla mukaan? Minulla on hirveän tärkeää asiaa; tiedäthän kuinka kauhealla kiireellä minut lennätettiin kotoa, kuiskasi Rose hiljaa sanoessaan serkuilleen hyvää yötä.

— Kernaasti minun puolestani. Ei Charliellakaan varmaan ole mitään sitä vastaan.

— Kiitos! Pidä sitten minun puoliani, kun aamulla pyydän lupaa, mutta älä puhu asiasta kenellekään muulle kuin Charlielle. Lupaathan? tiukkasi Rose niin tosissaan, että Archie teki asennon ja lausui juhlallisesti:

— Kuu olkoon todistajani.

— Hiljaa! Selvä on, hyvää yötä! Rose meni tyytyväisenä telттаansa.

— Hän on kummallinen pikku olento, eikö olekin, Prinssi?

— Kerrassaan suloinen.

Matkalla telttaan Rose kuuli molemmat huomautukset, ja hän tuumi unisen loukkaantuneena:

— Pikku olento, tosiaankin, aivan kuin olisin mikäkin vauva. No, kylläpä kohtelevat minua kunnioittavammin huomisen jälkeen.

Archie piti todella hänen puoliaan seuraavana aamuna, ja hänen pyyntöönsä suostuttiin heti, aikoivathan pojat palata saman tien saareen. Niin he lähtivät rannasta, ja Rose heilutti mietteissään hyvästiksi saarelaisille, sillä hän oli sankarillisesti päättänyt näyttää, miten voi unohtaa itsensä ja uhrautua toisen puolesta.

Sillä aikaa kun pojat odottivat maitoa, Rose juoksi Feben luo ja käski hänen jättää astiainpesun ja pukeutua vähän siistimmin, sillä hänen piti viedä Alec-sedälle kirje joka selitti, miksi Rose ei palannut poikien mukana. Febe totteli. Rose meni hänen mukanaan rantaan ja kertoi pojille, ettei päässyt vielä lähtemään; he voisivat tulla noutamaan häntä, kun hän ripustaisi parvekkeelle merkiksi valkoisen vaatteen.

— Mutta mikset sinä tule nyt? Mitä sinulla on mielessä? Setä loukkaantuu varmasti, intti Charlie pahoillaan.

— Tehkää vain niin kuin sanon, setä kyllä ymmärtää ja selittää teille. Tottele kuten Febekin äläkä kysele turhia. Minulla voi olla salaisuuksia yhtä hyvin kuin muillakin ihmisillä.

Rose lähti rannasta niin itsetietoisena ja ylväänä, että toiset katselivat silmät pyöreinä hänen jälkeensä.

— Hänellä ja sedällä on jokin salajuoni, johon ei voida sekaantua. Oletko valmis, Febe? Työnnä irti, Prinssi!

Ja he lähtivät takaisin mukanaan kirje, joka tuotti saarelaisille suuren yllätyksen. Sillä kirje kuului näin:

Rakas setä! Minä jään Feben sijaan täksi päiväksi ja päästän hänet huvittelemaan. Älä välitä siitä, mitä Febe sanoo, vaan pidä häntä siellä ja pyydä, että pojat ovat kilttejä hänelle minun tähteni. Älä luule, että minun on helppoa tehdä näin; päinvastoin on sangen vaikeaa menettää kaikkein hauskin päivä. Mutta minusta tuntuu liian itsekkäältä nauttia ja huvitella yksin ja jättää Febe aivan osattomaksi, siksi minä tahdon antaa tämän pienen uhrin. Älä kiellä sitä äläkä naura minulle. Vakuutan sinulle, että teen sen vilpittömästi enkä toivo kiitosta. Sano kaikille terveisiä

Roselta.

— Jumala siunatkoon tuota tyttöä, hänellä on kultainen sydän! Noudammeko hänet takaisin, Jessie, vai annammeko hänen tehdä mielensä mukaan? kysyi Alec-tohtori, kun ensimmäinen hämmästyksen puuska oli asettunut.

— Anna tytön tehdä niin kuin hän itse haluaa äläkä turmele hänen pientä uhraustaan. Rose on todella tehnyt sen vilpittömästi, tiedän sen, ja jo hänen takiaan meidän on annettava Febelle mahdollisimman hauska päivä. Olen varma, että hän on sen ansainnut, sanoi Jessie-rouva.

Oli vaikea estää Febeä palaamasta heti kotiin, hän selitti, ettei hänellä voinut olla hauskaa ilman Rosea.

— Lyön vaikka vetoa, ettei hän pysy päätöksessään, vaan tulee takaisin jo ennen puolta päivää, sanoi Charlie, ja toiset yhtyivät mielellään ajatukseen, koska toivoivat Rosen tosiaan tulevan.

Mutta tunti tunnin perään kului, eikä parvekkeelta näkynyt merkkiä, vaikka Febe niin toivoi. Veneitä kulki paljon, mutta mikään niistä ei tuonut karkuria takaisin, vaikka rannalta katseli monta silmäparia, eikö pyöreän hatun peittämiä vaaleita kiharoita jo alkaisi näkyä. Mutta kun aurinko laski purppuraiseen mereen, lakkasivat kaikki odottamasta.

— En todellakaan uskonut, että Rose oli päättänyt asian näin vakaasti. Luulin hänen toimivan vain mielijohteesta. Tyttö kulta! Minä koetan korvata hänelle tämän kieltämyksen ja pyydän anteeksi, että

luulin hänen vaihtaneen osaa Feben kanssa vain itsetehostushalusta, sanoi Alec-tohtori katuvaaisena.

— Ilotulitusta hän ei voi olla näkemättä, ellei ole niin tylsä, että piiloutuu jonnekin pimeään putkaan päästäkseen näkemästä sitä, sanoi Archie, jota oikein harmitti Rosen näennäinen kiittämättömyys.

— Meidän ilotulitustamme hän kyllä voi seurata mainiosti, mutta häneltä jäivät näkemättä kaikkein suurimmat ja komeimmat raketit, jotka sytytetään kukkulalla, ellei isä ole kokonaan unohtanut asiaa, lisäsi Steve.

— Minä haluaisin nähdä mieluummin Rosen kuin maailman komeimmankaan ilotulituksen, sanoi Febe, joka koko ajan oli miettinyt keinoja, miten päästä pakoon jollakin ohikulkevalla veneellä.

— Antaa asioiden mennä menoaan. Jos hän voi vastustaa sitä loistavaa kutsua, jonka hänelle lähettämme, hän on sankaritar, puheli Alec-setä tyynnyttävästi.

Sillä aikaa Rose vietti kotona päivänsä ahkerassa työnteossa. Hän auttoi Debbyä, palveli Peace-tätiä ja torjui päättävästi kaikki Plenty-tädin yritykset lähettää hänet takaisin onnellisten saarelle. Aamulla oli ollut vaikeata tulla sisään ihanasta ulkoilmasta, missä liput liehuivat, kanuunat jymisivät, raketit räätisivät ja jokainen valmistui viettämään riemukasta juhlapäivää — vaikeata oli ollut ryhtyä pesemään astioita ja kuunnella Debbyn murinaa ja tädien valitteluja. Vaikeata oli nähdä päivän kuluvan, kun tiesi kuinka hauskoja hetkiä vietettiin salmen toisella puolella ja kuinka yksi ainoa sana olisi voinut viedä hänet sinne.

Mutta kaikkein raskainta oli kun tuli ilta, jolloin Peace-täti nukkui, Plenty-tädillä oli vieraita salissa, Debby oli istahtanut portaalle ihaillemaan ilotulitusta eikä pienellä palvelustyöllä ollut muuta tehtävää kuin istua yksin parvekkeella ja katsella, kuinka monet raketit lensivät kohti korkeuksia kaupungin joka puolelta. Ilmassa kuului ihanaa soittoa ja kirkkaasti valaistut veneet ja laivat kulkivat edestakaisin, kaikki täynnä iloisia ihmisiä. Silloin kyynel tai parikin pirahdi sinisiin silmiin, ja kerran kun oikein loistava raketti valaisi hetken saarta niin että Rose kuvitteli näkevänsä siellä seisovat teltatkin, kiharainen pää painui kaidetta vasten ja vasta puhjennut intiankrassi kuuli huokauksen:

— Kunpa siellä edes joku kaipaisi minua!

Kyynleet kuivuivat kuitenkin pian, ja innoissaan Rose katseli miten kukkula ja saari kilvan vastasivat toisilleen. Häntä nauratti, kun hän kuvitteli, kuinka kiireissään pojat touhusivat ehtiäkseen vastata kilpailijan rakettitulvaan. Silloin kuului hänen vierestään yhtäkkiä Mac-sedän ääni:

— Tule, Rose, pane jotain lämmintä päällesi ja lähde mukaan. Minä tuln hakemaan Febeä, mutta tädit sanoivat, että hän on saarella, ja nyt minä haluan viedä sinut. Fun odottaa venerannassa. Olen järjestänyt yhden ilotulitusnumeron erityisesti sinua varten ja olen oikein pahoillani, jollet tule katsomaan sitä.

— Mutta setä, Rose aloitti tuntien, että hänen tänään tulisi kieltäytyä kaikesta ilosta. — Ehkä...

— Tiedän, ystäväiseni, minä tiedän kaiken, täti kertoi. Mutta kukaan ei tällä hetkellä tarvitse sinua niin paljon kuin minä, ja siksi vaadin sinua tulemaan, sanoi Mac-setä, joka näytti kiirehtivän kovasti, mutta oli silti tavallistakin ystävällisempi.

Niinpä Rose lähti sedän mukaan. Pieni kiinalainen oli koreine lyhtyineen odottamassa, että saisi auttaa hänet veneeseen, ja Rose oli katketa naurusta, kun Fun koetti kehnolla englannintaidollaan ilmaista tunteitaan. Kaupungin kellot löivät yhdeksän, kun he tulivat lahden suulle. Saaren ilotulitus näytti loppuneen, sillä yksikään raketti ei vastannut viimeiseen roomalaiseen kynttilään, joka säkenöi kukkulalla.

— Meidän ilotulituksemme on loppunut, mutta se jatkuu vielä monessa paikassa kaupungissa. Kyllä se on kaunista, sanoi Rose kietoen vaippaansa tiukemmin ympärilleen ja katseli ihastuneena näytelmää.

— Toivottavasti poikia ei ole kohdannut mikään odottamaton vastus, Mac-setä mutisi, mutta lisäsi mielissään myhäillen, kun näki sakenen leimahtavan: — Ei, siinä se nyt tulee! Katsohan, Rose. Pian saamme nähdä mitä pidät siitä; se on tehty sinun kunniaksesi.

Rose katsoi tarkkaan ja näki sakenen kasvavan kultaiseksi maljakoksi, josta nousi vihreitä lehtiä, ja näiden keskeltä kohosi karmosiininpunainen loistava kukka hehkuen kuin sädehtivä kruunu.

— Setä, onko se ruusu? Rose kysyi taputtaen ihastuksesta käsiään.

— Ruusupa tietenkin! Katsohan tarkemmin ja koeta arvata, mitä nuo merkitsevät, sanoi Mac-setä nauraa kihertäen innoissaan kuin pikku poika.

Maljakon alapuolelta kohosi valokuvioita, jotka aluksi näyttivät purppuranpunaisilta luudilta, mutta Rose arvasi, mitä ne tarkoittivat. Seisten suorana veneessä ja pitäen kiinni sedän olkapäästä Rose huudahti haltioissaan:

— Ohdakkeita, setä, Skotlannin ohdakkeita! Niitä on seitsemän — yksi kutakin poikaa kohden. Ja ruusu tarkoittaa minua. Voi miten hieno keksintö! Rose nauroi niin, että lysähti veneen pohjalle ja tähysti sieltä taivaalle, kunnes loistava näytös oli ohi.

— Se oli kyllä soma keksintö, minäkin voin onnitella siitä itseäni, sanoi Mac-setä tyytyväisenä, kun ilotulitus oli onnistunut niin hyvin. — Menetkö sinä nyt saareen vai viemmekö sinut takaisin kotiin, tyttöseni? hän lisäsi nostaen Rosen pystyyn, ja hänen äänensä oli niin sydämellinen, että Rose otti setää kaulasta ja antoi hänelle suukon.

— Menisin kotiin. Ja kiitoksia oikein paljon tästä ihanasta ilotulituksesta, jonka järjestit minulle. Olen niin iloinen siitä, että taidan nähdä ensi yönä untakin raketeista, vastasi Rose varmasti, vaikka loikin kaihoisan silmäyksen saareen, sillä vene oli niin lähellä rantaa, että he tunsivat ruudin hajua ja näkivät varjojen liikkuvan edestakaisin.

He palasivat siis kotiin, ja Rose nukahti tunnustaen itselleen:

— Se oli vaikeampaa kuin osasin aavistaakaan, mutta olen hyvilläni, että jaksoin kestää sen, enkä pyydä muuta palkintoa kuin että Febellä olisi ollut hauskaa. Se on minun rehellinen toivomukseni.

11

MAC-PARKA

Rosen uhri oli eräässä suhteessa epäonnistunut, sillä vaikka vanhemmat antoivat sille täyden arvon, pojat eivät näyttäneet kunnioittavan häntä sen enempää kuin ennenkään. Päinvastoin, hän kuuli sattumoisin Archien sanovan, ettei koko jutussa ollut mitään järkeä, ja se loukkasi hänen tunteitaan syvästi. Prinssi teki asian vielä pahemmaksi lisäämällä, että Rose oli kummallisinkin kana, jonka hän milloinkaan oli nähnyt.

Niin on aina ja se tuntuu ikävältä. Vaikka ihminen ei tahtoisikaan, että hänen ansioitaan toivotetaan maailmalle, sitä toivoo kuitenkin että ne huomattaisiin ja tuntee pettyvänsä, jos ne näyttävät jäävän unhoon.

Pian tuli kuitenkin aika, jolloin Rose aivan tietämättään voitti serkkujensa kunnioituksen.

Vähän jälkeen saaren tapahtumien Mac sai auringonpiston ja makasi jonkin aikaa hyvin sairaana. Se tapahtui aivan äkkiä, ja kaikki olivat epätoivoisia, sillä muutamia päiviä pojan elämä oli vakavassa vaarassa. Hän läpäisi sairauden, mutta juuri kun perhe iloitsi hänen parantumisestaan, ilmestyi uusi huoli, joka heitti varjon koko suvun elämään.

Mac-paran silmät tulivat hyvin kipeiksi. Ne olivat aina olleet heikonlaiset, ja kun hän jatkuvasti rasitti niitä liikaa, olivat seuraukset kohtalokkaat.

Kukaan ei uskaltanut kertoa hänelle, miten pelottavia tietoja etevä silmälääkäri oli antanut tutkittuaan perusteellisesti Macin silmät. Poika koetti olla kärsivällinen ja arveli, että muutaman viikon lepo parantaisi vahingon, minkä monen vuoden liikaräsitus oli aiheuttanut.

Nyt hän ei saanut katsoakaan kirjaan, ja koska lukeminen oli ollut Macin mieliharrastus, se oli hänelle kova isku. Kaikki olivat valmiita lukemaan hänelle ääneen, ja aluksi pojat ihan kilpailivat tästä kunniaa. Mutta kun viikko viikon perään kului ja Mac oli yhä tuomittu toimettomuuteen puolihämärässä huoneessa, heidän intonsa laimeni ja toinen toisensa jälkeen luopui esilukijan virasta. Tietysti tuo puuha olikin ikävää vilkkaille pojille keskellä loma-aikaa, eikä kukaan moittinut heitä, kun he tyytyivät vain pistäytymään toisinaan sairaan luona, juoksemaan asioilla ja osoittamaan myötätuntoa.

Vanhemmat koettivat parhaansa, mutta Mac-sedällä ei ollut aikaa, ja Jane-täti puolestaan luki niin murheellisella nuotilla, ettei sitä jaksanut kauan kuunnella. Toiset tädit taas olivat vajonneet omiin huoliinsa ja tyytyivät hankkimaan pojille kaikenlaisia herkkuja.

Alec-setä oli hyvin ystävällinen, mutta hän ei voinut omistaa sairaalle kaikkea aikaansa, ja ilman Rosea onneton Kirjatoukka olisi joutunut viettämään aikansa peräti yksin. Mutta Rosen miellyttävä ääni tyynnytti Macia, tytön kärsivällisyys ei loppunut, ja hänellä näytti olevan aina aikaa.

Rose jäi uskollisesti paikalleen, kun toiset karkasivat pois. Tunnin toisensa jälkeen hän istui hämärässä huoneessa; vain kapea valokeila lankesi kirjalle, kun hän luki. Mac loikoi ääneti silmät peitettyinä ja nautti tästä ainoasta ilosta, joka valaisi hänen pimeitä päiviään. Joskus hän oli ärtyinen ja häntä oli vaikea viihdyttää, joskus hän riiteli siitä, ettei lukija voinut syventyä niihin kuiviin kirjoihin, joita hän tahtoi kuulla, ja toisinaan hän oli niin epätoivoissaan, että Rosen oli vaikea sitä kestää.

Näissä koettelemuksissa Rose pysyi kuitenkin lujana ja käytti monenlaisia pikku keinoja ilahduttaakseen Macia. Kun sairas tuskitteli, hän oli kärsivällinen; kun tämä riiteli ja torui, hän ponnisteli urhoollisesti kuivien sivujen yli, ja kun poika antautui tuskan valtaan, Rose lohdutti häntä niin toiveikkaasti kuin tohti.

Mac puhui vähän, mutta Rose tiesi tämän olevan kiitollinen, sillä hän sopeutui sairaan oikkuihin paremmin kuin kukaan muu. Jos hän tuli myöhään, Mac oli kärsimätön; kun hänen täytyi mennä, tämä näytti hylätyltä; ja kun väsynyttä päätä pakotti, Rose viihdytti Macia laulamalla hiljaa vanhoja lauluja, joista isä oli paljon pitänyt.

— En ymmärrä, miten tulisin toimeen ilman Rosea, sanoi Jane-täti usein.

— Hän on parempi kuin kaikki nuo meluavat pojat yhteensä, lisäsi Mac ja hamuili käsillään saadakseen selville, oliko pieni tuoli valmiina Rosea varten.

Muuta palkintoa Rose ei tarvinnut. Aina kun häntä väsytti, hänen tarvitsi vain katsoa vihreää silmäsuojusta, hapuilevia käsiä ja kiharatukkaista päätä, joka levottomana pyöri tyynyllä. Silloin hänen sydämensä värähti ja hänen väsynyt äänensä sai uutta eloa.

Hän ei tiennyt opettivatko häntä enemmän ne kirjat, joita hän luki, vai ne kieltämykset, joita hän mielellään kesti joka päivä. Hän piti itse romaaneista ja runoista, mutta Mac ei välittänyt niistä vähääkään; ja kun Macilta oli kielletty hänen mieliaineensa kreikka ja latina, hän tyydytti tiedonhaluaan matkakuvauksilla, elämäkerroilla ja keksintöjen ja löytöretkien historialla. Tällaista makua Rose aluksi halveksi, mutta pian hän itsekkin mieltä Livingstonen seikkailuihin, Hobsonin harharetkiin Intiassa ja Wattin, Fultonin ja Arkwrightin kärsivällisiin kokeisiin, joista vihdoinkin koitui voitto. Vaikeatajuiset kirjat olivat haaveelliselle tytölle suureksi hyödyksi, hänen alttiutensa ja kärsivällisyytensä liikutti poikaa ja valloitti tämän; ja jälkeinpäin molemmat ymmärsivät, miten hyödyllisiä nämä näennäisesti vaikeat ja ikävät hetket olivat olleet heille molemmille.

Eräänä aamuna, kun Rose oli juuri ryhtymässä hirvittävän paksuun teokseen, jonka nimi oli "Ranskan vallankumouksen historia" ja joka vilisi pelottavan pitkiä ja vaikeita nimiä, Mac keskeytti hänet äkkiä. Poika köntysteli ympäri huonetta kuin sokea karhu ja kysäisi:

— Mikä päivä nyt on?

— Eiköhän nyt ole elokuun seitsemäs.

— Lomasta on jo kulunut yli puolet enkä minä ole saanut nauttia siitä kuin yhden viikon! Se on kurjaa, Mac valitti synkkänä.

— Ikävää se on, mutta onhan vielä paljon jäljellä, ehkä sinä voit nauttia siitä.

— Voin ehkä! Minä tahdon nauttia siitä! Luuleeko se vanha hölmö, että minä suostun ikuisesti olemaan tällä tavalla sisälle suljettuna?

— Pelkään pahoin että hän todella luulee niin, elleivät silmäsi parane joutuisampaan kuin tähän asti.

— Onko hän hiljan sanonut mitään?

— Tiedäthän etten ole tavannut häntä. Joko minä aloitan? Tämä näyttää aika jännittävältä.

— Lue jos haluat, minulle on kaikki samantekevää. Ja Mac heittäytyi vanhaan leposohvaan, jossa hän parhaiten saattoi lepuuttaa raskasta päätään.

Rose aloitti oikein vilkkaasti, ja pian oli luettu pari lukua. Hän oli hyvillään, kun osasi lausua vaikeat nimet aivan oikein, ainakaan Mac ei korjannut ainoatakaan kertaa, vaan lepäsi hiljaa, ja Rose luuli hänen seuraavan kiinnostuneena. Mutta kesken mielenkiintoisen luvun Mac keskeytti hänet. Hän hypähti seisomaan polkien jalkaansa rajusti lattiaan ja sanoi käheällä, kiihtyneellä äänellä:

— Lopeta! Minä en kuule sanaakaan siitä mitä luet. Säästä ääntäsi ja vastaa minun kysymykseeni.

— Mitä sinä sitten kysyt? Rose sanoi levottomana, sillä hän aavisti, mitä Mac aikoi.

— Katso minuun, Rose. Minä tahdon tietää jotakin ja sinun pitää vastata minulle.

— Mac kiltti, älä kysy..., pyysi Rose pelästyneenä.

— Sinun täytyy vastata, muuten otan pois suojuksen ja tuijotan aurinkoon niin tiukasti kuin ikinä jaksan. No sanotko vai et? Ja poika kohottautui aivan kuin aikoen panna uhkauksensa täytäntöön.

— Kyllä, kyllä minä vastaan, jos vain tiedän. Mutta älä nyt tee mitään kauheaa, Rose huudahti onnettoman.

— Hyvä on. Kuuntele sitten äläkä suotta kiemurtele, niin kuin kaikki muut tekevät. Eikö tohtori sanonutkin, että silmäni ovat pahemmat, kun hän viimeksi oli täällä? Äiti ei tahtonut kertoa, mutta sinun täytyy.

— Minä luulen, että hän sanoi niin, änkytti Rose.

— Enkö arvannutkin! Sanoiko hän, että voin mennä syksyllä kouluun?

— Ei, et voi, Mac, kuiskasi Rose.

Mac parahti kerran, sitten hän puristi huulensa yhteen ja veti syvään henkeä aivan kuin Rose olisi antanut hänelle kovan iskun. Hän hillitsi kuitenkin itsensä ja kysyi hetkisen kuluttua aivan rauhallisesti:

— Kuinka pian hän luulee minun voivan jatkaa lukujani?

Oli suunnattoman vaikeaa vastata tähän kysymykseen. Mutta Rose tiesi, että hänen täytyi, sillä Mac-setä oli pyytänyt Rosea ilmoittamaan kauhean sanoman onnettomalle serkulleen.

— Ei vielä moneen kuukauteen.

— Kuinka moneen? Mac kysyi kiivaasti.

— Ehkei vuoteen.

— Kokonaiseen vuoteen! Ja minä kun toivoin pääseväni siihen mennessä ylioppilaaksi. Mac kohotti suojuksen silmiltään ja tuijotti Roseen kauhistuneena, mutta huoneeseen tunkeutuva vähäinen valo pakotti hänet pian sulkemaan silmänsä.

— Siihen sinulla on vielä aikaa; sinun täytyy olla nyt kärsivällinen ja hoitaa silmäsi terveiksi, muuten ne voivat tulla uudestaan kipeiksi silloin, kun tarvitset niitä kaikkein eniten, Rose koetti lohdutella, vaikka hänen omat silmänsä olivat täynnä kyyneliä.

— Minä en tahdo! Minun täytyy lukea ja päästä eteenpäin, käyköön kuinka tahansa. Silkkää hullutusta, että tässä täytyy muka laiskotella niin kauan. Ihan lääkärin tapaista koettaa pitää kiinni saaliistaan niin kauan kuin suinkin. Mutta minä en siedä sitä! Ja Mac iski nyrkkinsä viattomaan tyynyyn aivan kuin olisi mukiloinut kovasydämistä tohtoria.

— Kuule nyt, Mac, Rose sanoi tyynesti ja vakavasti, vaikka ääni värisi ja sydäntä kivisti. — Tiedäthän että olet turmellut silmäsi lukemalla takan valossa ja hämärässä ja istumalla kirjojesi ääressä myöhään yöhön. Nyt saat kärsiä siitä, niin lääkäri sanoo. Sinun täytyy olla varovainen ja tehdä kuten hän käskee, sillä muuten... muuten sinusta tulee sokea.

— Ei!

— Tulee, se on totta, ja hän käski meidän sanoa sinulle, että vain täydellinen lepo voi parantaa sinut. Tiedän että se on äärettömän kovaa, mutta me tahdomme kaikki auttaa sinua kestämään sen. Minä luen sinulle päivät päästään, talutan ja palvelen sinua ja koetan tehdä kaiken helpommaksi...

Siihen hän pysähtyi, sillä hän huomasi, ettei toinen kuullut tavuakaan; sana 'sokea' näytti lannistaneen Macin tyystin, sillä hän oli haudannut päänsä tyynyyn ja makasi niin hiljaa, että Rose aivan kauhistui. Rose istui liikkumatta monta minuuttia ja tahtoi lohduttaa poikaa, mutta ei tiennyt kuinka. Siksi hän toivoi, että Alec-setä nyt tulisi, olihan hän luvannut ilmoittaa tämän surusanoman Mac-paralle.

Äkkiä kuului tyynyn sisästä tukahdettu ääni, joka tunki suoraan hänen sydämeensä — katkerampaa nyyhkytystä Rose ei ollut milloinkaan kuullut. "Ranskan vallankumous" putosi lattialle hänen sylistään, ja hän juoksi sohvan luo, heittäytyi polvilleen sen viereen ja sanoi hellästi:

— Rakas Mac, et saa itkeä! Se on vaarallista silmillesi. Nosta pääsi tuosta kuumasta tyynystä ja anna minun lohduttaa. Ymmärrän hyvin, että tunnet itsesi onnettomaksi, mutta älä silti itke. Minä itken sinun puolestasi, minua se ei vahingoita.

Ottaessaan tyynyn Macilta hellästi mutta päättävästi hän näki, että vihreä silmäsuojus oli mennyt ruttuun ja kastunut pilalle. Mac hypähti istualleen ja sanoi koettaen pyyhkiä paljonpuhuvat kyynelot takkinsa hihaan.

— Älä välitä; heikot silmät valuvat aina vettä. Ei minua mikään vaivaa.

Mutta Rose tarttui hänen käteensä ja huudahti:

— Älä koske niihin karkealla villavaatteella! Lepää siinä ja anna minun hautoa niitä, ettei tehdä mitään vahinkoa.

— Niitä pistelee niin vietävästi. Ethän kerro pojille, että käyttäydyin kuin vauva? Mac sanoi huoaten ja teki niin kuin hoitaja käskei. Rose otti silmäveden ja ohuen pellavaisen nenäliinan ja puheli:

— Ole huoletta, en minä puhu; mutta kuka tahansa olisi joutunut suunniltaan ajattellessaan, että olisi — oi ei — sellaiset huolet kauas pois. Olen varma, että sinä kestät sen miehekkäästi, eikä hoito ole läheskään niin kauheata, kunhan ensin totut ajatukseen. Vuosi ei lopultakaan ole pitkä aika, ja vaikka et voikaan opiskella, voit tehdä paljon muuta hauskaa, uskotko? Sinä saat siniset suojalasit.

Ja puhellessaan lohduttavia sanoja Rose hautoi Macin kirveleviä silmiä ja valeli kuumaa otsaa kölninvedellä. Sillä aikaa potilas makasi aivan hiljaa, ja hänen ilmeensä koski kipeästi Rosen sydämeen.

— Homeros oli sokea, samoin Milton, ja siitä huolimatta koko maailma muistaa heitä kiitollisuudella, sanoi Mac kuin itsekseen juhlallisella äänellä, eivätkä siniset suojalasit häntä lainkaan naurattaneet.

— Isällä oli kuva Miltonista ja hänen tyttärestään, joka oli hänen kirjurinaan. Minusta se oli suloinen taulu, huomautti Rose vakavana koettaen asettua Macin asemaan.

— Ehkä minä kuitenkin voisin opiskella, jos joku lukisi minulle ja tekisi kaiken sen, mihin silmiä tarvitaan. Luuletko että minä vähitellen voisin? kysyi Mac ja toivo kuului jälleen hänen äänestään.

— Ihan varmasti, jos vain jaksat. Auringonpisto vahingoitti sinua kovin, ja nyt tohtori sanoo, että sinun hermosi ja aivosi tarvitsevat täydellistä lepoa.

— Minä kysyn ukolta, kun hän seuraavan kerran tulee tänne, mitä minä oikeastaan saan tehdä. Sittenpä voin päättää, mitä minun on tehtävä. Mikä hullu minä olinkaan, kun annoin auringon paahtaa aivoni ja paistaa kirjaan, niin että kirjaimet tanssivat silmissä! Näen vieläkin mustia palloja hyppimässä toistensa ympäri ja tähtiä ja kaikenlaisia ihmeellisiä esineitä kun suljen silmäni. Näkevätköhän kaikki sokeat sellaisia?

— Älä ajattele sitä. Jospa jatkan lukemista? Me tulemme kohta kaikkein hauskimpaan paikkaan ja silloin sinä unohdat tämän huolen, Rose ehdotti.

— Ei, sitä minä en ikinä unohda. Hiiteen koko vallankumous! En tahdo kuulla siitä sanaakaan. Päätäni särkee ja minulla on kuuma. Miten hauskaa olisikaan päästä "Myrskylinnulla" merelle. Ja Mac parka pyöri ja heittelehti tietämättä, miten tyynnyttäisi tuskansa.

— Minä laulan sinulle, ehkä nukahdat, ja silloin päivä tulee lyhyemmäksi, Rose sanoi ottaen esille viuhkan ja istuutui hänen viereensä.

— Ehkäpä. En nukkunut paljonkaan viime yönä ja silloinkin näin ihan hulluja unia. Kuule, sano nyt toisille, että minä tiedän kaiken ja että ei siitä sen enempää. En tahdo, että he puhuvat siitä tai parkuvat minun takiani. Laula nyt, niin koetan nukkua. Jospa voisinkin nukkua koko vuoden ja herätä sitten terveenä!

— Voi, miten minäkin toivoisin sitä.

Rose sanoi sen niin sydämensä pohjasta, että Mac liikuttui. Hän hapuili tytön esiliinaa ja piteli sen nurkasta kiinni aivan kuin olisi tuntunut hyvältä pitää sitä lähellä. Mutta hän sanoi vain:

— Sinä olet reilu ja kiltti, Rose. Laula nyt se tuutulaulu, johon minä aina nukahdan.

Iloisena kiitoksesta Rose liehutti viuhkaansa ja lauloi vienolla äänellä vanhan skotlantilaisen laulun, joka alkaa:

"Pieni paimentyttönen
uinuu unten maille."

Mene tiedä, uinuiko paimentyttönen, mutta paimenpoika matkasi vajaan kymmenessä minuutissa unten maille, sillä murheellinen uutinen, jonka hän oli koettanut miehekkäästi kestää, oli uuvuttanut

TOISET POJAT

Rose kertoi toisille koko asian, eikä kukaan 'parkunut' Macin onnettomuuden takia tai sanonut sanaakaan, joka olisi tehnyt pojan levottomaksi. Mac keskusteli lääkärin kanssa, mutta se tuotti hänelle sangen vähän lohtua, sillä hän ei oikeastaan saanut tehdä kerrassaan mitään. Kuitenkin se toivo, että hän saisi kerran opiskella jos kaikki menisi hyvin, antoi hänelle voimaa kestää onnettomuuden. Hän alistui kohtaloonsa niin tyynenä, että kaikki ihmettelivät, sillä kukaan ei ollut aavistanut, että hiljaisessa Kirjatoukassa olisi niin paljon miehuutta ja mielenlujuutta.

Toisiin poikiin onnettomuus ja Macin osoittama kärsivällisyys tekivät syvän vaikutuksen. He olivat kaikki kilttejä hänelle, mutta eivät aina erityisen tahdikkaita koettaessaan lohduttaa ja huvittaa häntä; ja Rose huomasi, että hän oli usein masentunut heidän vierailujensa jälkeen.

Rose piti yhä edelleenkin paikkansa ylihoitajattarena ja esilukijana, vaikka pojatkin koettivat parhaansa omalla meluisella tavallaan. Joskus he olivat pahoillaan, kun näkivät että Rosen palvelukset olivat mieluisampia kuin heidän, ja salaa he kuiskailivat toisilleen, että "vanha kunnan Mac alkaa pitää tyttömäisestä hemmottelusta". Mutta he eivät voineet kieltää, että Mac tarvitsi Rosea ja että vain hän oli pysynyt uskollisesti paikallaan. Tuo tosiasia tuotti heille jokaiselle silloin tällöin ankaria omantunnon tuskia.

Rose hallitsi tässä huoneessa, sillä Jane-täti uskoi potilaan hoivaamisen melkein kokonaan hänelle huomattuaan, kuinka paljon kokemusta tyttö oli saavuttanut hoitaessaan sairasta isäänsä, ja tässä tapauksessa hänen nuoruutensa oli enemmän hyödyksi kuin vahingoksi. Mac oli ehdottomasti sitä mieltä, ettei kukaan osannut hoitaa häntä niin hyvin kuin Rose, ja Rose puolestaan oppi yhä enemmän pitämään hoidokistaan, vaikka oli ensin ajatellut, että tämä kaikista seitsemästä serkusta oli vähemmän viehättävä. Hän ei ollut yhtä kohtelias ja herkkä kuin Archie, ei yhtä iloinen ja kaunis kuin Charlie, ei liioin yhtä vilkas ja valmis palvelemaan kuin Steve. Hän ei osannut pitää hauskaa kuten 'nulikat' eikä ollut niin sydämellinen ja luottavainen kuin pikku Jamie. Hän oli jörö, hajamielinen, huomaamaton, kömpelö ja vähän rikkiviisaskin, ei siis lainkaan sitä lajia, jolle Rosen kaltainen nirso, kauneutta rakastava tyttö antoi arvoa.

Mutta tämän koettelemuksen aikana Rose keksi Macissa monia hyviä ominaisuuksia, ja hän oppi paitsi säälimään myös kunnioittamaan ja rakastamaan onnetonta Kirjatoukkaa. Mac koetti olla miehekäs, kärsivällinen ja iloinen, mutta se oli vaikeampaa kuin kukaan osasi edes kuvitella. Vain pikku hoitaja näki myös hänen raskaimmat hetkensä. Rosesta alkoi tuntua, etteivät toiset antaneet Macille kylliksi arvoa, ja kerran hän ilmaisi sen tavalla, joka teki poikiin voimakkaan vaikutuksen.

Loma oli melkein lopussa, eikä Mac päässyt toisten mukana kouluun. Se masensi hänen mielensä, ja serkut koettivat kaikin keinoin piristää häntä; varsinkin eräänä iltapäivänä näytti heidät kaikki vallanneen oikea alttiuden puuska. Jamie taapersi mäkeä alas ja suoraan sairaan luo kädessään tuokkosellinen karhunvatukoita, jotka hän sanoi poimineensa kaikki itse, mikä muuten näkyikin hänen tahraisista sormistaan ja mustista huulistaan. Will ja Geordie toivat kumpikin koiranpenikkansa ajankuluksi, ja vanhemmat pojat puhuivat käydessään pelkästään jalkapallosta, kriketistä ja muista urheiluharrastuksista, jotka olivat omiaan muistuttamaan potilaalle, mistä kaikesta hän oli osaton.

Alec-setä oli vienyt Rosen kanssaan ajelulle, koska tämä hänen mielestään oli käynyt kalpeaksi kuin perunanitu istuessaan lakkaamatta puolipimeässä huoneessa. Rosen ajatukset olivat kuitenkin kaiken aikaa Macissa, ja palattuaan hän juoksi suoraa päätä sairaan huoneeseen. Siellä vallitsi hirveä sekamelska.

Pojat olivat tulleet hyvin aikein, mutta he olivat tehneet enemmän paha kuin osasivat aavistaakaan, ja se näkymä, joka hoitajatar Rosea kohtasi, oli surkea. Koirat haukkuivat, pikku pojat hyppivät ja tanssivat, kaikki isot pojat puhuivat yhteen ääneen; ikkunaverhot vedetty syrjään, ilma oli painostava, marjoja oli heitelty ympäriinsä ja suojuus oli puoliksi poissa Macin silmiltä. Hänen kasvonsa hehkuivat ja hän oli aivan kuohuksissaan, sillä hänen äänensä kuului yli muiden, kun hän väitteli tulisesti Steven kanssa eräästä mieluisasta kirjasta.

Rose piti tätä huonetta omana valtakuntanaan, ja hän kävi rauhanhäiritsijöitten kimppuun niin kipakasti, että se hämmästytti kaikkia ja lopetti melun silmänräpäyksessä. Pojat eivät olleet koskaan ennen nähneet Rosen suuttuvan, ja vaikutus oli nyt mahtava. Oli hullunkurista nähdä, kun hän ajoi koko

poikajoukon huoneesta kuin raivostunut pieni kana, joka taistelee poikasensa puolesta. He tottelivat kaikki nöyrinä; pikkupojat syöksyivät päätä pahkaa ulos, mutta kolme vanhinta jäi viereiseen huoneeseen saadakseen tilaisuuden selittää ja puolustautua. He toivoivat hartaasti voivansa lepyttää suuttuneen nuoren neidin, joka heti ryhtyi asettamaan pöytiä ja tuoleja paikoilleen.

Siinä seisoskellessaan he näkivät puoliavoimesta ovesta Rosen askartelun ja olivat onnettomia todetessaan, että he olivat ajattelemattomuuttaan aiheuttaneet paljon vahinkoa.

— Hän pani huoneen käden käänteessä kuntoon! Me olimme aika tylsimyksiä, kun toimme sisään koirat ja pidimme niin hirveää melua, huomautti Steve katseltuaan ovenraosta.

— Vanha Kirjatoukka kiemurtelee niin kuin saisi kyytiä, vaikka Rose hoitelee häntä kuin kissaemo. Onkohan hänkin suuttunut? lisäsi Charlie, kun kuuli Macin valittavan 'kirottua päätänsä'.

— Kyllä Rose hänet lepyttää; mutta on kurjaa, että me saatamme hänet kiihdyksiin ja jätämme sitten Rosen tyynnyttelemään häntä. Minä tahtoisin mennä auttamaan, mutta en tiedä miten, sanoi Archie masentuneena.

— En minäkään tiedä. Mutta eikö olekin ihme, miten käteviä naiset ovat hoitamaan sairaita? sanoi Charlie pohtien tätä kieltämätöntä tosiseikkaa.

— Hän on ollut tavattoman kiltti Macille, aloitti Steve ikään kuin moittien itseään.

— Parempi kuin hänen oma veljensä, pisti Archie väliin lohduttautuen sillä, että sai syyttää toista.

— Ei sinun tarvitse minulle saarnata. Te ette ole tehneet hänen hyväkseen sen enempää, vaikka olisitte kyllä voineet, sillä hän pitää teistä enemmän kuin minusta. Minä ärsytän häntä, niin hän väittää, eikä ole suinkaan minun syyni, etten ole pystynyt enempään, penäsi Steve puolustautuen.

— Me olemme kaikki olleet itsekkäitä ja jättäneet hänet oman onnensa nojaan. Eikä siitä kannata riidellä, vaan meidän täytyy koettaa tehdä parannus, sanoi Archie ottaen jalomielisesti moitteista omille niskoilleen enemmän kuin oikeastaan oli syytä, sillä hän oli muistanut Macia useammin kuin toiset.

— Rose on ollut hänen luonaan kuin hyvä hengetär, eikä ollenkaan ihme, että Mac tahtoo mieluummin hänet hoitajakseen. Minäkin tahtoisin Rosen, jos olisin niin kurjassa jamassa kuin Mac, lisäsi Charlie tuntien, ettei ollut kohdellut Rosea oikeudenmukaisesti.

— Suoraan sanoen, pojat, me emme ole olleet Roselle niin reiluja kuin olisi pitänyt, ja meidän täytyy keksiä hänelle jokin hyvitys, sanoi Archie, joka aina tahtoi maksaa rehdisti velkansa vaikkapa velallinen olisi ollut vähäinen tyttölapsi.

— Minua harmittaa, että härnäsin häntä sen nuken takia, jonka Jamie penkoi esille, ja sanoin häntä kapalovauvaksi, kun hän itki kuollutta kissanpoikaa. Tytöt ovat kyllä joskus aikamoisia hanhia, sitä ei voi auttaa, sanoi Steve tunnustaen vilpittömästi rikkomuksensa ja oli valmis hyvittämään ne, vaikkei tiennyt niillä tavalla.

— Minä pyydän häneltä polvillani anteeksi, että olen kohdellut häntä kuin pikku tenavaa. Se on varmasti raivostuttanut häntä. Oikeastaan hän on vain pari vuotta minua nuorempi. Mutta hän on niin pieni ja soma, että häntä pitää melkein nukkena, sanoi Prinssi katsellen sadan kahdeksankymmenen senttinsä korkeudesta alas, aivan kuin Rose tosiaan olisi ollut kääpiö hänen rinnallaan.

— Olkoon vain kuin nukke, mutta hänellä on hyvä sydän ja mainion terävä pää. Mac sanoo, että Rose käsittää muutamia asioita nopeammin kuin hän, ja äidin mielestä Rose on tavattoman taitava tyttö, vaikkei tiedäkään kaikkia maailman asioita. Ei sinun ollenkaan tarvitse pöyhistellä, Charlie, vaikka oletkin noin pitkä. Rose pitää Archiesta enemmän kuin sinusta, sillä Archie kohtelee häntä kunnioittavasti.

— Kas vain, Stevehän hyökkäilee kuin tappelukukko; mutta älä ollenkaan kiukuttele, poika, siitä ei ole apua. Tietenkin kaikki pitävät Päälliköstä eniten, ja elleivät pitäisi, minä kyllä opettaisin heitä. Tyynny sinä vain ja tarkkaa omaa käytöstäsi, ennen kuin tulet toisia neuvomaan.

Prinssi sanoi tämän hyvin arvokkaasti ja hyväntahtoisesti; Archie näytti ujon tyytyväiseltä saatuaan näin imartelevaa tunnustusta, ja Steve rauhoittui täytettyään velvollisuutensa veljenä ja serkkuna. Seurasi hetken hiljaisuus, ja sinä aikana Jane-täti ilmestyi viereiseen huoneeseen teetarjottimiseen, jolle oli asetettu monenlaisia herkkuja, ja valmistautui syöttämään isoa poikaansa, sillä sitä tehtävää hän ei tahtonut jakaa kenenkään kanssa.

— Jos voit viipyä vielä vähän aikaa, pyytäisin sinua tekemään Macille uuden silmäsuojuksen; pojat

ovat tahrineet tämän marjoilla ja sen pitää olla siisti, sillä huomenna Mac pääsee ulos, jos on pilvinen päivä, sanoi Jane-täti voidellen tottuneesti paahtoleipää.

— Kyllä minä teen, Rose vastasi niin lempeällä äänellä, että poikien oli vaikea uskoa sitä samaksi, joka hetkistä aikaisemmin oli vihan vimmassa komentanut: "Ulos tästä huoneesta, heti paikalla joka mies!"

Samassa Rose astui saliin ja istahti sanaakaan virkkamatta työpöydän ääreen. Oli hullunkurista nähdä kolmen ison pojan tuijottavan pientä tyttöä, joka vakavana pujotti vihreää silkkilankaa neulansilmään. Kaikki he tahtoivat jotenkin ilmaista katumustaan, mutta eivät tienneet miten aloittaa. Rosen juhlallinen ilme osoitti selvääkin selvemmin, että tyttö aikoi säilyttää arvokkuutensa, kunnes syylliset olisivat perin juurin nöyryyneet. Äänettömyys alkoi käydä painostavaksi, kun Charlie, jolla oli erinomainen taito hieroa sovintoa, äkkiä heittäytyi polvilleen Rosen eteen, löi rintoihinsa ja sanoi epätoivoisella äänellä:

— Rakas serkku, suo anteeksi tämä kerta! Minä en enää milloinkaan tee sellaista.

Rosen oli vaikea pysyä totisena, mutta hän onnistui sentään ja sanoi arvokkaasti:

— Macilta sinun on pyydettävä anteeksi, ei minulta. Minulle te ette ole tuottaneet mitään vahinkoa, mutta hänelle ehkä paljonkin päästäessänne sisään niin ajattelemattomasti valoa ja melutessanne ja puhuessanne hänelle asioista, jotka kiihdyttivät häntä.

— Luuletko todella, että me olemme saaneet pahaa aikaan? kysyi Archie huolissaan, ja Charlie heittäytyi omantunnon vaivoissa lattialle pöydän jalkoihin.

— No ihan varmasti, sillä hänellä on kauhea päänsärky, ja hänen silmänsä ovat punaiset kuin — kuin tämä tyyny, vastasi Rose pistäen vakavana neulansa tyynyyn, joka oli punainen ja pullea kuin hyötymansikka.

Tämän lyhyen tiedotuksen kuultuaan Steve kirjaimellisesti repi hiuksiaan, sillä hän työnsi sormensa huolellisesti kammattuun tukkaansa ja pörrötti sitä aika lailla, aivan kuin se olisi ollut ankarin rangaistus jonka hän saattoi itselleen keksiä. Charlie rukoili lattialla, että joku hirttäisi hänet; mutta Archie, johon tapaus koski syvimmin, ei puhunut mitään, vaan vannoi itsekseen lukevansa Macille ääneen, kunnes hänen omat silmänsä olisivat punaiset kuin tusina neulatyynyjä.

Kun Rose näki, kuinka terveellisen vaikutuksen hänen esiintymisensä oli tehnyt pahantekijöihin, hänestä tuntui, että oli aika leppyä ja herättää heissä vähän toivoa. Hän ei voinut kuitenkaan olla antamatta lattialla loikovalle Prinssille pientä ojennusta, sillä tämä oli loukannut hänen tunteitaan useammin kuin ehkä aavistikaan; niinpä Rose antoi sormustimellaan luunapin pojan pääläelle ja sanoi alentuvasti kuin joku korkeampi olento, joka katsoo maan matosen puoleen:

— Älä ole typerä, vaan nouse pystyyn. Minä neuvon sinulle paljon järkevämpää tekemistä kuin tuo kieriskely lattialla.

Charlie totteli heti ja istahti jakkaralle Rosen jalkojen juureen; toisetkin syntiset vetäytyivät lähelle kuullakseen viisauden sanoja hänen huuliltaan, ja tämän nöyryyden lepyttämänä Rose sanoi äidillisesti:

— Jos te todella tahdotte olla kilttejä Macille, muistakaa ettette koskaan puhu hänelle peleistä, joihin hän ei voi ottaa osaa, ettekä lavertele kuinka hauskaa teillä itsellänne on ollut. Lukekaa hänelle rauhallisesti jotakin hyvää kirjaa, rohkaiskaa häntä sillä ajatuksella, että hän vielä pääsee kouluun, ja auttakaa häntä vähä vähältä opiskelemaan. Te voitte tehdä sen paremmin kuin minä, sillä minähän olen vain tyttö enkä opiskele latinaa, kreikkaa enkä muita vaikeita aineita.

— Mutta silti sinä osaat monia asioita paljon paremmin kuin me; sen sinä olet osoittanut käytännössä, sanoi Archie katsoen Roseen niin lämpimästi, että tyttö ilahtui. Silti hän ei malttanut olla antamatta Charlielle vähän lisää kuritusta vaan sanoi niskojaan nakaten ja muikistaen huulia, jotka väkisinkin olivat vetäytyä hymyyn:

— Hauskaa että ajattelet noin, vaikka olenkin vain tällainen 'kummallinen kana'.

Huomautus sai Prinssin kätkemään kasvonsa; Steve taas kohotti ylpeästi päänsä huomattuaan, ettei tuo nuoli ollut tarkoitettu hänelle. Archie nauroi, ja nähdessään sinisten silmien vilkkuvan veitikkamaisesti ruskeitten sormien lomasta Rose nipisti sovinnollisesti Charlieta korvasta ojentaen näin palmunoksan rauhan merkiksi.

— Nyt siis kaikki on hyvin ja suunnitelma valmis Mac-paran hyväksi, sanoi Rose hymyillen niin suopeasti, että pojista tuntui kuin aurinko olisi äkkiä alkanut täydellä terällä paistaa paksun pilven väistyttyä.

Myrsky oli puhdistanut ilman ja sitä seurasi neuvottelu, jonka aikana tehtiin varsin vaihtelevia ja yllättäviä suunnitelmia, sillä jokainen oli valmis uhraamaan Mac-paran alttarille, ja Rose oli johtotähti, johon toiset nöyrinä katsoivat. Tietenkään näin ylevä mieliala ei voinut kestää kauan, mutta sen muisto säilyi vielä sittenkin, kun ensimmäinen innon puuska oli jäähtynyt.

— No niin, nyt se on valmis, ja toivottavasti huomenna on pilvistä, Rose sanoi saatuaan valmiiksi uuden suojuksen, jonka edistymistä pojat olivat kiinnostuneina seuranneet.

— Minä olen tilannut oikein paisteisen päivän, mutta teenkin ilmojen kirjurille muutosehdotuksen. Hän on hyväntahtoinen kaveri ja ottaa sen kyllä huomioon, olkaa huoletta, sanoi Charlie, jonka vallaton mieli oli palannut.

— Helppo sinun on laskea leikkiä, mutta miltähän itsestäsi tuntuisi käydä viikosta viikkoon silmät peitossa, herraseni? Ja Rose hillitsi Charlien kuohuvaa vallattomuutta sitomalla suojuksen pojan silmille, kun tämä istui tyynyllä hänen jalkojensa juuressa.

— Se on inhottava! Ota se pois, kuule, ota se pois! En ollenkaan ihmettele, että Mac-parka on synkkämielinen käyttäessään tällaista kapinetta. Charlie katseli tuota kidutusvälinettä niin totisena, että Rose suopeasti irrotti sen ja meni sanomaan Macille hyvää yötä.

— Minä saatan Rosen kotiin, sillä alkaa jo hämärtää ja hän on arka, sanoi Archie unohtaen, että oli usein virnistellyt tuon arkuuden takia.

— Kai se tehtävä kuuluu pikemminkin minulle, minun veljeäni hän hoitaa, ryhtyi Steve puolustamaan oikeuksiaan.

— Mennään kaikki yhdessä; se on hänestä hauskaa, ehdotti Charlie tarttuvassa ritarillisuuden puuskassa.

— Mennään vaan! vastasivat toiset, ja he lähtivät kaikki Rosen mukaan tämän suureksi ihmeeksi ja salaiseksi tyydytykseksi. Tosin Archie yksin huolehti Rosesta, sillä toiset kaksi loikkivat aitojen yli, juoksivat kilpaa ja painivat keskenään koko matkan.

Perille päästyään he rauhoittuivat, kättelivät sydämellisesti ja tekivät parhaan kumarruksensa; sitten he kääntyivät arvokkaasti kotiinpäin kuin ainakin herrasmiessaattajat. Rose katseli heidän jälkeensä tyytyväisenä ja tuumi:

— Juuri noin minua pitää kohdella!

13

VUORISTOSSA

Loma-aika loppui, pojat menivät kouluun, ja Mac-parka jäi kotiin. Hänen ei tarvinnut enää oleskella hämärässä; hän käytti sinisiä silmalaseja, kuljeskeli ympäriinsä ja koetti huvittaa itseään miten parhaiten taisi rasittamatta silmiään. Jokainen joka on joskus ollut tuomittuna toimittomuuteen, tietää kuinka tukalaa se on, ja ymmärtää myös Macin mielentilan, joka sai hänet eräänä päivänä sanomaan epätoivoissaan Roselle:

— Kuule, ellet sinä keksi minulle jotain työtä ja huvia, minä ammun kuulan kallooni niin totta kuin elän.

Rose juoksi Alec-sedän luo neuvoa kysymään, ja tämä määräsi sekä potilaan että hoitajan kuukaudeksi vuoristoon Jessie-tädin ja Jamiin kanssa. Pumpula ja hänen äitinsä liittyivät joukkoon, ja eräänä kirkkaana syyskuun aamuna astui kuusi varsin iloista ihmistä Portlandiin menevään pikajunaan. Siinä oli kaksi hymyilevää äitiä ruokakoreineen ja huopineen, nuori tyttö kirjasalkku käsivarrellaan, pitkä hoikka poika lakki silmillä ja kaksi lasta, jotka istuivat jalat ojossa, pyöreät kasvot säteillen sanomatonta ihastusta.

Vihdoin he pitkän päivämatkan jälkeen ajoivat avaraan vihreään pihaan, jossa valkoinen varsa, ruskea lehmä, kaksi kissaa, neljä kissanpoikasta, joukko kanoja ja tusinan verran vanhoja ja nuoria ihmisiä huvitteli parhaansa mukaan. Kaikki nyökyttivät ja hymyilivät herttaisesti, ja vanha vilkas rouva suuteli vastasaapuneita vieraita puhellen samalla sydämellisesti:

— Onpa hauska nähdä teitä. Tulkaa sisään lepäämään, tee joutuu tuossa tuokiossa, te olette varmasti kovin väsyneitä. Lizzie, ohjaa vieraat yläkertaan; Kitty, mene sinä auttamaan isää, että saatte tavarat

sisään; Jenny ja minä katamme pöydän siksi kun tulette alas. Siunatkoon noita pienokaisia, he tahtovat mennä katsomaan kissoja — no kyllä te saatte ne nähdä.

Kolme sievää tytärtä pyyhälsi töihinsä, ja vieraat tunsivat heti kotiutuvansa, sillä kaikki olivat vieraanvaraisia ja ystävällisiä. Jessie-täti oli iki-ihastunut kotikutoisiin mattoihin, peitteisiin ja sieviin huonekaluihin; Rose juoksi ikkunasta ikkunaan, sillä jokaisesta avautui kuin kaunis taulu; ja pikku väki ystäväystyi heti talon lasten kanssa, kun nämä kantoivat heille sylin täydeltä kissanpentuja ja kananpoikasia.

Torven törähdys kutsui kaikki illalliselle, ja seurue, johon Campbellin lasten lisäksi kuului kuusi lasta, kokoontui pitkään ruokasaliin. Kaikilla oli vuoristoilman synnyttämä erinomainen ruokahalu ja hilpeä mieli. Äiti Atkinson, kuten kaikki talon emäntää kutsuivat, oli kaikkein iloisin ja työteliäin; tavan takaa hän nousi pöydästä tuodakseen sisään uuden ruokalajin tai auttaakseen lapsia. Ja samalla hän ajeli pois kotieläimiä, jotka olivat niin seuranhaluisia, että varsa tuli eteiseen pyytämään sokeria, kissat istuivat vieraiden polvilla makupaloja kärkkyen ja kirjavat kanat nokkivat muruja keittiön lattialta ja yhtyivät vimmatusti kaakattaen yleiseen iloon.

Illallisen jälkeen kaikki menivät ulos katsomaan auringonlaskua ja viipyivät pihalla, kunnes illan purppurainen hohde oli sammunut. Oli ihmeen tyyntä ja hiljaista, vain hyttysten kimeä laulu täytti ilman. Vastatulleita hämmästytti yhtäkkiä urkujen vieno soitto, ja salissa he tapasivat isä Atkinsonin soittamassa pieniä omatekoisia urkujaan. Lapset kokoontuivat hänen ympärilleen, ja soittaen ja laulaen kului ilta, kunnes Pumpula nukahti ovensuuhun ja Jamie haukotteli kuuluvasti kesken mielilaulunsa:

"Kuherra kyyhkyläinen, kuherra vaan, illan tullen kuusikosta ääntäs kuulla saan."

Väsyneet matkamiehet sanoivat kaikki yhtäkaa hyvää yötä ja vetäytyivät yöpuulle. He nukahtivat makeasti äiti Atkinsonin kotikutoisilla lakanoilla ja kaislapatjoilla, joihin hän varmaan oli ripottanut unijauhoa, niin syvä ja suloinen heidän unensa oli.

Seuraavana päivänä oli ilma ihana ja vuorten tuulet tekivät lapset virkeiksi kuin nuoret vuonat. Vanhemmat kulkivat ympäriinsä hymyillen toisilleen ja puhellen: — Eikös tämä olekin ihanaa! Vieläpä Mac, väsynyt veikko, hyppäsi aidan yli ihan kuin ei olisi mahtanut sille mitään. Ja kun Rose juoksi Macin jälkeen viemään hänen leveälieristä hattuaan, poika ehdotti kevytmielisesti, että lähdettäisiin metsästäämään villikissoja.

Jamie ja Pumpula kirjoittautuivat heti Alppilan kevyeen jalkaväkeen. Se oli mahtava komppania, johon kuului yksinomaan upseereita. Kaikilla oli kolmikolkkahattu päässään ja lippu kädessään, kulkiessaan he heiluttivat isoja miekkoja tai löivät rumpua. Ei kukaan voinut murjottaa tai olla pahalla tuulella, kun näki tämän mainion joukon marssivan sotilaallisessa järjestyksessä kapteeni Doven johdolla.

Dove oli isopäinen yksitoistavuotias poika; hän jakeli käskyjä juhlallisesti kuin kenraali, ja rykmentti totteli niitä suuremmalla innolla kuin taidolla. Snow'n pienokaiset tekivät temput hyvin, myös luutnantti Jack Dovea kelpasi katsella, ja rumpali Frank, talon pieni juoksupoika, päristeli innolla palikoitaan. Jamie oli 'harjoitellut' aikaisemmin, ja siksi hänestä tehtiinkin heti eversti; mutta Pumpula, joka muodosti jälkijoukon, oli paras kaikista ja herätti katsojissa suosionosoitusten myrskyn taapertaessaan viimeisenä kolmikolkkahattu toisella silmällä. Lippunsa hän oli heilauttanut olan yli ja se melkein viisti maata, mutta puumiekka oli juhlallisesti kohotettuna taivasta kohti. Tytön pyöreät kasvot paistoivat intoa, kun hänen lyhyet jalkansa koettivat tarmokkaasti tepsuttaa tahdissa.

Mac ja Rose poimivat karhunvatukoita tienposken pensaista, kun sotajoukko heitä huomaamatta marssi ohi, ja lapsilauma oli samalla liikuttava ja hullunkurinen. Vähän aikaisemmin oli metsän tähän laitaan haudattu suurin juhlallisuuksin kissanpoikanen, ja kun komppania saapui paikalle, kapteeni Fred Dove komensi joukkonsa pysähtymään ja ilmoitti ajatuksensa seuraavin sanoin:

— Tämä on hautausmaa. Nyt rummutetaan hiljaa ja lasketaan liput, kun kuljetaan ohi. Taitaisi olla hyvä ottaa vielä hattu päästä, se kai osoittaisi kunnioitusta.

— Eivätkö he ole herttaisia? kuiskasi Rose, kun pieni joukkue marssi rumpujen hiljaa päristessä ohi, liput ja miekat alhaalla ja päät paljastettuina tuuheittein puiden luodessa varjoaan vakaville lapsenkasvoille.

— Mennään perässä katsomaan, mitä he oikein tekevät, ehdotti Mac, joka oli syönyt kyllikseen karhunvatukoita ja istui nyt ojan reunalla lepäämässä.

Niin he seurasivat heitä, ja pärrytys voimistui taas, kun hautuumaa oli sivuutettu. He näkivät lippujen liehuvan tuulessa ja huomasivat, että joukko meni vanhaan rappeutuneeseen kirkkoon, joka oli kolmen metsätien risteyksessä. Laulu sai kuuntelijat kiirehtimään kulkuaan, ja saavuttuaan paikalle he kurkistivat sisään rikkinäisestä ikkunasta.

Kapteeni Dove oli kiivennyt vanhaan puiseen saarnatuoliin ja katseli juhlallisesti seurakuntaansa, joka oli jättänyt aseensa eteiseen ja istui nyt penkeillä laulaen kovaäänisesti ja hartaasti erästä pyhäkoululaulua.

— Rukoilkaamme, sanoi kapteeni Dove ihan armeijanpapin nuotilla, ja pannen kätensä ristiin hän lausui kaikille tutun rukouksen; se oli oivallinen pieni rukous, mutta ei erityisen sopiva aamupäiväksi, sillä se kuului: "Levolla lasken Luojadi."

Jokainen yhtyi siihen kerraten sanat, ja oli soman näköistä, kun pienokaiset taivuttivat päänsä ja kuiskasivat nuo tutut sanat. Kyynelet herahivat Rosen silmiin, ja Mac otti vaistomaisesti hatun päästään, mutta painoi sen takaisin kuin häveten näyttää tunteitaan.

— Nyt minä pidän teille saarnan ja minun tekstini on: Lapset, rakastakaa toisianne. Pyysin äitiä antamaan minulle tekstin, ja hän arveli että tämä olisi hyvä; istukaa nyt kaikki hiljaa niin minä saarnaan. Älä kuiski, Marion, vaan kuuntele minua. Se merkitsee, että meidän pitää olla kilttejä toisillemme ja leikkiä kauniisti eikä riidellä niin kuin tänä aamuna vaunuista. Jack ei saa aina ajaa, eikä kenenkään tarvitse olla vihoissaan vaikka minä olenkin mielelläni Frankin kanssa. Annette, sinunkin täytyy olla joskus hevosena, et saa aina istua vaunuissa. Willien pitää antaa Marionin rakentaa talonsa naapuriksi, koska Marion tahtoo, eikä siitä saa ollenkaan marista. Jamie näyttää olevan hyvä poika, mutta kyllä minä pauhaan hänelle, ellei hän ole. Kuules Pumpula, ihmiset eivät suutele kirkossa eivätkä pane hattua päähänsä kesken saarnan. Teidän täytyy muistaa mitä minä sanon, ja minua on toteltava, koska minä olen kapteeni.

Tässä luutnantti Jack keskeytti saarnan ja julisti rohkeasti kapinalliset mielipiteensä:

— Siitä minä viis veisaan. Pidä sinä huoli omista asioistasi ja sano mihin panit minun hihnani. Ja sinä otat aina suurimmat tortut etkä vetänyt kunnolla, kun leikittiin karavaania.

— Niin, ja sinä löit Frankia, minä näin, huusi Willie Snow hypäten penkille seisomaan.

— Ja sinä otit minun kirjani ja piilotit sen, kun en tullut keinumaa vaikka pyysit, lisäsi Annette, vanhin Snow'n kolmikosta.

— Minä tahdon tuukotella Dimmia ja minä panin hatun päähän, kun neula pitti minua, kirkui Pumpula, vaikka Jamie yritti estää häntä.

— Minä en mene Willien naapuriksi, ellei hän itse pyydä, se on varma! sanoi pikku Marion liittyen hänkin kapinoitsijoihin.

Kapteeni Dove oli ihan hämillään, kun rivit näin murtuivat, mutta menettämättä arvokkuuttaan hän tyynnytti nousevan kapinan taitavasti ja hienotunteisesti:

— Nyt lauletaan loppuvirsi: "Hyvästi, armas kuusisto", sen te kaikki osaatte. Lauletaan kauniisti ja lähdetään sitten päivälliselle.

Rauha oli silmänräpäyksessä palautettu ja Rosen ja Macin hillitty naurunkikatus hukkuu sävelten tulvaan. Viidessätoista minuutissa korviasärkevä ääni oli vaiennut ja komppania marssinut ulos kirkosta yhtä hiljaa ja juhlallisesti kuin tullutkin. Koko joukko kiiruhti nyt kotiin minkä pienet jalat kantoivat, ja lounaspöydässä he kinastelivat täyttä päätä "kapteenin loistavasta saarnasta".

On vallan ihme, kuinka paljon tekemistä kaikki löysivät Alppimajassa; ja Mac, joka oli aikonut vain maata riippumatossa ja antaa jonkun lukea ääneen, oli kaikkein ahkerin. Häntä pyydettiin laatimaan pohjapiirros kaupungille, jonka lapset aikoivat rakentaa karhunvatukkatarhaan. Se työ huvitti häntä kovin: hän suunnitteli pienet kadut, määräsi talojen tontit, järjesti vesijohdot ja keskusteli 'valtuuston' kanssa julkisten rakennusten paikoista; sillä Mac oli vieläkin poika viidestätoista ikävuodestaan ja lukuhalustaan huolimatta.

Sitten hän kävi kalastamassa erään lännestä tulleen miellyttävän herran kanssa; ja vaikka he harvoin saivat mitään pataan pantavaa, heitä kiehtoi kuitenkin lohenpyynti. Sen lisäksi Mac harrasti geologiaa tutkimuksia. Hän tarkasteli kiviä ja kallioita ja keskusteli hyvin viisaasti eri aikakausien kerrostumista ja kivettymistä. Rose taas keräsi lehtiä ja jäkäliä ja opetti Macille kasvioppia geologisten luentojen vastapainoksi.

Heillä oli oikein hauskaa, sillä Atkinsonin tytöt keksivät alituiseen pieniä huviretkiä, ja kaikki sujui niin mainiosti, että kukaan ei pitkästyntynyt. Ja ennen kuin kuukausi oli lopussa, kaikki saattoivat todeta, että Alec-tohtori oli määrännyt hoidokilleen tepsivää lääkettä.

ONNELLINEN SYNTYMÄPÄIVÄ

Lokakuun kahdentenatoista oli Rosen syntymäpäivä, mutta kukaan ei näyttänyt muistavan tätä tärkeätä tapausta, eikä hän itse kehdannut siitä muistuttaa. Niinpä hän nukahti edellisenä iltana miettien, saisiko huomenna ainoatakaan lahjaa.

Kysymykseen hän sai vastauksen varhain seuraavana aamuna. Hän heräsi siihen, että jokin pehmeä esine kosketti hänen kasvojaan, ja avatessaan silmänsä hän huomasi pienen mustavalkoisen olennon istuvan päänalusella. Pyöreät silmät kuin mustikat katselivat häneen untuvaisen kypälän hyväillessä hänen nenäänsä.

Se oli Kitty Comet, kissanpojista kaunein, ja ilmeisesti sillä oli suoritettavanaan jokin tehtävä, sillä sen kaulassa koreili vaaleanpunainen nauha, jossa riippui paperipala ja siinä luki: "Rose-neidille Frankilta."

Tämä oli vain alkua, sillä yllätyksiä ja lahjoja tippui pitkin päivää. Atkinsonin tyttäret olivat tällaisissa asioissa tavattoman kekseliäitä ja Rose oli heidän suosikkinsa. Mutta paras kaikista tuli iltapäivällä, kun päivän kunniaksi lähdettiin kolmena joukkueena eväskorien kanssa vuorelle. Kaikki näyttivät etukäteen päättäneen pitää oikein hauskaa, varsinkin äiti Atkinson. Hänellä oli päässään hattu, joka oli leveä kuin päivänvarjo, ja hän oli ottanut mukaan torven pitääkseen sen avulla joukkonsa koossa.

— Minun täytyy mennä ajamaan tädin ja lasten hevosta, sinä saat ratsastaa minun ponillani. Mutta pysyttele reilusti jäljessä, sillä me käymme hakemassa asemalta paketin, jota et saa nähdä ennen kuin päivällispöydässä. Ethän pahastu? kuiskasi Mac hiljaa Roselle, kun toiset melusivat lähdön touhussa.

— En toki, Rose vastasi. — Muulloin minua loukkaisi kauheasti, jos en saisi olla salaisuuksissa mukana, mutta jouluna ja syntymäpäivänä kuuluu asiaan olla tyhmä ja sokea ja pysytellä nurkissa. Minä tulen mukaan sitten, kun sallitaan.

— Jää ison vaahteran alle odottamaan, kunnes minä kutsun sinua — sieltä et voi nähdä mitään, lisäsi Mac auttaessaan Rosen ponin selkään. Barkis, jonka Macin isä oli lähettänyt poikansa käyttöön, oli niin tyyni ja tasainen, että Rosea olisi hävettänyt, jos hän olisi pelännyt ratsastaa sillä. Niinpä hän oli harjoitellut uutterasti tuottaakseen kotiin palattuaan Alec-sedälle yllätyksen. Hän oli tehnyt Macin kanssa monta hauskaa retkeä 'yli kasteisten vuorten'; Rose oli ratsastanut Barkiksella ja Mac oli tyytynyt Atkinsonin vanhaan Sorreliin.

Niin he lähtivät, ja kun he tulivat punaisen vaahteran luo, Rose pysähtyi tottelevasti, mutta hän ei malttanut olla salaa katselematta kiellettyyn suuntaan jo paljon aikaisemmin kuin kutsu kuului. Ja aivan oikein; oli tullut paketti, joka työnnettiin istuimen alle, ja Rose huomasi myös pitkän miehen, jota Mac hoputti vaunuihin. Yksi ainoa silmäys paljasti Roselle, kuka tulija oli, ja ihastuneena hän lähti mäkeä alas niin kovaa kuin poni ikinä pääsi.

— Nyt minä hämmästyttän setää, hän ajatteli. — Ratsastan hänen luokseen täyttä laukkaa ja näytän, etten sittenkään ole pelkuri.

Tämän kunnianhimoisen tuuman kannustamana hän läimäytti vähän Barkista ja antoi sen valtoimenaan porhaltaa alas kivistä tietä. Kaikki olisi onnistunut loistavasti, ellei jokunen säikähtänyt kana olisi hirveästi kaakattaen räpiköinyt poikki tien juuri kun Rose valmistui juhlallisesti tervehtimään. Pelästyneenä poni pysähtyi äkkiä, ja varomaton ratsastaja syöksyi päistikkaa pelästyneen Sorrelin jalkoihin.

Rose pääsi pystyyn ennen kuin Alec-tohtori ehti vaunuista ja kiersi likaiset kätensä sedän kaulaan huutaen hengästyneenä:

— Voi setä, kyllä on hauskaa nähdä taas sinut! Se on kaikkein parasta — parempi kuin vaunulastillinen lahjoja. Olitpas kiltti, kun tulit!

— Et kai vain loukkaantunut, lapsi? Se oli kamala keikahdus, näytti siltä, että sinun käy ihan huonosti, vastasi tohtori hellän levottomana ja katseli ylpeänä tyttöään.

— Minun tunteeni ovat kyllä loukkaantuneet, mutta luuni ihan kunnossa. Harmi! Minun piti näyttää kuinka taitava olen, ja sitten nuo tyhmät kanat pilasivat kaiken, Rose sanoi masentuneena.

— Kysyin Macilta missä olet enkä ollut uskoa silmiäni, kun hän osoitti pientä amatsonia, joka kiiti hurjaa vauhtia mäkeä alas. Et olisi voinut tehdä mitään, mikä olisi ilahduttanut minua enemmän. Sinähän ratsastat hienosti. Jatkatko vielä vai vaihdatteko Macin kanssa? kysyi tohtori, kun Jessie-täti

ehdotti, että lähdetäisiin, sillä etumaiset viittoilivat jo kärsimättömästi.

— Ylpeys käy lankeemuksen edellä, niin se on. On kai parasta, ettet koeta näyttää enää taitoasi, neitiseni, Mac sanoi kiusoitellen.

— Ylpeys käy lankeemuksen edellä, sillä taisin nyrjäyttää nilkkani, ajatteli Rose salaten uljaasti tuskansa ja vastasi hyvin arvokkaasti:

— Minä ratsastan mieluummin. Saammepa nähdä, kuka on ensiksi perillä.

Hän kiipesi ponin selkään ja kiiti pois. Hän koetti parhaansa mukaan unohtaa onnettoman putoamisensa. Siksi hän istui hyvin suorana ja pää pystyssä Barkiksen laukata kiepsuttaessa tietä pitkin rauhallisesti kuin keinutuoli.

— Sinun pitäisi nähdä, miten hienosti hän pysyy Barkiksen selässä kun ylitämme esteitä. Sitä paitsi hän juoksee kuin hirvi, kun loikimme 'viimeistä paria' ja heittää kiviä ja palloa melkein yhtä hyvin kuin minä, Mac yhtyi setänsä kiitoksiin.

— Sinä taidat pitää häntä poikatyttönä, Alec; mutta hän näyttää todellakin niin terveeltä ja onnelliselta, ettei minulla ole sydäntä kieltää häntä. Hän pursuaa iloa ja elämänhalua niin, että hänen täytyy juosta ja hosua, olkoon se sitten hyvää käytöstä tai ei, sanoi Jessie-rouva, joka nuoruudessaan oli ollut vallaton huimapää.

— Hyvä, hyvä! Parempia uutisia et voisi minulle kertoa. Anna tytön juosta ja huutaa niin paljon kuin haluaa, se on varmin terveyden merkki ja yhtä luonnollista onnelliselle lapselle kuin hyppiminen nuorelle eläimelle. Poikatyttöistä tulee tavallisesti voimakkaita naisia, ja mieluummin näkisin Rosen pelaavan Macin kanssa jalkapalloa kuin virkkaavan pitsiä kuten tuo käsityöhullu Annabel Bliss.

— Mutta ei hän enää kauan voi pelata jalkapalloa emmekä saa unohtaa, että hänen täytyy vähitellen oppia naistenkin töitä, Jessie-rouva huomautti.

— Ei Mac liioin voi enää kauan pelata jalkapalloa, mutta hän menestyy luvuissaan paremmin, kun ulkoilu on karaissut hänen ruumistaan. Ulkonainen kiilto saadaan pian, jos pohja on luja, mutta mitä ulkosilaukseen hyödyttää, jos itse rakennus on virheellinen. Olet varmasti oikeassa, Jessie; ja jos työni on yhtä menestyksellistä seuraavan kuuden kuukauden aikana kuin kuluneitten, niin kokeen onnistunut.

— Kyllä se onnistuu, sillä kun vertaa noita eloisia, kukoistavia kasvoja niihin haluttomiin ja kalpeihin, joiden näkeminen vielä vähän aikaa sitten teki ihan kipeää, alan melkein uskoa ihmeisiin, sanoi Jessie-rouva katsellen Rosea, jonka koko olemus uhkui voimaa ja terveyttä.

Kun kaikki olivat perillä, tarjottiin oikea mustalaisaamiainen, jonka valmistamiseen nuori väki innokkaasti osallistui. Äiti Atkinson puki ison esiliinan päälleen, kääri hihansa ja kävi työhön yhtä iloisena kuin omassa keittiössään. Hän hämmensi kolmen seipään varassa roikkuvaa kattilaa, jonka alla roihusi tervaksia ja kuivia käpyjä. Sillä aikaa tytöt kattoivat vihreälle sammalpäydälle maalaisherkuja, ja lapset pyörivät touhuissaan jokaisen tiellä, kunnes torven toittottaessa kerääntyivät ruokapöydän ympärille kuin parvi nälkäisiä lintuja.

Kun ateriat oli syöty ja sen jälkeen levähdetty hetkinen, ruvettiin esittämään kuva-arvoituksia. Pehmyt vihreä tasanne kahden komean petäjän välissä valittiin näyttämöksi, ja esirippu tekaistiin huiveista.

Ensimmäisenä esiintyi Mac aivan surkeassa tilassa, yllään kehnot vaatteet ja ilmeisesti raskaiden huoltien murtamana. Hänen luokseen hiipi eriskummallinen eläin. Sillä oli päässään ruskea paperipussi, jonka rei'istä näkyi kaksi kiiluvaa silmää, punerva nenännykerö ja rivi valkoisia hampaita. Suun molemmilla puolilla sojotti viiksinä ruohokimppu. Pussin yläkulmat oli taivutettu korviksi ja selässä roikkuva musta huivi oli ilmeinen häntä.

Eläin osoitti monin elein haluavansa lohduttaa ja neuvoa murheellista miestä. Vihdoin tämä taipui, riisui saappaansa, veti ne pikku eläimen jalkaan ja antoi tälle säkin selkään. Nuolaistuaan rohkaisevasti miehen kättä eläin poistui niin onnistuneesti naukuen, että kaikki huusivat:

— Saapasjalkakissa!

— Se oli kissa, vastattiin näyttämöltä ja esirippu sulkeutui.

Seuraava arvoitus oli vaikeampi. Näyttämölle tuli taas nelijalkainen, mutta tällä eläimellä oli toisenlainen häntä ja pitkät korvat. Sillä ratsasti itämaalaisen näköinen pieni herra, joka oli koko ajan tipahtamaisillaan ratsun kulkiessa. Eteen ilmestyi äkkiä valkopukuinen henki selässään pitkät sanomalehtisiivet ja kasvojen ympärillä vaaleat kiharat. Mies ei ilmeisesti nähnyt tiellä seisovaa henkeä,

hän ruoski tuimasti ratsua, mutta eläin ei suostunut liikkumaan eteenpäin. Lopulta pieni herra tipahti sananjalkojen sekaan, ja lempeä eläin polvistui hengen eteen.

Lapset olivat aivan ymmällä, mutta äiti Atkinson sanoi:

— Ellei tuo ollut Bileam ja hänen aasinsa, niin ihme ja kumma. Rose oli suloinen enkeli, eikö ollutkin?

'Aasi' oli ilmeisesti oikea sana, ja enkeli vetäytyi pois mairiteltuna osakseen tulleesta kohteliaisuudesta.

Seuraavana oli satukuvaelma. Näyttämölle tepsuttivat käsi kädessä Jamie ja Pumpula, ja he alkoivat toimekkaasti poimia marjoja. Kuvaelma oli käyty kulissien takana läpi moneen kertaan, ja kaikki sujui niin kuin pitikin: korit täyttyivät, tietä ei löytynyt, kyynelet valuivat, ja lopulta eksyneet paneutuivat selälleen sananjalkojen sekaan ja kuolivat silmät selällään ja kengän kärjet taivasta kohti.

— Nyt ne linnut taa tulla. Ole tinä kuollut, Dimmi, minä tahdon kattoo niitä, kuului tukahdutettu sipinä.

— Saisivatkin tulla kiireesti, sillä minun allani on kivi ja muurahaiset polttavat jalkoja, mutisi toinen.

Paikalle lensi hurjasti räpytellen parvi punarintoja. Niillä oli suussa lehtiä, ja ne asettelivat niitä lasten päälle niin tiheästi kuin riitti. Kesken kaiken tipahti karhea karhunvatukan lehti Pumpulan nenänpäähän ja sai tytön aivastamaan niin ankarasti, että lyhyet säät nousivat ilmaan ja Jamie huusi kauhistuneena: "Oh!" mikä sai linnut tirskuen hajaantumaan.

Lyhyen keskustelun jälkeen päätettiin, että kuvaelma esitti satua "Metsän peitossa".

Seuraava esitys oli lyhyt mutta vaikuttava. Kaksi junaa vihelsi vastakkaisilla suunnilla ja ne törmäsivät kauhealla rytinällä toisiinsa keskellä näyttämöä. Kaikki arvasivat, että sana oli 'onnettomuus'.

— Nyt tulee oikein opettava kuvaelma, ilmoitti Rose.

Viiden minuutin kuluttua esirippu avautui. Aluksi ei näkynyt muuta kuin puuhun kiinnitetty ruskea pahvilevy, iso kellotaulu, jonka osoittimet näyttivät neljää. Alla oleva pieni lappu ilmoitti, että kello oli neljä aamulla. Heti kun katsomolle oli selvinnyt tämä tosiasia, kohosi kannon takaa näkyviin sadetakkiin kietoutunut käärme, tai liikehtimisestä päätellen pikemminkin mittarimato. Samassa paikalle lennähti hyvin valpas ja toimekas lintu, joka keräsi siipiään räpytellen ahkerasti toukkia. Sillä oli töyhtönä vihreä lehtivihko, pyrstönä keikkui sananjalkakimppu, ja monivärinen huivi toimitti siipien virkaa. Pöyhistellen tämä komea lintu tepasteli eteenpäin. Sen silmät kiilsivät terävinä ja ääni sai ilmeisesti mittarimadon kauhistumaan — mikäli se oli mittarimato. Koukistellen ja kiemurrellen se koetti ryömiä pakoon, mutta kaikki oli turhaa. Lintu keksi sen, kiekaisi innoissaan, iski kiinni matoon ja lepatteli voitonriemuisasti tiehensä.

— Varhainen lintu sai muhkean saaliin, oikean kirjatoukan, nauroi Jessie-täti.

— Tämä oli erityisnäytöntö Alec-sedälle, hän aina huomauttelee, että aamunvirku se talon elättää, nauroi Rose ilmaantuen katsomoon kaksijalkainen toukka vierellään.

— Oikein näppärä. No, ja mikä on seuraava? kysyi Alec-tohtori. Rose istahti hänen viereensä.

— Doven pojat tahtovat välttämättä esittää kohtauksen Napoleonin elämästä. Lapset pitävät siitä, ja pikku miehet esittävät sen oikein sievästi, vastasi Mac suojelemaan sävyyn.

Näyttämöllä oli telttä, jonka edessä vahtisotilas kulki edestakaisin puhellen itsekseen ja ilmaisten siten kuulijoille, että hän oli lopen väsynyt marssittuaan sinä päivänä useita satoja kilometrejä. Sitten hän pysähtyi, nojautui pyssyynsä ja nukahti; pian hän lysähti maahan ja kuorsasi siinä supisuorana kivääri vieressään uskoton pieni vahti. Astuu esiin Napoleon kolmikolkkahatussaan ja harppoo edestakaisin käsivarret ristissä rinnalla ja katse tuimana. Jokin suuri suunnitelma on nähtävästi kypsymässä hänen mielessään — ehkä matka yli Alppien, Moskovan palo tai Waterloon taistelu. Hän kulkee edestakaisin majesteettisen hiljaisuuden vallitessa, kunnes kuorsaus häiritsee keisarillisia mietteitä. Hän huomaa sotilaan, tuijottaa häntä hetken ja sanoo ankarasti:

— Haa, nukkuva vartiomies! Hänen on kuoltava!

Napoleon ottaa kiväärin ja aikoo heti panna tuomion täytäntöön, mutta katsoessaan nukkuvaa hän näyttää äkkiä liikuttuvan — eikä ihmekään, sillä Jack oli hyvin herttainen pieni soturi maatessaan siinä

suuret mustat viikset sojottaen ja lapselliset kasvot totisina. Napoleon lauhtuu ja tehden komean anteeksiantavan eleen hän sanoo:

— Poika urhokas, hän on väsynyt. Minä pidän vahtia hänen puolestaan.

Vartiosotilas herää ja luulee turmionsa tulleen. Mutta hallitsija ojentaa hänelle aseensa huulillaan valloittava hymy ja sanoo osoittaen kalliota, jolla nyt sattui istumaan varis:

— Muista, että näiltä pyramideilta vuosisadat katselevat sinua.

Näytelmän nostattamat suosionosoitukset olivat tuskin lakanneet, kun äkkiä kuului veden polsketta ja kimakka huuto, joka sai kaikki ryntäämään vesiputoukselle. Lähellä virtasi näet pienoinen vuoristopuro, joka hyppeli kallionrinnettä alas iloisesti poristen. Pumpula oli koettanut hypellä samaan tahtiin, mutta horjahtanut matalaan lammikkoon, jonne Jamie oli häntä ritarillisesti seurannut. Molemmat pulikoivat siellä nyt hiukan hädissään, mutta samalla ihastuneina odottamattomaan kylpyynsä. Onnettomuus pakotti toimittamaan likomäärät lapset kiireen vilkkaa kotiin.

Rose otti osaa kaikkeen iloon eikä paljastanut ainoallakaan sanalla tai katseella, miten kovaa kipua hän tunsi nilkassaan. Hän kieltäytyi kuitenkin illan leikeistä ja istui setänsä luona vilkkaasti jutellen, mikä hämmästytti ja ilahdutti kovin tohtoria. Rose kertoi leikkineensä hevosta lasten kanssa, harjoitelleensa 'kevyessä jalkaväessä', kiipeilleensä puissa ja osallistuneensa moniin muihin hurjiin yrityksiin, jotka olisivat saaneet tädit suunniltaan, kuten Alec-setä arveli.

— En välitä hiukkaakaan siitä mitä he sanovat, jos sinä vain et pidä sitä pahana, sanoi Rose.

— Selvä on, uhmaa vain heitä, mutta taidat villiintyä täällä niin, että uhmaat pian aikaa minuakin, ja mitäs sitten?

— Ei, en minä sinua uskalla, sillä sinä olet minun holhoojani ja voit panna minut pakkopaitaan jos haluat, Rose nauroja ja työntyä luottavasti setän kainaloon.

— Totisesti, Rose, minä alan tuntea itseni mieheksi, joka on ostanut norsun eikä sitten tiedä mitä tekisi sillä. Luulin saaneeni pienokaisen, jonka kanssa leikin vanhoilla päivilläni, mutta sinä kasvat kasvamistasi ja olet kohta pitkä kuin humalasalko. Yks kaks minulla on huostassani tarmokas pikku nainen, joka alkaa pitää minua kurissa. Kas siinä miehelle pulma pohdittavaksi.

Kun Rose meni nukkumaan, hän huomasi, ettei Alec-setä ollut unohtanut häntä: yöpöydällä oli siro pieni jalusta ja samettipohjalla kaksi pienoismuotokuvaa. Hän seisoivat katsellen niitä, kunnes silmät sumentuivat kyynelistä. Kuvat esittivät hänen isäänsä ja äitiään ja ne oli maalattu vanhojen muotokuvien mukaan, joiden väri vaaleni sitä mukaa kuin vuodet kuluivat.

Rose sulki pienet pyhänjäänökset käsiensä väliin ja lupasi: Koetan tehdä elämäni sellaiseksi, että te ilolla voitte seurata sitä.

Se oli Rosen pieni iltarukous hänen neljäntenätoista syntymäpäivänään.

Kahta päivää myöhemmin Campbellit matkustivat takaisin kotiin. Heitä oli nyt enemmän kuin tullessa, sillä sekä Alec-setä että Kitty Comet matkasivat mukana. Kissanpoika oli pienessä korissa, johon sille oli pantu evästä.

Siinäkö syleiltiin ja suudeltiin, heilutettiin nenäliinoja ja heitettiin hyvästiä, kun lähdön aika koitti. Ja kun he vihdoinkin pääsivät liikkeelle, juoksi äiti Atkinson vielä heidän jälkeensä ja tuikkasi mukana pieniä piirakoita, jotka juuri oli otettu uunista.

Taas lähdettiin, mutta taas piti pysähtyä, sillä Snow'n tyttäret saavuttivat heidät ja vaativat kimakasti takaisin ne kolme kissanpoikaa, jotka Pumpula oli pistänyt matkalaukkuunsa. Mirriparat olivat melkein läkähtyneet, kun ne vapautettiin vankilastaan ja luovutettiin laillisille omistajilleen, vaikka pieni anastaja kuinka valitti ja selitti, että ne tahtoivat tulla sisarensa Kittyn mukaan.

— Rose ei taida kovinkaan mielellään tulla kotiin, sillä hän tietää, että riehuminen aika on ohi, sanoi Mac, kun he lähestyivät vanhaa taloa.

— Minä en voisikaan riehua, vaikka kuinka tahtoisin, en ainakaan vähään aikaan. Nyrjäytin jalkani kun putosin Barkiksen selästä, ja se on tullut koko ajan pahemmaksi, vaikka olen koettanut varoa sitä. En ole puhunut siitä, ettette turhan päiten huolestuisi, kuiskasi Rose purren tuskasta hampaitaan, kun nousi astuakseen vaunuista. Salaa hän toivoi, että setä ottaisi kantaakseen hänet itsensä eikä hänen pakettejaan.

Hän ei tajunnutkaan kuinka se oikein kävi, mutta yhtäkkiä Mac oli kantanut hänet portaita ylös ja

asettanut salin sohvalle.

— Siinä sinä nyt olet — tämä puoli ylöspäin! Ja muista että jos nilkkasi kiusaa sinua ja joudut vuoteeseen, minä olen sinun lakeijasi. Se on oikeus ja kohtuus, kuten tiedät, sillä ikinä en unohda kuinka reilu sinä olet ollut minulle.

15

KORVARENKAAT

Rosen nilkan nyrjähdyksestä näytti tulevan vakava juttu, kun se oli ollut hoitamatta niin kauan, ja Alec-tohtori määräsi tytön makaamaan ainakin kahdeksi viikoksi. Mieleessään Rose valitti sitä kauheasti, mutta ääneen hän ei uskaltanut voivotella, sillä silloin pojat olisivat ruvenneet pitämään hänelle samoja saarnoja kärsivällisyydestä, joita hän itse oli niin usein pitänyt heille.

Nyt oli Macin vuoro toimia sairaanhoitajana, ja hän maksoi velkansa kunniakkaasti. Kun hän ei vielääkään saanut mennä kouluun ja vapaata aikaa jäi sen takia paljon, hän vietti sen enimmäkseen Rosen seurassa. Hän auttoi tyttöä kaikin tavoin, salli tämän opettaa itselleen käsitöitäkin vakuututtuaan siitä, että moni uljas skotlantilainen mies on itse osannut 'paikata purjeensa'. Rosen oli kuitenkin pyhästi luvattava pitää asia salassa.

Eräänä kirkkaana lokakuun iltapäivänä Rose korjaili toverinsa käsityötä. Hän oli asettunut mukavasti yläkerran aulaan sohvalle, ja Jamie ja Pumpula, jotka oli varta vasten 'lainattu' häntä huvittamaan, leikkivät nurkassa Cometin ja Rosen vanhan nukken kanssa.

Silloin Febe toi käyntikortin. Rose luki sen ja irvisti, sitten hän nauroi ja sanoi:

— Minä otan vastaan neiti Blissin. Samassa hänen kasvoilleen tuli vakava seurusteluilme ja hän järjesti medaljonkinsa ja kiharansa.

— Päivää, Rose. Minun on tehnyt joka päivä mieleni tulla tervehtimään, mutta on ollut niin paljon puuhaa, etten ole mitenkään ennättänyt. Hauskaa että sinä olet yksin, sillä äiti lupasi että saan viipyä hetken, ja minä otin mukaan pitsinvirkkauksen näyttääkseni kuinka ihana malli siinä on, toitotti neiti Bliss ja tervehti Rosea suudelmalla, johon ei kovin lämpimästi vastattu. Rose kiitti kyllä kohteliaasti pistäytymisestä ja pyysi Febeä tuomaan vieraalle nojatuolin.

— On varmaan hauskaa, kun on oma kamarineiti, sanoi Annabel istahtaen. — Mutta kai sinä olet yksinäinen ja kaipaat läheistä ystävää.

— Onhan minulla serkkuni, vastasi Rose arvokkaasti, sillä vieraan suojeleva esiintyminen suututti häntä.

— Mutta eivät kai nuo pojat voi olla ystäviäsi? Äiti sanoo, ettei sinun todellakaan sopisi olla heidän kanssaan niin paljon.

— He ovat kuin veljiäni, ja tätien mielestä se sopii, Rose vastasi terävästi.

— Minä tahdoin vain sanoa, että olisi mukavaa, jos tulisit minun parhaaksi ystäväkseni, sillä riitelimme kauheasti Hatty Masonin kanssa emmekä puhu enää toisillemme. Hän on alhainen luonne, ja minä hylkäsin hänet. Ajattele nyt, hän ei koskaan maksa karamellivelkaansa takaisin eikä pyytänyt minua kutsuihinsa.

Karamellit olisin vielä antanut anteeksi, mutta en voi sietää, että hän syrjäyttää minut noin sivistymättömästi. Sanoin ettei hän saa elämän päivänään edes vilkaista minua.

— Kiitos vain, kun ajattelit minua, mutta minä en taida kaivata parasta ystävää, sanoi Rose päättävästi.

Annabel Blissin mielestä Rose oli 'nenäkäs ipana', mutta toiset tytöt tahtoivat tutustua Roseen, ja kun he eivät sitä voineet, he lähettivät Annabelin valmistamaan maaperää. Olihan vanha kartano tavattoman viehättävä vierailupaikka, poikia pidettiin miellyttävänä nuorukaisina ja lisäksi Campbellit olivat varsin huomattu suku, kuten Annabelin äiti sanoi. Siksi Rosen kylmäkiskoisuus harmitti kovasti Annabelia, mutta hän peitti sen ja muutti heti puheenaihetta.

— Sinä näyt opiskelevan ranskaa. Kuka sinua opettaa? hän kysyi selailleen pöydällä olevaa romaania.

— En minä oikeastaan opiskele, luen sitä samalla tavalla kuin englantiakin, ja setä ja minä puhumme

ranskaa usein tuntikausia. Hän puhuu kuin synnynnäinen ranskalainen ja sanoo, että minä äännän hyvin.

Rose ei todellakaan malttanut panna kynttiläänsä vakan alle, sillä ranskantaito oli hänen vahva puolensa ja hän oli siitä aika ylpeä. Ja Annabel sieti hänen mielestään pienen näpsäyksen.

— Niinkö, todella! vastasi Annabel Bliss hieman nolona, sillä hän osaltaan ei voinut suinkaan sanoa ranskaa vahvaksi puolekseen.

— Minä matkustan sedän kanssa ulkomaille vuoden tai parin kuluttua, ja hän tietää, miten välttämätöntä on osata kieliä. Läheskään kaikki tytöt, jotka pääsevät koulusta, eivät osaa kunnolla ranskaa, ja ulkomailla heillä on vain ikävää. Minä autan sinua mielelläni jos tahdot, sillä sinullahan ei ole ketään, jonka kanssa voisit puhua kotona.

Vaikka Annabel näytti nukelta, hänen sisässään oli muutakin kuin sahajauhoa, ja Rosen pöyhkeä puhetapa loukkasi häntä syvästi. Rose oli hänen mielestään nenäkkäämpi kuin koskaan, ja hänen teki mielensä nujertaa tämä kerta kaikkiaan, mutta hän ei keksinyt miten. Tuntui kuin hän olisi saanut korvapuustin, ja vaistomaisesti Annabel kohotti kätensä suojellakseen korviaan. Samassa hän huomasi korvakorunsa ja sai niistä ajatuksen.

— Kiitos vain, mutta minä en tarvitse apua, sillä meidän opettajamme on Pariisista, ja hän puhuu varmasti parempaa ranskaa kuin sinun setäsi. Sitten hän keikautti päätään, niin että hänen korvissaan olevat kelloset heilahtivat ja lisäsi:

— Mitäs pidät uusista korvakoruistani? Isä antoi ne minulle viime viikolla, ja kaikki sanovat, että ne ovat ihanat.

Rose putosi kopeutensa kukkuloilta aika vauhtia, sillä Annabel oli nyt todella päässyt voiton puolelle. Rose ihaili kauniita koruja. Hänen salaisia haaveitaan oli laitattaa reiät korviinsa, mutta hän pelkäsi sedän pitävän sitä pelkkänä hupsutuksena eikä uskaltanut puhuakaan asiasta. Hän olisi ilomielin antanut ranskantaitonsa, jos olisi saanut korviinsa tuollaiset kultakelloset, joiden kieliä koristivat helmet. Hän risti kätensä ja sanoi haltioituneena:

— Ne ovat ihanat! Olisin onnellinen jos setä antaisi minunkin käyttää korvakoruja.

— Minä en sinuna välittäisi mitä hän sanoo. Isäkin nauroi minulle ensin; mutta nyt hän pitää niistä, ja hän lupasi antaa timanttikoristeet, kun täytän kahdeksantoista, sanoi Annabel tyytyväisenä täysosumaansa.

— Sain äskettäin sievät korvarenkaat, jotka ovat olleet äidilläni. Niissä on helmiä ja turkoseja ja haluaisin kuollakseni pitää niitä, huokasi Rose.

— No, pidä sitten. Minä pistän reiät korviisi, ja pidä niissä silkkilankaa, kunnes ne ovat terveet — hiuksesi peittävät ne mainiosti. Pujota sitten korvarenkaat paikoilleen, ja usko pois, setäsin pitää niistä.

— Koskeeko se hirveästi? kysyi Rose epäröiden.

— Eikä mitä! Pieni pisto vain ja sillä selvä. Minä olen tehnyt reiät monen korviin ja tiedän miten se käy. Sido hiukset ylös ja anna minulle paksu neula.

— Haluaisin sentään kysyä ensin sedältä, sammalsi Rose, kun kaikki oli valmiina toimitusta varten.

— Onko hän milloinkaan kieltänyt sitä? Annabel kysyi pitäen kiinni uhriaan kuin vampyyri.

— Ei, ei koskaan.

— Et kai sinä pelkää, huudahti Annabel, joka oli päättänyt saada tahtonsa läpi.

Viimeinen sana ratkaisi asian, Rose sulki silmänsä ja sanoi tuskallisesti kuin olisi odottanut mestausta: — Lävistä nyt.

Annabel lävisti ja uhri kesti sen sankarillisesti, vaikka tuli kalmankalpeaksi ja sai silmänsä täyteen kyyneliä.

— Kas niin! Pane nyt silkkilanka reikiin ja voitele korvalehtiä joka ilta rasvalla. Pian ne ovat terveet ja saat renkaat paikoilleen, sanoi Annabel tyytyväisenä työhönsä, sillä tyttö joka puhui erinomaisesti ranskaa, makasi nyt sohvalla niin masentuneena kuin häneltä olisi leikattu molemmat korvat.

— Niitä pakottaa kauheasti, ja minä tiedän, ettei setä pidä tästä, huokasi Rose, kun omatunto alkoi

soimata häntä. — Lupaa ettet puhu tästä kenellekään, muuten pojat kiusaavat minut kuoliaaksi, hän lisäsi levottomana — unohtaen kokonaan kaksi pientä olentoa, joilla oli sekä silmät että korvat ja jotka suurella mielenkiinnolla olivat etäämmältä seuranneet toimitusta.

— En puhu. Varjelkoon, mitä tuo on? Annabel hätkähti kuullessaan ääniä ja askelia, jotka reippaasti lähenivät alakerrasta päin.

— Pojat tulevat! Piilota neula. Näkyvätkö minun korvani? Äläkä hiiskahda sanaakaan, kuiskasi Rose ja koetti peittää pahan työn jäljet poikien teräviltä katseilta.

Siinä he tulivat koko joukko mukanaan kantamus kastanjoita, joita olivat olleet poimimassa.

— Ai kuinka paljon ja komeita! Pidetäänkin teen jälkeen kekkerit ja paahdetaan ne, sanoi Rose upottaen molemmat kätensä pussiin, joka oli melkein täynnä isoja ruskeita kastanjoita.

— Nämä on poimittu erityisesti sinua varten, Rose. Minä olen omin käsin kerännyt jokaisen, ja ne ovat valiolaatua, sanoi Mac ojentaen hänelle pussinsa, jossa oli litrakaupalla kastanjoita.

— Sinun olisi pitänyt nähdä Mac kiipeilemässä. Kerran hän putosi päistikkaa maahan ja olisi varmasti taittanut niskansa, ellei Archie olisi saanut häntä kiinni, huomautti Steve heittäytyessään huolettomasti ikkunapenkille.

— Sinun ei kannata puhua, Keikari, kun et itse erottanut kastanjapuuta pyökistä, ja ravistelisit kai vieläkin sitä vanhaa pyökkiä, jollen minä olisi tullut hätiin, sinkautti Mac takaisin heittäytyen Rosen sohvan selustaa vasten, sillä hänellä oli erikoisoikeuksia.

— Pitääkö minun ruveta ravistelemaan sinua, vastasi Steve osoittamatta vähintäkään kunnioitusta vanhempaa veljeään kohtaan.

— Alkaa jo hämärtää, minun täytyy lähteä kotiin, muuten äiti tulee levottomaksi, sanoi Annabel nousten lähteäkseen, vaikka toivoikin, että häntä pyydettäisiin jäämään kastanjakesteihin.

Mutta kukaan ei pyytänyt, ja sillä aikaa, kun hän valmistautuessaan lörpötteli Rosen kanssa, pojat neuvottelivat salamerkein siitä ikävästä tosiasiasta, että jonkun olisi lähdettävä saattamaan nuorta neitiä kotiin. Mutta kukaan ei tuntunut tällä kertaa haluavan tililleen sankaritekoja; jopa kohtelias Archiekin pakoili velvollisuutta sanoen Charlielle, kun he hiljaa pujahtivat viereiseen huoneeseen:

— Ei kai minun tarvitse olla jokaiselle mieliksi. Vieköön Steve tytön kotiin ja näyttäköön hyvät tapansa.

— Minut saa kyllä ennemmin hirttää, sanoi Prinssi, joka ei voinut sietää neiti Blissiä.

— Sitten minä menen, sanoi Alec-tohtori poikien häpeäksi ja lähti tarjoamaan palvelustaan vieraalle.

Hän tuli kuitenkin liian myöhään, sillä Mac oli Rosen katseen kehottamana uhrautunut ja tallustellut nöyrästi Annabelin mukaan.

— Minä kai saan viedä tämän neidin teepöytään, koska toinen löysi ritarin kotimatkalta. Alakerran lamput on sytytetty ja tunnen nenässäni, että tädillä on jotain erikoisherkkua meille illaksi.

Puhuessaan Alec-tohtori valmistautui kantamaan Rosen alakertaan kuten tavallisesti; mutta silloin Archie ja Prinssi törmäsivät esiin ja pyysivät katumustaan peitellen innokkaasti, että saisivat kantaa hänet kultatuolissa. Rose suostui, sillä hän pelkäsi tarkkasilmäisen sedän huomaavan kohtalokkaat silkkilangat. Pojat panivat kätensä ristiin, Rose kiersi kätensä heidän kaulansa ympärille ja niin hänet kannettiin juhlallisesti alas toisten poikien seuratussa heitä käsipuuta pitkin liukuen.

Tee tarjoiltiin tänä iltana tavallista aikaisemmin, jotta Jamie ja hänen nukkensa saisivat edes hetken olla juhlassa mukana. He olivat saaneet luvan olla jalkeilla seitsemään asti ja kummallekin luvattiin kaksitoista paahdettua kastanjaa, jos he söisivät ne vasta seuraavana päivänä.

Ateriasta selvittiin sen takia nopeasti ja seurue kokoontui ruokasalin avaran takan ympärille. Pian kastanjat tanssivat iloisesti kuumilla paahtimilla tai sinkoilivat paahtajien syliin aiheuttaen pienimmissä ihastunutta pakokauhua.

— Hei, Rose, kerro sinä meille jokin tarina sillä aikaa kun me teemme työtä, ehdotti Mac, joka istui hieman syrjässä valitsemassa kastanjoita.

— Sitä minäkin, täytyy meilläkin olla jotain hauskaa, lisäsi Charlie heittäen kasan kuumia kastanjoita Rosen helmaan ja pyyhkien käsiään.

— Olkoon menneeksi. Minulla onkin parahiksi pieni opettavainen tarina, vaikka se sopisi paremmin pienemmille lapsille kuin te, vastasi Rose.

— Anna tulla! sanoi Geordie, ja Rose totteli aavistamatta lainkaan, kuinka tuhoisaksi juttu koituisi hänelle itselleen.

— Kerran eräs pieni tyttö meni tervehtimään nuorta naista, joka piti hänestä kauheasti. Sattui niin, että tämä nuori nainen oli loukannut jalkansa ja hänen täytyi pitää siinä kylmiä kääreitä; siksi hänellä oli aina valmiina korillinen sievästi käärittyjä siteitä.

Pikku tyttö leikki mielellään tuolla korilla, ja kerran, kun hän luuli ettei kukaan näkisi, hän otti omin lupinsa yhden siteen ja pisti sen taskuunsa.

Nyt Pumpula, joka oli ihastuneena katsellut viittä paahdettua kastanjaa pienen taskunsa pohjalla, kohotti äkkiä päätään ja sanoi: — Ai! Hänen äänensä oli niin hätäntynyt kuin kertomus olisi äkkiä muuttunut peräti jännittäväksi.

Rose kuuli ja näki, miten pieni synnintekijä kauhistui, ja hän jatkoi kertomustaan varsin mahtipontisesti, poikien nykiessä toisiaan ja osoittaen salamerkeillä, että he ymmärsivät pilan.

— Mutta olipa yksi silmä, joka näki tämän pienen tyhmän tytön, ja kenen silmä se oli?

— Jumalan tilmä, mutisi omantunnonvaivoihin joutunut Pumpula kätkien pyöreät kasvonsa kahden pienen pullean käden väliin.

Rose oli joutua ymmälle tästä vastauksesta, mutta huomattuaan että hänen kertomuksensa teki tarkoitetun vaikutuksen, hän jatkoi vakavasti:

— Niin, Jumala näki hänet, mutta myös nuori nainen näki sen, vaikka ei puhunut mitään; hän halusi tietää mitä tyttö aikoi tehdä siteellä. Lapsi oli ollut hyvin onnellinen, ennen kuin otti sen, mutta tunsu itsensä onnettomaksi, kun se oli hänen taskussaan. Hän lopetti pian leikin ja istui vakavana nurkassa. Tyttö mietti muutamia minuutteja ja kävi sitten panemassa siteen pois, ja hänen oli taas kevyt olla. Nuori nainen oli tästä kovin iloinen ja mietti, mikä sai tytön viemään siteen takaisin.

— Omatunto pitti, mutisi murtunut ääni pienten käsien takaa, jotka puristivat punaisia kasvoja.

— Voitko sinä ollenkaan sanoa minkä tähden hän otti sen, kysyi Rose koulumestarin äänellä.

— Te oli niin tievä ja hän tahtoi ten, vastasi vieno ääni.

— Hyvä on, minä olen iloinen, että hänellä oli niin herkkä omatunto. Tämän tarinan opetus onkin, että se joka varastaa ei voi olla iloinen, ennen kuin on palauttanut varastamansa tavaran.

Minkäs tähden tämä pieni tyttö peittää kasvonsa? kysyi Rose lopetettuaan kertomuksensa.

— Pumpula häpeää, kuiskasi pieni rikollinen, joka oli aivan murtunut omantunnonvaivojen ja tämän kauhean paljastuksen vuoksi.

— Kuule nyt, Rose, ei tuo ole oikein, että sinä kerrot hänen pienistä erehdyksistään kaikkien kuullen ja saarnaat hänelle tuolla tavalla; et sinä itsekään pitäisi siitä, sanoi tohtori ottaen itkevän tyttösen polvelleen ja koettaen lohduttaa tätä.

Ennen kuin Rose ehti sanallakaan ilmaista katumusta, hyökkäsi Jamie kuin suuttunut kalkkuna nurkastaan, jossa oli punaisena ja levottomana seurannut Rosen tarinaa. Vakaasti päättäen kostaa Pumpulan saaman iskun hän puuskahti:

— Minäpä tiedän mitä sinä itse olet tehnyt ja minä kerron sen nyt kaikille. Sinä luulit ettei kukaan näe, mutta me näimme kaiken, ja sinä sanoit ettei setä pidä siitä ja että pojat kiusaavat sinut kuoliaaksi, ja sinä vaadit Annabelin lupaamaan, ettei kerro kenellekään, ja hän pisti reiät sinun korviisi, että saisit panna niihin korvarengaat. Siinä se. Ja se on paljon pahempaa kuin jonkin vanhan rätin näpistäminen, ja minä vihaan sinua, kun panit Pumpulan itkemään.

Tämä hiukan hajanainen tunteenpurkaus haihdutti Pumpulan hairahduksen siinä silmänräpäyksessä, ja Rose tunsu että nyt oli hänen hetkensä tullut.

— Mitä! Mitä! Mitä! huusivat pojat yhteen ääneen, jättivät innoissaan paahtimensa ja veitsensä siihen paikkaan ja syöksyivät Rosen ympärille, joka ei voinut olla äkkiä koettamatta korviaan. Tuo liike paljasti oitis hänen syyllisyytensä, ja kuin säikähtynyt jänis hän peitti päänsä tyynyihin huudahtaen hiljaa:

— Annabel ylltytti minua!

— Nyt hän voi sitten riiputtaa korvissaan lintuhäkkeitä ja koreja ja kärryjä ja sianporsaita ja kaikkea mitä ajatella saattaa ihan niin kuin muutkin tytöt. Ja kai hän näyttää aikamoiselta hanhelta, sanoi yksi kiusanhengistä tarttuen kiharaan, joka pisti esiin tyynyjen seasta.

— Minä en olisi ikinä uskonut, sanoi Mac niin pettyneellä äänellä, että Rose ymmärsi arvonsa laskeneen hirvittävästi viisaan serkkunsa silmissä.

— Tuo Blissin tyttö on semmoinen kiusankappale, että häneltä pitäisi kieltää pääsy tähän taloon, sanoi Prinssi.

— Mitäs sinä sanot tästä, setä? kysyi Archie, joka piti itseään tavallaan perheen päänä ja tahtoi säilyttää kurin hinnalla millä hyvänsä.

— Minä olen kovin hämmästynyt; mutta hänhän on tyttö eikä voi sille mitään, että on tyttöjen tapaan vähän turhamainen, vastasi Alec-setä huokaisten niin kuin olisi luullut Rosea enkeliksi, joka on kaikkien maallisten kiusausten yläpuolella.

— Mitä aiot tehdä, Alec-setä? kysyi Geordie miettien, mikä rangaistus parhaiten sopisi rikolliselle naiselle.

— Kun hän kerran pitää niin hirveästi koruista, on parasta antaa hänelle myös nenärengas. Minulla pitäisi olla jossakin sellainen, se on aikoinaan kuulunut jollekin Fidzhi-saarten kaunottarelle. Minä käynkin hakemassa sen, sanoi Alec-tohtori ja jättäen Pumpulan Jamien hoivaan hän nousi pannakseen ehdotuksensa täytäntöön.

— Hyvä! Hyvä! Tässä on naskali. Pidelkää te häntä, niin minä kaivan hänen sievään nenäänsä reiän, hihkui Charlie paiskien tyynyt menemään toisten poikien tanssiessa sohvan ympärillä kuten fidsaarelaiset konsanaan.

Se oli kauhea hetki, sillä Rose ei voinut juosta pakoon, hän saattoi vain suojella uhattua nenäänsä ja ojentaa samalla toisen kätensä sedälle kauhuissaan huutaen:

— Voi setä, pelasta minut, pelasta!

Ja tietysti setä pelasti hänet; ja kun Rose oli varmassa turvassa sedän voimakkaan käsivarren suojassa, hän tunnusti hupsuutensa niin nöyrästi, että pojat naurettuaan tarpeeksi hänelle päättivät antaa anteeksi ja panna kaiken syyn kiusanhengen, Annabelin, niskoille. Myös Alec-setä leppyi ja jopa lupasi kaksi kultaista korvarengasta yhden pronssisen nenärenkaan asemesta. Tällä lupauksellaan hän antoi Rosen naiselliset heikkoudet anteeksi; jopa taipuikin niihin huolimatta omasta paremmasta arvostelukyvystään.

16

LEIPÄ JA NAPINREIÄT

— Mitä ihmettä minun tyttöni mieltii istuessaan täällä noin yksin ja juhlallisen näköisenä? kysyi Alec-tohtori tullessaan eräänä marraskuun päivänä kirjastoon, kun Rose istui siellä kädet ristissä vakaviin ajatuksiin vaipuneena.

— Setä, minä tahtoisin keskustella kanssasi vakavasti jos sinulla on aikaa, Rose vastasi heräten unelmistaan aivan kuin ei olisi kuullut setänsä kysymystä.

— Minä olen tässä vain sinua varten ja kuuntelen mielelläni, vastasi setä kohteliaasti, sillä aina Rosen esiintyessä kuin pieni nainen setä kohteli häntä leikillisen kunnioittavasti, ja se oli tytölle hyvin mieleen.

Kun setä nyt istui Rosen viereen, tämä sanoi hyvin vakavana:

— Olen koettanut mieltä mille alalle antautuisin, ja tahtoisin että neuvot minua.

— Mille alalle — mitä sinä tarkoitat, ystäväni? Alec-setä näytti niin kummastuneelta, että Rose kiirehti selittämään:

— Unohdin ihan, ethän sinä ollutkaan vuoristomajalla, kun puhuimme siitä. Me istuimme siellä usein kuusien alla käsitöitä tehden ja juttelimme monista asioista, — me naiset, tarkoitan — ja minusta se oli oikein hauskaa. Äiti Atkinson oli sitä mieltä, että jokaisella pitää olla ammatti, jolla hankkii

toimeentulonsa, sillä rikas voi tulla köyhäksi, kuten tiedät. Jessie-täti myönsi että hän oli oikeassa. Kun minä näin, kuinka onnellisia ja riippumattomia äiti Atkinsonin omat tyttäret olivat, aloin toivoa että minäkin oppisin jonkin ammatin. Silloin en olisi riippuvainen rahoista, vaikka onkin mukavaa, että niitä on.

Tohtori kuunteli tytön selitystä omituinen ilme kasvoillaan, hän ihmetteli, oli hyvillään ja samalla huvittunut katsellessaan pientä veljentytärtään, joka äkkiä tuntui muuttuneen nuoreksi naiseksi. Rose oli kasvanut paljon puolen vuoden aikana, ja hänen pienessä päässään versoi uusia ajatuksia. Tohtori olisi varmasti ollut ihmeissään, jos olisi tiennyt mitä kaikkea tyttö mielessään pohti, sillä Rose oli niitä nuoria, jotka tekevät havaintoja ja miettivät paljon ja hämmästyttävät silloin tällöin ystäviänsä viisailla, omintakeisilla mielipiteillään.

— Minä olen samaa mieltä kuin naiset siellä majalla ja olen iloinen, jos voin auttaa sinua valitsemaan itsellesi elämänuraa, sanoi tohtori vakavasti. — Mihin sinä tunnet sopivasi? Luontaiset taipumukset merkitsevät valinnassa paljon.

— Ei minulla ei ole mitään erikoistaipumuksia. Sen takia minusta tuntuu, että olisi parasta valita jokin hyödyllinen työ ja opetella se hyvin, koska en tee sitä huvin vuoksi vaan kouluttaakseni itseäni ja valmentautuakseni sen varalle, että tulisin joskus köyhäksi, vastasi Rose sen näköisenä kuin olisi todella tahtonut hiukan köyhtyä, jotta joutuisi harjaannuttamaan käytännöllisiä lahjojaan.

— Hyvä. On muuan tärkeä ja oivallinen taito, joka jokaisen tytön pitäisi hankkia ja jota tarvitsee yhtä hyvin rikas kuin köyhä. Ja minä tiedän erinomaisen koulutuksen saaneen naisen, joka opettaisi sitä sinulle.

— Mikä se on? kysyi Rose innokkaasti.

— Taloudenhoito! vastasi tohtori Alec.

— Onko sekin taito? kysyi Rose ja iloinen ilme hänen kasvoiltaan katosi, sillä sedän puhuessa hänen mielessään oli herännyt monenlaisia epämääräisiä, mutta viehättäviä unelmia.

— On, se on parhaita ja hyödyllisimpiä taitoja mitä ylipäänsä voi oppia. Se ei ehkä tyydytä turhamaisuutta yhtä paljon kuin laulaminen, maalaaminen, kirjoittaminen tai lasten opettaminen; mutta sen varassa on monien onni ja tyytyväisyys. Niinpä niin, sinä katselet minua kummissasi, mutta tosiasia on, että mieluummin näkisin sinut kunnan emäntänä kuin kaupungin kehutuimpana kaunottarena. Ei keittotaito tukahduta sinun muita lahjojasi, mutta se kuuluu välttämättömästi kasvatukseen. Toivoisinkin että alkaisit opetella sitä heti, kun olet nyt noin hyvässä kunnossa.

— Kuka se nainen on? kysyi Rose, johon sedän vakava puhe oli tehnyt tarkoitetun vaikutuksen.

— Plenty-täti.

— Onko hän saanut erinomaisen koulutuksen? ihmetteli Rose, sillä Plenty-täti tuntui kaikista tädeistä vähimmän sivistyneeltä.

— Vanhan hyvän ajan mittojen mukaan hän on, ja Plenty-täti on tehnyt tämän talon onnelliseksi kodiksi meille kaikille niin kauan kuin voimme muistaa. Hän ei ole suuren maailman tapaan tyylikäs, mutta hän on hyvä nainen, ja kaikki rakastavat ja kunnioittavat häntä niin, että suru mahtaa olla syvä, kun hänen paikkansa kerran on tyhjä.

— Kunpa ihmiset pitäisivät minustakin sillä tavoin. Voisiko Plenty-täti opettaa minua taloustoimissa, niin että minusta tulisi yhtä hyvä kuin hän? kysyi Rose tuntien hieman omantunnonvaivoja siitä, että oli pitänyt Plenty-tätiä varsin jokapäiväisenä vanhana naisena.

— Voi hyvinkin, ellet halveksi sitä vaatimatonta oppia, jota hän sinulle antaa. Hän on iloinen ja ylpeä, jos joku välittää hänen opetuksestaan, sillä täti kuvittelee aikansa olevan jo ohi.

— Mutta miten minä aloitan?

— Minä puhun asiasta hänelle, ja hän sopii Debbyn kanssa, sillä ruuanlaitto on tärkein asia, kuten tiedät.

— Niin on. Sitä minä en ollenkaan pelkää, sillä minä keitän mielelläni ja yritinkin joskus kotona, mutta siellä ei ollut ketään neuvomassa, eikä puuhasta juuri syntynyt muuta kuin likainen esiliina. Piirakoita on hirveän hauska laittaa, mutta Debby on niin kiukkuinen, ettei hän varmaan anna minun ikinä tehdä kerrassaan mitään keittiössä.

— No silloin me keitämme olohuoneessa. Usko pois, Plenty-täti järjestää kyllä asian, ei sinun tarvitse

olla siitä huolissasi. Ja muista minun toivomukseni: parempi että osaa leipoa hyvää leipää kuin maailman parhaita kakkuja. Kun tuot minulle kauniin, uunilämpöisen leivän, jonka olet leiponut aivan omin päin, olen iloisempi kuin jos antaisit minulle tohvelit, jotka olet kirjailnut viimeisen muodin mukaan. En suinkaan halua lahjoa sinua, mutta silloin saat suukon ja lupaan syödä yksin koko leivän, niin ettei siitä jää muruakaan tähteeksi.

— Sovittu. Tule puhumaan siitä tädille, sillä minä tahdon aloittaa heti! huudahti Rose tanssien setänsä edellä saliin, missä Plenty-täti istui yksin ompelemassa.

Ei tarvinne mainita, miten hämmästynyt ja iloinen vanha täti oli, kun häntä pyydettiin opastamaan Rosea taloudenpidossa ja miten innokkaasti hän antautui mieluisaan tehtävään. Debby ei uskaltanut nurista, sillä Plenty-neiti oli ainoa, jota hän totteli, ja Febe iloitsi avoimesti, sillä tämä harjoittelu toi Rosen lähemmäksi häntä.

Totta puhuen tädit olivat joskus tunteneet joutuneensa syrjään Rosen seurasta, ja he surivat sitä, sillä tyttö oli voittanut heidän sydämensä. Joskus he asiasta keskenään puhelivatkin, mutta päätyivät siihen, että kun Alec oli saanut kantaakseen kaiken vastuun, hänen piti saada myös eniten tytön aikaa.

Alec-tohtorille oli valjennut tämä pieni salaisuus, ja moitittuaan itseään siitä, että oli ollut sokea ja itsekäs, hän oli koettanut keksiä keinon, miten korjaisi asian ketään loukkaamatta. Nyt Rosen uudet tuumat soivat erinomaisen tilaisuuden. Mutta Alec-setä tunsikin olonsa aika haikeaksi, kun Rose vietti päivänsä uuden opettajan hoivissa. Hän ei voinut vastustaa kiusausta, vaan kurkisti ovenraosta nähdäkseen kuinka tyttö voi, tai katsoi salaa luukusta, kun Rose alusti taikinaa tai kuunteli tarkkaavasti Plenty-tädin kodikasta esitelmöintiä. Joskus naisväki huomasi katselijan ja komensi hänet pois kaulinta heristäen; toisinaan, kun työ oli sujunut hyvin ja leipojat olivat sen vuoksi leppeällä tuulella, hänet houkuteltiin paikalta piparkakulla tai leivoksella.

Tietysti tohtori otti koko sydämeästään osaa heidän puuhiinsa ja kehui lakkaamatta pöytään ilmestyviä ruokalajeja. Jokin laji saattoi maistua muita herkullisemmalta, ja kun hän silloin rehellisesti kiitteli, Rose punastui viattomasti ylpeydestä ja sanoi kainosti:

— Minä valmistin sen, hauskaa että pidät siitä.

Kului jonkin aikaa ennen kuin odotettu leipä ilmestyi, sillä leivän leipominen ei ole suinkaan helppoa, ja kun Plenty-täti oli perinpohjainen opettaja, oli Rosen aloitettava aivan aakkosista. Vasta kun hän oli laittanut erilaisia kakkuja ja pikkuleipiä, tuli lopuksi kaiken kruununna 'hyvän, kauniin ja uunilämpöisen' leivän vuoro.

Se ilmestyi teepöytään hopeatarjottimella, jonka Febe ylväästi kantoi sisään, eikä hän voinut olla kuiskaamatta asettaessaan sitä kasvot loistaen tohtorin eteen:

— Eikö se ole hieno?

— Todella komea leipä. Onko se tosiaan Rosen tekemä? Alec-setä kysyi katsellen kaunista, hyvälle tuoksuva leipää kiinnostuneena ja mielissään.

— Hän on tehnyt sen alusta lähtien kysymättä ollenkaan neuvoa, vastasi Plenty-täti ristien kätensä tyytyväisenä.

— Minä olen epäonnistunut niin monta kertaa, etten uskonut koko jutusta tulevan mitään. Kerrankin unohdin leipomuksen uuniin eikä tuo kelvoton Debby hiiskunut mitään, vaikka tunsikin palaneen käryä. Perästäpäin hän sanoi, että kun kerran rupeaa leipomaan, ei saa ajatella muuta. Eikö se ollut julmaa? Olisi hän voinut edes kutsua minua, sanoi Rose ja hänen rinnastaan pääsi raskas huokaus, kun hän muisti tuon kurjan hetken.

— Hänen mielestään sinä opit kokemuksesta parhaiten, aivan niin kuin Swinburnen Rosamond, muistathan?

— Minusta hänen äitinsä oli halpamainen, kun ei ollenkaan neuvonut tyttörukkaa edeltäpäin. Minun on aina tehnyt mieleni ravistella sitä ilkeätä naista, olipa hän kuinka hyvää tarkoittava äiti tahansa.

— Jääköön hän omaan arvoonsa. Puhutaan nyt tästä leivästä, sanoi setä, jota Rosen harminpurkaus huvitti.

— Ei siinä mitään puhumista ole. Minä vain tein parhaani, jätin mielestäni kaiken paitsi leivän paistamisen ja vahdin sitä koko ajan kun se oli uunissa, niin että olin itsekin paistua. Kaikki kävi nyt hyvin, ja minä otin uunista kauniin pyöreän, kypsän leivän, niin kuin näet. Maista nyt sitä ja sano, maistuuko se yhtä hyvältä kuin näytetään.

— Täytyykö minun todella leikata siitä? Panisin mielelläni sen lasikuvun alle ja veisin näytteille saliin.

— Höpsistä, setä. Pianhan se homehtuisi ja pilaantuisi. Ihmiset vain nauraisivat meille. Sinä lupasit syödä sen, niin että syö nyt, mutta älä yhdellä kertaa, vaan aina kun maistuu. Sitten saan leipoa sinulle lisää.

Alec-tohtori leikkasi juhlallisesti aimo kimpaleen ja söi sen sanaakaan virkkamatta; sitten hän suuteli Rosea otsalle.

— Hyvä neiti, sinä tuotat opettajallesi kunniaa. Kun meille perustetaan talouskoulu, annan palkinnon parhaasta leivästä, ja sinä saat sen varmasti.

— Minä sain sen jo ja olen mielissäni, sanoi Rose koettaen kääntyä tuolillaan niin, että saisi piilotetuksi oikean kätensä, jossa oli palohaava.

Mutta Alec-setä näki sen ja arvasi, mistä se oli tullut. Illallisen jälkeen hän pani siihen lievittävää voidetta, josta Rose oli hyvin kiitollinen.

— Clara-täti sanoo, että käteni pilaantuvat, mutta siitä minä viis veisaan, sillä minulla on ollut tosi hauskaa Plenty-tädin kanssa, ja hän on tainnut iloita työstä yhtä paljon kuin minä. Mutta yhdestä asiasta olen huolissani ja tahtoisin kysyä sinulta neuvoa, sanoi Rose, kun he illan hämärtyessä kävelivät edestakaisin alakerran salissa ja Rose oli varovasti sujauttanut kääreessä olevan kätensä Alec-sedän kainaloon.

— Vieläkin salaisuuksia? Minä pidän niistä tavattomasti.

— Katsos, minusta tuntuu että Peace-tätikin mielellään opettaisi minua, ja nyt olen keksinyt, mitä hän voisi tehdä. Hänhän ei kykene liikkumaan ja touhuamaan niin kuin Plenty-täti, ja hän on tainnut tuntea viime aikoina olevansa yksinäinen ja hylätty. Mutta Peace-täti on taitava käsityöissä, ja sekin on hyödyllinen taito. Siksi aion pyytää, että hän opettaisi minua ompelamaan.

— Siunatkoon sinun hyvää sydäntäsi! Samaa minäkin ajattelin tässä muutama päivä sitten, kun Peace-täti valitti näkevänsä sinua kovin harvoin. Aioin puhua sinulle heti, mutta jätin sen, kun sinulla oli kädet täynnä työtä. Kyllä täti mahtaa ihastua, kun saa opettaa sinulle käsityötaitoaan, varsinkin napinreikien tekemistä, sillä siinä te nuoret naiset ette taida olla erityisen taitavia. Opettelekin tekemään kunnollisia napinreikiä; tee niitä kaikki minun vaatteeni täyteen, jos tarvitset harjoituskappaleita. Minun puvuissani saa olla napinreikiä kuinka paljon hyvänsä.

Rose nauroi rohkealle tarjoukselle ja lupasi ryhtyä opettelemaan tuota tärkeätä taitoa, vaikka arveli että parsiminen sujuisi vielä huonommin. Silloin Alec-setä lupasi toimittaa hänelle sukkaa, jotka ovat niin risaisia kuin ikinä saattoi toivoa.

Niinpä he yhdessä menivät yläkertaan Peace-tädin luo ja esittivät virallisesti pyyntönsä, joka sai tätiparan suunniltaan ilosta. Hän oli koko sydämestään mukana, kun he kerivät lankaa, etsivät neuloja ja järjestivät Roselle sievän parsimakorin.

Rose vietti nyt päivänsä ahkerassa työssä. Aamuisin hän tarkasti Plenty-tädin kanssa linavaatekaappeja ja varastohuoneita, ullakoita ja kellareita tai teki työtä keittiössä oppien hoitamaan suurta taloutta. Iltapäivisin käytyään setänsä kanssa kävelemässä tai ajelulla hän istui Plenty-tädin kanssa Peace-tädin luona käytellen ahkerasti neulaa. Plenty-täti, jonka silmät olivat käyneet heikoiksi, kutoi sukkaa ja kertoi vilkkaasti hauskoja juttuja menneiltä päiviltä, kunnes kaikki kolme nauroivat tai itkivät yhdessä.

Ja jos keittiö oli houkutellut tohtoria silloin, kun Rose siellä työskenteli, niin ompeluhuone oli hänestä kerrassaan vastustamaton. Täältä ei kukaan hennonut ajaa häntä pois, varsinkaan kun hän tottelevaisesti luki ääneen tai kertoi merimiesjuttuja.

— No niin setä, tässä on sinulle kasa yöpaitoja, ja jokaisessa on neljä napinreikää. Voit tarkastaa ne, sanoi Rose muutamia viikkoja sen jälkeen kun oli ryhtynyt opiskelemaan ompelamista.

— Ihan lankasuoraan ja kärjissäkin sievät pistot. Loistotyötä, neitiseni, ja minä olen syvästi kiitollinen. Napit minä ompelenkin itse paikoilleen, ettei sinun tarvitse käyttää väsyneitä sormiasi.

— Sinäkö? huudahti Rose katsellen häntä hämmästyneenä.

— Odotahan hetkinen, haen vain ompelutarvikkeeni, niin saat nähdä mitä minä osaan.

— Osaako hän tosiaan? kysyi Rose Peace-tädiltä, kun tohtori oli lähtenyt huoneesta.

— Osaat toki, minä opetin häntä ennen kuin hän lähti merille. Ja varmaan hän on joutunut matkoilla

käyttämään taitoaan.

Kai hänen taitonsa oli säilynyt, sillä hän palasi pian kädessään mukava ompelurasia, ja pantuaan rihman neulansilmään hän ryhtyi ompelemaan nappeja niin kätevästi, että se huvitti ja hämmästytti Rosea.

- Mahtaako maailmassa ollakaan sellaista työtä, jota et osaisi, hän sanoi ihailevasti.
- On pari asiaa, joita en koskaan opi tekemään, vastasi setä ilkkurisesti pistellen vilkkaasti neulalla.
- Mitä ne ovat?
- Leipä ja napinreiät, neitiseni.

17

HYVIÄ SOPIMUKSIA

Oli sateinen sunnuntai-iltapäivä, ja neljä poikaa koetti viettää aikaansa 'kirjannossa', kuten Jamie sanoi sitä huonetta, joka Jessie-tädin kodissa oli varattu kirjastoksi ja poikien huoneeksi. Will ja Geordie loikoivat sohvalla syventyneinä rosvo- ja salapoliisijuttuihin, Archie venytteli nojatuolissa ympärillään huiskin haiskin heiteltyjä sanomalehtiä, Charlie seiso i takkamatolla, ja ikävä sanoa molemmat tupakoivat.

— Tämä päivä ei tunnu ikinä loppuvan, sanoi Prinssi haukotellen niin, että leuat olivat mennä sijoiltaan.

— Lue ja kehitä itseäsi, vastasi Archie kurkistaen sanomalehden takaa.

— Älä saarnaa, pastori, vaan vedä saappaat jalkaan, niin mennään vähän kävelemään. Sinä haudot itseäsi takan ääressä kuin mikäkin mummo.

— Ei kiitos, tuollainen myrsky ja sade eivät juuri houkuttele kävelemään. Archie pysähtyi ja kohotti kätensä, sillä herttainen ääni kuului eteisessä kysyen:

— Ovatko pojat kirjastossa, tääti?

— Ovat ja kaipaavat auringonpaistetta; mene sinäkin sinne, niin he saavat sitä, vastasi Jessie-rouva.

— Rose, totesi Archie ja heitti sikarinsa tuleen.

— Miksi sinä sen sinne heität? kysyi Charlie.

— En minä koskaan polta naisten läsnäollessa.

— Mutta minä en aio tuhlaa tuolla tavalla hyvää sätkää, sanoi Prinssi ja pisti sikarinsa tyhjäan mustepulloon, jota he käyttivät tuhkakuppina.

Kuului hiljainen koputus ja pojat vastasivat yhteen ääneen: — Sisään. Rose astui huoneeseen posket koleaan ilman punaamina.

— Ajakaa minut vain pois jos häiritset, hän sanoi pysähtyen kynnykselle epäröiden, sillä vanhempien poikien ilme teki hänet uteliaaksi.

— Et sinä koskaan häiritse, sanoivat tupakoitsijat, ja toiset pojat jättivät sankarinsa kapakkoihin tai katuojiin siksi aikaa kun tervehtivät serkkuaan.

Kun Rose kumartui lämmittelemään käsiään, hän huomasi tuhkassa Archien sikarin pään, joka savusi kauheasti ja haisi väkevältä.

— Senkin tuhmilukset, kun teette tuollaista, hän sanoi moittivasti.

— Mitä pahaa siinä on? kysyi Archie.

— Tiedät sen yhtä hyvin kuin minäkin. Se on huono ja epäterveellinen tapa, joka kuluttaa vain rahaa.

— Loruja. Kaikki miehet polttavat, Alec-setäkin, ja hänhän on sinun mielestäsi malli-ihminen, aloitti Charlie hännävästi.

— Eipäs, ei hän polta. Hän on tehnyt lakon, ja minä tiedän miksi, sanoi Rose innokkaasti.

— Tosiaan, en ole nähnyt sedän vanhaa merenvahapiippua nyt koko aikana. Tekikö hän lakon meidän takiamme? kysyi Archie.

— Teki. Ja Rose kertoi tapauksen, joka sattui merenrannalla leiriaikoihin.

Se vaikutti Archieen, ja hän sanoi miehekkäästi: — Mitä minuun tulee, setä ei tehnyt sitä turhaan. Minä en välitä vähääkään koko tupakasta, ja voin luvata, etten polta enää. Olenkin tupakoinut vain silloin tällöin huvin vuoksi.

— Entäs sinä? Rose kääntyi katsomaan Prinssiä, joka oli sytyttänyt uudestaan sikarinsa kiusatakseen Rosea.

Oikeastaan Charlie ei välittänyt tupakasta sen enempää kuin Archiekaan, mutta hän ei tahtonut antaa näin helpolla periksi. Niinpä hän pudisti päätään, veti muutamia uhkeita savuja ja sanoi sitten ylpeästi:

— Te naiset vaaditte meitä hylkäämään pienet viattomat huvimme vain siksi, että te ette niitä hyväksy. Mitähän sanoisitte, hyvä neiti, jos me menettelisimme samalla tavalla?

— Jos minä tekisin jotakin tyhmää ja vahingollista, olisin vain kiitollinen huomautuksesta ja koettaisin parantaa tapani, sanoi Rose innokkaasti.

— Hyvä, katsotaan tarkoitatko todella mitä sanot. Luovun kyllä tupakasta jos haluat, mutta panen sen ehdon, että sinäkin teet jotain minun mielikseni, sanoi Prinssi uskoen varmasti vetävänsä pitemmän korren.

— Minä suostun, jos se on yhtä hullua kuin sikarin polttaminen.

— Vielä paljon hullumpaa.

— No, silloin minä lupaan. Mitä se on? Rose aivan värisi levottomuudesta, niin utelias hän oli tietämään, mistä tavastaan tai lempiesineestään hänen olisi luovuttava.

— Heitä pois korvarenkaasi, pamautti Charlie ja nauroi häijyisti, sillä hän oli varma, ettei Rose suostuisi tällaiseen ehtoon.

Rose huudahti ja tarttui molemmin käsin kultaisiin korvarenkaisiinsa.

— Voi Charlie, eikö mikään muu kelpaisi? Olen nähnyt niiden takia niin paljon vaivaa ja kärsinyt kiusantekoa, että tahtoisin nyt iloita korvarenkaistani, kun vihdoinkin voin niitä pitää.

— Pidä niin paljon kuin haluat, ja minä tupakoin kaikessa rauhassa, vastasi poika.

— Etkö tyydy mihinkään muuhun? Rose kysyi nöyrästi.

— En, vastasi toinen jyrkästi.

Hetkisen Rose seiso i ääneti ja ajatteli, mitä Jessie-täti kerran oli sanonut: "Sinä voit vaikuttaa poikiin enemmän kuin arvaatkaan; käytä siis vaikutusvaltaasi heidän hyväkseen, niin minä olen ikäni sinulle kiitollinen." Tässä hänellä nyt oli tilaisuus tehdä hyvää uhraamalla vähän omasta turhamaisuudestaan. Mutta uhraus tuntui kovin vaikealta, ja hän kysyi:

— Tarkoitatko sinä, etten koskaan saa pitää niitä?

— Et koskaan, ellet halua minun polttavan.

— Sitten luovun niistä ainiaaksi.

— Tähän käteen!

Charlie ei voinut kuvitella, että Rose tarkoitti täyttä totta, ja hän aivan hämmästy i, kun toinen äkkiä irrotti mieluisat korut korvistaan ja lausui renkaitaan näyttäen niin herttaisesti, että se nosti punan Charlien ruskeille poskille:

— Serkuistani minä pidän enemmän kuin korvarenkaistani, ja siksi suostun ehdotukseesi.

— Häpeä, Prinssi. Älä vaadi palkkaa sellaisesta, minkä tiedät oikeaksi. Anna Rosen pitää killuttimensa jos hän haluaa, puuskahti Archie ja hypähti suuttuneena sanomalehtensä takaa.

Mutta Rose halusi näyttää tädille, että hän todella tahtoi käyttää vaikutusvaltaansa poikien hyväksi, ja

siksi hän sanoi vakavasti:

— Tämä on reilu sopimus, ja minä aion pitää sanani, jotta uskoisitte minun olevan tosissani. Minä annan renkaan teille kumpaisellekin, voitte pujottaa ne kellonperiinne, että muistatte mitä päätettiin. Minä en unohda lupaustani, sillä reiät menevät umpeen, ja sen jälkeen en voisi pitää korvakoruja vaikka tahtoisinkin.

Puhuessaan Rose antoi korvakorun kummallekin serkulleen, ja nähdessään kuinka vakavissaan hän oli pojat tottelivat. Kun pantti oli kiinnitetty kellonperiin, Rose ojensi kummallekin kätensä, jota pojat puristivat sydämellisesti puoleksi huvittuneina, puoleksi häveten omaa osuuttaan tähän sopimukseen.

Samassa Alec-tohtori ja Jessie-rouva tulivat huoneeseen.

— Mitäs tämä on? Tanssimassa talkoopolskaa pyhäpäivänä? huudahti tohtori ja katsoi kolmikkoa ihmeissään.

— Ei, tässä on tehty vain tupakanvastustajain liitto. Tuletko mukaan? kysyi Charlie sillä välin kun Rose livahti tätinsä luo ja Archie heitti toisenkin sikarin liekkeihin.

— Minä toivoisin, että Rose tekisi sopimuksen myös Willin ja Geordien kanssa, sillä nuo kirjat ovat yhtä epäterveellisiä nuorille kuin sikarit isommille, sanoi Jessie-rouva istahtaen sohvalle lukijoitten väliin, kun nämä kohteliaasti keräsivät jalkojaan tehdäkseen tilaa hänelle.

— Ne kai ovat nykyään muodissa kaikkialla, vastasi Alec-tohtori istuutuen suureen tuoliin Rosen viereen.

— Niinhän polttaminenkin on, ja kuitenkin se on vahingollista. Näiden halpahintaisten juttujen kirjoittajatkin tarkoittavat hyvää, sitä en epäile, mutta minusta näyttää, että he ovat erehtyneet ottaessaan tunnuslauseekseen: "Ole ovela, niin tulet rikkaaksi", vaikka sen pitäisi kuulua: "Ole rehellinen, niin tulet onnelliseksi." Minä en tuomitse äkkipikaisesti, Alec, sillä olen lukenut noita juttuja ainakin tusinan verran, ja vaikka ne viehättävätkin poikia, niissä on kuitenkin paljon ala-arvoista.

— Voi itku, äiti, mitä sinä vaahtoat. Tämäkin kirja on ihan nasta, puuskahti Will.

— Hemmetin jänskiä juttuja, enkä ymmärrä mitä vikaa niissä on, lisäsi Geordie.

— Itse te juuri näytätte, mitä vikaa niissä on: niistä oppii katukieltä, vastasi heidän äitinsä arvelematta.

— Sellaista kieltä niissä pitääkin olla. Jos nämä kaverit puhuisivat oikein hienosti, ei koko jutuissa olisi jujua, väitti Will.

— Kengänkiillottaja ei tunne kielioppia ja sanomalehtipoikien täytyy vähän kirotta, muuten ne eivät ole luonnollisia, selitti Geordie.

— Mutta minun poikani ovat luonnollisia vaikkeivät kiroakaan. En usko, että tuollaiset tarinat auttavat hulltioita parantamaan tapojaan, eikä kunnan poikienkaan ole tarpeen tutustua väärentäjien luoliin, pelihuoneisiin, juopottelupaikkoihin ja kaikenlaiseen kehnoon elämään.

— Mutta usein niissä kerrotaan reiluista ja kunnollisista pojista; he menevät merille ja oppivat paljon ja matkustavat maailman ympäri, ja heillä on aina hurjia seikkailuja.

— Minä tiedän nuo sankarit, Geordie, mutta en voi olla tyytyväinen siihen valheelliseen tapaan, jolla heidän elämänsä kuvataan. Ajatelkaapa itse pojat. Tuollainen viisitoista-, kahdeksantoistavuotias poika ei ikinä pystyisi komentamaan laivoja, hävittämään merirosvoja, johtamaan salakuljettajia ansaan ja kokoamaan siten itselleen kuolematonta kunniaa, niin että amiraali Farragut pyytäisi häntä päivälliselle sanoen: "Jalo nuorukainen, sinä olet kunniaksi isänmaallesi!" Vaikka tuollaisen kirjan sankari olisikin rehellinen poika, joka koettaa tulla toimeen omin neuvoin, ei hänen sallita päästä eteenpäin tavalliseen tapaan kovalla työllä ja ponnistelulla, vaan yhtäkkiä joku miljonääri ottaa hänet ottopojakseen, koska hän on löytänyt tuon pohatan rahakukkaron, tai odottamatta rikas setä palaa meriltä juuri oikeaan aikaan. Eikö tämä kuulosta tutulta, pojat?

— Kuulostaa. Tietysti noilla kavereilla on hyvä onni, mutta he ovatkin hurjan rohkeita ja ripeitä, vastasi Will katsellen edessään olevaa kuvaa, jossa pieni, pirteä nuorukainen kaatoi juopuneen jättiläisen kapakassa. Alla komeili kirjoitus: "Peter Peloton nitistää Jerry Juomarin."

— Nuo jutut antavat pojille aivan väärän käsityksen elämästä; ne saavat heidät uskomaan, että onnetar suosii heitä, että he saavat raharuhtinaan tyttären tai maallista kunniaa vaikka he eivät lainkaan ponnistelisi ja näkisi vaivaa. Jonkun pitäisi kirjoittaa hauskoja, aitoja ja hyödyllisiä kertomuksia

— tarinoita, joissa kieli on hyvää ja ihmisten luonteet sellaisia, että voimme rakastaa heitä heidän virheistään huolimatta. Minusta on ikävää nähdä pienten miehenalkujen istuvan kirjastoissa ahmimassa tuollaista roskaa; se on keinoa, ellei suorastaan kelvotonta, eikä se sovi lainkaan tyydyttämään lukuhaluisia nuoria, jotka herkuttelevat sillä paremman puutteessa. Kas niin! Nyt olen lopettanut esitelmäni ja haluaisin tietää, mitä teillä on siihen sanottavaa.

— Mutta "Tom Brownista" sinäkin pidät. Toivottavasti Hughes kirjoittaa uuden yhtä hyvän romaanin, sanoi Archie.

— Tom Browneista ei nykyaikana välitetä; ne joutavat pyhäkoulujen kirjastoihin. Ja Jessie-rouva luki katkelman kirjasta, jonka hän otti Willin kädestä:

— "Siellä me näimme Johannes Kastajan hampaan. Ben sanoi, että hän näki heinäsiirkkoja ja hunajaa sen kolossa, mutta minä en nähnyt. Ehkäpä Johannes oli vuollut hammastikkunsa rististä."

— Tuo on ihan tylsien poikien puheita, ja me hyppäämme sellaisten sivujen yli, joissa kuvataan mitä he näkivät eri maissa, puolusteli Will.

— Ja matkaoppaista otetut kuvaukset ovat kuitenkin arvokkainta noissa kirjoissa. Muu on vain konnien inhottavia juttuja, ja niitä te siis niin ahneesti luette, vastasi hänen äitinsä masentuneena.

— Laivoja koskevat osat ovat ainakin hyödyllisiä. Niissä on hyviä niksejä, joita tarvitaan sitten kun menemme merille, lisäsi Geordie.

— Saattaa olla. Silloin te varmaan voitte selittää minulle, mitä tämä merkitsee. Jessie-rouva luki toiselta aukeamalta seuraavan merenkulkua koskevan kohdan:

— "Tuuli on länsilounaassa, ja me voimme kulkea neljä piirua myötätuuleen ja kuitenkin olemme vielä kuusi piirua tuulen yläpuolella. Jos se kiihtyy, miehitämme etu- ja isonpurjeen, jos ilma asettuu, tiukennamme tyynen puolella olevat nuorat."

— Kyllä minä varmasti osaisin, mutta pelkään vähän setää. Hän tietää niin paljon enemmän kuin minä ja nauraa minun tiedoilleni, sanoi Geordie selvästi hämillään kysymyksestä.

— Mitä vielä, turha sinun on uskotella. Me ymmärrämme tuskin puolta merikuvauksista, ja senkin päin honkia, huudahti Will siirtyen äkkiä vihollisen puolelle Geordien suureksi harmiksi.

— Poikien ei pitäisi puhutella minua niin kuin olisin laiva, valitti Rose. — Kun tulimme aamulla kirkosta ja tuuli oli viedä hatun päästäni, huusi Will ihan keskellä katua, että "reivaa etuseili ja kääri kasaan liehuva viistopurje, niin se pysyy"!

Pojat nauroivat täyttä kurkkua kuullessaan Rosen loukkaantuneena toistavan Willien sanat, ja turhaan Will koetti selittää, että oli vain pyytänyt Rosea vetämään viittaa tiukemmalle ja ottamaan kiinni hattunsa liehuvista harsoista, kun ne aikoivat lentää tiehensä.

— Mutta toden sanoakseni, jos poikien välttämättä täytyy puhua eri kieltä kuin meidän muiden, niin mieluummin minä kuuntelen merimieskieltä kuin katuslangia. Minua loukkaa vähemmän, jos pojat 'reivaavat etuseilin' kuin jos he 'painuvat hirteen'. Mutta roskakirjoja minä en kärsi. Archie, ole hyvä ja toimita nuo kaksi kirjaa pois silmistäni.

Jessie-rouvan kädet olivat lujasti Willin ja Geordien ympärillä, kun hän antoi tämän määräyksen, eivätkä pojat voineet muuta kuin kiemurrella epätoivoissaan. — Kätke ne ylimmälle hyllylle kirjarivin taakse, hän jatkoi päättävästi. — Kas niin, jungmannit — siinä teille merimieskieltä — luvatkaapa nyt, ettette kokonaiseen kuukauteen lue tuollaista roskaa. Minä toimitan teille kunnan luettavaa.

— Emmekö saa lukea edes noita loppuun? pyyteli Geordie.

— Archie ja Charlie heittivät pois puoleksi poltetut sikarit, ja teidän kirjanne saavat mennä perässä. Ette suinkaan te halua olla huonompia kuin isot pojat.

— No ei sitten.

Will antoi lupauksensa kuin sankari. Hänen veljensä suostui huoaten, mutta päätti itsekseen lukea kertomuksensa loppuun sillä hetkellä, kun kuukausi olisi kulunut.

— Sinä otit vaikean tehtävän suorittaaksesi, Jessie, kun lupasit hankkia hyvää lukemista pojille, jotka ovat eläneet helppohintaisilla jutuilla. Sehän on samaa kuin siirtyä vadelmatortusta voille ja leivälle. Mutta nähtävästi sinä tahdot pelastaa heidät sappitaudilta, sanoi Alec-tohtori huvittuneena.

— Minä muistelen isoisän sanoneen, että mieltymys hyviin kirjoihin on miehen paras turva, sanoi

Archie mietteissään katsellen edessään olevaa hienoa kirjastoa.

— Olkoon, mutta nykyään ei ole aikaa lukemiseen; pitää oppia haalimaan rahaa, muuten mies ei ole mistään kotoisin, pisti Charlie väliin muka maailmanmiehenä.

— Niin, rahanhimo on Amerikan kirous. Sen vuoksi miehet syövät kunniansa ja rehellisyytensä, niin ettei enää tiedä, kehen voi luottaa. Vain joku nero, sellainen kuin luonnontieteilijä Agassiz, uskaltaa sanoa: "En voi tuhлата aikaani tullakseni rikkaaksi", tuumi Jessie-rouva alakuloisena.

— Toivotko sinä, että meistä tulisi köyhiä? kummasteli Archie.

— En, hyvä ystävä, eikä sinusta toki tulekaan niin kauan kuin voit käyttää käsiäsi. Mutta minä kauhistun tätä rahanhimoa ja sen aiheuttamia kiusauksia. Voi pojat, pelkään sitä aikaa, jolloin minun täytyy päästää teidät maailmalle, sillä sydämeni varmaan murtuisi, jos te joutuisitte turmioon kuten niin moni muu. Muistattehan, että suuresta neekerien puolustajasta Sumnerista sanottiin: "Kukaan ei olisi uskaltanut yrittää lahjoa häntä." Toivoisin että teistä voitaisiin sanoa samoin.

Jessie-rouvan ääni vapisi, kun hän lausui viimeisiä sanoja. Hän puristi poikia rintaansa vasten, aivan kuin peläten päästää heitä tästä rauhallisesta satamasta elämän suurelle merelle, jossa moni pieni pursi on tuhoutunut. Nuoremmat pojat painautuivat lähemmäksi häntä, ja Archie sanoi rauhallisesti ja päättäväisesti:

— En voi luvata, äiti, että minusta tulee Agassiz tai Sumner; mutta lupaan, että minusta tulee rehellinen mies.

— Silloin olen tyytyväinen! Ja tarttuen Archien ojennettuun käteen Jessie-rouva vahvisti hänen lupauksensa suudelmalla, johon sisältyi äidin usko ja toivo.

— Minä en ymmärrä, kuinka heistä voisi koskaan tulla kehoja miehiä, kun täti on noin onnellinen ja ylpeä heistä, kuiskasi Rose Alec-sedälle liikuttuneena tästä pienestä kohtauksesta.

— Sinun täytyy auttaa tätiäsi tekemään heistä miehiä. Sinä olet jo aloittanut. Kun näen nuo renkaat kellonperissä, sinä olet minun silmissäni kauniimpi kuin jos timantit välkkyisivät korvissasi, vastasi Alec-tohtori katsoen Rosea lämpimästi.

— Olen iloinen, kun sinä uskot minun voivan tehdä jotakin, sillä minä haluan sydämeistäni olla hyödyksi.

— Minä uskon, että olet oikealla tiellä, sillä kun tytöt hylkäävät turhamaisuutensa ja pojat pienet paheensa, silloin asiat ovat oikealla tolalla. Jatka vain eteenpäin, Rose, ja auta poikia kasvamaan rehellisiksi ja vastuuntuntoisiksi miehiksi.

18

MUOTI JA TERVEYDENHOITO

— Voi tohtori, teidän pitäisi varmaan heti mennä yläkertaan, muuten tulette liian myöhään, sillä minä kuulin Rosen sanovan, että te ette siitä pidä ja ettei hän ikinä uskalla näyttäytyä teille siinä puvussa.

Febe sanoi tämän kiireesti pistäessään päänsä kirjastoon, missä Alec-tohtori istui lukemassa.

— Niinkö, väittelevätkö he siitä? sanoi tohtori ponnahtaen paikaltaan kuin ryhtyäkseen taisteluun.

— Väittelevät kamalasti, eikä Rose näytä tietävän mitä tehdä, niin muodikasta ja hienoa kaikki on. Hän on hurjan tyylikkään näköinen, vaikka kyllä minä pidän hänestä enemmän, kun hänellä on vanha pukunsa, vastasi Febe.

— Sinä olet järkevä tyttö. Puolustan mielelläni Rosea, mutta tarvitsen siihen hieman sinunkin apuasi. Onko kaikki valmiina hänen huoneessaan, ja tiedätkö varmasti miten ne puetaan päälle?

— Tiedän, mutta ne ovat aika hassut! Ihan varmasti Rose ensin luulee, että te vain pilaillette, Febe vastasi nauraen katketakseen.

— Vähät siitä. Pyydä häntä pukemaan ne päälleen minun tähteni, kyllä hän huomaa, että se on hauskin pilaa missä hän on koskaan ollut mukana. Ymmärrän kyllä kohtaavani sitkeää vastarintaa, mutta sittenkin minä lopulta voitan, sanoi tohtori astellessaan yläkertaan kirja kädessä ja merkillinen

hymy huulillaan.

Arkihuoneessa oli sellainen puheen porina, ettei kukaan kuullut koputusta. Hän avasi oven ja näki pian, mitä huoneessa tapahtui. Plenty-täti, Clara-täti ja Jessie-täti olivat syventyneet tarkastelemaan Rosea, joka yllään viimeisen muodin mukainen talvipuku hitaasti ja arvokkaasti asteli tätiensä ja ison peilin väliä.

Hyvä tavaton, sehän on kauheampi kuin osasin aavistaakaan, ajatteli tohtori ja häntä puistatti, sillä tyttö näytti hänen mielestään riikinkukolta ja uusi puku oli vastenmielinen, ruma ja epäkäytännöllinen.

Puku oli sinistä kangasta, jossa vaalea ja tumma väri kihtasivat sen mukaan, miten valo lankesi. Hame oli kaksiosainen: ylempi osa oli vedetty niin tiukasti taakse, että käveleminen oli hankalaa, alaosan oli taas poimutettu niin mahdollottomasti kangasta, että se aivan pursui sekä edestä että takaa. Juuri vyötärön alapuolelle oli taakse rypyttetty paljon kangasta ja huipulla komeili upea nauharuusuke. Pieni jakku oli samasta kankaasta. Korkea röyhelöinen kaulus kiersi kaulaa, mutta edestä jakku oli leikattu avoimeksi, niin että pitseille ja medaljongille jäi tilaa. Puku oli ripsujen, poimujen ja nauharuusukkeitten peitossa niin että päätä pyörrytti, kun ajatteli sitä suunnatonta työn ja tarvikkeiden tuhlausta, mitä siihen oli uhrattu.

Korkea samettihattu, jossa oli kimppu punaisia ruusuja ja upea sulka, oli asetettu toiselle korvalle ja kiharat palmikoitu taakse sykkyräksi. Korkeakorkoiset kengät pakottivat ryhdin etukumaraan, ohut puuhka kahlehti käsiä ja pilkullinen harso oli kietaistu niin tiukasti kasvoille, että se painoi silmäripsiä.

— Nyt hän on sen näköinen kuin muutkin tytöt, ja tuollaisena minä katselen häntä mielelläni, kuuli tohtori Clara-rouvan sanovan tyytyväisenä.

— Tosiaan muodikas nuori nainen, mutta kuinka ollakaan, minä kaipaankin pikku Roseani. Minun aikamani lapset puettiin lasten tavalla, vastasi Plenty-täti katsoen levottomasti silmälasiansa yli, sillä hän ei voinut kuvitella, että tuo olento juoksisi hänen asioillaan tai täyttäisi talon lapsellisella ilollaan.

— Ajat ovat muuttuneet sinun päiviesi jälkeen, tätikulta, ja kestää kauan tottua uusiin oloihin. Mutta sinä, Jessie, pidät varmaan tästä puvusta enemmän kuin niistä mekoista, joita Rose on koko kesän käyttänyt. Myönnä pois, että pidät siitä, sanoi Clara-rouva toivoen kiitosta työstään.

— Clara kulta, ollakseni täysin rehellinen minun täytyy sanoa, että puku on kauhea, vastasi Jessie-rouva niin suorasukaisesti, että Rose pysähtyi hätkähtäen.

— Oikein, oikein, kuului ovensuusta syvä basso, ja naiset säpsähtivät, sillä he ymmärsivät vihollisen päässeensä linnoitukseen.

Rose punastui hatunlieriään myöten ja tunsi näyttävänsä pähkähullulta. Clara-rouva kiirehti selittämään:

— En toki odotakaan, että sinä pitäisit siitä, Alec, mutta sinä et toki ole pätevä arvostelemaan, mikä sopii nuorelle tytölle. Siksi olen ottanut itselleni vapauden hankkia tämän sievän kävelypuvun Roselle. Tietenkään hän ei pidä sitä jos vastustat, sillä olemmehan luvanneet että saat menetellä vuoden ajan tyttöraukan suhteen niin kuin ikinä haluat.

— Kävelypukuko tuo on? kysyi tohtori tynesti. — Ei ikinä olisi osannut arvata, että joku pystyisi tuossa puvussa kulkemaan jonnekin. Kävele nyt tuossa lattialla, Rose, ja näytä minulle miten se toimii.

Rose koetti kävellä reippaasti, mutta hameen helmat olivat tiellä ja sen yläosa niin ahdas, ettei voinut ottaa kunnon askelia; sitä paitsi hän ei voinut korkeilta koroiltaan seisoa suorana.

— Minä en ole vielä tottunut tähän, hän sanoi potkaisten ärtyisästi laahustaan kun kääntyi ympäri.

— Jos vihainen koira tai pillastunut hevonen tulisi sinua kohti, voisitko juosta pakoon? kysyi tohtori silmissään veitikkamainen pilke, kun hän katseli koreaa hattua.

— Tuskinpa, mutta voinhan koettaa, sanoi Rose ja lähti juoksemaan huoneen toiseen laitaan. Kengänkorot tarttuivat maton nukkiin, hattu lensi päästä ja hän heittäytyi tuolille nauraen niin tarttuvasti, että kaikki Clara-rouvaa lukuun ottamatta yhtyivät iloon.

— Minun täytyy sanoa, että kävelypuku, jossa ei voi kävellä, ja talvipuku, joka jättää kaulan, pään ja jalat alttiiksi kylmälle ja kostealle, ei vastaa tarkoitustaan, Clara. Eikä se ole edes kaunis, sanoi Alec-tohtori auttaessaan Rosea irrottamaan harson ja lisäsi hiljemmin: — Tämä vasta on terveellinen silmille. Pian näet kaikkialla pilkkuja, olipa tämä silmilläsi tai ei, eikä aikaakaan, niin saat mennä silmälääkäriin.

— Vai ei kaunis! huudahti Clara-rouva kiivastuen. — Tuosta näkee, miten sokeita miehet ovat. Kangas

on parasta silkkiä ja kamelinkarvaa, strutsinsulat aitoja ja kärpännahkapuuha kallisarvoinen. Mikä voisi olla tyylikkäämpää nuorelle tytölle?

— Minä näytän sen, jos sinä, Rose, menet huoneeseesi pukeutumaan. Siellä ovat vaatteet valmiina, kuului tohtorin vastaus suoralta kädeltä.

— Alec, jos se vain on Amelie Bloomerin tyylinen housumekko, niin minä panen vastalauseeni. Sellaista sinulta kyllä voi odottaa, mutta minä en voi sietää, että kaunis lapsi uhrataan sinun hulluille terveysihanteillesi. Lupaa minulle, ettei se ole Bloomer, vaikeroi Clara-rouva ristien epätoivoissaan kätensä.

— Ei ole.

— Luojan kiitos. Ja helpotuksesta huohtaen Clara-rouva alistui lisäten surullisesti: — Minä toivoin, että hyväksyisit tämän puvun, sillä Rose-parkaa on kiusattu kyllin kauan kauheilla vaatteilla, jotka pilaisivat maun keneltä tahansa.

— Sinä sanot, että minä olen kiusannut tyttöä, ja sitten teet itse hänestä tuommoisen avuttoman linnunpelätin, vastasi tohtori osoittaen pientä muotinukkea, joka kiiruhti pois näkyvistä minkä hameiltaan pääsi.

Kohauttaen olkapäitään Alec-tohtori sulki oven, mutta ennen kuin kukaan ehti lausua sanaakaan, hänen tarkka silmänsä keksi esineen, joka sai hänet rypistämään kulmiaan ja kysymään suuttuneena:

— Mitä ihmettä? Aioitteko te todella viekoitella minun tyttöni pitämään noita kapineita?

— En aikonut tyrkyttää niitä väkisin, mutisi Clara-rouva pyyhkäisten pienet korsetit piiloon syyllisen näköisenä. — Toin ne vain koeteltaviksi, sillä Rosesta tulee aika paksu, ellei niitä pian ruveta käyttämään, hän lisäsi haikealla äänellä, joka suututti tohtoria vielä enemmän, sillä hänestä korsetit olivat kauheinta mitä ajatella saattaa.

— Vai paksu! Luojan kiitos, hän on viime aikoina vahvistunut kovasti. Hän saa kehittyä edelleenkin vapaasti, sillä luonto tietää paremmin kuin korsetintekijä millaiseen muottiin nainen on valettava, enkä minä halua estää sitä. Clara hyvä, oletko sinä kadottanut järkesi, kun tahdot puristaa kasvavan tytön tuollaiseen pakkopaitaan?

Ja äkillisellä liikkeellä tohtori tempasi pahennusta herättävät korsetit sohvatyynyn alta ja levitteli niitä kauhuissaan aivan kuin olisi löytänyt jonkin muinaisajan kidutusvälineen.

— Älä ole mahdoton, Alec. Ei niissä ole mitään piinallista, sillä tiukat eivät enää ole muodissa, ja nykyään me käytämme vain kauniita mukavia liivejä. Lapsetkin tarvitsevat kankeita liivejä tukemaan heikkoa selkäänsä, puolusteli Clara-rouva tarmokkaasti.

— Minä tiedän sen, ja siksi noilla pikku raukoilla onkin huono selkä kuten heidän äideillään ennen heitä. Turhaa siitä on väitellä, enkä minä väittelemään rupeakaan; sanon vain kerta kaikkiaan, että jos näen korsetit Rosen lähettyvillä, heitän ne oikopäätä tuleen.

Hänen puhuessaan korsetit olivat jo matkalla kohti tuhoaan, mutta Jessie-rouva tarttui hänen käteensä iloisesti huudahtaen:

— Älä herran tähden polta niitä. Ne ovat täynnä valaanluita ja niistä tulee kauhea haju. Anna ne minulle. Minä katson, etteivät ne enää ole vastuksina.

— Vai valaanluita! Aikamoinen aita ja rautaiset portinpylväät! Aivan kuin omat luonne eivät täyttäisi tehtäviään, jos niille vain annetaan tilaisuus, pauhasi tohtori heittäen haarniskan halveksivasti pois. Äkkiä hänen kasvonsa kirkastuivat, ja hän hymyili sanoessaan: — Kuulkaas tuota iloa. Sellaista ääntä ei tule keuhkoista, joita korsetti puristaa.

Hilpeätä naurua kuului Rosen huoneesta, ja tahtomattaan kuulijatkin hymyilivät, kun välitön ääni kantautui heidän korviinsa.

— Onko sinulla jokin uusi kuje mielessäsi, Alec? kysyi Plenty-täti hyväntuulisesti.

— On, ja toivottavasti pidät siitä. Minä huomasin mitä Clara puuhasi, ja niinpä suunnittelin tänksi päiväksi puvun kilpailemaan Claran asun kanssa. Minä en suinkaan aio 'kiusata' Rosea, vaan annan hänen itsensä valita, ja ellen erehdy, hän pitää minun antamastani puvusta enemmän. Selitän tässä odotettaessa tarkoitukseni, että osaatte antaa puvulle arvoa. Sain käsiini tämän pienen kirjan ja huomasin mielihyväkseni, että siinä esitetään järkeviä mielipiteitä naisten terveellisestä ja kauniista pukeutumisesta. Järkevä pukeutuminen alkaa alusvaatteista, ja eiköhän naisilla vain ole syytä illoita,

kun heidän kuormaansa tällä tavalla kevennetään.

Puhuessaan Alec-tohtori pani kirjan Plenty-tädin eteen, joka saatuaan silmälasit nenälleen katseli sitä tarkasti hetkisen ja huudahti sitten harmistuneena:

— Hyvä tavaton, nämähän ovat kuin Jamien yöhousut. Et suinkaan tarkoita, että Rose esiintyisi tuommoisessa puvussa? Se on kerrassaan mahdotonta enkä minä ikinä suostu siihen!

— Kyllä minä sitä tarkoitan ja olen varma, että järkevä tätinikin hyväksyy ne kun huomaa, miten käytännölliset ne ovat, Rose voi käyttää niiden päällä vaikka kuinka kauniita pukuja. Tämä flanellinen, yhdestä kappaleesta ommeltu aluspuku ja hame, joka kiinnitetään liiviin, pitää tytön lämpimänä, eikä hänen tarvitse raahata päällään vöitä, solkia, poimutuksia tai rypytyksiä. Lihakset ovat vapaina, sillä ne tarvitsevat tilaa kehittyäkseen. Jos minä voin sen estää, hänellä ei ole koskaan selkäkipuja eikä mitakaan vaivoja, joiden te naiset luulette kuuluvan asiaan.

— Minusta tämä puku ei tosiaankaan ole sopiva, ja olen varma, että Rose kauhistuu sitä, sanoi Clara-täti, mutta keskeytti äkkiä, kun näki Rosen ilmestyvän ovelle eikä tämä näyttänyt hiukkaakaan kauhistuneelta.

— Tulehan tänne, minun terveysopillinen mallinukkeni, ja anna meidän ihaila sinua, sanoi setä, ja tyttö astui huoneeseen vallattoman iloisena, sillä pila selvästikin huvitti häntä.

— No, tuossa minä nyt en näe mitään erityistä. Siisti, yksinkertainen puku, joka on hyvää kangasta. Sopii mainiosti, jos tahdot hänen näyttävän pieneltä koulutytyltä. Mutta muodikas se ei ole, eikä kukaan viitsi vilkaistakaan tuommoista, sanoi Clara-rouva, ja hänen mielestään tämä huomautus antoi koko puvulle lopullisen tuomion.

— Juuri niin kuin minä tahdoinkin, sanoi pahanilkinen tohtori hykerrellen tyytyväisenä käsiään. — Rose näyttää nyt siltä mikä onkin, ujolta pikku tytöltä, joka ei halua olla kaikkien töllisteltävänä. Luulen kuitenkin, että järkevät ihmiset, jotka ymmärtävät panna enemmän arvoa säädylliselle ja yksinkertaiselle puvulle kuin höyhenille ja muille hepenille, katsovat kernaasti hänen pukuaan. Käännyhän, Hebeni, ja anna minun virkistää silmäni.

Eipä siinä kuitenkaan ollut paljon näkemistä, se oli sievä yksinkertainen, pehmeätä lämpimänruskeasta kankaasta tehty puku, joka ulottui matalakorkoisten kenkien varsiin asti. Hylkeennahkainen, väljä päällystakki, hattu ja käsineet, punainen liina kaulassa, kauniit kiharat sidottuina samettinauhalla — siinä koko asu. Mutta se oli lämmin ja miellyttävä ja Rose näytti siinä suloiselta kuin punarinta.

— Mitä pidät siitä? kysyi tohtori, sillä Rosen mielipide oli hänestä tärkeämpi kuin kaikkien tätien yhteensä.

— Se tuntuu oudolta ja keveältä, mutta silti se on lämmin eikä mikään tunnu olevan tielläni, vastasi Rose hypähtäen niin, että jalanmyötäiset säärystimet vilahtivat, sillä hän saattoi liikuttaa nyt jalkojaan vapaasti ja helposti kuin poika.

— Nyt kai voit juosta pakoon vihaista koiraa ja kävellä reippaasti kaatumatta nenällesi?

— Voin mainiosti! Jos koira tulee, hyppään aidan yli näin, ja kun olen pakkaspäivänä kävelyllä, marssin tällä tavalla...

Rose antautui niin täydellisesti leikkiin, että hyppäsi sohvan selustan yli, ja sitten hän harppoi pitkän hallin poikki kuin hänen kenkensä olisivat olleet sukua seitsemän peninkulman saappaille.

— Katsos vain! Pue hänet poikien tavalla, niin kohta hän käyttäytyy kuin poika. Minä inhoan kaikkia noita tarmokkaiden naisten keksintöjä, puuskahti Clara-rouva, kun Rose tuli juosten takaisin.

— Muutamat noista järkevistä keksinnöistä ovat syntyneet etevien muodinlujien aivoissa, ja he haluavat että vaatteenne olisivat sekä tyylikkäitä että mukavia. Rouva Van Tassel kävi rouva Stonen luona juuri tuollaisessa puvussa. Van itse kertoi, kun kyselin hänen rousansa vointia, ettei tämä makaile enää päiväkausia sohvalla, vaan puuhailee innokkaasti, ja hänen terveytensä on kohentunut vallan merkillisesti.

— Mitä ihmettä sinä puhut! Anna minun katsella vähän tuota kirjaa, pyysi Clara-täti ja tutki nyt varsin kunnioittavasti malleja, sillä jos kerran hienostunut rouva Van Tassel käytti noita 'kauheita kapineita', ei hänenkään sopinut suhtautua niihin ennakkoluuloisesti.

Alec-tohtori katsoi Jessie-rouvaan ja molemmat hymyilivät, sillä Jessie tiesi salaisuuden etukäteen ja se oli tavattomasti huvittanut häntä.

— Minä arvasin, että se auttaisi, sähkötti tohtori.— Minä en jäänyt odottamaan, miten rouva Van suhtautuisi asiaan, ja niinpä minäkin kerran olen muotiasioissa edellä Claraa. Minun väljä pukuni on jo valmis, ja saat ennen pitkää nähdä minut pallosilla Rosen ja poikien kanssa, vastasi Jessie-rouva.

Sillä aikaa Plenty-täti oli tarkastellut Rosen asua, sillä tyttö oli heittänyt pois hattunsa ja takkinsa ja esitteli paraikaa innokkaasti alusvaatteitaan.

— Katsos, täti, kaikki kirkkaanpunaista flanellia! Iloisen värinen pikku alushame ja pitkät sukat, hurjan lämpimät! Febe ja minä olimme kuolla nauruun, kun minä pukeuduin, mutta minusta nämä vaatteet ovat kauhean mukavat. Kaikki on käytännöllistä, ei voitä eikä nauhoja, voi olla vapaasti ja huoletta. Minä haluan olla siisti, mutta hienoja ja koreita pukuja täytyy aina varoa ja siihen väsyä. Sano, täti, pidäthän tästä. Minä olen päättänyt pitää, vaikkapa vain sedän mieliksi, sillä hän tietää terveydestä enemmän kuin kukaan, ja pukeutuisin vaikka säkkiin jos hän niin käskisi.

— En toki kāske mitään, Rose. Mutta mieti tarkkaan, vertaa pukuja ja valitse sitten se, josta pidät enemmän. Minä jätän ratkaisun sinun terveen järkesi varaan, vastasi Alec-tohtori tuntien voittaneensa pelin.

— Tietysti minä otan tämän. Tuo toinen on muodikas ja kieltämättä sievä, mutta se on hankala ja minä olisin siinä kuin kävelevä nukke. Olen tädille hyvin kiitollinen, mutta pidän tämän jos vain saan.

Rose puhui sävyisästi, mutta päättävästi, vaikka katsoikin kaihoisasti toista pukua, jonka Febe oli tuonut arkihuoneeseen. Clara-täti huokasi, tohtori hymyili ja sanoi herttaisesti:

— Kiitos, ystäväni! Lue nyt tämä kirja, niin ymmärrät miksi pidän tätä tärkeänä. Jos tahdot, alan opettaa sinulle ihan uutta ainetta; puhuit siitä eilen, ja se on paljon tärkeämpää kuin ranska ja taloudenhoito.

— Mitä se on, setä? kysyi Rose ottaen kirjan, jonka Clara-rouva pettyneenä oli heittänyt kädestään.

Vaikka Alec-tohtori oli nelikymmenvuotias, ei hän ollut vielä unohtanut poikamaista kiusoittelemisaluun, ja ylpeänä voitostaan hän ei voinut vastustaa kiusausta härnätä hieman Clara-rouvaa. Siksi hän vastasi puoliksi vakavana, puoliksi leikillään:

— Terveystieteitä, Rose. Etkö haluaisi opiskella lääketiedettä, että olisit valmis jatkamaan ammattiani, kun minä sen jätän? Jos sinua haluttaa, pengon huomisaamuna esille vanhan luurangon, jota itse aikoinani tutkin.

Tämä oli Clara-rouvalle liikaa, hän sanoi äkkiä hyvästit ja poistui, ja hänen mielessään myllersivät rouva Van Tasselin uusi puku ja Rosen uudet opinnot.

VELI LUURANKO

Rose oli suostunut setänsä tarjoukseen, Myra-täti huomasi sen parin kolmen päivän kuluttua. Hän tuli aamulla pistäytymään ja kuullessaan puhetta kirjastosta avasi oven, mutta sulki sen samassa kauhistuneena. Tohtori riensi kysymään mikä oli hätänä.

— Vielä sinä kysyt! Tuo pitkä kapea laatikko on niin ruumisarkun näköinen, etten voinut muuta ajatellakaan, ja tuo kauhea kapine tuijottaa minua, vastasi Myra-rouva osoittaen luurankoa, joka roikkui kattokruunusta ja hymyili ystävällisesti läsnäolijoille.

— Tämä on lääketieteellinen korkeakoulu, johon naisilla on vapaa pääsy. Astukaa sisään, hyvä rouva, ja liitykää opiskelijain joukkoon, jos tahdotte tuottaa minulle sen kunnian, sanoi Alec-tohtori ja kumarsi kohteliaasti vieraalleen.

— Tule, täti, tämä on aivan suurenmoista! huusi Rose ja hänen kukoistavat kasvonsa hymyilivät ja nöykyttivät iloisesti luurangon kylkiluitten välitse.

— Mitä ihmettä sinä teet? kysyi Myra-täti heittäytyen tuolille ja tuijottaen kauhuissaan Rosea.

— Tänään opettelen luustoa, ja se on kauhean jännittävää. Kylkiluita on kaksitoista, kuten tiedät, ja kaksi alinta liikkuvat, koska ne eivät ole kiinni rintalastassa. Sen tähden ne painuvat helposti sisään, jos niitä puristetaan vyöllä ja liiveillä, ja painavat sydäntä ja keuhkoja rintaontelossa. Rose säteili ylpeydestä saadessaan näyttää mitä oli jo ennättänyt oppia.

— Onko Rosen sinun mielestäsi hyvä tutkia tuota kauheata kapinetta? Tyttöhän on hermostunut. Kunhan opiskelu ei vain pahentaisi asiaa, sanoi Myra-täti katsellen levottomana Rosea, kun tämä laski selkänikamia ja keikutti tutkivasti lonkkaniveltä.

— Päinvastoin, Rose pitää tästä. Haluan opettaa hänet hallitsemaan hermonsä, ettei niistä koidu hänelle riesaa niin kuin niin monille naisille. On aivan mieletöntä kauhistella näitä asioita tai pitää niitä salassa, ja toivon Rosen oppivan kunnioittamaan ruumistaan niin paljon, ettei kevytmielisesti turmele sitä kuten naiset yleensä.

— Ja hän pitää tosiaan opiskelusta?

— Pidän, pidän kovasti! On aivan ihmeellistä tietää, miten hienosti kaikki on järjestetty. Ajattele, että meillä on keuhkoissa kuusisataa miljoonaa ilmarakkulaa ja ihossa kaksituhatta huokosta neliötuuman alalla. Siitä voi päätellä, miten hurjasti ihmisen täytyy saada ilmaa ja miten tarkkaa huolta on pidettävä ihosta, että kaikki pienet ovet avautuvat ja sulkeutuvat oikealla tavalla. Entä aivot sitten, ne vasta ovat merkilliset laitteet. Minä en ole vielä päässyt niihin saakka, mutta pääsen pian, ja setä on luvannut hankkia tutkittavaksi kipsi-ihmisen, jonka voi hajottaa pieniin osiin. Kuvittele kuinka hauskaa on nähdä kaikki elimet oikeilla paikoillaan.

Kelpasi katsella Myra-tädin kasvoja, kun Rose seiso i hänen edessään ja puhui vilkkaasti käsi luurangon olkapäällä. Jokainen sana, jonka Rose ja tohtori lausuivat, satutti häntä arimpaan kohtaan, ja oli kuin hänen silmiensä eteen olisi ilmestynyt pitkä rivi pulloja ja pillerirasioita. Ne muistuttivat häntä 'tietämättömyydestä ja ajattelemattomuudesta', jotka olivat tehneet hänet siksi mikä hän nyt oli: hermostunut, sairaalloinen ja onneton vanha nainen.

— Voit olla oikeassa, Alec. Älä vain mene liian pitkälle. Naiset eivät tarvitse paljon tuollaista tietoa, eikä se sovikaan heille. Minä en ainakaan koskaan voisi koskea tuota inhottavaa esinettä, ja oikein selkäpiitäni karmii, kun kuulen teidän puhuvan elimistä, sanoi Myra-täti huoaten ja veti kätensä selän taakse.

— Eikö olekin hauska tietää, että maksa on oikealla eikä vasemmalla puolella? sanoi Rose vallattomasti hymyillen, sillä hän oli äskettäin päässyt selville, ettei Myra-tädin maksatauti ollut oikealla paikalla.

— Me elämme katoavaisuuden maassa, ja siksi on samantekevää missä tauti piilee, sillä enemmän tai myöhemmin me kaikki lähdemme emmekä enää palaa, huomautti Myra-täti.

— Oli miten oli, jos suinkin pystyn siihen, minä aion ottaa selville, mihin minä kuolen. Mutta ennen sitä aion nauttia elämästä, vaikka tämä onkin 'katoavaisuuden maa'. Sinä voisit tehdä samoin, täti, ja tulla opiskelemaan sedän johdolla; se tekisi varmasti sinulle hyvää. Ja Rose palasi laskemaan luurangon selkänikamia niin onnellisen näköisenä, ettei Myra-tädillä ollut sydäntä hillitä hänen intoaan.

— Ehkä on parasta antaa hänen tehdä mitä haluaa niin kauan kuin hän on keskuudessamme. Pyydän vain, ettet anna hänen rasittaa itseään työllä, Alec, hän kuiskasi lähtiessään.

— Päinvastoin, minä koetan keksiä hänelle työtä niin paljon kuin ikinä voin, tohtori sanoi sulkien oven huolellisesti Myra-rouvan jälkeen. Tädit tuntuivat joskus olevan kovasti hänen tiellään.

Puolen tunnin kuluttua tuli uusi keskeytys. Mac ilmestyi oviaukkoon ja tokaisi:

— Heipä hei! Mitäs uutta leikkiä täällä harrastetaan?

Rose selitti, ja Mac päästi kummissaan pitkän vihellyksen. Sitten hän asteli luurangon ympäri huomauttaen vakavasti:

— Veli Luuranko näyttää hauskalta hepulta, mutta ei sitä voi kauniiksi kehua.

— Et saa pilkata sitä. Se on vanha kunnon veikko, etkä näyttäisi itse yhtään kauniimmalta, jos sinusta olisi liha poissa, sanoi Rose puolustaen hartaasti uutta ystävänsä.

— Kiitos, siksi pidänkin mielelläni lihani. Sinulla taitaa olla niin paljon työtä, ettet ehdi lukea erälle toiselle kaverille, vai mitä? kysyi Mac, jonka silmät olivat jo paremmat, mutta vielä liian heikot lukemiseen.

— Etkö tulisi mukaan tunnille? Setä kyllä selittää kaiken, ja myöhemmin voit tutkia kuvatauluja. Mutta jätetään luut tältä päivältä ja keskitytään sen sijaan silmiin. Ne kiinnostavat sinua enemmän, lisäsi Rose huomattaessaan, ettei toinen ollut erityisen kiinnostunut luuston tutkimiseen.

— Hyvä on, kuta täydempi luentosali, sitä parempi, sanoi tohtori koputtaen rystysillään pöytä.

— Tule minun viereeni, Mac, niin näemme kumpikin kuvat; ja jos pääsi väsyy, voit käydä pitkäksesi, sanoi Rose ystävällisesti.

He istuivat siinä rinnakkain ja kuuntelivat esitystä silmän rakenteesta; heidän mielestään luento oli oikein jännittävä, sillä väritaulut havainnollistivat esityksen ja innostunut opettaja selitti asiat tuoreesti ja eloisesti.

— Totta totisesti, jos olisin tiennyt, minkä tihutyön tein tuolle hienolle ja ihmeelliselle koneistolle, en olisi ikinä lukenut takan valossa enkä antanut auringon paistaa suoraan kirjaani, sanoi Mac katsellen vakavana suurennettua silmämunaa. Sitten hän työnsi kuvataulun luotaan ja sanoi katkerasti: — Miksei ihmiselle opeteta ajoissa tällaisia asioita, ettei tarvitsisi kulkea silmät ummessa suoraa päätä kiipeliin? Kun onnettomuus on jo tapahtunut, ei asian kuulemisesta ole enää paljon iloa — kokemuksesta sen jo tietää.

— Niin, Mac, tuota minä juuri saarnaan, mutta ihmiset eivät halua kuunnella minua. Te nuoret tarvitsette paljon enemmän elävää tietoa, ja vanhempienne täytyisi kyetä antamaan sitä teille. Harvat siihen kuitenkin pystyvät, ja juuri siksi onnettomuuksia tapahtuu. Vähemmän kreikkaa ja latinaa ja enemmän tietoa terveyden laeista! Matematiikka on hyväksi, mutta oikeat elämäntavat ovat tarpeellisempia, ja minä tahtoisin auttaa opettajia ja vanhempia ymmärtämään tämän seikan.

— Jotkut ymmärtävät. Jessie-täti ja hänen poikansa keskustelevat usein tärkeistä asioista, mutta meillä äiti on niin kiinni taloustoimissaan ja isä liikkeessään, ettei heillä ole aikaa. Ja vaikka olisikin, minusta tuntuu, ettei heille olisi helppoa puhua huolistaan, kun meillä ei ole koskaan juteltu sellaisesta.

Mac-parka tuli tässä lausuneeksi moitteen, johon moni hänen ikätoverinsa voisi yhtyä. Isät ja äidit ovat liian kiireissään; heiltä ei riitä kylliksi aikaa lapsille. Siksi nuoret salaavat heiltä huolensa ja kiusauksensa, kunnes onnettomuus on tapahtunut ja molemminpuolinen katumus tulee liian myöhään.

Alec-tohtori katsoi myötätuntoisesti Macia, läjäytti kirjansa kiinni ja sanoi lämpimästi:

— Lapset, te voitte koska tahansa tulla minun luokseni puhumaan murheistanne; minä koetan auttaa teitä selviytymään niistä. Minusta tuntuu, että olen täällä juuri sitä varten, ja olen vain iloinen, jos voitte luottaa minuun.

Sekä Mac että Rose nyökkäsivät niin innokkaasti, että tohtori tuli hyvälle mielelle.

— Selvä on. Tunti on nyt loppunut ja minä neuvoisin teitä täyttämään keuhkojenne kuusisataa miljoonaa rakkulaa raittiilla ilmalla. Tule sinä, Mac, mukaan milloin vain haluat. Me koetamme auttaa sinua, ettei sinun enää tarvitsisi "kulkea silmät ummessa suoraa päätä kiipeliin".

— Minä tulen, tohtori, kiitos vain, sanoi Mac, ja fysiologian opiskelijat lähtivät ulos jaloittelemaan.

Mac kävi tämän jälkeen usein tunneilla ja oli mielissään, kun saattoi heikoista silmistään huolimatta opiskella. Tietysti toiset pojat tekivät pilaa koko yrityksestä ja kiusasivat Alec-tohtorin oppilaat henkijieveriin. Mutta nuo kaksi jatkoivat itsepintaisesti opintojaan, ja eräänä päivänä sattui tapaus, joka sai toiset pojat tarkistamaan käytöstään.

Oli lupapäivä. Rose luuli kuulleensa huoneeseensa serkkujen ääniä ja juoksi alakertaan, mutta ei nähnyt ketään.

— No pian he kuitenkin tulevat, hän tuumi mennessään kirjastoon odottamaan. Hän nojautui pöytään katsellen karttaa, kun hänen korvansa erotti oudon äänen. Kuului hiljaista koputusta, ja se tuntui tulevan siitä pitkästä laatikosta, jossa luuranko oli silloin, kun sitä ei käytetty opetustarkoituksiin. Laatikko oli kahden kirjakaapin välisessä syvennyksessä huoneen peränurkassa, missä Veli Luuranko, kuten pojat sitä nimittivät, ei ollut kenenkään tiellä.

Katsellessaan nurkkaan Rose näki kauhukseen laatikon oven hiljaa avautuvan; luinen käsi kohosi ja sormet viittoivat hänelle. Hän säikähti kuollakseen ja juoksi sydän pamppaillen ovelle, mutta juuri kun hän oli tarttumaisillaan ripaan, sai pidätetty nauruntyrskähdyksensä hänet pysähtymään.

Rose puhui hetken itselleen järkeä, sitten hän hiipi hämäänsä nurkkaan luurangon luo. Lähemmin tarkastettuaan hän huomasi, että sen käteen ja sormiin oli sidottu mustia lankoja. Langanpäät menivät pieniin reikiin, jotka oli tehty laatikon seinään. Kurkistettuaan peremmälle syvennykseen hän huomasi karkealla harmaalla kankaalla peitetyn kyynänpään, jonka hyvin tunsu.

Halveksivasti tuhahtaen Rose otti sakset ja leikkasi poikki langat, niin että luinen käsi retkahti kolahtaen alas. Ennen kuin hän ehti sanoa: "Tule pois, Charlie, ja anna luurangon olla rauhassa", ilmaantuivat pojat nauraen ja meluten selittämään piiloutuneelle veijarille, että hänen kepposensa oli kerta kaikkiaan epäonnistunut.

— Minä kyllä kielsin häntä, sillä pelkäsin sinun säikähtävän kuoliaaksi, sanoi Archie työntyen ulos kaapista.

— Minulla oli hajusuolapullo valmiina siltä varalta, että olisit pyörtynyt, lisäsi Steve kömpien esiin ison tuolin takaa.

— Olipa ikävää, ettet alkanut juosta ja kaakattaa kuin hanhi! Me veikkasimme sitä, ja olisi totta vie ollut hauska kiusata sinua, sanoivat Will ja Geordie vierien esiin sohvan alta sykkyrässä.

— Sinä alat tulla liian rohkeaksi, Rose; useimmat tytöt olisivat päästäneet kauhean porun, kun tuo vanha veikko alkoi viittoilla, valitti Charlie ryömien pois ahtaasta piilopaikastaan tomuisena ja tyytymättömänä.

— Minä olen jo tottunut teidän ilveilyihinne ja osaan pitää varani. Mutta ei Veli Luurankoa saa pilkata. Setäkään ei pitäisi siitä, aloitti Rose juuri kun Alec-tohtori astui sisään. Hän huomasi heti, mitä oli tapahtunut, ja sanoi tyynesti:

— Minäpä kerron, kuinka olen saanut tämän luurangon. Sen jälkeen kunnioitatte sitä varmasti.

Pojat istuutuivat kuuntelemaan.

— Vuosia sitten, kun työskentelin sairaalassa, sinne tuotiin mies, jolla oli hyvin harvinainen ja tuskallinen tauti. Hänen parantumisestaan ei ollut toiveita, mutta me koetimme parhaamme mukaan lievittää hänen tuskiaan. Hän oli niin kiitollinen, että testamenttasi ruumiinsa meille, jotta voisimme tutkia sen perusteellisesti ja ehkä auttaa toisia, jotka joutuisivat saman taudin uhriksi. Siitä olikin paljon hyötyä. Pitkän aikaa jälkeenpäinkin muistelimme miehen urheutta ja kärsivällisyyttä. Minä olin hänen mielestään kohdellut häntä erityisen ystävällisesti, ja siksi hän oli sanonut tovereilleen: "Sanokaa tohtorille, että minä jätän hänelle luuni, koska minulla ei ole mitään muuta koko avarassa maailmassa, enkä tarvitse niitä sen jälkeen kun nämä kauheat tuskat ovat minut tappaneet." Näin ne tulivat minulle ja siksi minä olen huolellisesti säilyttänyt ne. Vaikka Mike Nolan oli vain köyhä, yksinkertainen mies, hän teki silti kaikkensa auttaakseen toisia ja osoittaakseen kiitollisuuttaan niille, jotka olivat koettaneet auttaa häntä.

Kun tohtori lopetti, Archie sulki laatikon oven niin kunnioittavasti kuin sen sisässä olisi säilytetty Egyptin faaraon muumiota; Will ja Geordie katsoivat toisiinsa, ja Charlie huomautti miettiväisenä:

— Monessakin talossa kuuluu olevan luuranko kaapissa, mutta tuskin missään yhtä hyödyllistä ja mielenkiintoista kuin meidän.

20

MISTELIN ALLA

Rose sai Feben lupaamaan, että tämä toisi jouluaamuna sukkansa kammioon, kuten Febe hänen huonettaan kutsui, sillä lahjojen penkominen olisi menettänyt puolet viehätystään, ellei kaksi pientä yömyssyä olisi yhdessä kumartunut aarteiden yli ja kaksi onnellista ääntä yhdessä puhjennut ihastuksen huutoihin.

Kun Rose jouluaamuna avasi silmänsä, hän näkikin ensimmäiseksi uskollisen Feben, joka isoon vaippaan kääriytyneenä istui matolla räiskyvän takkavalkean ääressä, ja vieressä pötkötti hänen avaamaton sukkansa, jossa joululahjat olivat.

— Iloista joulua! huudahti pikku emäntä reippaasti hymyillen.

— Iloista joulua! vastasi pikku apulainen sydämensä pohjasta.

— Tuokin sukat tänne, niin katsotaan, mitä olemme saaneet, sanoi Rose kohottautuen istumaan tyyntyjensä väliin, ja hän näytti uteliaalta kuin pikkulapsi.

Pahkurainen sukkapari pantiin peitteelle ja niiden sisältö tutkittiin suurella riemulla, vaikka kumpikin tiesi jok'ikisen esineen, mikä toisen sukassa oli.

Vaikkeivät lahjat kovin ihmeellisiä olleet, tytöt selvästi pitivät niistä, sillä nojautuessaan tyyntyjä vasten Rose sanoi tyytyväisyydestä huokaisten: — Nyt olen saanut kaiken mitä ikinä olen toivonut, ja katsellessaan hymyillen täpötäyttä syliään Febe vastasi:

— Tämä on ihanin joulu, mikä minulla eläissäni on ollut. Sitten hän lisäsi tärkeän näköisenä: — Toivo

nyt vielä jotakin, sillä minä tiedän kaksi lahjaa, jotka odottavat sinua tuolla oven takana.

— Voi tätä runsautta! huudahti Rose jännittyneenä. — Ennen minä aina toivoin, että saisin lasikengät niin kuin Tuhkimo, mutta kun en voi saada niitä, en tosiaan tiedä, mitä toivoisin.

Febe taputti käsiään, kun hän loikkasi sängynlaidalta ja juoksi ovelle sanoen iloisesti:

— Toinen lahja onkin sinun jalkojasi varten. Mitä mahdat toisesta tuumia, minusta se on ihastuttava.

Ja Rosen ihastus oli rajaton, kun hän näki välkkyvät luistimet ja siron kelkan.

— Nämä ovat sedältä, varmasti ovat. Nyt voin luistella ja laskea mäkeä. — Katso, ne sopivat täsmälleen, sanoi Rose, kun hän uudessa kelmassaan istuen sovitteli luistinta paljaaseen jalkaansa.

— Nyt meidän täytyy nopeasti pukeutua, sillä tänään on paljon tehtävää ja minä tahtoisin kokeilla luistimia ennen päivällistä.

— Voi kauhistus, ja minun olisi pitänyt pyyhkiä pölyt salista jo aikoja sitten!

Rose ja Febe erosivat niin onnellisen näköisinä, että jo heidän kasvoistaan olisi arvannut, mikä päivä nyt oli.

— Kas vain, Rose, nyt "Dunsinanin vuorta ylös menen Birnamin metsä kulkee", lainasi Alec-tohtori Shakespearea, kun hän kesken aamiaisen avasi oven kulkueelle, joka asteli portaita kantaen rautatammen, kuusen ja setripuiden oksia.

Lumipallot ja iloisen joulun toivotukset lentelivät hetken, sitten kaikki kävivät koristamaan vanhaa taloa vihreillä oksilla, sillä suku kokoontui aina joulupäivälliselle tänne.

— Minä olen ravannut mailikaupalla etsimässä tätä harvinaisuutta ja ripustan sen nyt tähän, jotta takila olisi täydellinen, sanoi Charlie kiinnittäessään tummanvihreän oksan salin kynttiläkruunuun.

— Ei tuo koristeeksi kovin häävi ole, sanoi Rose, joka koristi takan reunaa rautatammen hehkuvilla oksilla.

— Vähät siitä. Se on mistelinoksa, ja kuka ikinä pysähtyy sen alle, häntä saa suudella, olkoon hän siitä hyvillään tai pahoillaan. Pitäkää siis varanne, naiset! Nenäkäs Prinssi katseli kiusoitellen tyttöjä, jotka vetäytyivät pakoon vaaralliselta paikalta.

— Minua ei ainakaan, sanoi Rose hyvin arvokkaasti.

— Katsotaan kuinka käy!

— Minä olen iskenyt silmäni Febeen, huomautti Will tärkeällä äänellä, joka sai kaikki nauramaan.

— Siunatkoon tuota poikaa! Saat suudella minua oikein kernaasti, Febe vastasi niin äidillisesti, että nuoren kavaljeerin into sammui siinä hetkessä.

— "Oi oksa mistelin", lauloi Rose.

— "Oi oksa mistelin", yhtyivät kaikki pojat, ja vanha tuttu balladi teki kiusoittelemasta lopun.

Roselle jäi hyvin aikaa kokeilla uusia luistimiaan ennen päivällistä. Hän luisteli pienellä lahdella, joka näytti jäätyneen varta vasten hänen ensimmäistä harjoitteluaan varten. Hän kaatui ja kömpi pystyyn yhtämittaa niin että hiki valui, mutta kuuden opettajansa iloksi hänen onnistui lopulta pysytellä jaloillaan omin neuvoin. Tyytyväisenä saavutukseensa hän virkisti mieltään laskemalla kaksitoista kertaa kelkallaan ison mäen.

— Voi tuota pahanenteistä väriä hänen poskillaan! Sydämeni ihan pakahtuu, valitti Myra-täti, kun Rose vähän myöhemmin tuli päivälliselle posket punaisina kuin orjanlaakerin marjat ja kiharat niin sievästi järjestettyinä kuin Feben näppärät kädet ikinä osasivat.

— Minua ilahduttaa, että Alec järjettömistä mielipiteistään huolimatta sentään antaa tyttöparan kaunistaa itseään, Clara-täti totesi tyytyväisenä huomattessaan Rosen sinisessä silkkipuvussa kolme rimsua.

— Hän on älykäs tyttö ja käyttäytyy sievästi, huomautti Jane-täti tavattoman ystävällisesti, sillä Rose oli juuri tuonut Macille varjostimen, että poika suojaisi silmänsä kirkkaalta valolta.

— Jospa minulla olisi tuollainen tyttö, olisin onnellinen ja ylpeä, ajatteli Jessie-täti, mutta moitti samassa itseään kiittämättömäksi, kun ei ollut tyytyväinen, vaikka hänellä oli neljä kelpo poikaa.

Plenty-täti oli niin kiinni päivällispuuhissaan, ettei nähnyt eikä kuullut mitään, muuten hän olisi varmasti huomannut, miten suurenmoisen vaikutuksen hänen uusi myssynsä teki poikiin. Tämä kelpo neiti tunnusti, että hänen heikkoutenaan olivat pukevat myssyt, ja tällä kertaa hänen päähineensä oli kerrassaan muhkea; tuo pitseistä rakenneltu torni oli koristettu niin runsaasti liehuvilla nauhoilla ja ruusukkeilla, että näytti kuin hänen herttaisen päänsä päälle olisi kerääntynyt parvi keltaisia perhosia. Kun hän asteli huoneessa, nauhat lepattivat niin hullunkurisesti ja ruusukkeet töröttivät niin pystyssä, että Archien oli pakko toimittaa pojat ikkunaverhojen taa tirksumaan naurunsa.

Mac-setä oli tuonut Fun Seen mukanaan päivälliselle, ja isommat pojat saivat oivallisen varaventtiilin kiusoitellessaan nuorta kiinalaista hänen muuttuneen ulkonäkönsä johdosta. Hänellä oli nyt yllään amerikkalainen puku, tukka oli lyhyeksi leikattu ja hän puhui jokseenkin hyvin englantia opeteltuaan sitä koulussa puoli vuotta; mutta keltaisine kasvoineen ja vinoine silmineen hän erottui silti lystikkäästi Campbellien vaaleasta joukosta.

Peace-täti oli kannettu alakertaan, ja hän istui pöydässä kunniapaikalla, sillä jouluna hän ei koskaan jäänyt pois joukosta, vaan oli mukana ja hymyili kaikille kuin rauhantoivotuksen henkilöitymänä, kuten Alec-setä sanoi istuutuessaan hänen viereensä.

— Minä säästin vatsaani aamiaisella ja nyt on huikea nälkä, mutta jos koetan maistaa noita kaikkia, niin varmasti napit pimahtavat takistani, kuiskasi Geordie Willille, kun he katselivat toivottomina edessään olevaa herkkujen paljoutta.

— Ei ihminen koskaan tiedä mihin pystyy, ennen kuin on yrittänyt, Will vastasi ja hyökkäsi kukkurapäisen lautasensa kimppuun aikoen nähtävästi täyttää velvollisuutensa kuin mies.

Joulupäivällinen kesti niin kauan, että kaasovalo piti sytyttää jo ennen kuin jälkiruoka oli syöty, mutta se teki olon vain hauskemmaksi. Jokainen oli hyvällä tuulella, mutta kaikkein hilpein oli Archie — hän nauroi ja jutteli niin, että Charlie kuiskasi Roselle pelkäävänsä päällikön kallistaneen viinikarahvia.

Rose kumosi loukkaantuneena syytöksen, sillä maljoja juotaessa hän oli huomannut Jessie-tädin poikien täyttäneen lasinsa vedellä. Prinssin kiusoittelemasta huolimatta hän itse oli tehnyt samoin.

Mutta Archie oli tosiaan poikkeuksellisen vilkas, ja kun joku toivoi, että Jem-setä olisi näin häöpäivänään itsekkin täällä ja pitäisi puheen, perheen vanhin poika hämmästytti puhumalla isänsä puolesta. Se oli kyllä koreanainen ja hieman hajanainen puhe niin kuin ensikertalaisen konsanaan, mutta lopussa Archie kääntyi äitinsä puoleen ja sanoi ääni hiukan värähtäen toivovansa, että laivanlastillinen onnea pian purjehtisi hänen luokseen maiden ja merien takaa myrskyjä ja rajuilmoja uhatenkin.

Tämä viittaus kapteeni Jemiin, joka oli paraikaa kotimatalla, sai Jessie-rouvan pyyhkäisemään silmäkulmiaan lautasliinaan ja tyynnyttelemään poikien hyvä-huutoja. Ja ikään kuin tässä ei vielä olisi tapausta kylläkseen Archie hyökkäsi äkkiä huoneesta kuin järkensä menettänyt.

— Liian ujo kuunnellakseen ylistystä, sanoi Charlie tuntien velvollisuudekseen puolustaa Päällikön omituista käytöstä.

— Minä näin Feben viittaavan hänelle, huudahti Rose katsoen ovelle.

— Tuleeko vielä lisää lahjoja? kysyi Jamie, kun Archie ilmestyi oviaukkoon entistäkin hilpeämpänä.

— Tulee — lahja äidille! Archie avasi oven selko selälleen päästääkseen sisään kookkaan miehen, joka sanoi:

— Missä minun pikku vaimoni on? Ensimmäinen suukko hänelle, toiset asettukoot jonoon.

Ennen kuin hän sai tuota sanotuksi, Jessie-rouva hukkuu hänen takkinsa syvyyksiin ja neljä poikaa mekasti hänen ympärillään kukin vuoroaan tiukaten.

Tämän iloisen hämmingin aikana Rose puikahti ikkunasyvennykseen ja seurasi sieltä tapahtumia kuin jotakin joulutarinaa. Oli hauska nähdä, kuinka karu Jem-setä katseli ylpeänä pitkää poikaansa ja hyväili hellästi pienempiä, kuinka hän ravisti veljensä kättä kuin ei lainkaan raskisi hellittää ja suuteli kälyjään niin että kuolemanvakava Myra-tätikin sulsi hetkeksi. Mutta kaikkein kauneinta oli nähdä hänen lopuksi istahtavan isoisän tuoliin 'pikku vaimo' vieressään ja kolme nuorinta poikaa polvellaan Archien kumartuessa selustan takaa hänen ylitseen kuin jättiläismäinen kerubi.

— Kaikki terveenä ja koolla, Jumalan kiitos! sanoi kapteeni Jem katsellen ympärilleen iloisen ja kiitollisen näköisenä.

— Kaikki paitsi Rose, vastasi pieni uskollinen Jamie unohtamatta poissaolevaa.

— Totta, hänethän minä unohdin. Missä on Georgen pieni tytär? kysyi kapteeni, joka oli nähnyt Rosen vain sylivauvana.

— Voisit pikemmin kysyä, missä on Alecin iso tytär, sanoi Mac-setä ja tunnusti olevansa veljelleen kauhean mustasukkainen.

— Täällä minä olen, Rose vastasi ja tuli ujusti esiin ikkunaverhojen takaa sen näköisenä, kuin olisi mieluummin tahtonut pysyä piilopaikassaan.

— No voi pyhä Yrjänä, miten pikkuinen on kasvanut! huudahti kapteeni Jem laskien pojat polveltaan ja nousi tervehtimään nuorta neitiä kuten hänenlaisensa herrasmiehen sopi. Mutta kuinka ollakaan, Rosen käsi näytti niin pieneltä hänen kädessään ja tytön kasvot muistuttivat niin paljon kuollutta veljeä, ettei hän voinut olla sieppaamatta tyttöä syliinsä. Painaen karheen poskensa Rosen pehmeää poskea vasten hän kuiskasi:

— Jumala siunatkoon sinua, lapsi! Suo anteeksi, että unohdin sinut hetkeksi, mutta usko pois, ettei kukaan ole onnellisempi kuin setäsi Jem nähdessään sinut täällä.

Ja kun hän päästi tytön sylistään, Rosen kasvot säteilivät, eikä niissä ollut jälkeäkään äskeisestä masennuksesta, joka oli vallannut hänet ikkunaverhojen takana.

Sitten kaikki istuutuivat kuulemaan, miten kotimatka oli sujunut. Kapteeni kertoi päättäneensä lujasti päästä jouluksi kotiin, mutta kaikki näytti liittoutuneen suunnitelmaa vastaan ja se onnistui vasta viime hetkessä. Hän oli lähettänyt Archielle sähkösanoman ja pyytänyt pitämään tulonsa salassa, sillä laiva oli laskenut toiseen satamaan ja hän tiesi joutuvansa perille vasta hyvin myöhään.

Archie kertoi sitten puolestaan, kuinka sähkösanoma oli polttanut hänen taskuaan koko päivällisen ajan. Lopulta hänen oli täytynyt uskoutua Febelle, joka oli ovelasti pidättänyt kapteenia sen aikaa kun Archie puhui, jotta hänen ilmaantumisensa olisi mahdollisimman vaikuttava.

Kun oli tunnin verran hartaasti keskusteltu, alkoivat nuoret tulla levottomiksi, sillä he halusivat leikkiä kuten aina jouluna. Neuvoteltuaan äänettömästi keskenään he keksivät keinon, jolla saivat perheneuvottelun keskeytetyksi.

Steve katosi, ja samassa alkoi hallista kuulua hurjaa säkkipillin kirkunaa, joka kutsui Campbellien klaania ilonpitoon.

— Hellitä vähän, Steve. Sinä vedät mahdottoman hienosti, mutta kuulostaa siltä, kuin siellä pelaisi koko hornan soittokunta, huusi Jem-setä tukkien korviaan, sillä tämä musiikki oli hänelle aivan uutta ja "pani purjeet paukkumaan", kuten hän sanoi.

Steve soitti sitten erästä skotlantilaista sävelmää niin pehmeästi kuin taisi, ja toiset pojat tanssivat. Kapteeni Jem ei kuitenkaan ripeänä merimiehenä voinut seistä joutilaana silloin, kun jotakin hauskaa tapahtui. Kun Steve sitten hengästyivät eikä jaksanut enää puhaltaa, kapteeni pyöräytti komean kärrynpyörän keskelle salia ja kysyi: — Kuka tulee kanssani merimiestanssiin? Ja odottamatta vastausta hän alkoi viheltää niin kutsuvasti, että Jessie-rouva kiepsahti hänen luokseen nauraen kuin nuori tyttö. Rose ja Charlie lähtivät heidän jälkeensä ja nämä neljä tanssivat niin hilpeästi, että ilo tarttui toisiinkin ja veti pyörteisiinsä kaikki tuossa tuokiossa.

Tämä oli vasta alkua, seurasi lukemattomia muita tansseja, eikä kukaan näyttänyt väsyvän. Yksinpä Fun Seekin kunnostautui valitsemalla parikseen Plenty-tädin, jota ihaili silmittömästi, koska tämä oli lihavin koko joukosta. Vanha neiti kehui pojan imartelevan häntä kovin, ja serkukset selittivät, että tati oli pannut Fun Seen pään pyörälle, sillä muuten tämä ei ikinä olisi uskaltanut ottaa tatiä kiinni mistelinoksan alla ja varpaisillaan suudella hänen pulleita poskia.

Siinäkö naurettiin tädin hämmästykselle, ja Funin pienet mustat silmät säteilivät tämän urotyön jälkeen. Charlie oli viekoitellut pojan siihen, hän itse puolestaan pani kaiken taitonsa liikkeelle vangitakseen Rosen ja lahjoi toisiakin auttamaan. Mutta Rose piti varansa ja vältti hänen ansaansa. Febe-parka ei onnistunut yhtä hyvin, sillä hän sattui tarjoamaan teetä Myra-tädille juuri tuon onnettoman lehvän alla, ja silloin Archie käytti tilaisuutta hyväkseen. Isän tulo oli saanut hillityn Pällikönkin heittäytymään vallattomaksi.

Jamie pyysi rohkeasti, että kaikki naiset tulisivat suutelemaan häntä, ja Jem-setä puolestaan näytti luulevan, että koko huone oli täynnä misteleitä. Alec-setä taittoi pienen mistelinoksan, sujautti sen salaa Peace-tädin myssyyn ja suuteli häntä sitten hellästi. Tämä pieni pila näytti aivan erityisesti miellyttävän tatiä, sillä hän otti koko sydäimestään osaa yhteiseen iloon, ja Alec oli veljenpojista hänen ehdoton suosikkinsa.

Charlie vain ei saanut kiinni Rosea, ja kuta useammin tämä pääsi pakoan, sitä vakaammin hän päätti saada linnun pauloihinsa. Kun kaikki muut keinot oli turhaan koetettu, hän sai houkutelluksi Archien ehdottamaan panttileikkiä.

— Kyllä minä sinun metkusi tunnen, ajatteli Rose ja piti huolellisesti varansa, ettei ainoakaan panteista ollut hänen.

— Lunastetaan nyt pantit ja leikitään sitten jotain muuta, sanoi Will, sillä hän ei tiennyt mitään niistä salajuonista, joita hänen ympärillään punottiin.

— Vielä yksi kierros ja sitten lunastetaan, sanoi Prinssi.

Juuri kun Rose sai kysymyksen, Jamie huusi toisesta huoneesta kuin hengenhädässä: — Voi, tule pian, pian! Rose hyökkäsi sinne unohtaen vastata kysymykseen, ja kun hän tuli takaisin, häntä tervehdittiin yhteishuudolla: — Pantti, pantti! Ja pikku petturi oli mukana huutamassa.

— Nyt hän on kiikissä, ajatteli nuori valloittaja iloiten suunnattomasti onnistumisestaan.

— Tässä sitä ollaan, ajatteli Rose antaen neulatyynnensä pantiksi niin ankaran ja uhmaavan näköisenä, että kuka hyvänsä muu kuin häikäilemätön Prinssi olisi säikähtänyt. Itse asiassa Charlie alkoikin jo epäröidä ja päätti päästää Rosen helpolla, koska tämä oli ollut niin taitava.

— Hyvä pantti, kaunis pantti. Miten se lunastetaan? kysyi Steve pitäen neulatyynnä Charlien pään päällä, sillä tämä oli laittautunut itse tuomariksi ja pyytänyt jättämään neulatyynnyn viimeiseksi.

— Huokeako vai vaikea?

— Vaikea.

— Hm, sen omistajan pitää viedä vanha Mac mistelin alle ja kiltisti suudella häntä. Siitä Mac kyllä hikeentyy! sanoi Charlie nauraen sydämensä pohjasta kepposelleen.

Syntyi jännittävä hiljaisuus siinä nurkassa, jossa nuori väki oli, sillä kaikki tiesivät, että Mac todellakin hikeentyisi. Hän ei voinut sietää tällaista hölynpölyä ja oli sen vuoksi mennyt juttelemaan aikuisten kanssa panttileikin alkaessa. Hän seisoi parastaikaa takan luona viisaan näköisenä kuin huuhkaja kuuntelemassa isänsä ja setiensä keskustelua eikä tiennyt mitään uhkaavasta vaarasta.

Charlie oli odottanut, että Rose kieltäytyisi. Sen vuoksi hän hämmästyti kovin, kun Rose katsottuaan hetken uhriinsa naurahti. Sitten hän veti Mac-sedän mistelin alle ja hämmästytti tätä sydämellisellä suudelmalla.

— Kiitos, ystäväni, sanoi setä yllättyneenä ja oli hyvillään odottamattomasta kunniaista.

— Hei, tuo ei ollut oikein, sanoi Charlie. Mutta Rose keskeytti hänet niiaten syvään ja sanoen:

— Sinä sanoit "vanha Mac", ja se oli hyvin epäkohteliasta, mutta minä noudatin määräystä. Siinä oli sinun viimeinen tilaisuutesi, herraseni, ja sinä epäonnistuit täydellisesti.

Se olikin viimeinen tilaisuus, sillä puhuessaan Rose otti mistelin kattokruunusta ja heitti sen tuleen poikien hurratessa nolostuneelle Prinssille ja korottaessa neuvokkaan Rosen pilviin.

— Mitäs hauskaa teillä nyt on? kysyi Mac heräten syvistä mietteistään iloiseen nauruun, johon vanhemmatkin yhtyivät.

Mutta ilo nousi ylimmilleen, kun Macille oli selitetty asia ja hän tarkkaavasti katseltuaan Rosea silmälasiansa takaa sanoi filosofin tyyneydellä:

— No, en minä nyt olisi niin kauheasti suuttunut, vaikka hän olisikin suudellut minua.

Se huvitti poikia sanomattomasti, ja jollei samassa olisi ilmestynyt pöydälle suuhunpantavaa, he olisivat kiusoitelleet pitkään onnetonta Kirjatoukkaa, joka ei nähnyt nöyrässä alistumisessaan mitään hullunkurista.

Pian huomattiin Jamien nukahtaneen sohvan nurkkaan. Se muistutti hänen vanhempiaan siitä, että oli aika lähteä kotiin, ja toisetkin nousivat lähteäkseen.

Kaikki olivat eteisessä pukemassa päällysvaatteita ja toivottamassa toisilleen hyvää yötä, kun suloinen ääni, joka lauloi hiljaa "Onnellista kotia", sai heidät vaikenemaan ja kuuntelemaan. Laulaja oli Febe, tyttö jolla ei ollut kotia ja joka ei ollut milloinkaan saanut tuntea isän ja äidin, veljien ja sisarten rakkautta. Ja kun ääni lakkasi kuulumasta, toiset jatkoivat laulua ja lopettivat sen niin hartaasti, että

koko vanha talo tuntui kaikuvan koti-sanaa näille kahdelle orpotytölle, jotka olivat viettäneet ensimmäisen joulunsa sen vieraanvaraisen katon alla.

SÄIKÄHDYS

— Mutta Alec, et kai sinä anna tytön mennä ulos tällaisella kauhealla pakkasella, sanoi Myra-täti pistäen päänsä kirjastoon, missä Alec-tohtori luki sanomalehteään eräänä kylmänä helmikuun aamuna.

— Miksen antaisi? Kun sinunlaisesi heikko ihminen sen kestää, kai silloin minun vankka tyttönikin, varsinkin kun hänellä on riittävästi lämmintä yllään, vastasi tohtori ärsyttävän itsevarmasti.

— Mutta sinulla ei ole aavistustakaan, kuinka pureva tuuli on. Minua paleltaa luita ja ytimiä myöten, vastasi Myra-täti hieroen nenänpäätänsä tummalla käsineellään. — Varo leikkimästä tytön terveydellä ja luottamasta liikaa hänen näennäiseen voimistumiseensa. Hänhän on heikko lapsi, ja me voimme menettää hänet aivan äkkiä, kuten menetimme hänen äitipoloisensakin, Myra-täti jatkoi huojuttaen murheellisesti valtaisaan hattuaan.

— Minä otan sen riskin, vastasi Alec-tohtori rypistäen kulmiaan kuten aina, kun tavalla tai toisella viitattiin Rosen äitiin.

— Muista minun sanoneen, että saat vielä katua sitä. Ja lausuttuaan synkän ennustuksensa Myra-täti poistui kuin musta varjo.

Täytyy tunnustaa, että tohtorin vioista oli näkyvimpiä miesten tavaton vastenmielisyys kaikkia neuvoja kohtaan, joita heille annetaan pyytämättä. Hän kuunteli aina hartaasti isotätejä ja neuvotteli usein Jessie-rouvan kanssa; mutta toiset kolme tätiä koettelivat ankarasti hänen kärsivällisyyttään lakkaamattomilla varoituksillaan, valituksillaan ja neuvoillaan. Myra-täti oli kaikkein mahdottomin, eikä tohtori voinut kuunnella häntä kinaamatta heti vastaan. Hän ei mahtanut sille mitään ja häntä itseään huvitti usein tämä asenne.

Niin nytkin. Vaikka hän oli juuri ajatellut, että Rose saisi lykätä luisteluretkensä, kunnes tuuli asettuisi ja aurinko paistaisi lämpimämmin, hän ei voinut olla antamatta palttua Myra-tädin neuvoille. Ei Rosen takia tarvinnut olla huolissaan, sillä tämä kävi ulkona joka päivä, ja setä katseli tyttöä tyytyväisenä, kun tämä muutamia minuutteja myöhemmin käveli katua pitkin muistuttaen hylkeennahkaturkissaan punaposkista eskimoa.

— Toivottavasti tyttö ei viivy kovin kauan ulkona, sillä tuuli on todellakin kylmä, ja nuorempikin ihminen kuin Myra voi palella luita ja ytimiä myöten, ajatteli Alec-tohtori ajaessaan puolta tuntia myöhemmin kaupungille katsomaan niitä harvoja potilaita, joita hän vanhan tuttavuuden vuoksi oli ottanut hoitaakseen.

Ajatus palasi hänen mieleensä monta kertaa aamupäivän kuluessa, sillä pakkasen oli todella pureva, ja tohtorikin paleli karhunnahkaturkistaan huolimatta. Mutta hän luotti lujasti Rosen terveeseen järkeen, eikä hänelle juolahtanut mieleenkään, että tyttö tahallaan tekisi itsestään marttyyriin.

Asian laita oli niin, että Mac ja Rose olivat sopineet tapaamisesta jäällä ja päättäneet antaa komean luistelunäytöksen heti kun Mac pääsisi niiltä muutamilta tunneilta, joita hänen sallittiin jo seurata koulussa. Rose oli luvannut odottaa häntä ja odottikin uskollisesti tunnista toiseen, sillä Mac oli unohtanut heidän sopimuksensa ja syventyi kemian kokeisiin, kunnes yleinen kaasuhäiriö karkotti hänet laboratoriosta. Silloin hän äkkiä muisti Rosen ja olisi heti rientänyt tämän luo, mutta äiti kielsi häntä menemästä ulos, sillä pureva tuuli voisi vahingoittaa hänen silmiään.

— Mutta äiti, Rose odottaa minua. Hän pitää aina sanansa ja minä pyysin häntä odottamaan kunnes tulisin, selitti Mac eikä voinut saada ajatuksistaan pientä kylmästä hytisevää olentoa, joka tähyilisi kukkulalle.

— Joutavia, Alec-setä ei anna hänen mennä ulos tällaisella ilmalla. Ja vaikka antaisi, Rose on toki siksi järkevä, että tulee tänne tai menee kotiin, kun sinua ei kuulu, vastasi Jane-täti ja syventyi jälleen vaikeatajuiseen kirjaansa.

— Eikö Steve voisi käydä katsomassa onko Rose siellä, kun minä kerran en saa, sanoi Mac huolestuneena.

— Steve ei liikuta jalkaansa, kiitos vain. Kunhan tässä saa edes omat varpaansa sulamaan, ja

nälkäkin on, vastasi Keikari, joka oli juuri tullut koulusta ja kiskoi kärsimättömänä kenkiä jalastaan.

Macin täytyi siis alistua, ja Rose odotti nöyrästi, kunnes päivällisen aika joutui ja hän oli varma, että odotti turhaan. Hän oli tehnyt parhaansa pysyäkseen lämpimänä, oli luistellut, kunnes oli väsynyt ja ollut kuumissaan, sitten hän seiso i ja katseli toisten luistelua, kunnes alkoi väristä, koetti sen jälkeen saada lämmintä juoksemalla tietä edestakaisin, mutta se ei auttanut, ja lopuksi hän käpristyi onnettoman vanhan petäjän juurelle katselemaan ja odottamaan.

Lähtiessään vihdo iin Rose oli perin pohjin vilustunut ja jaksoi tuskin ponnistella vastatuuleen, joka puski armottomasti. Kun Alec-tohtori ajelulta palattuaan lämmitteli kirjaston takan ääressä, hän kuuli äkkiä hiljaista nyyhkytystä, joka sai hänet rientämään ovelle ja kurkistamaan levottomana halliin. Rose kyyhötti siellä väristen päällysvaatteet puoliksi riisuttuina ja hieroi käsiään koettaen pidättää itkuansa, sillä huoneen lämmössä hänen paleltuneita sormiaan alkoi kauheasti kolottaa ja pistellä.

— Tyttö kulta, mikä sinun on? Samassa Rose oli Alec-sedän sylissä.

— Mac ei tullut — minä en saa itseäni lämpiämään — koskee kauheasti! Ja koko hänen ruumiinsa läpi kävi ankara väristys ja hän purskahti haikeaan itkuun. Hänen hampaansa kalisivat ja nenä oli aivan sininen.

Tuossa tuokiossa tohtori oli kääri iyt tytön karhunnahkaturkkiinsa ja pannut hänet sohvalle, ja Feben hieroessa Rosen jalkoja tohtori hankasi lämpimiksi pisteleviä sormia. Plenty-täti valmisti kuumaa juomaa ja Peace-täti lähetti lapsikullalle oman jalkojenlämmittimensä ja koruompeleisen peitteensä.

Täynnä omantunnon vaivoja ja hellää huolenpitoa tohtori hoiteli potilastaan, kunnes tämä selitti olevansa taas ennallaan. Setä ei antanut Rosen nousta päivälliselle, vaan syötti häntä itse ja unohti oman nälkänsä katsellessaan hoidokkia, joka vaipui horrokseen, sillä Plenty-tädin juoma raukaksi.

Rose lepäsi siinä useita tunteja. Hän nukahti pian syvään uneen, ja vuoteen vieressä istuessaan Alec-tohtori näki huolekseen, että tytön kasvoihin alkoi ilmestyä kuumetäpliä. Samalla hengitys kävi läähättäväksi ja epätasaiseksi, ja silloin tällöin potilas valitti hiljaa. Äkkiä hän säikähtäen heräsi ja nähdessään Plenty-tädin kumartuneena ylitseen ojensi kätensä kuin sairas lapsi ja pyysi väsyneesti:

— Enkö saisi mennä sänkyyn?

— Se onkin sinulle nyt paras paikka. Tuo hänet heti ylös, Alec; minulla on siellä lämmin vesi valmiina, kylvyn jälkeen hän saa vadelmateetä ja sitten tyttö kääritään huopiin, että hän saa nukkua pois vilustumisensa, puheli vanha neiti rohkaisevasti ja kiiruhti antamaan määräyksiään.

— Koskeeko sinuun? kysyi Alec-setä kantaessaan Rosea yläkertaan.

— Kylkeeni pistää kun hengitän ja tuntuu niin ahdistavalta ja kummalliselta; mutta ei se mitään tee, älä ole huolissasi, kuiskasi Rose sivellen kuumalla kädellään sedän poskea.

Mutta tohtoriparka näytti huolestuneelta, eikä syyttä, sillä kun Rose koetti nauraa nähdessään Debbyn kantavan huoneeseen vuoteenlämmittintä, hän sai niin ankaran kohtauksen, ettei voinut hengittää, vaan parahti tuskasta.

— Pistoksia! huokasi Plenty-täti kylpyammeen äärestä.

— Keuhkotulehdus, mutisi Debby haudatessaan lämmittimen vuoteeseen, johon sairas peiteltäisiin.

— Onko se vaarallista? kysyi Febe ja oli hätäpäissään kaataa lattialle sangollisen kiehuvaa vettä, sillä hänellä ei ollut aavistustakaan sairauksista ja Debbyn arvelu tuntui kerrassaan kamalalta.

— Hiljaa! komensi tohtori sellaisella äänellä, että se lopetti kerralla keskustelun asiasta. — Hoitakaa häntä niin hyvin kuin voitte, ja kun Rose on vuoteessa, minä tulen sanomaan hänelle hyvää yötä, hän lisäsi, kun kylpy oli valmis ja huovat riippuivat takan paahteessa.

Sitten hän käveli pitkän aikaa edestakaisin hallissa punoen partaansa ja sivellen kulmiaan, mikä oli varma merkki levottomuudesta.

— Olisikin ollut liian hyvä onni, jos olisi päästy vuoden yli ilman sairauksia. Kirottu itsepäisyyteni! Olisin vain kuunnellut Myran neuvoa ja pitänyt Rosen kotona! Nyt lapsiparan täytyy kärsiä minun rikollisen itsevarmuuteni vuoksi. Mutta keuhkokuume nujerretaan! Ja hän katsoi uhkaavasti intialaista jumalankuvaa, joka sattui olemaan hänen edessään, aivan kuin tuo ruma hirviö olisi alkanut vainota hänen suojattiaan.

Mutta uhmastaan huolimatta hän oli joutua epätoivoon nähdessään Rosen uudestaan, sillä tuskat olivat entistä kovemmat, kylpy ja peitteet, vuoteenlämmitin ja tulikuuma vadelmatee eivät olleet

vaikuttaneet mitään.

Juuri pahimman tuskankohtauksen aikana tuli Charlie äitinsä asialle ja tapasi Feben, joka alakuloisena asteli portaita alas kantaen lautasella sinappitaikinaa, joka ei ollut tuottanut lievitystä.

— Mikä kumma täällä on hätänä? Sinäkin olet allapäin kuin vanha rukkanen, hän sanoi, kun Febe kädellään vaiensi toisen railakkaan vihellyksen.

— Rose on kauhean kipeä.

— Eikä hemmetissä!

— Ei saa kirotta; se on totta, ja se on Macin syytä. Ja Febe kertoi lyhyesti ja kärkevästi koko tapauksen, sillä hän suhtautui tällä hetkellä sotaisesti kaikkiin maailman poikiin.

— Kyllä minä hänelle näytän, siitä saat olla varma, sanoi Charlie heristellen uhkaavasti nyrkkiään. — Mutta ei kai Rose ole vaarallisesti sairas? hän lisäsi huolissaan, kun näki Plenty-tädin astuvan ylähallin poikki ravistellen mennessään kiivaasti pulloa.

— On, hän on hyvin sairas! Tohtori ei puhu paljon, mutta hän ei sano sitä enää vilustumiseksi. Rosella on pistoksia, ja minä olen varma, että siitä tulee huomenna keuhkomyrkytys, vastasi Febe katsellen epätoivoissaan taikinaansa.

Charlie purskahti tukahdettuun nauruun kuullessaan uuden nimen keuhkokuumeelle — mitä tyttö epäilemättä tarkoitti —, ja se loukkasi Febeä tavattomasti.

— Kuinka sinulla on sydäntä nauraa, vaikka Rose kärsii niin kauheita tuskia? Kuuntele vähän ja naura sitten jos uskallat, Febe sanoi mustat silmät leimuten.

Tytön kiihkeä huoli tarttui Charlieenkin ja hän lähti siinä paikassa tiehensä mennäkseen kurittamaan Macia, sillä sen työn hän katsoi ensimmäiseksi velvollisuudekseen. Ja hän teki sen niin tarmokkaasti ja perinpohjaisesti, että Kirjatoukka joutui kauheisiin omantunnontuskiin ja kävi sinä iltana vuoteeseen tuntien kantavansa Kainin merkkiä otsassaan.

Tohtorin taidon ja hänen apulaistensa alttiuden ansiosta Rosen olo helpottui puolenyön aikaan, ja kaikki toivoivat, että pahin olisi voitettu. Febe keitti teetä kirjaston takassa, sillä tohtori oli unohtanut kokonaan ateriat ja Plenty-täti tahtoi välttämättä, että hän joi kupin vahvistavaa teetä ponnistustensa jälkeen.

Hiljainen naputus ikkunaan sai Feben hätkähtämään, ja kun hän kohotti katseensa, hän näki ikkunan takana kasvot. Febe ei pelästynyt, sillä tarkemmin katsottuaan hän huomasi, ettei katselija ollut rosvo eikä ryöväri, vaan Mac, joka kuun valossa näytti kalpealta ja hurjalta.

— Tule päästämään minut, hän sanoi matalalla äänellä, ja astuessaan sisään hän tarttui kiihkeästi Feben käteen ja kysyi: Kuinka Rose jaksaa?

— Luojan kiitos, paremmin, vastasi Febe, ja hänen hymynsä valaisi kuin päivänpaiste poikaparan levotonta mieltä.

— Ja on huomenna jo taas terve?

— Voi, ei. Debby sanoo, että siitä tulee vähintäänkin luuvalo ellei keuhkotulehdus! Febe koetti tällä kertaa muistaa nimet oikein.

Macin kasvot synkistyivät, ja omantunnon vaivat alkoivat uudestaan kalvaa häntä. Hän huokasi raskaasti ja kysyi:

— Enkö saisi nähdä häntä?

— Et toki tähän aikaan yöstä, kun hänet juuri on saatu nukkumaan.

Mac avasi suunsa sanoakseen jotakin, mutta hänet valtasi äkillinen itkunpuuska.

— Älähän nyt, sanoi Febe nuhdellen. — Sinä varmasti herätät hänet.

— En voi sille mitään. Voi minun huonoa onneani! valitti Mac valmiina lähtemään tiehensä, ennen kuin hänen onneton läsnäolonsa ehtisi saada aikaan enemmänkin vahinkoa.

Mutta portaiden yläpäästä kuului hiljaa:

— Mac, tule tänne, Rose tahtoo tavata sinua. Hän riensi ylös ja tapasi setänsä odottamassa.

— Charlie sanoi, että kaikki on minun syytäni, ja jos hän kuolee, minä olen tappanut hänet. Minä en voinut nukkua, vaan tulin katsomaan kuinka hän voi. Tästä ei tiedä kukaan muu kuin Steve, Mac vastasi niin surkean näköisenä, ettei tohtorilla ollut sydäntä torua häntä.

Ennen kuin hän ehti sanoa enempää, kuului hiljaa: — Mac! ja tohtori kuiskasi kiireesti: — Älä viivy kauan, sillä minä tahdon saada hänet vihdoin nukkumaan, ja niin hän päästi pojan Rosen huoneeseen.

Tyynyllä lepäsivät kalpeat lapsenkasvot ja hymy, joka tervehti Macia, oli kovin heikko, sillä tuskat olivat uuvuttaneet Rosen, mutta hän ei saanut rauhaa ennen kuin oli sanonut serkulleen muutaman lohduttavan sanan.

— Kuulin sinun äänesi ja arvasin, että tulit katsomaan minua, vaikka onkin myöhä. Älä ole huolissasi, minä voin jo paremmin eikä se ole ollenkaan sinun syyksi vaan minun; eihän minun olisi tarvinnut odottaa pakkasessa, vaikka olinkin luvannut.

Mac kiirehti selittämään, sätti itseään julmasti ja rukoili, ettei Rose vain kuolisi, sillä Charlien läksytys oli saanut pojan ihan suunniltaan.

— En tiennytkään, että minun henkeni on vaarassa, vastasi Rose katsellen häneen juhlallisesti suurilla silmillään.

— Voi, toivottavasti ei, mutta toisinaan ihmiset kuolevat niin äkkiä, enkä saanut rauhaa ennen kuin olin pyytänyt sinulta anteeksi, sammalsi Mac ajatellen, että Rose oli jo nyt kuin enkeli maatessaan siinä kiharat hajallaan tyynyllä ja kasvoillaan nöyrän alistuva ilme.

— En minä usko kuolevani; setä ei anna minun kuolla. Mutta jos nyt kuolisin, niin muista että olen antanut sinulle anteeksi.

Hän katseli Macia lempeästi, ja nähdessään kuinka syvä pojan suru oli, hän lisäsi hiljaa taivuttaen Macia puoleensa:

— En tahtonut suudella sinua mistelin alla, mutta nyt minä tahdon, sillä haluan vakuuttaa, että olen antanut sinulle anteeksi ja rakastan sinua kuten ennenkin.

Tämä sai Mac-paran ihan hämmennyksiin, hän saattoi vain mutista kiitoksensa ja rynnätä pois niin nopeasti kuin suinkin. Hän hoippui hallin sohvalle ja makasi siinä kunnes nukahti, sillä hän oli lopen väsynyt päivän kaikista mielenliikutuksista.

UUSIA PUUHIA

Kuinka vaarallinen Rosen vilustumisesta johtuva sairaus lienee ollutkin, se meni kuitenkin pian ohi, vaikei Myra-täti ottanut sitä uskoakseen. Ja Alec-setäkin vaali ja hoiteli tyttärtään vielä monta kuukautta aivan erityisen huolellisesti.

Sairastaminen oli Rosesta oikein hauskaa heti kun tuskat loppuivat, sillä parin viikon ajan hän eleli kuin prinsessa kammiossaan ja jokainen koetti parhaansa mukaan huvittaa, palvella ja vaalia häntä. Mutta sitten tohtori kutsuttiin erään vanhan ystävänsä luo, joka oli vaarallisesti sairaana, ja Rose tunsii olevansa kuin turvattomaksi jäänyt linnunpoika. Hän tunsii sen erittäin voimakkaasti eräänä iltapäivänä, jolloin tädit nukkuivat päivällisuntaan, talossa vallitsi täydellinen hiljaisuus ja taivaasta putoili suuria lumihuutaleita.

— Minäpä etsin Feben käsiini. Jos Debby sattuu olemaan poissa, me keitämme karamelleja ja yllätämme pojat, kun he tulevat, mielti Rose heittäessään pois kirjansa ja lähtiessään etsimään seura.

Kaiken varalta hän kurkisti luukusta ennen kuin astui keittiöön, sillä silloin ei keitelty makeisia, kun Debby oli lähettyvillä. Mutta väylä oli selvä eikä näkyvissä muita kuin Febe, joka istui pöydän ääressä pää käsien varassa ja näytti torkkuvan. Rose aikoi juuri herättää hänet, kun tyttö kohottikin päänsä, kuivasi silmänsä sinisen esiliinansa liepeeseen ja tarttui uudestaan ja päättävästi työhönsä. Rose ei keksinyt mitä toinen teki, ja hänen uteliaisuutensa kasvoi kasvamistaan, sillä Febellä oli edessään pala ruskeata paperia ja hän kirjoitti siihen kynä tärysten, jäljensi kai pöydällä olevasta pienestä kirjasta.

Rose unohti tyystin makeiset. Kierrettyään oven kautta keittiöön hän sanoi:

— Febe, minä haluaisin tehdä jotakin. Voinko auttaa sinua vai häiritseenkö?

— Et, hyvä ystävä, et toki. Mitä sinä tahtoisit tehdä? kysyi Febe avaten laatikkonsa ja aikoi työntää tavaransa piiloon; mutta Rose esti häntä huudahtaen kuin utelias lapsi:

— Näytä minulle mitä sinä teet! En minä kerro Debbylle, jos tahdot pitää sen salassa.

— Minä vain koetan opiskella, mutta olen niin tyhmä, ettei siitä tahdo tulla mitään, sanoi Febe, ja hyvin vastahakoisesti hän antoi pienen emäntänsä tarkastettavaksi ne vaatimattomat välineet, joilla koetti työskennellä. Vajan katosta lohjennut liuskakiven kappale tauluna, parin tuuman mittainen lyijykynänpätkä, vanha almanakka lukukirjana, useita ruskeita tai keltaisia paperipalasia jotka oli silitetty ja ommeltu vihoksi, pieni pino Plenty-tädin siistejä ruokareseptejä kirjoitusmalleina — jos tähän vielä lisää pienen mustepullon ja ruostuneen kynän, Feben apuneuvot on lueteltu. Ei ihme ettei uurastuksesta tahtonut tulla mitään näillä välineillä, vaikka tyttö yritti niin että kynelet kihosivat silmiin ja koetti yhä uudestaan saada tottelemattoman kynän kulkemaan mielensä mukaan.

— Naura pois jos tahdot. Minä tiedän, että kirjoitusvälineeni ovat kehnot, ja siksi minä ne piilotin. Ei se mitään, vaikka saitkin selville minun yritykseni. Mutta minua hävettää, kun olen niin paljon ikäisistäni jäljessä, selitti Febe vaatimattomasti, ja hän punastui entistä enemmän pestessään kivitaulustaan isoja kömpelöitä kirjaimia, jotka eivät olleet vielä kuivuneet kyynelten jäljiltä.

— Minäkö nauraisin sinulle! Pikemmin minun kai pitäisi itkeä, kun huomaan kuinka itsekäs olen ollut. Minullahan on paljon kirjoja ja muita tarvikkeita, mutta en koskaan ole tullut ajatelleeksi, että voisoin antaa niitä sinulle. Mikset tullut pyytämään vaan koetat ponnistella tuolla tavalla yksin eteenpäin? Se on väärin, ja vastedes sinun on tultava, muuten en koskaan anna sinulle anteeksi, Rose sanoi käsi Feben olalla, kun tämä hiljalleen lehteili vaatimatonta vihkoaan.

— Sinä olet ollut niin hyvä minulle koko ajan, etten halunnut pyytää sinulta enää mitään, mutisi Febe.

— Sinä olet liian ylpeä. Antaminen se vasta hauskaa onkin. Kuule nyt, minulla on suunnitelma, etkä saa käydä poikittain tai muuten minä kiukustun. Minä kaipaen tekemistä, ja nyt rupean opettamaan sinua. Ei kestä kauankaan, kun olen kertonut sinulle kaiken mitä tiedän. Ja Rose nauroi kiertäessään kätensä Feben kaulaan ja pörröttäessään hänen tummaa tukkaansa.

— Se olisi taivaallista! sanoi Febe kasvot loistaen. Ne synkistyivät kuitenkin pian, kun hän lisäsi miettävästi: — Mutta minun ei kai pitäisi antaa sinun tehdä sitä. Siihen menee aikaa, ja tohtori ei ehkä pidä siitä.

— Hän ei anna minun opiskella liikaa, mutta opettamisesta hän ei ole koskaan sanonut sanaakaan, enkä usko että hänellä on mitään sitä vastaan. Ainakin me voimme koettaa siihen asti kun hän tulee kotiin. Kerää siis tavarasi ja tule minun huoneeseeni, niin aloitetaan heti paikalla. Minusta opettaminen on hauskaa, ja usko pois, tunteista tulee oikein hienoja.

Febe keräsi tavaransa esiliinan helmaan ja juoksi yläkertaan aivan kuin hänen hartain toiveensa olisi nyt äkkiä toteutunut. Ja Rose juoksi edellä laulaen:

— "Kierreportaat, kierreportaat huoneeseeni johtaa,
Monet kummat, monet kummat siellä sinut kohtaa.
Kiiruhda, kiiruhda, Febe ystäväin!"

— Tulenhan minä, vastasi Febe iloisesti ja lisäsi heidän astuessaan kammioon: — Sinä olet maailman kiltein hämähäkki, ja minä olen iloinen, kun olen joutunut sinun verkkoosi.

— Minäpä aion olla oikein ankara. Nyt istut tuohon tuolille ja olet ihan hiljaa, kunnes koulu on valmis avattavaksi, komensi Rose riemuissaan, kun oli saanut sellaista tekemistä, joka oli samalla hyödyllistä ja mieluista.

Febe istui ujosti paikallaan sillä aikaa kun uusi opettaja otti esille kirjat ja taulut, sievän kirjoitustelineen ja pienen pallokartan. Rose repi vielä palan isosta pesusienestään, teroitti tarmokkaasti vaikkei kovin taitavasti kynät, ja kun kaikki oli valmiina, hän hypähti innostuksesta niin ettei Febe voinut olla nauramatta.

— Nyt koulu on avattu ja minun täytyy kuulla teidän lukevan, että tiedän mille luokalle te joudutte, neiti Moore, aloitti Rose hyvin arvokkaasti. Hän asetti kirjan oppilaansa eteen ja istuutui nojatuoliin pitkä viivoitin kädessään.

Febe luki melko hyvin, vaikka kangertelikin vierasperäisissä sanoissa ja sotki joskus d:n ja t:n. Tämä kutkutti aika lailla Rosen nauruhermoja, mutta hymynhäivähdyskään ei käväissyt hänen kasvoillaan. Feben tiedot maantieteestä olivat hämäränlaiset, eikä hänellä ollut aavistustakaan kielioipista, vaikka

hän väitti koettavansa puhua "kuin sivistyneet ihmiset", minkä vuoksi Debby oli sanonut hänelle, että "suutari pysyköön lestissään".

— Debby on vanha hanhi, älä välitä hänestä, hän nyt puhuu "serviisistä", "hantuukista" ja "tropeista" niin kauan kuin elää ja uskoo varmasti puhuvansa oikein. Sinä puhut luontevan puhdasta kieltä, sen minä olen huomannut. Kielioppi on vain sitä varten, että se osoittaa miksi jokin asia on niin eikä toisin, puheli Rose tuntien, että hänen piti itsensä puhua hyvää kieltä kelvatakseen Febelle esimerkiksi.

Kun laskentotunti tuli, opettaja huomasi hämmästyksensä että oppilas selviytyi toisista laskuista nopeammin kuin hän itse. Febe oli laskenut leipurin ja lihakauppiaan vastakirjan sarakkeita jo kauan ja oli tottunut laskemaan oikein ja niin nopeasti, että Rose ihan hämmästytti ja hänestä tuntui, että tässä aineessa oppilas piankin olisi opettajaansa etevämpi, jos edistyisi tuota vauhtia. Rosen kiitos ilahdutti kovin Febeä, ja he jatkoivat niin ahkerasti ja innoissaan, että aika lensi kuin siivillä, kunnes Plenty-täti ilmestyi ja nähdessään kaksi päätä kumartuneena taulun yli huudahti:

— Mitä ihmettä te teette täällä?

— Pidämme koulua. Minä opetan Febeä, ja se on hurjan hauskaa! huudahti Rose katsoen tätiä silmät loistaen.

Mutta Feben silmät loistivat vielä enemmän, vaikka hän näyttikin levottomalta lisätessään:

— Minun olisi kai pitänyt pyytää lupaa, mutta kun Rose ehdotti tätä, olin niin onnellinen että aivan unohdin. Pitääkö meidän nyt lopettaa?

— Ei toki. Olen oikein iloinen nähdessäni, että haluat oppia ja että Rose auttaa sinua.

Plenty-tädin puhuessa ja katsellessa ystävällisesti tyttöjä Febe vilkaisi kelloon, ja nähtyään sen osoittavan viittä hän muisti, että Debby pian saapuisi keittiöön eikä valmistavia töitä illallista varten ollut vielä aloitettu. Siksi hän pisti äkkiä kynänsä pöydälle ja hypähti pystyyn sanoen:

— Saanko jo mennä? Minä jatkan kyllä, kunhan saan valmiiksi askareeni.

— Koulu on loppunut, vastasi Rose, ja Febe juoksi kiittäen tiehensä ja hän lauloi kertotaulua asetellessaan teekeitintä kuntoon.

Näin alkoivat tunnit, ja viikon ajan ne jatkuivat molempien iloksi ja hyödyksi, sillä Febe oli erinomainen oppilas ja tuli tunnille kuin juhlaan. Nuori opettaja taas teki parhaansa ansaitakseen sen luottamuksen, jota Febe hänelle osoitti, sillä Febe oli vuorevarma, että parempaa opettajaa kuin Rose ei maailmassa ollutkaan.

Pojat saivat tietää mitä tytöillä oli tekeillä ja kiusasivat heitä armottomasti 'seminaarin' vuoksi, kuten he tyttöjen yritystä nimittivät. Itse asiassa se oli heistä hyvä idea, ja he tarjoutuivat korvauksetta antamaan opetusta latinassa ja kreikassa, koska arvelivat, ettei Rose täysin hallinnut näitä perustietoja.

Rosella oli omat epäilynsä siitä, miten setä suhtautuisi asiaan, ja siksi hän suunnitteli jo ennakolta pienen puheen vakuuttaakseen, että tämä oli hyödyllisin, terveellisin ja hauskin tuuma, mikä ikinä oli keksitty. Mutta hän ei saanut tilaisuutta pitää puhettaan. Alec-tohtori palasi näet niin yllättäen, että sanat kerrassaan haihtuivat hänen päästään.

Rose istui kirjaston lattialla tutkimassa paksua kirjaa, joka oli hänen polvillaan, eikä tiennyt mitään sedän paluusta, kun kaksi isoa lämmintä kättä tarttui hänen leukaansa ja taivutti hellästi hänen päätään taaksepäin. Rose sai suukon molemmille poskilleen, ja isällinen ääni sanoi muka nuhtelevasti:

— Miksi minun tyttöni istuu täällä nenä kiinni pölyisessä tietosanakirjassa, kun hänen pitäisi ryynnätä ottamaan vastaan erästä vanhaa herraa, joka ei olisi voinut kestää hetkenkään pitempää eroa?

— Voi setä. Minä olen iloinen! Ja pahoillani! Mikset ilmoittanut tulostasi tai kutsunut minua heti kun olit täällä? Olen ikävöinyt sinua. Kirja lensi Rosen sylistä kolahtaen lattialle ja hän itse Alec-sedän syliin. Ja setä painoi hänet rintaansa vasten kuin konsanaan maailman kalleimman olennon.

Pian hän istui nojatuolissa polvillaan Rose, joka hymyili ja puheli niin nopeasti kuin kerkeä kieli suinkin ennätti, ja setä katseli tyttöä tyytyväinen ilme kasvoillaan silitellen tämän pehmeätä poskea ja pidellen hentoa kättä omassa ruskeassa ja voimakkaassa kädessään.

— Kuinka sinun aikasi meni? Saitko pelastetuksi sen rouvaparan? Kai sinusta on hauskaa, kun pääsit taas kotiin tyttäresi kiusattavaksi?

— Myöntävä vastaus kaikkiin kolmeen kysymykseen. Kerropas nyt sinä, pieni synnintekijä, mitä oikein

olet puuhannut. Plenty-täti sanoo, että haluat neuvotella kanssani jostakin uudesta merkillisestä suunnitelmasta, jonka olet punonut minun poissaollessani.

— Ei kai hän kertonut siitä?

— Ei. Sinä kuulemma epäilet, etten hyväksyisi sitä, ja haluat puhua itse riisuaksesi minut aseista, niin kuin sinä aina yrität vaikka turhaan. Annahan kuulua!

Rose kertoi vakavana koulustaan, Feben opiskelunhalusta ja siitä, kuinka hauskaa häntä oli opettaa, ja lisäsi nyökäten viisaasti päätään:

— Siitä on hyötyä minullekin, sillä Febe on ahkera ja kauhean vikkelä; muutamissa asioissa minä saan tehdä parhaani, ettei hän pääse minusta edelle. Tänään meillä oli lukukappaleessa sana 'puuvilla' ja hän kysyi minulta siitä kaikenlaista. Oikein hävetti huomata, kuinka vähän itse tiesin: vain että sitä kasvaa etelässä ja siitä tehdään kangasta. Sitä minä juuri olin tutkimassa kun sinä tulit, ja huomenna kerron hänelle kaiken puuvillasta. Siitä näet, miten tarpeellista se on minullekin: joudun kertaamaan kaiken mitä olen oppinut.

— Senkin ovela tyttölapsi! Olet keksinyt kiertotien selviytyäksesi minun kiellostani, eikö niin? Tämähän ei ole opiskelemista, vai mitä?

— Ei, hyvä herra, se on opettamista, minä pidän siitä paljon enemmän kuin pänttämisestä omin päin. Sitä paitsi, minähän olen ottanut hänet ottoisarekseni, ja minun täytyy pitää sanani, eikö pidäkin? vastasi Rose odottaen hiukan levottomana mutta päättävästi tuomiotaan.

Alec-tohtori oli ilmeisesti jo voitettu, sillä Rose kuvasi kattokivestä tehtyä taulua ja ruskeasta paperista ommeltua kirjoitusvihkoa niin vaikuttavasti, että setä oli jo paljon ennen kertomuksen loppua mielessään päättänyt lähettää Feben kouluun. Hän moitti vain itseään siitä, että rakkaus Roseen oli saanut hänet unohtamaan velvollisuutensa toista tyttöä kohtaan. Kun Rose siis lopetettuaan kertomuksensa koetti saada kasvoilleen niin nöyrän ja anovan ilmeen kuin suinkin, setä naurahti, nipisti tyttöä poskesta ja vastasi sydämellisesti:

— Sinun suunnitelmasi on erinomainen. Oikeastaan olin ajatellutkin, että saisit jo käydä lukuihisi käsiksi, tietysti rasittamatta itseäsi liikaa. Tässä on nyt mainio tilaisuus koetella voimiasi. Febe on hyvä ja järkevä tyttö, ja hän tulee kyllä toimeen maailmassa, jos me vain autamme hänet alkuun.

Rose sanoi kiittolisena:

— En voi kyllin kiittää sinua siitä, että olet niin kiltti Febelle. Mutta hän on itse aikanaan sinulle paras kiitos, sillä hänestä tulee vielä nainen, josta saamme olla ylpeitä, niin luja, rehti ja rakastettava hän on.

— Hyvä lapsi, enhän minä vielä ole tehnyt mitään, ja olen siitä oikein pahoillani. Mutta nyt pannaan toimeksi. Heti päästyään jotenkin alkuun hän saa mennä kouluun ja opiskella niin pitkälle kuin haluaa. Mitäs siitä arvelet?

— Se on taivaallista, kuten Febe sanoo, sillä hänen hartain halunsa on aina ollut päästä kouluun. Saanhan kertoa jo hänelle? Tiedän että hänen silmänsä revähtävät selälleen ja hän taputtaa ilosta käsiään.

— Tämä on sinun asiasi, toiset pitäkööt sormensa poissa taikinasta. Mutta älä pidä kiirettä äläkä rakentele turhia pilvilinnoja, tarvitaan aikaa ja kärsivällisyyttä ennen kuin tämä meidän pieni leipomuksemme kohoaa ja kypsyy.

— Niin, kuninkaan kaakku, setä! "Ne linnut lauloi niin, kun kaakku avattiin", naurahti Rose tanssien ympäri huonetta, niin että posket hehkuivat. Yhtäkkiä hän pysähtyi ja kysyi totisena:

— Jos Febe menee kouluun, kuka täällä sitten työt tekee? Minä kyllä auttaisin mielelläni.

— Tulehan tänne, niin kerron sinulle salaisuuden. Debby näyttää käyvän yhä hankalammaksi sitä mukaa kuin hänen reumatisminsa pahenee, ja siksi tädit ovat päättäneet antaa hänelle eläkkeen. Hän saa mennä asumaan naimisissa olevan tyttärensä luo, joka on hyvissä varoissa. Minä tapasin Debbyn tyttären tässä viikolla, ja hän ottaa äitinsä mielellään luokseen. Keväällä on siis odotettavissa suuria muutoksia, saadaan uusi keittäjä ja sisäkkö.

— Voi, mitenhän minä tulen toimeen ilman Febeä? Eikö hän sentään voisi asua täällä, että edes joskus näkisimme toisemme? Mieluummin maksan hänen täysihoidonsa kuin päästän hänet pois. Pidän hänestä niin kauheasti.

Ehdotus nauratti kovasti tohtoria, ja Rose oli tyytyväinen kun tohtori selitti, että Febe jäisi edelleen

Rosen 'kamarineidiksi', mutta hänellä olisi vain sellaisia velvollisuuksia, jotka hän voisi helposti suorittaa koulutuntien lomassa.

— Hän on vaatimattomasta käytöksestään huolimatta ylpeä tyttö eikä varmaan ottaisi vastaan almuja. Siksi tämä järjestely on selvä ja mukava, ja Febe voi suorittaa koulumaksunsa järjestelemällä hiuksiasi vaikka kymmenen kertaa päivässä, jos sinä vain annat.

— Sinä osaat aina järjestää niin että asiat sujuvat. Kuinka kummalla muut tytöt tulevat toimeen, kun heillä ei ole Alec-setää! Rose huokasi osaanottavasti kaikkien toisten tyttöjen puolesta.

23

SOVINTO

— Steve, kerrotko minulle yhden asian, sanoi Rose Keikarille eräänä päivänä, kun tämä seisoi peilin edessä tarkastelemassa itseään ja odotti Plenty-tädin vastausta äitinsä kirjeeseen.

— Saa nähdä. Mitä tahdot tietää?

— Ovatko Archie ja Charlie riidoissa?

— Enpä tiedä, meillä pojilla sattuu silloin tällöin pientä erimielisyyttä. Kas vain, taidanpa saada näärännäpyn oikeaan silmääni, väisteli Steve ja oli tarkastavinaan keltaisia ripsiään.

— Ei, ei tuo riitä. Minä tahdon tietää kaiken, sillä ihan varmasti se on paljon pahempaa kuin pieni erimielisyys. Kerro minulle kaikki, niin olet kiltti.

— Loruja! Et suinkaan tahdo, että lörpöttelisin sinulle kuin mikäkin juoruakka? mutisi Steve silitellen tukkaansa kuten aina hämmillään ollessaan.

— Kyllä, tällä kertaa minä tahdon, kuului Rosen päättävä vastaus, sillä huomattuaan olevansa oikeassa, hän aikoi käyttää kaikkia keinoja viekoittelakseen salaisuuden esiin. — Enhän minä tietysti toivo, että kertoisit kenelle hyvänsä, mutta minulle voit kertoa ja sinun täytyykin, sillä minulla on oikeus tietää. Te pojat tarvitsette jonkun, joka huolehtii teistä, ja minä aion pitää sitä virkaa, sillä me tytöt osaamme rakentaa rauhaa ja käsitellä ihmisiä. Setä on sanonut niin, ja hän on aina oikeassa.

Steve oli jo hymähtämässä pilkallisesti Rosen huolenpidolle, mutta äkkiä hänen päähänsä pälkähti muuan ajatus, ja hän päätti tehdä Rosen mieliksi ja hyötyä samalla itse asiasta.

— Mitä annat, jos kerron asian juurta jaksan? hän kysyi karahtaen punaiseksi, sillä häntä itseäänkin hävetti tällainen kysymys.

— Mitä sinä tahdot? kysyi Rose ja näytti hämmästyneeltä.

— Lainata vähän rahaa. En aikunut pyytää sinulta, mutta Macilta ei liikene nykyään centtiäkään; hänhän pani pystyyn sen kemian laboratorion, jonka mukana hän vielä jonain päivänä räjäyttää itsensä ilmaan, niin että sinä ja setä saatte ilon sovittelua kappaleet yhteen. Ja Steve koetti näyttää siltä kuin mielikuva olisi huvittanut häntä.

— Linaan mielihyvin, antaa tulla, sanoi Rose tahtoen välttämättä tietää salaisuuden.

Lupaus vieritti ilmeisesti raskaan taakan Steven hartioilta, ja järjestettyään huolellisesti jakauksensa suoraan hän selitti nopeasti asian.

— Kyllähän minä sinulle voin kertoa, mutta älä sano pojille, että olen juorunnut, muuten Prinssi hirttää minut. Katsos, Archie ei voi sietää niitä poikia, joiden kanssa Charlie seurustelee. Se suututtaa Charlieta ja hän on heidän kanssaan vain härnätäkseen Archieta. Tätä nykyä he karttavat toisiaan jos suinkin voivat. Siinä koko juttu!

— Ovatko ne Charlien ystävät oikein pahaa joukkoa? kysyi Rose huolissaan.

— Eivätpä kai, mutta aika hurjia. He ovat vanhempia kuin meidän pojat, mutta pitävät Prinssistä, kun hän on semmoinen vekkuli; hän laulaa hyvin, esittää yksintanssia kuten tiedät ja osaa pelata mitä tahansa. Hän voitti kerran Morsen biljardissa, ja sitä kyllä kannattaa kehua, sillä ainakin Morse itse luulee olevansa etevämpi kuin kukaan muu. Minä katselin ottelua ja se oli suurenmoista!

Steve oikein lämpeni, sillä hän oli ylpeä Charliesta, jota hän ihaili kovin ja koetti kaikin tavoin matkia.

Rose ei aavistanut lainkaan, kuinka suuriin vaaroihin muutamien Charlien luonteenpiirteet saattoivat viedä, mutta vaistomaisesti hän tunsi, että jotakin oli vinossa, kun Archie oli tyytymätön.

— Jos Prinssi pitää joistakin biljardipelureista enemmän kuin Archiesta, niin minä en juuri arvosta hänen makuaan, sanoi Rose ankarasti.

— Eihän hän heistä pidäkään, mutta Charlie ja Archie ovat molemmat niin ylpeitä, ettei kumpikaan käy hieromaan sovintoa. Kyllä kai Archie on oikeassa, mutta kyllä minusta Charlie saa joskus seurustella toistenkin kanssa, ainakin sellaisten mukavien heppujen, sanoi Steve koettaen näyttää vakavalta, vaikka silmät tuikkivat, kun hän muisteli niiden veikkojen urotöitä.

— Voi sentään, Rose huokasi. — Enpä taida pystyä auttamaan. Mutta toivon hartaasti, että he sopisivat, sillä Prinssi tarvitsee Archieta, ettei joutuisi vaikeuksiin. Archie on mahdottoman kiltti.

— Siinäpä se onkin. Archie saarnaa eikä Charlie voi sietää sitä. Hän pilkkasi Archieta narriksi ja pastoriksi, ja Archie taas sanoi, ettei Charlie ole herrasmies. Voi saapas, eivätkö he ole molemmat hulluja. Minä luulin että he hakkaisivat toisensa. Olisi ollutkin parempi, eivät jurottaisi ja kulkisi nyt happamina nenä pystyssä. Mac ja minä iskemme sellaisissa tapauksissa mailalla toista päähän ja sillä selvä.

Rose ei voinut olla nauramatta, kun Steve alkoi huitoa nyrkeillään pulleata sohvatyynyä osoittaakseen mitä tarkoitti. Mukiloimaan hetken poika heitti tyynyn käsistään, korjasi kalvosimensa ja hymyili sääliäisesti naisille, jotka eivät tienneet mitään tällaisesta riitojen sovittelusta.

— Pojat ovat hassuja! sanoi Rose ihailevan ja hämmästyneen näköisenä, ja Steve käsitti ilmeen erityiseksi suosionosoitukseksi sukupuoltaan kohtaan.

— Olemmehan mekin sentään hyviä olemassa, neitiseni, ettekä te tulisi toimeen ilman meitä, hän vastasi nenä pystyssä. Sitten hän äkkiä siirtyi muihin asioihin ja lisäsi: — Entäs se raha, jonka lupasit lainata? Olen jo kertonut, nyt sinun on maksettava.

— Totta kai! Kuinka paljon sinä haluat? kysyi Rose avaten kukkaronsa.

— Voisitko lainata kerrassaan viisi dollaria? Tahtoisin maksaa kunniavelan, joka on aika kiusallinen, sanoi Steve yrittäen olla miehekkään näköinen.

— Eivätkö kaikki velat ole kunniavelkoja? kysyi tietämätön Rose.

— Ovat tietysti; mutta tämä on veto jonka hävisin, ja minä tahtoisin maksaa sen heti paikalla, sanoi Steve, josta selittelyt alkoivat tuntua hankalilta.

— Voi, älä lyö vetoa, se ei ole hyvä, ja tiedän ettei isäsi pidä siitä. Lupaa ettet milloinkaan enää lyö vetoa, sanoi Rose puristaen lujasti kättä, johon juuri oli pannut rahan.

— Hyvä on, lupaan. Se on suututtanut minua kauheasti, mutta tulin lyöneeksi sen aivan pilanpäiten. Olen sinulle hyvin kiitollinen, nyt minulla ei olekaan mitään hätää, ehätti Steve sanomaan ja lähti äkkiä tiehensä.

Rose oli päättänyt olla rauhan rakentajana ja odotti sopivaa tilaisuutta. Pian se tulikin.

Hän oli viettänyt päivänsä Clara-tädin luona, missä oli muitakin nuoria vieraina, sillä täti ajatteli, että Rosen pitäisi päästä ujoudestaan ja alkaa ottaa osaa seuraelämäänsä. Päivällinen oli syöty ja seura oli hajaantunut. Clara-täti oli mennyt vähän lepäämään, ja Rose odotti, että Charlie tulisi saattamaan häntä kotiin.

Hän istui yksin komeassa vierashuoneessa, ja hänestä tuntui oikein hauskalta ja mukavalta, sillä hänellä oli yllään paras pukunsa ja käsissä kaksi kultaista rannerengasta, jotka hän oli saanut tädiltä. Hän istui nojatuolissa ja katseli uusia kenkiään, joissa oli kauniit ruusukkeet, isot kuin syysdaaliat. Äkkiä Charlie ilmestyi hänen eteensä veltona ja unisena, kuten Rosesta näytti. Hänet huomattaessaan Charlie kohensi ryhtiään ja koetti saada kasvoilleen hymyn, joka pian kuitenkin muuttui haukotukseksi, kun hän sanoi:

— Minä luulin, että olit äidin luona, ja siksi minä torkahdin, kun sain saatetuksi ne tytöt kotiin. Nyt olen valmis palvelemaan sinua koska vain haluat.

— Päätäsi näyttää särkevän. Älä välitä minusta. Voin hyvin juosta yksin kotiin, kun on vielä näin varhaistakin, vastasi Rose, joka ei voinut olla panematta merkille serkkunsa punoittavia kasvoja ja väsyneitä silmiä.

— Siihen minä en suostu. Samppanja saa aina pääni kipeäksi, mutta kyllä se siitä selviää, kun pääsen raittiiseen ilmaan.

— Miksi sitten juot sitä? kysyi Rose huolissaan.

— En kai muutakaan voi, kun olen isäntänä. Älä nyt sinä rupea minulle paasaamaan; olen kuullut ihan tarpeeksi Archien tylsiä saarnoja enkä välitä kuulla enää lisää.

Charlien ääni oli tyly, ja hänen olemuksestaan oli kadonnut tavanomainen hyväntahtoinen iloisuus, niin että Rose aivan masentui ja sanoi alakuloisesti:

— En minä aikonut paasata, mutta on vaikea nähdä niiden kärsivän, joista pitää.

Tämä tehoi Charlieen, sillä Rosen huulet vapisivat, vaikka hän koetti salata sitä haistelemalla ruusua, jonka irrotti vyöstään.

— Olen oikea tyhmeliini, ja minun täytyy pyytää sinulta anteeksi ärtyisyyttäni, sanoi Charlie avoimesti ja miellyttävästi kuten hänen tapansa oli.

— Toivon että pyytäisitte anteeksi myös Archielta ja että olisitte taas ystäviä. Sinä et koskaan ollut ärtyinen etkä epäkohtelias, kun hän oli sinun ystäväsi, sanoi Rose katsahtaen pyytävästi Charlieen, joka nojasi kyynärpäätään takan reunustaan.

Samassa Charlie oli taas muuttunut. Hän seisoj Rosen edessä suorana ja jäykkänä kuin heinäseiväs, ja silmät olivat kiukkuiset, kun hän vastasi töykeästi:

— Tekisit viisaammin, jos et sekaantuisi asioihin, joita et ymmärrä.

— Mutta tämän asian minä ymmärrän ja olen pahoillani, kun näen teidän kohtelevan toisianne noin kylmästi ja välinpitämättömästi. Ennen olitte aina yhdessä, ja nyt te tuskin puhutte keskenänne. Sinä olet valmis pyytämään anteeksi minulta, enkä totta totisesti ymmärrä, mikset voisi pyytää Archieltakin, jos kerran olet väärässä.

— Mutta minä en ole väärässä! kuului napakka vastaus, joka sai Rosen hätkähtämään. Ja Charlie jatkoi tyynemmin, mutta silti vielä kiukkuisesti. — Herrasmies pyytää aina anteeksi naiselta, jos on käyttäytynyt häntä kohtaan sopimattomasti, mutta ei koskaan mieheltä, joka on häntä loukannut.

— Hyvänen aika, mikä ampiainen! ajatteli Rose ja sanoi ivallisesti koettaen viekoitella toista nauramaan: — Minä en puhunut miehistä, vaan pojista, ja yksi niistä on Prinssi, jonka pitäisi kai näyttää hyvää esimerkkiä alamaisilleen.

Mutta Charlie ei halunnut leppyä, ja kääntääkseen keskustelun toisaalle hän irrotti pienen kultaisen korvarenkaan kellonsa peristä ja sanoi vakavasti:

— Minä olen rikkonut sanani. Siksi annan tämän sinulle takaisin ja vapautan sinut lupauksestasi. Olen pahoillani, mutta minusta se oli hölmö lupaus, enkä minä aio pitää sitä. Saat hankkia mieleisesi korvarenkaat minun laskuuni. Nythän sinulla on oikeus käyttää niitä.

— Minähän voisin käyttää vain yhtä, sillä Archie kyllä pitää sanansa, siitä olen varma! Rose oli niin loukkaantunut ja pettynyt että puhui pisteliäästi ja kieltäytyi ottamasta korvarengasta, jota rikkuri hänelle tarjosi.

Charlie kohautti olkapäitään ja heitti korvarenkaan Rosen syliin koettaen näyttää tyyneltä ja välinpitämättömältä, vaikka se ei oikein onnistunut, sillä poikaa hävetti ja hän oli poissa tolaltaan. Rosen teki mieli itkeä, mutta ylpeys ei antanut myöten. Kiihtyneenä hän nousi tuoliltaan, heitti korvarenkaan menemään, ja hänen äänensä värisi kaikista ponnisteluista huolimatta, kun hän sanoi:

— Sinä et ole sellainen poika, joksi sinua luulin, enkä minä kunnioita sinua pennin edestä. Tahdoin auttaa sinua, mutta sinä et yritäkään, koska et itse välitä mistään. Sinä sanot aina olevasi herrasmies, mutta olet kaikkea muuta, koska olet rikkonut lupauksesi. Minä en ikinä enää luota sinuun. En huoli sinua saattamaan, menen mieluummin Maryn kanssa. Hyvää yötä!

Ja tämän kauhean iskun jälkeen Rose poistui huoneesta. Charlie jäi yksin yhtä hämmästyneenä kuin jos hänen lempikyyhkysensä olisi lentänyt vasten kasvoja ja nokkinut häntä armottomasti. Rose suuttui harvoin, mutta kun se tapahtui, se teki poikiin syvän vaikutuksen.

Tämä pieni ukkossää purkautui nyhkytyksenä Rosen pukiessa eteisessä päällysvaatteita ylleen, mutta se virkisti häntä. Hän sanoi nopeasti jäähyväiset Clara-tädille, joka oli parhaillaan kähertäjän kynsissä, ja sitten hän meni etsimään Maryä, sisäkköä. Mutta Mary oli mennyt ulos, samoin myös talonmies, ja Rose puikahti ulos takaovesta hyvillään siitä, ettei hänen tarvinnut kärsiä Charlieta

saattajanaan.

Siinä hän kuitenkin erehtyi, sillä tuskin portti oli sulkeutunut hänen jälkeensä, kun tutut askelet kuuluivat ja Prinssi oli samassa hänen rinnallaan. Rosen suuttumus kaikkosi kuin taikavoimalla, kun Charlie sanoi katuvan kohteliaasti:

— Sinun ei tarvitse puhua minulle ellet tahdo, mutta minun velvollisuuteni on pitää huolta, että pääset turvallisesti kotiin.

Rose kääntyi samassa häneen päin, ojensi kätensä ja sanoi herttaisesti:

— Minä olin ilkeä. Anna anteeksi ja ollaan taas ystäviä.

Charlie pudisti sydämellisesti Rosen kättä ja pitäen sitä hetken omassaan hän sanoi koettaen saada kaikki hyväksi jälleen:

— Katsos, Rose, olen pannut korvarenkaan takaisin kellonperiisi, aion yrittää uudestaan. Mutta et tiedä, kuinka vaikea on sietää muitten naurua.

— Tiedän hyvinkin! Annabel kiusaa minua aina tavatessa, kun en pidä korvarenkaita vaikka näin niistä niin paljon vaivaa.

— Hänen lörpötyksensä ei ole läheskään yhtä sietämätöntä kuin poikien pilkka. Vaatii aika lailla sisua antaa kutsua itseään äidin helmoissa roikkuvaksi mammanpojaksi tai muuksi sellaiseksi, huokasi Charlie.

— Minä luulin, että sinulla olisi aika lailla sisua, niin kuin itse sanot. Pojat kehuvat sinua koko seitsikon rohkeimmaksi, sanoi Rose.

— Niin olenkin muutamissa asioissa, mutta en kestä, että minulle nauretaan.

— Se on raskasta, mutta eikö helpota, kun tietää olevansa oikeassa.

— Ei minua. Archien tapainen hurskas pastori voi tietenkin löytää siitä lohtua.

— Älä viitsi haukkua Archieta. Minä luulen, että hänellä on henkistä rohkeutta ja sinulla fyysistä. Setä selitti minulle, mikä ero niillä on, ja henkinen on parempaa ja jalompaa, vaikkei useinkaan näytä siltä, sanoi Rose miettivästi.

Mutta Charlie ei pitänyt tästä, ja hän vastasi äkkiä: — En usko, että hän kestäisi kiusoittelua sen paremmin kuin minä, jos hän joutuisi noiden kaverien hampaisiin.

— Ehkäpä hän sen tähden pysyykiin heistä erillään ja toivoo, että sinäkin pysyisit.

Rose oli oikeassa, sen Charlie tajusi, mutta hän ei tahtonut antautua vielä vaikka hänen vastustuksensa olikin murtunut. Kuinka ollakaan, hän tunsikin näin hämärissä löytävänsä asioiden ytimeen helpommin kuin päiväsaikaan, eikä ollut kovin vaikea tehdä tunnustuksia, kun kuulija oli 'vain Rose'.

— Jos hän olisi minun veljeni, hänellä olisi oikeus puuttua minun asioihini, mutta..., aloitti Charlie loukkaantuneella äänellä.

— Minä toivoisin, että hän olisi! huudahti Rose.

— Samaa minäkin toivoisin, vastasi Charlie, ja sitten he molemmat nauroivat hänen ailahteleville tunteilleen.

Nauru teki heille hyvää, ja Prinssi puhui taas, mutta hänen äänensä oli nyt vallan toinen — se oli miettelias, ei ylpeä eikä äreä.

— Katsohan, minun onnettomuuteni on, ettei minulla ole veljiä eikä sisaria. Toisten asiat ovat paljon paremmin, heidän ei tarvitse lähteä muualle etsimään seuraa elleivät tahdo. Minä olen ihan yksin, ja olisin kiitollinen edes pikku siskosta.

Tämä kuulosti kovin liikuttavalta, ja kiinnittämättä huomiota viimeisen lauseen epäkohteliaaseen edes-sanaan Rose vastasi niin sydämellisesti, että valloitti siinä paikassa serkkunsa:

— Leikitään että minä olen sisaresi. Tiedän olevani tyhmä, mutta ehkä minä sittenkin olen parempi kuin ei mitään, ja olisin kovin mielelläni siskosi.

— Sovittu. Sinä olet siis minun sisareni, etkä sinä ole ollenkaan tyhmä, vaan meidän kaikkien mielestä

oikein järkevää tyttö. Minä olen ylpeä saadessani sinut siskokseni.

Rose hypähti ja kosketti iloissaan hylkeennahkapuuhkallaan Charlieta käsivarresta.

— Olet kiltti, kun sanot noin. Ja nyt sinun ei tarvitse olla enää allapäin. Minä koetan täyttää Archien paikan, kunnes olette jälleen ystäviä. Archie puolestaan olisi varmasti valmis sovintoon vaikka heti paikalla.

— No niin, sinulle voin sen sanoakin: en minä ikinä kaivannut siskoja tai veljiä tai muitakaan ystäviä niin kauan kuin Archie ja minä olimme yhdessä; mutta sen jälkeen kun hän hylkäsi minut, olen haljuillut yksinäisenä kuin Robinson ennen Perjantain tuloa.

Tämä luottamuksen puuska sai Rosen entistä vakuuttuneemmaksi siitä, että Charlien oli saatava takaisin toverinsa, mutta Rose ei sanonut enää mitään, vaan oli tyytyväinen saavutukseensa. He erosivat ystävinä, ja Prinssi palasi kotiin miettien, miksi pojan on helpompi kertoa tytölle asioita, joita ei kuolemukseenkaan kertoisi toisille pojille.

Seuraavana päivänä Rose meni Archien luo, ja kerrottuaan keskustelustaan Charlien kanssa niin paljon kuin katsoi tarpeelliseksi hän pyysi Archieta unohtamaan ja antamaan anteeksi.

— Olen kyllä ajatellut, että minun ehkä pitäisi tehdä sovinto, vaikka tiedänkin olevani oikeassa. Minä pidän hurjasti Charliesta, hän on maailman hyväsydämisin veikko, mutta hän ei osaa sanoa 'ei', ja se tuottaa onnettomuutta ellei hän ole varuillaan, sanoi Archie ystävällisen vakavasti. — Minä olin paljon yhdessä isän kanssa, kun hän oli kotona, ja sinä aikana Charlie sai seuralaisia, joista en pidä. He koettavat elää rennosti ja luulevat olevansa miehekkäitä. He imartelevat Prinssiä ja houkuttelevat hänet kaikenlaisiin tyhmyyksiin. Minä en voinut sietää sitä ja koetin saada hänet luopumaan, mutta olin liian kovakourainen, ja me riitaannuimme.

— Hän on valmis sovintoon, kunhan et moiti häntä kovin, sillä hän tunnusti minulle olevansa väärässä, mutta tuskin hän myöntää sitä sinulle, sanoi Rose.

— En minä siitä välitäkään. Jos hän vain luopuu tuosta joukosta ja tulee takaisin, niin olen tyytyväinen enkä saarnaa. Mutta hän taitaa olla velkaa noille pojille eikä halua katkaista välejään ennen kuin saa velkansa maksetuksi. En tiedä varmaan enkä viitsi kysyä. Vaikka Steve varmaan tietäisi, hänhän jäljittelee aina Prinssiä, ikävä kyllä, sanoi Archie huolestuneena.

— Kyllä kai Steve tietää, sillä hän puhui minulle kunniaveloista vastikään, kun annoin hänelle..., tässä Rose keskeytti ja karahti punaiseksi.

Mutta Archie vaati häntä 'tunnustamaan', ja viidessä minuutissa hän oli kuullut koko jutun. Loppujen lopuksi Archie pisti väkisin viiden dollarin setelin Rosen taskuun ja näytti sekä päättävältä että loukkaantuneelta sanoessaan:

— Älä koskaan enää tee niin, vaan lähetä Steve minun puheilleni, jos hän ei uskalla pyytää isältään. Mutta ikävä kyllä Charlie saa Steven huonoille jäljille, sillä Steve ihailee ja koettaa jäljitellä häntä kaikessa. Älä puhu sanaakaan — minä kyllä järjestän asian eikä kukaan moiti sinua.

— Voi voi sentään. Minä tuotan aina harmia koettaessani auttaa, huokasi Rose pahoillaan kerkeästä kielestään.

Archie lohdutti häntä huomauttamalla, että on aina paras puhua totta, ja sai hänet jälleen iloiseksi lupaamalla sopia Charlien kanssa niin pian kuin suinkin.

Archie pitikin sanansa, niin että Rose jo seuraavana päivänä ikkunasta vilkaistessaan näki ilokseen Archien ja Charlien tulevan katua entiseen tapaan käsi toisen harteilla, ja he keskustelivat vilkkaasti aivan kuin korvatakseen viikkokausia kestäneen vaihtelun. Rose laski työn käsistään, riensi avaamaan oven sepposen selälleen ja odotti heitä niin innokkaasti, että poikien kasvot kirkastuivat, kun he juoksivat portaita hänen luokseen näyttääkseen, että olivat taas hyvissä väleissä.

— Kas niin, rauhanrakentaja, sanoi Archie ravistaen sydämellisesti Rosen kättä.

Mutta Charlie lisäsi sen näköisenä, että Rose tuli ylpeäksi ja onnelliseksi: — Ja minun pikku siskoni!

— Setä, nyt minä tiedän, mitä varten tytöt on luotu, sanoi Rose sovinnon jälkeisenä päivänä.

— No mitä varten? kysyi Alec-tohtori joka 'mittaili laivankantta' niin kuin hän nimitti edestakaista kävelyään alakerran salissa.

— Pitämään huolta pojista, vastasi Rose tyytyväisyyttä säteillen. — Febe nauroi, kun kerroin sen hänelle. Hän sanoi, että tytön tärkein tehtävä on oppia ensin pitämään huolta itsestään. Mutta hän puhuu niin, kun hänellä ei ole seitsemää poikaserkkua kuten minulle.

— Hän on silti oikeassa, ja oikeassa olet myös sinä, sillä ne kaksi asiaa kuuluvat yhteen, ja auttaessasi seitsemää poikaa sinä tietämättäsi autat myös itseäsi, sanoi Alec-tohtori pysähtyen hymyillen ja nyökkäsi hyväksyvästi kirkaskasvoiselle tytölle, joka oli väsyneenä istahtanut nojatuoliin pari tuntia kestäneen pelin jälkeen.

— Ihanko totta? Sehän hauskaa. Minun on tosiaan ihan pakko pitää huolta pojista, sillä he kertovat minulle aina murheitaan ja kysyvät neuvoa, ja minä olen siitä hurjan iloinen. Minä en vain aina osaa neuvoa, ja sen tähden neuvottelen salaa ensin sinun kanssasi ja hämmästyttän heidät sitten suurella viisaudellani.

— Se sopii. Ja mikä on ensimmäinen huolesi? Minä näen kyllä, että mieltäsi painaa jokin, kerro pois vanhalle sedällesi.

Rose sujautti kätensä hänen kainaloonsa, ja kun he kävelivät siinä edestakaisin, hän kertoi kaikki Charliesta ja kysyi mitä hänen olisi tehtävä.

— Luuletko että voisit muuttaa Clara-tädin luo kuukauden päiviksi? kysyi tohtori, kun Rose oli lopettanut.

— Voisin kai, mutta ei se kovin hauskaa olisi. Tahtoisitko sinä todellakin että minä menisin?

— Paras lääke Charlielle olisi saada joka päivä annos ruusuvettä, toisin sanoen ruusu ja vettä. Jospa menisit pitämään huolta, että hän todella ottaa sitä? nauroi Alec-setä.

— Tarkoitatko sinä, että jos minä menen sinne ja koetan virkistää Charlieta, niin hän pysyy kotona ja karttaa huonoa seuraa?

— Sitä juuri.

— Mutta voisinko minä virkistää häntä? Poikia hän kaipaisi.

— Siitä ei hätää; pojathan seuraavat aina sinua. Etkö ole sitä huomannut?

— Plenty-täti sanoo, etteivät he ennen käyneet täällä niin paljon kuin nykyään, mutta en minä ajatellut, että se johtuisi minusta. Sehän on selvä, että he käyvät täällä usein.

— Sinä et tiedäkään, millainen magneetti olet, mutta jonakin päivänä se sinulle vielä selviää. Ja tohtori pyyhkäisi Rosen mielihyvystä punehtunutta poskea. — Katsos nyt, jos magneetti siirretään Clara-tädin luo, se vetää pojat sinne kuin rautahiukkaset, ja Charlie pysyy kotona eikä välitä ikävistä tovereistaan.

— Minä lähden heti paikalla! Clara-täti on usein pyytännyt minua ja ilahtuu varmasti, kun menen. Minä pukeudun hienosti ja syön myöhään illalla, seuraan tarkasti muotia ja joudun tapaamaan monenlaisia ihmisiä, mutta koetan varoa, ettei se ole haitaksi. Jos minä joudun pulaan jonkin asian vuoksi, niin juoksen sinun luoksesi, vastasi Rose.

Niin asia siis päätettiin, ja selittämättä vierailunsa todellisia syitä Rose muutti Clara-tädin luo; hän tunsikin että hänellä oli siellä tehtävä täytettävänä.

Alec-tohtori oli ollut oikeassa, sillä pojat seurasivat todella Rosea ja hämmästyttivät Clara-tätiä käymällä tuhkatieheään. Charlie koetti kaikin tavoin osoittaa kiittollisuuttaan 'pikku siskolle', sillä hän arvasi mitä varten tämä oli tullut, ja häntä liikutti Rosen harras halu koettaa auttaa häntä.

Rose katseli usein kaihoten vanhaa taloa, jonka elämä oli yksinkertaisempaa ja jossa hän saattoi olla enemmän hyödyksi. Mutta hän oli Feben vastaväitteistä huolimatta saanut päähänsä, että tytöt on luotu pitämään huolta pojista, ja hän löysi paljon ilon aihetta niistä uusista velvollisuuksista, jotka oli ottanut suorittaakseen.

Koe onnistui niin hyvin, että kuukauden päätyttyä Mac ja Steve pyysivät Rosea tulemaan vuorostaan heillekin. Rose otti tarjouksen vastaan ja toivoi, että tönkeä Jane-täti sanoisi kuten Clara-täti heidän erotessaan: — Toivoisin että saisin pitää sinut luonani koko ikäni.

Kun hän oli ollut Macin ja Steven vieraana yhden kuukauden, veivät Archie ja kumppanit hänet kotiinsa muutamiksi viikoiksi; ja heidän luonaan hän oli niin onnellinen, että olisi tahtonut jäädä sinne ainiaaksi, jos vain Alec-setäkin olisi tullut sinne.

Myra-tätiä ei myöskään sopinut unohtaa, ja salaisen kauhun vallassa Rose meni eräänä päivänä 'Hautakammioon', kuten pojat sanoivat hänen synkkää kotiaan. Onneksi se oli aivan lähellä vanhaa taloa; Alec-tohtori pistäytyi siellä usein, eikä vierailusta tullut niin ankeata kuin Rose oli pelännyt.

Niin meni talvi aivan huomaamatta, ja Rose oli tuskin ennättänyt palata takaisin kotiin, kun oltiin toukokuussa. Pojat sanoivat häntä 'kuukausiruuksiksi', koska hän oli viettänyt kuukauden kunkin tätinsä luona ja jättänyt jälkeensä niin herttaisen muiston, että kaikki toivoivat saavansa hänet pian takaisin.

Alec-tohtori iloitsi suuresti saatuaan tytön jälleen luokseen, mutta kun hänen kokeiluvuotensa lähestyi loppuaan, hän salaa hiukan pelkäsi, että Rose tahtoisi siirtyä ehkä seuraavaksi vuodeksi Jessie-tädin luo. Hän ei puhunut mitään, vaan odotti levottomana ratkaisua.

Rose vietti näinä aikoina melkein kaikki päivänsä ulkona seuraten luonnon suloista heräämistä, sillä kevät tuli tänä vuonna sellaisella kohinalla, kuin sillä olisi ollut tavaton kiire saada tehtävänsä suoritetuksi. Vanhat kastanjat kukkivat ikkunan alla, kukkaset rehottivat puutarhassa, ja linnut lauloivat heleästi hänen päänsä päällä.

Kukaan muu kuin tohtori itse ei muistanut, että oli kulunut vuosi siitä myrskyisestä keskustelusta, jonka tuloksena syntyi ajatus vuoden koeajasta. Aavistamatta mitään erikoista tädit tulivat eräänä lauantaina teelle ja istuivat vilkkaasti keskustellen, kun Alec tuli sisään kädessään kaksi valokuvaa.

— Tunnetko tätä? hän kysyi näyttäen toista Clara-tädille, joka sattui istumaan lähinnä.

— Totta kai minä tunnen. Sehän on Rose silloin, kun hän tuli tänne — juuri sama surullinen, pikkuvanha ilme, laihat pienet kasvot ja suuret silmät.

Kuva kiersi kädestä käteen ja kaikki olivat samaa mieltä: juuri sen näköinen Rose oli ollut vuosi sitten. Kun tämä oli todettu, tohtori näytti toista kuvaa. Sitä ihailtiin kovasti, ja tädit selittivät yhteen ääneen, kuinka onnistunut kuva oli.

Olihan se onnistunut, ja se oli edellisen täysi vastakohta: kukoistavat, hymyilevät kasvot täynnä iloa ja terveyttä, eikä alakuloisuuden merkkiäkään, vaikka lempeissä silmissä olikin mietтелиäs ilme.

Tohtori asetti molemmat kuvat takan reunustalle, astui pari kolme askelta taaksepäin ja katseli tyytyväisenä niitä muutaman minuutin. Sitten hän pyörähti ympäri ja sanoi äkkiä kuvia osoittaen:

— Nyt on koevuosi päättynyt. No, hyvät rouvat, onko minun kokeeni teidän mielestänne onnistunut?

— Ai, tottakin, nythän on vuosipäivä! huudahti Plenty-täti pudottaen hämmästyksissään silmän neuleestaan.

— Onnistunut erinomaisesti, vastasi Peace-täti hymyillen veljenpojalleen sydämellisen hyväksyvästi.

— Onhan hän vankistunut, mutta ulkomuoto pettää usein. Hänellä on heikko ruumiinrakenne, ei siitä koskaan kestävää tule, ruikutti Myra-täti.

— Minä myönnän auliisti, että mikäli on kysymys terveydestä, koe on onnistunut, myönsi Jane-täti armollisesti.

— Minä olen samaa mieltä ja menen vieläkin pitemmälle: minusta Alecin menetelmä on tehnyt lapselle ihmeitä. Tätä vauhtia hän on parin kolmen vuoden perästä oikea kaunotar, lisäsi Clara-täti ja se oli paras arviointi, minkä hän antaa saattoi.

— Minä tiesin aina, että Alec onnistuisi, ja olen oikein iloinen, kun te kaikki myönnätte sen. Tämä työ tuottaa hänelle enemmän kunniaa kuin aavistattekaan, ja hän ansaitsee siitä enemmän kiitosta kuin koskaan saa, huudahti Jessie-täti taputtaen ihastuksissaan käsiään, niin että pikku Jamien punainen sukka heilui kuin voitonlippu tuulessa.

Alec-tohtori kumarsi heille ja näytti hyvin tyytyväiseltä sanoessaan vakavasti:

— Kiitän teitä. Mutta nyt on edessä kysymys: jatkanko minä, sillä tähän on ollut vasta alkua. Kukaan teistä ei tiedä, mitä takaiskuja on sattunut, mitä erehdyksiä olen tehnyt ja kuinka huolissani olen usein ollut. Myra on oikeassa eräässä suhteensa: Rose on hento olento, joka kukoistaa päivänpaisteessa, mutta kuihtuu nopeasti sen puutteessa. Hän ei ole luonnostaan heikko, mutta hän on perinyt äitinsä herkän luonteen ja tarvitsee viisasta huolenpitoa. Minä luulen löytäneeni oikean menettelytavan, ja teidän avullanne toivon voivani kasvattaa hänestä naisen, joka tuottaa iloa meille

kaikille.

Tässä tohtori pysähtyi hengähtämään, sillä hän oli niin liikuttunut, että viimeiset sanat kuulostivat käheiltä. Tätien hiljainen mumina näytti rohkaisevan häntä, ja hän jatkoi valloittavasti hymyillen, sillä hän toivoi pienellä viekkaudella saavansa naiset äänestämään itseään kun aika tulisi.

— En halua menetellä itsekkäästi ja omavaltaisesti sen varjolla, että olen hänen holhoojansa, vaan jätän Roselle vapauden valita. Me kaikki tahdomme saada hänet, ja jos hän mieluummin haluaa valita kotinsa jonkun muun luota kuin minun, hänellä on siihen oikeus. Toden sanoakseni minä järjestin talvella hänen vierailunsa teidän luoksenne, että hän saisi nähdä, mitä me kukin voimme hänelle tarjota ja kenen luona hän olisi onnellisin. Eikö se ollut puolueetonta? Tahdotteko alistua hänen valintaansa?

— Tietysti, totta kai! sanoivat kaikki tädit.

— Hyvä! Rose tulee pian tänne ja voimme järjestää asian seuraavaksi vuodeksi. Se onkin tärkeä vuosi, sillä hän on päässyt nyt hyvään alkuun ja kehittyy jo sangen nopeasti, jos kaikki käy hyvin. Siksi pyydänkin: älkää turmelko työtäni, vaan kohdelkaa tyttärentäni viisaasti ja hellästi.

Silloin juuri kaikui iloisia ääniä puutarhasta ja hymy ilmestyi kaikkien vakaville kasvoille. Tohtori kääntyi toisten puoleen ja sanoi: — Siinä hän on.

Serkukset olivat olleet poimimassa kevään ensimmäisiä kukkia ja palasivat näyttämään saalistaan.

— Tässä on meidän sievä skotlantilainen ruusumme kaikki okaat ympärillään, sanoi Alec-tohtori katsellen ylpeästi ja hellästi Rosea, kun tämä meni näyttämään Peace-tädille koriaan, joka oli täynnä varhaisia kevätkukkia, vihreitä lehtiä ja harvinaisia sammalia.

— Olkaapas hiljaa, pojat, ja istukaa rauhassa, jos haluatte jäädä tänne, sillä meillä on tärkeitä asioita, sanoi Plenty-täti heristäen sormeaan meluavalle joukolle.

— Tietysti me jäämme. Emme mistään hinnasta halua menettää lauantaitteitä, sanoi Päällikkö palauttaen miehensä järjestykseen pelkällä nyökkäyksellä ja merkitsevällä silmäniskulla.

— Mitäs täällä on tekeillä? Istuuko sota-oikeus? kysyi Charlie katsellen kokoontuneita rouvia uteliaasti.

Alec-setä selitti asian niin lyhyesti ja tynesti kuin taisi, mutta hänen sanojensa vaikutus oli siitä huolimatta valtava, sillä pojat alkoivat kilvan lahjoa, mairitella ja houkuttella serkkua omaan kotiinsa.

— Sinun täytyisi todellakin tulla meille äidin takia. Ymmärräthän, että hän kyllästyy pelkkiin poikiin, sanoi Archie esittäen tärkeimmän syyn, jonka sillä hetkellä saattoi keksiä.

— Voi, tule meille! Me emme koskaan peuhaa emmekä melua kun sinä olet lähellä, emmekä sano sinua 'sähiseväksi kissaksi', rukoilivat Will ja Geordie ja väänsivät kauheasti kasvojaan koettaessaan hymyillä ylenpalttisen herttaisesti.

— Veljet ja siskot pitävät aina yhtä ja varsinkin veli tarvitsee jonkun, joka tekee kodin hänelle viehättäväksi, houkutteli Charlie.

— Teillä hän oli kaikkein kauimmin ja nyt on meidän vuoromme. Mac tarvitsee häntä enemmän kuin sinä, Prinssi, sillä 'Rose on hänen silmiensä valo', kuten hän sanoo. Tule meille, niin minä en ikinä enää rasvaa hiuksiani, kun sinä et siitä kerran pidä, sanoi Steve.

Mac katseli häntä viisaan näköisenä silmälasiansa yli ja sanoi hartaasti ja vakavasti:

— Tule, niin voimme yhdessä opiskella kemiaa. Koeputkeni eivät enää räjähtelee kovin usein eikä kaasukaan ole kamalaa, kun siihen tottuu.

Koko ajan Rose oli seisonut aivan hiljaa ja kukat tippuivat hänen käsistään, kun hän katseli innostuneesta pyytäjistä toiseen. Ääneti hän silmäsi setäänsä, jonka katseesta kuvastuva hellyys riipaisi Rosen sydäntä.

— Varmasti — niin se on, hän ajatteli. — Setä tahtoo kaikkein hartaimmin saada minut! Minä olen jo kauan toivonut, että voisin antaa hänelle sellaista, josta hän pitää oikein paljon, ja nyt minä voin.

Rosen kasvoille oli kohonnut kaunis puna, ja katsahdettuaan rukoilevasti ympäri huonetta hän sanoi ikään kuin pojilta anteeksi pyytäen:

— On vaikeata valita, kun te kaikki pidätte minusta niin paljon; siksi luulen, että menen asumaan sen luokse, joka tarvitsee minua enimmäin.

— Ei, ystäväni, vaan sen luokse, jota rakastat enimmään ja jonka luona olet onnellisin, sanoi tohtori, ja Charlie lisäsi toivoen yhä voittavansa:

— Mieti tarkasti, älä tee äkkipikaista päätöstä, ja muista 'ikuista ystäväsi'.

— En minä tarvitse miettimisaikaa! Tiedän ketä rakastan eniten ja kenen luona olen onnellisin. Minä valitsen sedän. Huolitko sinä minut? kysyi Rose, ja samassa hän juoksi Alec-sedän syliin.

Hetkeen kukaan ei virkkanut sanaakaan, mutta sitten tädit joutuivat liikutuksen valtaan ja pojille tuli kiire estää vesiä tulvimasta. Siksi he tarttuivat toisiaan kädestä, muodostivat piirin sedän ja Rosen ympärille ja alkoivat äkki-innostuksen vallassa laulaa tuttua laulua: "Prinsessa Ruusu linnassa..."

Tunteilu loppui tietysti siihen ja Rose irrottautui nauraen sedän sylistä vasemmassa poskessaan liivinnapin painama soma merkki. Setä huomasi sen, painoi siihen suukon ja sanoi sitten:

— Painoin merkin lampaaseeni, ettei kukaan voi riistää sitä minulta.

Tämä huvitti sanomattomasti poikia ja iloissaan he hoilottivat:

"On setäsellä karitsa!"

Mutta Rose liittyi piiriin, ja samassa Febe, joka oli tullut kastelemaan kukkia, alkoi visertää, kujertaa ja sirkuttaa, niin että tuntui kuin kaikki ilman lintuset olisivat kokoontuneet kahdeksan serkuksen kevätiloon.

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK KAHDEKSAN SERKUSTA ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase "Project Gutenberg"), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. "Project Gutenberg" is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation ("the Foundation" or PGLAF), owns a

compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail)

within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.

- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you ‘AS-IS’, WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to

reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.